

۱۵ توسعه

در خدمت توسعه ملی
یادداشتی از مرتضی بانک

۵ کتاب

خدا ابوالحسن نجفی را بیامزد
حاشیه‌های دیدار مقام معظم رهبری از نمایشگاه کتاب

۱۲ تاریخ

قاتل توده‌ای
اسطوره‌زدایی از خسرو روزبه

۲۸ شهر

تهران باتلاق اصلاح‌طلبان نیست
گفت‌وگوی اختصاصی با محمدعلی افشانی

۴ ایران

محمدرضا باهنر در گفت‌وگوی اختصاصی با سازندگی بررسی کرد

برخورد با احمدی‌نژاد چرا و چگونه؟

برخی اظهارات احمدی‌نژاد مجرمانه است اما با توجه به اینکه ۸ سال رئیس‌جمهور بود باید با او نرم نرم جلو رفت و تذکر داد و موقعیت‌سنجی شود اما اگر زمانی برخورد با او مطالبه عمومی شود باید فضایی به وجود آید که بازداشت یا برخورد با او باعث مشکلات دیگر با جامعه نشود

۲۶ بازار

بحران سازان اقتصاد ایران چه کسانی هستند؟

سه گروه با بی‌انگیزگی بی‌اطلاعی و بزرگ‌نمایی در حال بحران‌سازی برای اقتصاد ایران هستند

روزنامه‌ی صبح ایران

۶ جهان

بازگشت پدر مائزی

ماهاتیر محمد در ۹۲ سالگی دوباره نخست‌وزیر شد

۳ سرمقاله

بازگشت سردار سازندگی

سخن سازندگی:
بازگشت ماهاتیر محمد
یادآور تلاش‌های
اکبر هاشمی‌رفسنجانی
برای بازآفرینی
نظام سیاسی ایران است

سلام سازندگی

پرسش سازندگی از خوانندگان:
**آیا ایران می تواند به
اروپا اعتماد کند؟**

SMS: ۳۰۰۰۷۳۱۲۵

۹۳۸...۶۶۴۲ بله می توان. چون ما گزینه بهتر و معقولتری در این شرایط نداریم. ۹۱۲...۰۴۶۹ خیر. ایران نمی تواند به اروپا اعتماد و اطمینان کند. زیرا سگ زرد برادر شغال است. ۹۲۱...۰۴۴۸۷ واقع بینانه اش اینه که ایران چاره ای جز اعتماد به اروپا نداره. ۹۳۶...۳۸۰۹ سه نظر می رسد راهی به جز بررسی خواست های آمریکا و جامعه بین المللی نداریم.

۹۱۳...۰۵۰۸۴ خیر چون منافع آمریکا و اروپا به یکدیگر تیدگی دارد. راه حل توجه به نظر کسانی است که از ابتدا می گفتند برجام قرارداد ضعیفی است.

۹۱۹...۰۲۰۹۱ سلام همانطور که می دانید، در سیاست اعتماد نسبی است. در نتیجه آنها تا آنجا پیش می روند که منافع ملی اروپایی ها تامین بشود، و آنها کم کم صحبت و چانه زنی درباره مسأله موسیقی و دخالت نظامی ایران را مطرح می کنند. و منتظر جواب ایران می شوند، اولین اقدام آنها بعد از اعلام تحریم های جدید آمریکا، اگر مقابله به مثل با رویکرد نرم باشد، شاید امید به وجود بیاید. در غیر این صورت هیچ امیدی به آنها نیست.

درباره سازندگی

رزمجو-۶۲: مشکل مملکت مارکس و مارکسیسمه! آن؟
محمد قاسمی ۲۵: آقای قوچانی بنده به عنوان یک هشتسهری همیشه به شما می بالدم و باعث فخر و مباهات ما بودید، ولی سؤالی که در سال های اخیر برای بنده پیش آمده این است که چگونه با آن تفکر چپ دهه هفتاد و هشتاد به راست گرایش پیدا کردید؟ و این چرخش صد و هشتاد درجه ای و تغییر نگرش شما را باید در راستای چه چیزی تبیین و تفسیر کرد؟ هر چند که تغییر در ذات خود پدیده بدی نیست ولی این شتاب جناب عالی در نقد آراء و تفکرات قدیمتان سؤالاتی را در اجتماع به موجود آورده و ای کاش در لیسن مورد توضیحی ارائه می کردید.

۹۱۱...۰۴۵۱۷ سلام لطفاً فایل خرید pdf که قابل جدا کردن پس از دانلود باشد در سایت قرار دهید. به شکل نرم افزار به دلیل برکردن حافظه گوشی مناسب نیست. ۹۲۳...۰۶۵۲۵ معرفی کتاب ناسیونالیسم ایرانی مبهم است و مشخص نیست از چه چیز صحبت می شود. ۹۹۰...۰۴۳۰۹ من نفهمیدم (ناسیونالیسم بی جاساز) یعنی چه؟

۹۱۱...۰۳۹۸۵ امروز شماره پنجاه و سه روزنامه سازندگی در هیچ دکه مطبوعاتی در قائمشهر نبود البته شماره پنجاه و چهار روزنامه را امروز تهیه کردیم.

۹۱۱...۰۳۹۸۵ شماره دیروز روزنامه راجع به حذف گوشت از سفره فقر امطیلی نوشته شده بود و مثالی از شهروندان چالوس و قائمشهر زده شد، من چون خودم ساکن مازندران می باشم کسانی را دیدم با پول یارانه امورات اقتصادی اش پیش می رود، و کسی دختر ۲۰ ساله خود را به یک پیرمرد زن و بچه دار داده است که حداقل زندگی اش پیش برود. یک خبرنگار فرستید در استان گلستان ببینید مردم کلاله و گنبد که اصالتی بلوچی دارند و برای حداقل زندگی خود در این موقع از سال به مازندران می آیند برای کار یا چه مشکلاتی زندگی می کنند و چه سوء استفاده هایی از این افراد صورت می گیرد.

بررسی عملکرد شورای شهر با حضور محمد توسلی و محمد عطریان در دفتر حزب کارگزاران

نهنگ ها در آگوار یوم

ما آنها هم بسیاری از معضلات لایه های جامعه را به راحتی از کنارش عبور می کنند. افلاطون در پایان عمرش به این نتیجه رسید که بهتر است تلفیقی از این دو نظریه را در نظر گرفت. باید به شهروندان حکمت آموخت و اداره شهر را به آنها سپرد. اگر این وجه مضاعف و دوگانه را در شخصی تبیین و تعریف کنیم شاید به مصالحی در جامعه دست پیدا کنیم. حال تلفیق این دو نظریه در ذهن را میتوان به روزگار کنونی ما در جامعه تسری داد.

عطریانفر در ادامه افزود: هیچ شورایی در هیچ کدام از شهرهای ایران باسختگی نیاز مدیریت شهری نیست و ما باید شرایط را اصلاح کنیم. اولین اصلاح از سوی جامعه مخاطبی است که می خواهند نمایندگان خود را برگزینند. دومین اصلاح از جانب حاکمان و قدرتمندانی است که باورش این است که شهر را باید به بخشی از برگزیدگان طبقه متوسطی بدهند که فهم و قدرت تشخیص اداره شهر خودشان را دارند. در نتیجه از این نقطه که بگذریم، تکلیف اجرایی که در نهادهای مدنی و سیاسی رقابت می کنند نیز بسیار مهم می شود.

عطریانفر در ادامه سخنانش با تعبیر شورای شهر اول به آگوار یوم نهنگ ها گفت: در دوران آقای خاتمی، شورای اول مانند آگوار یومی بود که در نهنگ هایی قرار گرفته بودند. نهنگ را نمی توان در آگوار یوم نگه داشت شرایط حاکم بر آن شورا ناشی از این بود که بین طرف و منظور نسبت درستی برقرار نبود. بنابراین اگر شورای شهری انتخاب می شود و اگر در مخیله مان این است که می خواهیم شهر تهران را همان شورای شهر اداره کند، باید تاکید کرد که آنها فاقد اختیار کافی هستند که در تلازم با تضمین قانونی لازم باشند.

عطریانفر با مقصر خواندن خود در تصویب آیین نامه شورا در دولت اصلاحات و زمانی که در وزارت کشور بود، یادی از آیت الله هاشمی کرد و ادامه داد: آقای هاشمی رفسنجانی معتقد بود که نباید شوراها ابتدا به طور گسترده و سراسری برپا شود زیرا ظرفیت در دولت و جامعه برای تشکیل شوراها فراهم نیست ایشان اعتقاد داشت شوراها را باید به صورت پلکانی در چند شهر بزرگ، میان متوسط و چند روستا آزمایش، تا با بررسی نتیجه کار که ناظر به آزمون و خطاست، در نهایت آن را به طور سراسری در تمام کشور گسترده کرد. از خطاهای بزرگ دولت اصلاحات در زمینه تشکیل شوراها این بود که از تاسیس نهاد مدنی با هویت اجتماعی، فقط تلقی سیاسی داشت و این تلقی این بود که چون دیگران قانون های مقاومت تشکیل داده اند ما هم می خواهیم قانون های مقاومت سیاسی را در شورای شهر برپا کنیم از منظر نگاه اداره شهر ممکن نخواهد شد.

قبول مسئولیت نکرد. رئیس جمهور کمیته ای تشکیل داد که هیچ خروجی نداشت و مقصر مشخص نشد. قوانین ما طوری است که هیچ کس پاسخگو نیست و کار کردن را باید به دست مردم بسپاریم، شورای شهر، شورای شهروندان تهران است نه شورای مردم. مگر شهروندان تهران در آرب و برق و گاز و حتی امنیت پایتخت نقشی دارند؟ دولت باید در سطح قانون گذاری و امنیت کار کند و کوچک و چابک شود. در انتخاب شهردار تهران احزاب سیاسی اشتباه بزرگی انجام دادند، هنوز احزاب سیاسی نگاه قدرت محور دارند همه دنبال قدرت هستند تا نیروهای خود را بیشتر وارد شهرداری کنند. نمی دانم پشت پرده چه گذشته اما خروجی آن، نمایش چنین واقعیتی است.

وی با اشاره به گزیندهای شهرداری افزود: متأسفانه متخصص ها حذف شده و کسانی که می توانستند نگاه راهبردی برای مدیریت شهر داشته باشند از میدان خارج شدند و در نهایت دو نفر مانده اند. یکی سابقه وزارت کشور دارد یعنی همه چیز را رویتین اداره می کند. یکی که کارمند سابق شهرداری است یعنی ادامه وضع موجود و احتمال تغییر کمتر است.

دولت اصلاحات از نهاد مدنی تلقی سیاسی داشت

رئیس اولین دوره شورای شهر تهران پس از سخنان محمد توسلی در خصوص مکانیزم انتخاب شهردار تهران و اینکه اساساً چه دلایلی می تواند وجود داشته باشد که اینطور تعبیر نشود که شورای پنجم هم به همان سرنوشت شورای اول دچار خواهد شد، سخن گفت. او با بیان مثالی از تاریخچه اداره شهر در گذشته های دور عنوان کرد: باید خیلی عمیق تر و عقب تر از آنچه به آن واقف هستیم به نقد خودمان بپردازیم. در بحث مدیریت در هر سطحی، نوعی مناقشه تاریخی میان شهروندان و حکیمان بوده است. این نظریه در ادبیات فیلسوف بزرگ تاریخ باستان، افلاطون هم دیده می شود. باور افلاطون این بود که اداره جامعه از تکالیف و اختیارات حکما است که باید ماموریت اداره مردم را عهده دار باشند. اما نظریه افلاطون طولی نکشید که بهم خورد. اینکه بخوانند مدیریت جامعه را دست یکسری از بزرگان و حکیمان بدهند، این جامعه مشکلات به روزتر و نقدتری دارد که ممکن است حکما در حل بعضی مسائل گام های بزرگی بردارند، اما در برخی موضوعات فورت دار نمی توانند پاسخگو باشند. بنابراین این نظریه به سمتی چرخش پیدا کرد که حکومت به دست شهروندان سپرده شود. شهروندان کسانی هستند که صاحب بسط قدرتند. بسط قدرت دارند و با اسب کشورگشایی کرده و با قدرت برهنه شمشیر جامعه را اصلاح می کنند و پیش می برند.

تصویب بوده شهرداری است، اما بقیه تکالیف فقط یکسری عناوین و واژه های پرطمطراق هستند که خطاباتی بیش نیست.

دولت باکرده و مطالبات مردم

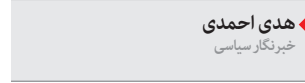
محمد توسلی با مطرح کردن چند سوال پیش نیاز مبنی بر اینکه اصولاً جایگاه شورای شهر در مدیریت شهری کجاست و اینکه آیا این شورای شهر در جایگاه طبیعی خودش قرار دارد، پیشینه ای از تصویب قانون های شهری سخن گفت و خاطر نشان کرد: از اسفند سال ۵۷ اولین اولیتهایی که بعد از انقلاب برای پاسخ به مطالبات مردم تشخیص دادیم این بود که به همین سوال پاسخ دهیم که جایگاه مردم و شهروندان در مدیریت شهری کجاست.

توسلی پس از انتخاب نجفی به عنوان شهردار تهران، نامه ای برای او نوشت و در این نامه دو توصیه کرد. اول اینکه نجفی باید وضع نابسامان موجود را ساماندهی کند که به اعتقاد توسلی توانست در این زمینه گام بلندی در جهت شفاف سازی بردارد. نکته دوم پیگیری لایحه مدیریت شهری بود که در سال ۹۳ در وزارت

کشور مطرح شد و اکنون در دولت رسوب کرده و پیگیری نمی شود. مسأله ای که نجفی نه تنها هرگز پیگیری نکرد بلکه حتی راجع به آن اظهار نظری هم نداشت. به هر حال اما شهردار سابق تهران هرگز به نامه او واکنش نشان نداد. به اعتقاد توسلی شاید قابل پیش بینی بود که بیش از ۸ ماه دوام نخواهد آورد و استعفا خواهد داد. هر چند به گفته توسلی معاون برنامه ریزی شهردار تهران، یعنی موزلی این لایحه را پیگیری کرد.

وی در خصوص ارزیابی شورای پنجم و با بیان اینکه مسیر مدیریت شهری ما رویه انفعال است، گفت: اعضای شورای پنجم و به عنوان شهروند باید بدانیم که این بیست و یک نفر با محدودیت مواجه هستند، هم محدودیت توانایی و هم مسئولیت محدودی که دارند. اگر فکر می کنیم که اعضای شورای شهر پنجم می توانند معجزه کنند و به مطالبات مردم پاسخ دهند، سخت در اشتباه هستیم. حتی مدیریت اقتدارگرای شهرداری هم با ساختار کنونی هرگز نمی تواند به مطالبات پاسخ دهد. حتی روحانی هم پرغم تمام پشتیبانی ای که مردم از او کردند، قادر نیست با دولت بادرده که هر چه درآمد آورده می شود، بایستی صرف هزینه های حقوق پرسنلی کنند، به مطالبات مردم پاسخ دهد. ما نیاز به اصلاح ساختار مدیریتی داریم. تا آن زمان نباید انتظار تغییر و پاسخ به مطالبات داشته باشیم.

وی خاطر نشان کرد: در جهان کشوری را نمی توان مثال زد که توسعه داشته باشد و دولتش اینطور باشد و خدمات شهری اش به این ترتیب باشد. وقتی پلاسکو آتش گرفت همه مقامات حضور داشتند اما هیچ کس

هدی احمدی
خبرنگار سیاسی

یکسال پیش در چنین روزهایی اوج انتقادات شورای شهر بود و فهرست های متعددی از سوی احزاب مختلف مطرح می شد که هدف این فهرست ها حضور حداکثری مردم در انتخابات شوراها بود. در نتیجه تمامی لیست امید توانست در ۲۲ اردیبهشت ماه بیشترین رای را در تاریخ انتخابات کشور در تهران به دست بیاورد. محسن هاشمی به عنوان سرلیست اصلاح طلبان در این شورا، یک میلیون و هفتصد هزار رای به دست آورد که نشان می دهد مردم به لیست اصلاح طلبان امیدوار بودند و انتظار داشتند شهرشان بیشتر از آن چیزی که طی ۱۴ سال گذشته حرکت کرده است، پیشرفت کند. اما ۸ ماه ریاست محمد علی نجفی در شهرداری تهران، توانست مطالبات مردم پایتخت را برآورده کند. حزب کارگزاران سازندگی ایران نشتی با دغدغه مدیریت شهری تحت عنوان پرسمان شهری تشکیل داد.

این نشتی که قرار است هر هفته با حضور متخصصان و صاحب نظران تشکیل شود، با حضور محمد عطریانفر رئیس اولین دوره شورای شهر و محمد توسلی اولین شهردار تهران با موضوع بررسی عملکرد شورای پنجم شهردار تهران برگزار شد. این کمیته با فراهم کردن یک بستر سازندگی قصد دارد مدیریت شهری را که به صورت منفصل در طول چهارده گذشته در کشور اتفاق افتاده، بازخوانی کند تا آنچه امروزه در شورای شهر تهران وجود دارد، بتواند با رویکرد بهتری رخ دهد.

۲۵ تکلیف شوراهای شهر

محمد توسلی، دبیر کل نهضت آزادی و اولین شهردار تهران، کسی که اولین قانون شوراها را در دوران شهرداری خود پی ریزی و با حواشی ای که مهندس بازرگان پیرامون این قانون نوشت، اولین قانون شوراها را پس از انقلاب اسلامی تصویب کرد، در خصوص مولفه های شهردار، اولین قانون شورا، عملکرد شورای پنجم و دونا مژد باقی مانده برای شهرداری پایتخت سخن گفت. محمد عطریانفر رئیس شورای شهر اول نیز در این جلسه، به دفاع از عملکرد شورای اول پرداخت و در خصوص جایگاه شورای شهر انتقاداتی را ارائه داد. او معتقد است، وقتی گذشته را مرور می کنیم، می بینیم مسیری طی شده که برخلاف اسم مظنن سمایی بسیار ضعیفی را در شورای شهر به وجود آورده است. شوراهای شهر ۲۵ تکلیف دارد که فقط دو تکلیف آن از اهمیت بالایی برخوردار است که یکی انتخاب شهرداری که تغییرش هم به سادگی میسر نیست چون دوسوم آرا را لازم دارد و دوم

شناسنامه

• صاحب امتیاز:
حزب کارگزاران سازندگی ایران
مدیرمسئول: سیدافضل موسوی
سرمدبیر: محمد قوچانی
• زیر نظر شورای سیاست گذاری:
سیدحسین مرعشی (رئیس)
غلامحسین کریباسچی، علی هاشمی، محمد عطریانفر، محمد قوچانی، سعید لیلیان، سیدافضل موسوی
• مشاوران:
احمد تقیبزاده (سیاست خارجی)
سعید لیلیان (اقتصاد سیاسی)
عمادالدین باقی (فرهنگ و جامعه)
عباس عبدی (سیاست داخلی)

• دبیران:
اکبر منتجبی (معاون سردبیر)
محمدجواد روح (راهبر)، آرمین کبان (جهان)، حامد زارع (اندیشه)، بیژن مومیند (تاریخ)، مهدی یزدانی خرم (ادب و هنر)، کریم نیکونظر (سینما و تلویزیون)، کاوه فیض الهی (دانش)، علی مقامی (فناوری)، بهراد مهرجو (اقتصاد)، امید کریمی (جامعه)، مریم باقی (حقوق)، مهدی امیرپور (ورزش)، رضا مطریان (عکس)، بزرگهر حسین پور (طرح)
• مدیر آتلیه: رضا دولت زاده
مدیر نگارش و ویرایش: شهرام هادی
دبیر اجرایی: علی شهبازی
دبیر سردبیر و سازمان آگهی: مجید حسن زاده
• مشاوران: خدیجه شریعتی، خیابان خدیجه خواجه عبدالله انصاری، خیابان ۱۴
کوچه زوزن، تلفن: ۲۶۷۰۱۰۲۲
• چاپ: مه مه فارس، ۴۴۸۹۶۳۳۰
• توزیع: دنیای اقتصاد: ۸۷۷۶۲۲۰۰

منشور سازندگی/۳۷

از نظر ما جهانی شدن به عنوان واقعیت جهان امروز (که امکان رشد و ترقی بشر را فراهم آورده است) منافاتی با صیانت از فرهنگ و هویت ملی ندارد و هویت ملی معنایی جز دفاع از منافع و امنیت ملی ندارد. بر این اساس اصول سیاست خارجی کارگزاران سازندگی ایران عبارتند از:

۳۶. اصل امنیت ملی

ما معتقدیم اساس سیاست خارجی صیانت از امنیت ملی است. ما از منافع دولت/ملت ایران به عنوان یک واحد سیاسی دفاع می کنیم و حضور نیروهای نظامی و غیر نظامی ایران در هر نقطه از جهان را تنها در تناسب با منافع، امنیت ملی و حقوق بین الملل تعریف می کنیم. حمایت ما از هر ملت و دولتی باید تابع این مفهوم از امنیت ملی باشد.

۳۷. اصل صلح پایدار

ما معتقدیم دولت ها باید از جنگجویی و جنگ آفرینی پر هیبت کنند و باور داریم که می توانیم با حضور مستقل و مستمر در نظام بین الملل و استفاده از ظرفیت های حقوقی و روابط بین الملل بدون توسل به جنگ از منافع و امنیت ملی خود دفاع کنیم و در واقع همان گونه که در داخل ایران از اصل اصلاح طلبی دفاع می کنیم در نظام بین الملل با برخورد اصلاح طلبانه می خواهیم آرا عادلانه تر کنیم و منافع ملی خود را بهتر و بیشتر تامین کنیم.

سرمقاله: یادداشت سردبیر

بازگشت سردار سازندگی

بازگشت ماهاتیر محمد به ریاست دولت مالزی یادآور تلاش‌های اکبر هاشمی‌رفسنجانی برای بازآفرینی نظام سیاسی ایران است

هاشمی‌رفسنجانی با هر رئیس‌جمهور دیگری بود. در واقع برای هاشمی فرقی نمی‌کرد کدامیک رئیس‌جمهور شوند چراکه هر دو راه توسعه را ادامه می‌دادند و در سال ۱۳۸۴ نامزدی حسن روحانی یا مهدی کروبی از سوی اصلاح‌طلبان و علی لاریجانی یا علی اکبر ولایتی از سوی اصول‌گرایان می‌توانست این دو قطبی مثبت را تداوم بخشد. اما ظهور فردی مانند محمود احمدی‌نژاد و شکل‌گیری دو قطبی منفی «احمدی‌نژاد / هاشمی‌رفسنجانی» و بدعهدی‌ها در دوره‌ها و اصلاح‌طلب و اصول‌گرا نظم سیاسی را بر هم زد و بحران سیاسی بزرگی را ایجاد کرد. اصلاح‌طلبان کاری را که در سال ۱۳۹۲ کردند را باید در سال ۱۳۸۴ می‌کردند و از حسن روحانی برای نامزدی دعوت می‌کردند یا به نامزدی مهدی کروبی تمکین می‌کردند و اصول‌گرایان به سرمایه سیاسی ولایتی و لاریجانی احترام نگذاشتند و گزینه‌های اصلی آنان افرادی مانند محمود احمدی‌نژاد شدند و اکبر هاشمی‌رفسنجانی نیز چاره‌ای ندید که چون ماهاتیر محمد خود به میدان بیاید و این نظم سیاسی کلاسیک را از نو بسازد و در پایان یک دوره‌ی چهارساله‌ی دیگر دوباره توازن قوا میان دو جناح را برقرار سازد. اما عدم وجود اجماع در حاکمیت و تفرقه در احزاب سیاسی سبب شد توفیق ماهاتیر محمد برای هاشمی‌رفسنجانی به وجود نیاید و از آن بدتر به تعارض قوا در سطح کلان‌تر دامن زده شود؛ محمود احمدی‌نژاد پدرخوانده دولت مدرن اسلامی در ایران یعنی اکبر هاشمی‌رفسنجانی را به نمادی از اشرف‌الافیت سیاسی بدل کرد و خود را رهبر انقلابی در انقلاب معرفی کرد که علیه این اشرف‌الافیت سیاسی قیام کرده است و تضادهای او به جای برد که هاشمی را به اپوزیسیون نظامی بدل کند که خود از موسسان آن بود.

مرحوم هاشمی‌رفسنجانی از زمره‌ی علاقه‌مندان به الگوی توسعه مالزی بود و همواره به محافظه‌کاران پیشنهاد می‌کرد بر سر ریاست‌جمهوری یک چهره میانه‌رو مانند علی اکبر ولایتی، حسن روحانی یا علی اکبر ناطق نوری توافق کنند و چون نتوانست این اجماع را به دست آورد یکی از سخت‌ترین و شاید پرانتقادی‌ترین تصمیمات سیاسی عمر خود را گرفت. نامزدی در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۳۸۴ و ۱۳۹۲ که با انتقادهای دو جناح مواجه شد. پیش‌تر نیز نامزد انتخابات مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۷۸ شده بود که آن نیز با نقدهای جدی مواجه شد. هاشمی البته هرگز فرصت بازآفرینی نظام سیاسی مورد علاقه خود را نیافت اما به هنگام درگذشت معتقد بود می‌تواند به راحتی بمیرد چراکه در سال ۱۳۹۲ جایگزین مناسبی برای خود و برای توافق میان معتدلی‌ن دو جناح یافته بود اما این کافی نبود و نیست. این نظم حزبی باید از یک فرد در مقام ریاست‌جمهوری به دو جناح در مقام حاکمیت (چه در دولت، چه در مجلس، چه در شهرداری و چه در شوراهای ارتقا یابد تا دموکراسی فقط به جنگ قدرت فروکاسته نشود. بحران سیاسی امروز ایران بحران ناکارآمدی جناح‌های سیاسی است. بحران جنگ قدرت و تنازع بقای احزاب ناایسته سیاسی که هر لحظه ممکن است محمود احمدی‌نژاد تازه‌ای را خلق کند. در آن روز ما مانند مردم مالزی شناسان این را نداریم که سیاستمداری مانند ماهاتیر محمد با ۹۲ سال سن این حس و حال را داشته باشد که دوباره ایران مرده است!

سردار سازندگی ایران مرده است اما می‌توان راه او را دوباره زنده به شرط آنکه تصویر روشنی از کامیابی‌ها و ناکامی‌های او داشته باشیم و هاشمی‌رفسنجانی زمانه‌ی خود را بازایم.

به عنوان هیئت منصفه دائمی با قرعه‌کشی از میان همه شهروندان تعیین کرد که بر عملکرد پارلمان‌ها به عنوان نگاه‌های جنگ قدرت نظارت کنند و از حقوق اقلیت در برابر بازی‌های اکثریت دفاع کنند. موضوع اصلی علم سیاست، نهاد دولت است و دولت نهاد انحصاری اعمال قدرت برای حفظ امنیت، اجرای عدالت، صیانت از حقوق و آزادی‌های فردی و تحقق امکان رشد، توسعه و پیشرفت جامعه است. اگر دولت با هر نهاد اجرایی دیگر (مانند شهرداری‌ها) تواند به این وظایف ذاتی خود عمل کند و تنها به بنگاه‌ی برای جابه‌جایی قدرت و جنگ قدرت بدل شود دموکراسی به دشمن نهاد دولت بدل می‌شود و نه فقط دیکتاتورها که شهروندان به جنگ دموکراسی می‌آیند و دیکتاتوری را به دموکراسی ترجیح می‌دهند. با همین علت پس از انقلاب بزرگ مشروطیت و در دوران قنبرت نه فقط شهروندان که روشنفکرانی مانند محمدعلی فروغی و علی اکبر داور دیکتاتوری رضاخان را بر حکومت‌های محترم اما ضعیف رجال پیر و خسته‌ی مشروطه خواه ترجیح دادند و تنگ همکاری با دیکتاتور نظامی را بر افتخار همراهی با مشروطه خواهان سنتی ترجیح دادند و در این راه دست کم تا سفر رضاخان به ترکیه و دین‌زایی او از ایران، برخی از مجتهدان نیز با او همراهی کردند و البته در نهایت دیکتاتوری پهلوی همه‌ی این روشنفکران و مجتهدان را قربانی کرد و خود

نیز به سقوط نزدیک شد. بازگشت ماهاتیر محمد به قدرت فرصتی به او برای اصلاح ساخت سیاسی مالزی و جلوگیری از به قدرت رسیدن پوپولیست‌ها و دموکرات‌های ناکارآمد در آینده این کشور می‌دهد. ماهاتیر محمد مالزی را عقب‌مانده و توسعه‌نیافته تحویل گرفت و نتوانست در طول دو دهه این کشور را به توسعه برساند و به نشانه‌ی پیروزی و استغنائی سیاسی پس از دو دهه از قدرت کناره‌گیری کند تا به سنت حکومت‌های تازه توسعه‌یافته آسیایی قدرت را به جانشین دست‌پورده و شایسته‌ی خود تحویل دهد مدلی که در چین، روسیه، سنگاپور و چند کشور شرقی دیگر در دهه‌ی اخیر مرسوم شده است. اما ماهاتیر محمد یک اشتباه اساسی داشت و آن عدم وجود یک نظام حزبی بلکه نظام دوحزبی کارآمد بود. حاکمیت ماهاتیر محمد بر مالزی از طریق یک حزب واحد ائتلافی اعمال می‌شد که رئیس کشور را به صورت اجماعی انتخاب می‌کرد. در حالی که رموز و راز استواری دموکراسی‌های غربی وجود یک نظام دوحزبی است که ثبات سیاسی و رقابت سیاسی را با هم حفظ می‌کند یعنی نه مانند ایتالیا نظامی چندحزبی است که به آنارشیزم سیاسی منتهی شود و نه مانند روسیه نظامی تک‌حزبی است که به استبداد سیاسی بینجامد، وجود یک نظام دوحزبی یا دوجبه‌های سبب می‌شود اصول حاکمیت و اساس نهاد دولت حفظ شود و در عین حال تکثر و تنوع سیاسی مدیریت‌شده‌ای پدیدار شود و به مردم امکان انتخاب آلت‌ناتیب مناسب داده شود.

این همان دوگانه‌ی منطقی «ناطق نوری / سیدمحمد خاتمی» یا «اصول‌گرا / اصلاح‌طلب» بود که در ایران سال ۱۳۷۶ و در پایان ریاست‌جمهوری سیدمحمد خاتمی پدید آمد بود و بهتر از تمذید ریاست‌جمهوری

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در طول ۱۲ سال ده‌ها دولت بر ایران حکومت کردند و ثبات و رشد سیاسی ایران را قربانی گردش قدرت کردند و عملاً در قیاس با سال‌های ثبات و سکون سیاسی پهلوی اول هیچ برنامه‌ی عمرانی در ایران شکل نگرفت و همین ناکارآمدی یکی از زمینه‌های دیکتاتوری پهلوی دوم شد. به همین علت بود که در پایان دولت دوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی برخی سیاستمداران پیشنهاد می‌کردند قانون اساسی برای نامزدی مجدد ایشان بازنگری شود. همان اتفاقی که اخیراً در جمهوری خلق چین رخ داد. این راهکار نادرست در نهایت به ضدخود بدل شد و در یک دوره زمانی کوتاه دولتی درست در مقابل دولت سازندگی پدیدار شد. گرچه دولت خاتمی ادامه‌ی طبیعی دولت هاشمی بود اما جایگزین هر دوی آنها یک دولت ضد توسعه و ضد دموکراسی بود و جالب اینجاست که در سال ۱۳۸۸ همان اصلاح‌طلبان چپ‌گرایی که با نامزدی دوباره اکبر هاشمی‌رفسنجانی مخالف بودند به دنبال نامزدی مجدد سیدمحمد خاتمی بودند و از آن جالب‌تر در سال ۱۳۹۶ همان اکبر هاشمی‌رفسنجانی مخالف بودند در پی نامزدی مجدد محمود احمدی‌نژاد بودند! البته همه ناکام ماندند اما تکرار این تجربه‌های موزای نشان‌دهنده یک بحران سیاسی جدی در ایران و بلکه همه‌جای جهان است که نه تنها دولت‌های شرقی (چین و روسیه و مالزی)

بلکه دولتمردان غربی (مانند سارکوزی و ترامپ) از حذف محدودیت نامزدی برای تداوم ریاست‌دولت‌های خود حرف می‌زنند. چاره کار اما شاید در تغییر نگاه‌ها به دموکراسی باشد: دموکراسی در جهان امروز با وجود شبکه‌های اجتماعی و تکنیک‌های انتخاباتی بی‌ش از پیش به موبوکراسی (عوام‌سالاری) نزدیک شده است. پوپولیست‌هایی مانند دونالد ترامپ، محمود احمدی‌نژاد و هوگو چاوز بیش از هر زمان دیگری قدرت گرفته‌اند که امکان برآمدن فاشیسمی نوین را میسر می‌کنند. فاشیسم کلاسیک (هیتلر و موسولینی و فرانکو) نیز محصول دموکراسی‌های ناکارآمد و دولت‌های ضعیف و جمهوری‌های ناپایدار بود و در نهایت مردم را در برابر دوگانه «فساد و استبداد» به سوی دیکتاتوری‌های توسعه‌گرا و حکومت‌های اقتدارگرا هدایت کرد. برای جلوگیری از بازگشت فاشیسم‌تاراه‌ان است که به جای اصالت دادن به «گردش قدرت» به نظریه «حکومت قانون» بازگردیم و اساساً به جای ترجمه دموکراسی به مردسالاری آن را به قانون‌سالاری ترجمه کنیم و سه شرط جمهوریست (توقیت، تقدیظی‌ری و عمومی بودن حاکمیت) را در قالب حکومت‌هایی باثبات و دوام بیشتر بجوییم، دموکراسی فقط تغییر چهره حاکمان نیست؛ دموکراسی فقط حکومتی «از مردم» نیست باید «برای مردم» هم باشد. تبدیل دموکراسی به نظام جابه‌جایی بلکه جنگ قدرت، ملت را خسته می‌کند چنان که همین روزها در تجربه شوروی شهر تهران این خطر جدی وجود دارد که مردم را خسته و دل‌زده کنیم و کارآمدی را قربانی رقابت سیاسی کنیم. درست به همین علت است که برخی متفکران سیاسی مانند فردریش فون هایک معتقد بودند که می‌توان به جای پارلمان‌های پوپولیستی نهادهایی را

پدید آمد بود و بهتر از تمذید ریاست‌جمهوری

محمد قوچانی
نایب رئیس کمیته سیاسی حزب کارگران سازندگی ایران

مردم و نظام مالزی دیروز نگذاشتند تجربه‌ی ایران تکرار شود! آنان با رای اعتماد دوباره به ماهاتیر محمد نود و دو ساله و پدر توسعه‌ی مالزی، «نه» محکمی به انقطاع روند توسعه در این کشور گفتند و اجازه ندادند مانند ایران که برنامه‌ی توسعه آن پس از دوران جنگ تحمیلی از آغاز دهه‌ی هفتاد در دولت اکبر هاشمی‌رفسنجانی شروع شده بود و در دولت سیدمحمد خاتمی به بلوغ خود رسیده بود و می‌توانست قبل از دولت حسن روحانی در آن هشت‌ساله‌ی سخت (۹۲-۱۳۸۴) به بالای محمود احمدی‌نژاد دچار نشود؛ مالزی هم در این توقف‌گاه تاریخی باقی بماند و به‌بهای بازگشت پیرمرد قطار را به ریل بازگرداند.

دموکراسی و تداول قدرت یک ضرورت جهان جدید است اما توسعه مقدم بر گردش قدرت است چراکه اساساً پیدایش وضعیت دموکراتیک محصول توسعه است. در عین حال الزاماً نباید در دوگانه‌ی «دموکراسی - دیکتاتوری» گرفتار شد و می‌توان صورت‌بندی‌های بهتری برای حفظ ثبات سیاسی در عین گردش قدرت پیدا کرد.

روشن است که ذات سلطنت‌طلبی (به‌خصوص اگر مشروطه نباشد) در تضاد با آزادی خواهی است. حکومت یک فرد و تداوم پیوستگی یک مفهوم ارتجاعی است حتی اگر آن فرد فقط سلطنت کند و نه حکومت.

مشکل این است که مهم‌ترین نقطه قوت برجام که نجات کشور از فاجعه تمام‌عیار بود، اکنون به مهم‌ترین نقطه ضعف آن تبدیل شده است. زیرا هنگامی که این کشتی نجات یافت، همه سرنشینان آن نیز نجات یافتند و برنامه نبوده. خب هنگامی که چنین هدفی در سیاست ایران نیست، چگونه می‌تواند از طریق دست‌یابی به آن خود را به لحاظ نظامی و دفاعی قدرتمند کند؟ اگر تحریم و فشارهای خارجی نبود، این سیاست مشکلی نداشت، ولسی هنگامی که با شدیدترین نوع تحریم علیه یک کشور مواجهیم که تمام منابع مالی آن را تحت فشار قرار داد، طبیعی است که در حوزه‌های اقتصادی و نظامی و حتی سیاسی و فرهنگی تضعیف شویم. اگر برجام نبود، ایران حتی نمی‌توانست در سوریه و سایر مناطق در حد موجود هزینه کند و حضور داشته باشد. اتفاقاً یکی از ایرادات ترامپ به برجام و از منظر دولت آمریکا این است که برجام منابع مالی ایران را برای حضور منطقه‌ای‌اش آزاد کرده است.

از همه بدتر اینکه پیش از برجام به علت وجود قطعنامه‌های شورای امنیت علیه ایران، همه کشورهای جهان به استثنای دو یا سه مورد کم یا بی‌اهمیت، علیه ایران موضع‌گیری می‌کردند، و این ضعیف‌ترین موضع

سیاسی برای يك کشور است. برجام مانع تداوم این مسیر و به بار نشستن آن شد. به نظر می‌رسد که برخی افراد حافظه ضعیفی دارند، زیرا به یاد ندارند که چگونه قطعنامه‌های شورای امنیت علیه ایران با ۱۵ رأی مثبت تصویب، و چه هزینه‌های بی‌خودی برای کسب يك رأی منفی یا ممتنع داده می‌شد. در حالی که اکنون همه جهان جز اسرائیل و عربستان علیه رفتار ایالات متحده هستند. چرا؟ نه به دلیل اینکه علاقه‌ای به ایران دارند، بلکه به این علت روشن است که اقدام ترامپ علیه برجام را اقدامی علیه نظم جهانی و خودشان می‌بینند، و این شاید اولین بار باشد که پس از جنگ جهانی دوم، ایالات متحده در قدرت باقی ماندند و در دوگانه‌ی «نه» محکمی به انقطاع روند توسعه در این کشور گفتند و اجازه ندادند مانند ایران که برنامه‌ی توسعه آن پس از دوران جنگ تحمیلی از آغاز دهه‌ی هفتاد در دولت اکبر هاشمی‌رفسنجانی شروع شده بود و در دولت سیدمحمد خاتمی به بلوغ خود رسیده بود و می‌توانست قبل از دولت حسن روحانی در آن هشت‌ساله‌ی سخت (۹۲-۱۳۸۴) به بالای محمود احمدی‌نژاد دچار نشود؛ مالزی هم در این توقف‌گاه تاریخی باقی بماند و به‌بهای بازگشت پیرمرد قطار را به ریل بازگرداند.

دموکراسی و تداول قدرت یک ضرورت جهان جدید است اما توسعه مقدم بر گردش قدرت است چراکه اساساً پیدایش وضعیت دموکراتیک محصول توسعه است. در عین حال الزاماً نباید در دوگانه‌ی «دموکراسی - دیکتاتوری» گرفتار شد و می‌توان صورت‌بندی‌های بهتری برای حفظ ثبات سیاسی در عین گردش قدرت پیدا کرد.

سلام: شنبه‌ها با عباس عبدی

نقطه ضعف برجام کجا بود؟

فرض کنیم برجام نمی‌بود، و همچنان شخص مورد علاقه تندروها مثل رئیس دولت سابق، سکان دولت را در دست داشت، در این صورت با چه وضعی مواجه می‌شدیم؟ شاید بتوان گفت که بدترین نقطه ضعف و ایراد برجام همین است که اجازه نداد مردم نتایج حاصل از نوعی سیاست ناپخته و غیرعقلایی را تجربه کنند و زودتر از آنچه انتظار می‌رفت، بساط این نابخردی را جمع کرد. البته اگر خودشان در مصدر امور بودند، بالاچاره نه برجام که ده پله پایین‌تر از آن را می‌پذیرفتند و مشارش پیروزی می‌زدند، زیرا انگیزه بقا نزد آنان قوی‌تر از چیزی است که به تصور درآید. آنان برای بقا در قدرت به هر رطوب و یاسی متوسل خواهند شد. از این رو برابر يك دوره‌ای قرار داشتند، یا برای بقای خود به توافقی تن می‌دادند که چیزی کمتر از تسلیم نبود، یا آنکه به راه خود ادامه می‌دادند تا کشور را به خاک سیاه بنشانند و ونزولایی دیگر و بدتر را در خاورمیانه متولد کنند.

پرسش این است که اگر توافق هسته‌ای را نمی‌پذیرفتند، چه اتفاقی می‌افتاد؟ آیا ادامه دادن بر غنی‌سازی و سیاست قبلی کمکی به قدرت نظامی و دفاعی ایران می‌کرد که نقش بازدارندگی داشته باشد؟ به طور قطع بله؛ اگر ایران در پی دستیابی به سلاح هسته‌ای بود. البته اگر چنین فرضی

محتمل بود. ولی نکته اینجاست که مسئولین کشور از رأس تا قاعده همواره تأکید کرده‌اند که چنین هدفی ندارند و نداشته‌اند و حتی حرمت شرعی برای دستیابی به چنین سلاحی قائل شده‌اند. بنابراین چنین هدفی در برنامه نبوده. خب هنگامی که چنین هدفی در سیاست ایران نیست، چگونه می‌تواند از طریق دست‌یابی به آن خود را به لحاظ نظامی و دفاعی قدرتمند کند؟ اگر تحریم و فشارهای خارجی نبود، این سیاست مشکلی نداشت، ولسی هنگامی که با شدیدترین نوع تحریم علیه یک کشور مواجهیم که تمام منابع مالی آن را تحت فشار قرار داد، طبیعی است که در حوزه‌های اقتصادی و نظامی و حتی سیاسی و فرهنگی تضعیف شویم. اگر برجام نبود، ایران حتی نمی‌توانست در سوریه و سایر مناطق در حد موجود هزینه کند و حضور داشته باشد. اتفاقاً یکی از ایرادات ترامپ به برجام و از منظر دولت آمریکا این است که برجام منابع مالی ایران را برای حضور منطقه‌ای‌اش آزاد کرده است.

از همه بدتر اینکه پیش از برجام به علت وجود قطعنامه‌های شورای امنیت علیه ایران، همه کشورهای جهان به استثنای دو یا سه مورد کم یا بی‌اهمیت، علیه ایران موضع‌گیری می‌کردند، و این ضعیف‌ترین موضع

سیاسی برای يك کشور است. برجام مانع تداوم این مسیر و به بار نشستن آن شد. به نظر می‌رسد که برخی افراد حافظه ضعیفی دارند، زیرا به یاد ندارند که چگونه قطعنامه‌های شورای امنیت علیه ایران با ۱۵ رأی مثبت تصویب، و چه هزینه‌های بی‌خودی برای کسب يك رأی منفی یا ممتنع داده می‌شد. در حالی که اکنون همه جهان جز اسرائیل و عربستان علیه رفتار ایالات متحده هستند. چرا؟ نه به دلیل اینکه علاقه‌ای به ایران دارند، بلکه به این علت روشن است که اقدام ترامپ علیه برجام را اقدامی علیه نظم جهانی و خودشان می‌بینند، و این شاید اولین بار باشد که پس از جنگ جهانی دوم، ایالات متحده در قدرت باقی ماندند و در دوگانه‌ی «نه» محکمی به انقطاع روند توسعه در این کشور گفتند و اجازه ندادند مانند ایران که برنامه‌ی توسعه آن پس از دوران جنگ تحمیلی از آغاز دهه‌ی هفتاد در دولت اکبر هاشمی‌رفسنجانی شروع شده بود و در دولت سیدمحمد خاتمی به بلوغ خود رسیده بود و می‌توانست قبل از دولت حسن روحانی در آن هشت‌ساله‌ی سخت (۹۲-۱۳۸۴) به بالای محمود احمدی‌نژاد دچار نشود؛ مالزی هم در این توقف‌گاه تاریخی باقی بماند و به‌بهای بازگشت پیرمرد قطار را به ریل بازگرداند.

نشانی مادر شبکه‌های اجتماعی:
تلگرام: @saazandegi
اینستاگرام: saazandegi
نوبیت: @sazandegi
تلفن: ۰۲۲۸۸۰۵۳۷۰

سازندگان آگهی سازندگی
 آگهی دفتر تهران:
 ۰۲۲۸۸۰۵۳۶۷

حرف‌های امروز

حسن روحانی، رئیس جمهوری ایران در گفت‌وگو با آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان: منافع ایران در موضوعات و مسائل مهم مرتبط با برجام مانند فروش نفت، گاز، پتروشیمی و روابط بانکی، به‌طور روشن و صریح باید مشخص و تضمین شود. این موضوعات که می‌تواند به حفظ برجام کمک کند، باید در فرصت چند هفته‌ای، در نشست وزرای خارجه و گروه‌های کارشناسی ایران و کشورهای اتحادیه اروپا بررسی و نهایی شوند. / پایگاه اطلاع‌رسانی رئیس‌جمهور

احمد توکلی، فعال سیاسی اصولگرا: الان وقت تسویه حساب و سرزنش دولت و گفتن اینکه دیدید همان طوری شد که ما گفته بودیم، نیست. باید شریایی را در داخل فراهم کنیم تا دستگاه دیپلماسی و دولت با دقت و همفکری سران نظام، ادامه این رویکرد را بررسی کنند و درباره آن تصمیم درست را اتخاذ کنند. تا الان متأسفانه انتظارات از برجام محقق نشده، شاید به خاطر اتحاد پشت سر فرماندهی واحد یعنی رهبری، خداوند نتیجه را به نفع مردم نجیب ایران و اسلام عزیز رقم بزند. / خبرآنلاین

مجید انصاری، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام: منفعت طلبی باید جایش را به منافع ملی دهد. امروز روزی نیست که افراد با تاثیرپذیری از فضا سازی دشمنان دنبال خودشان باشند. در اقتصاد، بازار ارز و همه عرصه‌های سیاسی باید تلاش مضاعفی صورت گیرد که هم رونق اقتصادی به وجود بیاید و هم اینکه اقبال آسب‌پذیری این احساس را نداشته باشند که زندگی شان دچار اشکال شده است. / ایلنا

محمدعلی ابطعی، فعال سیاسی اصلاح طلب: احمدی نژاد نه سابقه‌ای داشت و نه اندازه سیاست ایران بود و نباید رجل سیاسی شناخته می‌شد و این کار شورای نگهبان تعجب‌آور بود و از آن چنین توقعی نمی‌رفت که او را به مدیریت کشور بیارود و چنین بحران‌هایی ایجاد شود. / خبرآنلاین

عبدالرضا هاشمی زایی، عضو فراکسیون امید مجلس: رفع حصر و دادن آزادی‌های مدنی ابزار اتحاد و بازگشت اعتماد به مردم است. ما باید زندانی‌های سیاسی را آزاد کنیم. عفو عمومی صادر کنیم و هر کسی می‌خواهد به ایران بیاید، مگر اینکه شخصی مشکل امنیتی داشته باشد تا فضا از امنیتی شدن خارج شود. / اعتمادآنلاین

عکس: الهام جبارزاده

محمد رضا باهنر دبیر کل جامعه اسلامی مهندسیین در گفت و گوی اختصاصی با سازندگی مطرح کرد:

برخورد با احمدی نژاد چرا و چگونه؟

در انتخابات ریاست جمهوری مطرح شد که اصولگرایان نتوانستند بر سر یک کاندیدای واحد به تفاهم برسند و باید با چهره‌های جدید و تجربه نشده و مورد اجماع وارد میدان شوند. آقای رئیسی هر دو این ویژگی‌ها را داشت اما نتیجه‌ای حاصل نشد، حال به نظر می‌رسد اصولگرایان به دنبال گزینه‌ای برای انتخابات ۱۴۰۰ هستند که هم تجربه نشده و هم قابلیت ایجاد اجماع کامل و توانایی جذب آرای خاکستری را داشته باشد. شواهد نشان می‌دهد که برای نیل به این مقصود نگاه‌ها بیشتر بر آقایان ضرغامی و فتاح متمرکز است، نظر شما چیست؟ آنها این سه ویژگی را دارند؟

اصولگرایان یک قدم از لحاظ تشکیلاتی به لحاظ ویژگی‌های گزینه تجربه نشده و دارا بودن قابلیت اجماع جلو هستند، چرا که با اجماع روی آقای رئیسی توانستیم در انتخابات ریاست جمهوری رای ۴۰ درصدی به دست آوریم، اما اینکه در دوره بعد شخص آقای رئیسی می‌تواند رای خود را به ۵۱ درصد برساند یا فرد دیگری باید به صحنه ورود کند و این تشکیلات ۴۰ درصدی را پشت سر خود نگه دارد، یا اینکه کلا گزینه و ترکیب آرایش جبهه باید عوض شود؛ از جمله سناریوهایی است که می‌تواند قابل تصور باشد. اما اینکه کدامیک از این اتفاقات می‌افتد، خیلی زود است که بتوانیم به نتیجه برسیم، آقایانی مانند ضرغامی و فتاح و بسیاری دیگر از دوستان که مطرح هستند با قوه ممکن است یک رئیس‌جمهور خوب شوند.

جریان‌ها باید به گونه‌ای عمل کنند که حرف‌های دل‌نشین و برنامه جذاب داشته باشند. اصولگرایی توانسته است در چهره‌سازی یا جریان‌سازی موفق عمل کند؟ این توفیق نسبی است، در برخی از بخش‌ها موفق و در برخی دیگر ناموفق بوده‌ایم، در انتخابات مجلس سال ۹۴ در تهران ۳۰ بر هیج شدیم و تمام لیست اصولگرایان حذف شد، اما در کلان مجلس رقیب نتوانست مدیریت مجلس را به عهده گیرد، بنابراین اگر نسبت رادر مجلس بررسی کنیم می‌بینیم که سه فراکسیون ۳۰ درصدی تشکیل شده است و فراکسیون اکثریت نداریم و هر گاه که دو فراکسیون به هم نزدیک می‌شوند و ائتلاف می‌کنند، اکثریت را به دست می‌آورند. نمونه بارز این ادعا هم این است که آقای عارف به عنوان سر لیست تهران که نفر اول هم در مجلس بود، موفق نشد کرسی ریاست را به دست گیرد، چون ترکیب مجلس در بین فراکسیون‌ها همگن بود.

رای اصولگرایان در دور اول انتخابات ریاست‌جمهوری دکتر روحانی برانگیزه بود، اما در دور دوم یعنی انتخابات ۹۶ نسبت رای ۴۰ به ۶۰ شد و این پایگاه رای حتما در جامعه تاثیر گذار است. **با توجه به مطرح شدن احتمال سرلیستی آقایان حجت‌الاسلام رئیسی، قالیباف و جلیلی در جناح اصولگرایی در انتخابات مجلس فکر می‌کنید کدام یک از این اسامی رای بیشتری داشته باشند؟** فکر می‌کنم زود است که برآورد دقیق از رای آوری افراد داشته باشیم، لذا اینکه نیست که فردی اگر در دوره‌ای ۱۵ درصد رای اخذ کرده و دوره بعدی ۲۰ درصد رای آورده، امید داشته باشد که در دوره‌های دیگر هم روند صعودی خواهد داشت؛ بعضی وقت‌ها چهره‌هایی که رای نمی‌آورند باید جای خود را به گزینه‌های دیگر دهند. اکنون نمی‌توان به طور دقیق گفت که این آقایان در انتخابات حضور خواهند داشت یا خیر.

سیاسی موجود آنقدر قدرت پیدا کرده‌اند که چنین جریان‌هایی دیده نخواهند شد. **اصولگرایان به دنبال چهره‌سازی در انتخابات ۹۸ هستند و گفته می‌شود که با چهره‌های جدید به میدان می‌آیند. در این راستا آقای میرتاج‌الدینی بیان کرده که افراد جدیدی برای انتخابات در نظر داریم که در سال ۹۷ مطرح می‌شوند. آیا این افراد جدید می‌توانند شوک سیاسی به جامعه وارد کنند؟ اصولگرایان تا چه حد توانسته‌اند در زمینه چهره‌سازی موفق باشند؟**

این حرف‌ها تا عملیاتی نشود، بیشتر یک شعار است، یک توصیه کلی برای اصولگرایان و اصلاح‌طلبان این است که نسل انقلاب باید به تدریج به سمت مشاوره و اتاق فکر بروند و برای نسل‌های بعدی موقعیت فعالیت ایجاد کنند. این نسل دیگر توان اجرایی قوی پر تکاپو را ندارد، اما به لحاظ تجربه‌ای که اندوخته می‌تواند تصمیم‌سازی کند و در مراجع تصمیم‌گیری به کار گرفته شود؛ البته به طور محدود جوانگرایی در برخی مراکز کلید خورده است، اما باید عمومیت پیدا کند. البته از آن طرف هم در جوانگرایی نباید افراط و تفریط به خرج داد و یک جوان ۲۵ ساله وزیر شود، چرا که وزارت و نمایندگی جای آزمون و خطا نیست. اگر در اوایل انقلاب اسلامی هم جوان‌ها بر سر کار آمدند به این دلیل بود که افراد با تجربه و با سابقه در دسترس نبودند. اما اکنون شرایط متفاوت است، دیگر نمی‌توان تصور کرد نیروی جوان در موقعیت و مسئولیت حساس قرار گیرد، لذا با سر نوشت ۸۰ میلیون نفر بازی می‌شود، اما اینکه نسل انقلاب هم بخواهد راه را برای جوانان باز نکند، شدنی نیست، چرا که این نسل به تدریج توانشان کم می‌شود. اما اینکه بیان می‌شود با معرفی افراد به جامعه شوک وارد می‌شود باید گفت که دوران شخص محوری به پایان رسیده است، و مردم در شهرهای بزرگ و در انتخابات به جای اشخاص حقیقی به جریان‌ها رای می‌دهند که این یک گام رو به جلو است، بنابراین

ممکن است تقدایی به نحوه برگزاری انتخابات در کشور داشته باشند، اما همین شیوه کنونی در آینده تصمیمات راهبردی موثر است. اما واقعیت این است که اتفاقات سیاسی در کشور ما سریع‌پیش می‌رود، بنابراین پیش‌بینی‌ها چندان با واقعیت همخوانی ندارد، که بخواهیم از هم‌اکنون به انتخابات آتی مبنی بر اینکه چه کسانی در معرض کاندیداتوری قرار می‌گیرند بپردازیم، چرا که اگر بخواهیم از حالا به مصادیق ورود داشته باشیم، فضای مطلوبی برای افراد و گزینه‌ها در اثر مقابله‌ها و اظهار نظرها به وجود نمی‌آید، بنابراین در درون تشکیلات بحث‌ها در حال انجام است، اما به جمع‌بندی نرسیده و ساختار و کاندیداها مشخص نیست. فقط می‌توان چگونگی آرایش سیاسی جناح‌ها را بررسی کرد؛ عموماً پیش‌سیاسی انتخابات در شهرهای بزرگ دو قطبی می‌شود، در انتخابات مجلس در شهرهای کوچک افراد و اشخاص حقیقی با هم رقابت دارند؛ اما در شهرهای بزرگ (مانند تبریز، مشهد، تهران، اصفهان) جریان‌ها با یکدیگر رقابت می‌کنند، و عموماً هم تاکنون دو جریان بوده‌اند که در هر دوره انتخابات، اسامی آنها (چپ و راست، رادیکال و معتدل، اصولگرا و اصلاح‌طلب) به مرور زمان تغییر کرده است.

فکر می‌کنید در انتخابات پیش رو جریان اصولگرایان بتواند اصولگرایی بتواند جریان‌سازی و نقش آفرینی داشته باشد؟ عده‌ای هستند که می‌خواهند وسط مرزهای سیاسی حرکت کنند، حتی اکنون در جریان‌های سیاسی افرادی هستند که از لحاظ فکری اصالتاً اصلاح‌طلب - اصولگرا یا اصولگرای اصلاح‌طلب باشند، اما مقصود از طرح «نواصولگرایی» که یکی از عزیزان مطرح کرد را متوجه نشده‌ام، آنهایی که این اسامی را مطرح می‌کنند در پی این هستند که فضا را محک بزنند. معمولاً افسرادی که در انتخابات خود را بین دو جریان اصلی تعریف می‌کنند، موقعیتی به دست نمی‌آورند، چون دو قطب

سارا ابراهیمی
خبرنگار گروه سیاسی

اصولگرایان تحرک‌های انتخاباتی خود را در درون تشکیلات و احزاب آغاز کرده‌اند. اسامی علی‌لاریجانی، حجت‌الاسلام ابراهیم رئیسی، پرویز فتاح و عزت‌الله ضرغامی به عنوان چهره‌های مد نظر این جناح برای کاندیداتوری در انتخابات بر سر زبان‌ها روان است. محمد رضا باهنر فعال سیاسی اصولگرا معتقد است، «علی لاریجانی» جزو افرادی است که قابلیت بررسی جدی برای دور آینده ریاست‌جمهوری را دارد، البته اینکه او از سوی روحانی به میدان رقابت بیاید در دور از ذهن می‌داند و تحلیلش این است که روحانی خود کاندیدای دیگران بوده و دارای تشکیلات حزبی سیاسی نیست که فردی از سوی او وارد عرصه رقابت شود. او همچنین چهره‌سازی در انتخابات را بساوور ندارد و دوران ایفای نقش چهره‌ها را پایان یافته می‌داند. باهنر درباره نقش رئیسی در بین اصولگرایان، به عنوان کسی که ۴۰ درصد آرا را در انتخابات ۹۶ به خود اختصاص داده و صحبت از سرلیستی او در انتخابات مجلس به میان می‌آید می‌گوید «آقای رئیسی یک شخصیت جایگزین تشکیلاتی اصولگرایی نیست، دوران چهره‌های کاریزماتیک در حال سپری شدن است و ساختارها و احزاب باید در کشور فعال باشند.» در ادامه گفت‌وگوی سازندگی را با دبیر کل جبهه پیروان خط امام و رهبری می‌خوانید:

صحبت‌هایی از تحرک اصولگرایان برای انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰ و مجلس شورای اسلامی سال ۹۸ به میان می‌آید، به نظر شما آرایش سیاسی اصولگرایان به چه سمت و سویی خواهد رفت؟ انتخابات همچنان بعد از ۴۰ سال که از استقرار نظام جمهوری اسلامی می‌گذرد، یک مسأله مهم تلقی می‌شود. با وجود اینکه برخی

رهنمود

حاشیه نگاری باز دید مقام معظم رهبری از نمایشگاه کتاب خدا ابوالحسن نجفی را بیاموزد

گفتند ابوالحسن نجفی.

آقا گفت: آها ابوالحسن نجفی... بگذارید یک ماجرایسی را تعریف کنم. سال‌ها قبل ابوالحسن نجفی با آقای مرحوم حبیبی و چند نفر دیگر از بزرگان ادبیات آمدند پیش ما. من پرسیدم «شما مترجم «خانواده تیبو» هستید؟» آقای نجفی از اینکه من اسم این رمان را بلدم تعجب کردند. بعد که نشستیم من از رمان جریان تازه‌های نشر قرار گرفتند. رهبر انقلاب اسلامی پس از بازدید، در سخنان کوتاهی، کتاب و کتابخوانی را یکی از ضرورت‌های زندگی آحاد مردم بویژه جوانان دانستند و افزودند: نقش کتاب یک نقش بی‌بدیل است، البته بهترین کتاب‌ها، کتابی است که انسان را به سمت خداوند و ارزش‌های والا و انقلابی هدایت کند، و امیدواریم کتاب جایگاه حقیقی خود را در جامعه بیابد.

▲ **خاطره‌ی جالب آیت‌الله خامنه‌ای از مترجم کتاب خانواده‌ی تیبو**

آقا رسیدند غرفه‌ی انتشارات نیلوفر، مثل همه جا خوش و بش کردند و از تازه‌ها سوال کردند. کتابی نظرشان را جلب کرد و پرسیدند این همان چهار جلدی قدیمی است؟ و جواب گرفتند بله. پرسیدند مترجمش چه کسی بود؟

این مسائل جزو همان مسائلی است که می‌گویم توهم دارند. احمدی‌نژاد به کرات در زمان ریاست‌جمهوری اقداماتی انجام می‌داد که وقتی از او جویا می‌شدیم که چرا این کار را کردی و استدلالت چیست، می‌گفت صبر کنید سه ماه دیگر دلیل آن را می‌فهمید. او و اطرافیان همیشه منتظر این بودند که در چند ماه آینده اتفاق مهمی در کشور رخ می‌دهد، یا منتظر اتفاق بودند یا ادبیاتی اینگونه داشتند. با توجه به ارتباطاتی که با احمدی‌نژاد داشتیم، هر موقع در بحث‌های استدلالی با هم صحبت می‌کردیم یا کاری می‌کرد که معنایش را نمی‌فهمید، اما هر چه صبر می‌کردیم، هیچ اتفاقی نمی‌افتاد. فقط می‌فهمیدیم به دلیل تخیل و توهم تصمیم اشتباه گرفته است.

▲ از چه زمانی متوجه این توهمات احمدی‌نژاد شدید؟

از اولین برخورد کارشناسی‌ای که با او داشتیم، توهمات او آشکار شد. یعنی در سال اول ریاست‌جمهوری و زمانی که لایحه بودجه را به مجلس ارائه داد و این لایحه بودجه به شدت توهم‌زا تشخیص داده شد، به او تذکر دادیم. اما به همراه دکتر پرویز داوودی که در آن زمان معاون اول رئیس‌جمهور بود، استدلال‌شان این بود که پول داریم، بگذارید خرج کنیم! آنها در نظر داشتند، بودجه عمرانی را یک مرتبه ۸۰ درصد افزایش دهند، اما نظر کارشناسی مجلس این بود که افزایش بودجه عمرانی موجب افزایش ۸۰ درصدی کارهای عمرانی نخواهد شد، بلکه امکانات موجود را به همان میزان گران خواهد کرد و بیماری‌های زیادی ایجاد می‌کند و از همان زمان تورم ۴۲ درصد را پیش‌بینی کردیم، اما احمدی‌نژاد این توضیحات را متوجه نمی‌شد. در آن زمان به شوخی می‌گفتم آقایانی که یک میلیون رای دارند، فکر نکنند به اندازه آن فهم و درک‌شان بالا می‌رود، مملکت را باید ساختار هدایت کند.

▲ با توجه به آگاهی که نسبت به ضعف‌های مدیریت احمدی‌نژاد داشتید، برای سال ۸۸ اقدامی در راستای روشنگری و تاثیر در رای اصولگرایان، داشتید؟

در تشکل‌های رسمی مانند جامعه‌مهندسين و جبهه پیروان اعلام حمایت رسمی نکردیم و بیانه‌ای به نفع احمدی‌نژاد صادر نشد.

▲ فکر نمی‌کنید این سکوت شما به ضرر جامعه تمام شد؟

یک حزب خودش را خرج این کار نمی‌کند که بگوید به کسی رای دهید که رای نمی‌آورد، اگر حزبی سکوت کند مخاطبان آن متوجه می‌شوند که کاندیدا را قبول ندارد.

شده است، اگر در قبال اطرافیان مدعی است بی‌جرم و خطا هستند و معترض است، در مقابل هم باید برای یکی از رقبایش که به آن ظلم شده فریاد عدالتخواهی سر دهد، اما به نظر می‌رسد مسائل محدود شده است و به دنبال دست گذاشتن روی ضعف‌های مختلف در کشور است که فکر می‌کند این سرمایه اجتماعی است که دور او جمع می‌شود.

▲ دلیل عدم برخورد با احمدی‌نژاد چیست؟

همه انسان‌ها برابر قانون یکسان هستند، اما همه می‌دانند برخورد قوه قضائیه با یک وزیر یا مسئول، با یک شهروند عادی متفاوت است. اما برخورد با مسئولان به دلیل اینکه فضای جامعه برای یک مسئول موقعیت خاص به وجود می‌آورد، محتاطانه‌تر می‌شود. اکنون در شورای تأمین هم بحث این است؛ به طور مثال اگر بازداشت مدیر کارخانه‌ای، موجب اختلال یا تعطیلی کارخانه شود، قضات باید احتیاط کنند یا تمهیدی بیندیشند که کارخانه تعطیل نشود. برخی اظهارات احمدی‌نژاد علیه مقامات رفتار مجرمانه‌ای است، اما با توجه به اینکه ۸ سال در کشور رئیس‌جمهور بود، پس باید با او نرم‌تر جلو رفت و درباره خطاهایی که در حال انجام آن است، تذکر داد و موقعیت سنجی شود، اما اگر زمانی برخورد با او مطالبه عمومی شود، باید فضایی به وجود آید که بازداشت یا برخورد با او باعث مشکلات دیگر در جامعه نشود. البته هنوز امیدواریم، احمدی‌نژاد، متنبه شود و مسیری را که شروع کرده ادامه ندهد.

▲ برخی در توجیه رفتارهای احمدی‌نژاد و اطرافیان چنین تحلیل می‌کنند که اتفاقات ناگواری در سال جاری در شرف وقوع است و آنها برای همین وارد صحنه شده‌اند که در بحث مشکلات آینده نقش آفرینی اصلی را داشته باشند؟ تحلیل شما چیست؟

این مسائل جزو همان مسائلی است که می‌گویم توهم دارند. احمدی‌نژاد به کرات در زمان ریاست‌جمهوری اقداماتی انجام می‌داد که وقتی از او جویا می‌شدیم که چرا این کار را کردی و استدلالت چیست، می‌گفت صبر کنید سه ماه دیگر دلیل آن را می‌فهمید. او و اطرافیان همیشه منتظر این بودند که در چند ماه آینده اتفاق مهمی در کشور رخ می‌دهد، یا منتظر اتفاق بودند یا ادبیاتی اینگونه داشتند. با توجه به ارتباطاتی که با احمدی‌نژاد داشتیم، هر موقع در بحث‌های استدلالی با هم صحبت می‌کردیم یا کاری می‌کرد که معنایش را نمی‌فهمید، اما هر چه صبر می‌کردیم، هیچ اتفاقی نمی‌افتاد. فقط می‌فهمیدیم به دلیل تخیل و توهم تصمیم اشتباه گرفته است.

▲ از چه زمانی متوجه این توهمات احمدی‌نژاد شدید؟

از اولین برخورد کارشناسی‌ای که با او داشتیم، توهمات او آشکار شد. یعنی در سال اول ریاست‌جمهوری و زمانی که لایحه بودجه را به مجلس ارائه داد و این لایحه بودجه به شدت توهم‌زا تشخیص داده شد، به او تذکر دادیم. اما به همراه دکتر پرویز داوودی که در آن زمان معاون اول رئیس‌جمهور بود، استدلال‌شان این بود که پول داریم، بگذارید خرج کنیم! آنها در نظر داشتند، بودجه عمرانی را یک مرتبه ۸۰ درصد افزایش دهند، اما نظر کارشناسی مجلس این بود که افزایش بودجه عمرانی موجب افزایش ۸۰ درصدی کارهای عمرانی نخواهد شد، بلکه امکانات موجود را به همان میزان گران خواهد کرد و بیماری‌های زیادی ایجاد می‌کند و از همان زمان تورم ۴۲ درصد را پیش‌بینی کردیم، اما احمدی‌نژاد این توضیحات را متوجه نمی‌شد. در آن زمان به شوخی می‌گفتم آقایانی که یک میلیون رای دارند، فکر نکنند به اندازه آن فهم و درک‌شان بالا می‌رود، مملکت را باید ساختار هدایت کند.

▲ با توجه به آگاهی که نسبت به ضعف‌های مدیریت احمدی‌نژاد داشتید، برای سال ۸۸ اقدامی در راستای روشنگری و تاثیر در رای اصولگرایان، داشتید؟

در تشکل‌های رسمی مانند جامعه‌مهندسين و جبهه پیروان اعلام حمایت رسمی نکردیم و بیانه‌ای به نفع احمدی‌نژاد صادر نشد.

▲ فکر نمی‌کنید این سکوت شما به ضرر جامعه تمام شد؟

یک حزب خودش را خرج این کار نمی‌کند که بگوید به کسی رای دهید که رای نمی‌آورد، اگر حزبی سکوت کند مخاطبان آن متوجه می‌شوند که کاندیدا را قبول ندارد.

نداشتید؟

چرا، مواضع را قبول داشتیم و بین کاندیداهای آن روز آقای رضایی را ترجیح دادم، اما می‌دانستم ایشان رای نمی‌آورد. بعضی مردم عادی و سیاسیون می‌خواهند به کسی که رای می‌آورد رای دهند و برایشان مهم نیست کاندیداها چه موضعی دارند.

▲ احمدی‌نژاد سال ۸۴ تا ۸۸ چه فرقی داشت؟

احمدی‌نژاد ظرف آن ۴ سال تغییر نکرد ما شناختن نسبت به او بیشتر شد. به همین دلیل با احتیاط با ایشان کار می‌کردیم، الان هم همینگونه است و بعضی وقت‌ها اعتقادات شخصی دارد که آن را قبول نداریم و همچنین بعضی وقت‌ها هم توهماتش دارد که واقعیت ندارد اما خود به این توهمات معتقد است. کارهای هنجارشکنانه احمدی‌نژاد در حال زیاد شدن است و سعی دارد هنجارهای دینی، ملی، فرهنگی را زیر سوال ببرد! البته این هنجارها زیر سوال خواهد رفت و درک نمی‌کنم از اقداماتی که انجام می‌دهد چه خیالی دارد، شاید تصور می‌کند دارای یک سرمایه عظیم در کشور است، در حالی که آن سرمایه عظیم به شدت ذوب شده است. لذا بسیاری از آنها می‌کنند که به دلایلی قبول داشتند، اکنون احساس می‌کنند آن دلایل دیگر در او وجود ندارد، به همین دلیل سرمایه اجتماعی‌اش به سرعت در حال از بین رفتن است. ضرب‌المثلی است که می‌گوید «نگاه کن بین چه می‌گویند، نه اینکه چه کسی می‌گوید» دربارۀ احمدی‌نژاد هم اگر مردم بخوانند ببینند چه کسی می‌گوید شاید آنقدر جذاب نباشد، ولی اینکه چه می‌گوید مورد توجه قرار می‌گیرد. ممکن است یک نفر بگوید در مملکت فساد زیاد است، خوب عده‌ای هم به این معتقد هستند که فساد زیاد است، پس

روحانیت به سمت سیستمی دموکراتیک‌تر برود و انتخابات برگزار کند، طلاب فاضل جوان زیادی هستند که می‌توانند فعال شوند و در این صورت می‌توانند به یک تشکل مردم‌نهاد بسیار قدرتمند تبدیل شوند، مشروط بر اینکه به هم اتصال پیدا کرده و یک ساختار مشترک برای خود تعریف کنند.

▲ اگر قرار باشد آقای لاریجانی در انتخابات حضور پیدا کند، خلاهای اصلی را چه می‌بینید؟ ناظران معتقدند لاریجانی او لا کار حزبی و تشکیلاتی نکرده و از طرفی رسانه‌ای هم ندارد. نظر شما چیست؟

آقای لاریجانی به صورت مجرد چهره شناخته‌شده‌ای است و سابق متعدد و متنوعی هم دارد، از اداره طولانی رسانه ملی صدا و سیما گرفته تا دبیری شورای عالی امنیت ملی از سیاست خارجی تا وزارت ارشاد و ریاست مجلس در کارنامه او به ثبت رسیده است. آقای لاریجانی از معدود چهره‌هایی بود که به محض ورود به مجلس به ریاست رسید، البته پیش از او به‌جز آیت‌الله هاشمی که از روز اول نمایندگی مجلس، ریاست را هم برعهده داشتند، دیگر چنین سابقه‌ای نداشتیم و آقایان کرویی، ناطق نوری و حداد عادل یک دوره نمایندگی عادی گذرانده بودند تا به پست ریاست مجلس رسیدند. لاریجانی با توجه به تجربه موفقی که در مجلس داشته است، از مشخصه‌های فردی لازم برای کاندیداتوری برخوردار است و به طور حتم علی لاریجانی جزو افرادی است که قابلیت بررسی جدی را برای دور آینده ریاست‌جمهوری دارد، اما اینکه از اکنون بتوان به تحلیل رسید که او رئیس‌جمهور می‌شود یا نمی‌شود و به مصلحت هست یا خیر، زود است.

▲ برخی معتقدند آقای لاریجانی با توجه به نزدیک‌تر شدنش به حسن روحانی، کاندیدای او در انتخابات ۱۴۰۰ است، چقدر این امر

شده مسائلی است که در طول زمان مشخص می‌شود و ممکن است که اسامی‌ای که ذکر شده از آن بیرون بیاید.

▲ اشاره‌ای به آرا ۴۰ درصدی آقای رئیسی داشتید اگر او بخواهد در انتخابات مجلس لیست بدهد و سرلیست شود، اصولگراها چه رویکردی دارند و آیا چنین جایگاهی در بین اصولگراها دارد؟ قصد کاندیداتوری در انتخابات مجلس را دارد؟

سرلیستی در انتخابات مجلس معنا ندارد، ایشان اکنون تولیت آستان قدس را برعهده دارد، مگر اینکه بخواهد کار خود را کنار بگذارد و نماینده تهران شود. آقای رئیسی یک شخصیت جایگزین تشکیلاتی اصولگرایی نیست، دوران چهره‌های کاریزماتیک در حال سپری شدن است و ساختارها و احزاب باید در کشور فعال باشند. اگر در تهران هم لیست امید به سرلیستی آقای عارف را داشتیم او جایگزین تشکیلات اصلاح‌طلبان نبود، بلکه سبیلی از اصلاح‌طلبان و اعتدال‌گرایان بود، بنابراین آقای رئیسی هم نمی‌تواند جایگزین احزاب و تشکل‌ها شود و باید برای سراسر کشور لیست انتخاباتی ارائه دهد، او می‌تواند در تجمع اصولگرایی نقش موثر داشته باشد، اما اینکه بیاید جایگزین تشکل‌ها شود، اینگونه نیست، ما در نظام خود رهبری را به عنوان یک حیل‌المتین مد نظر قرار می‌دهیم که سبیل وحدت ملی هستند و ایشان دارای چهره کاریزماتیک معنوی هستند، غیر از آن باید تشکل‌ها و احزاب فعال باشند.

▲ تجربه تشکیلاتی برای اصولگرایان با جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی (جمنا) بعد تازه‌ای گرفت، جایگاه جمنا در بین اصولگرایان چیست؟

جمنا قدم خوبی در انتخابات برداشت و به نسبت وحدتی را که برای اصولگرایان ضرورت داشت، ایجاد کرد. البته نواقص زیادی دارد که باید به تدریج برطرف شود، اکنون سناکت و کم‌تحرک است و اگر قرار باشد مجدداً احیا شود، باید در ساختارها تجدیدنظر کند. اما اگر فکر کنیم جرنالی با همان نام و ساختار می‌تواند ۴۰ درصد رای اصولگرایی را به ۶۰ درصد تبدیل کند اینگونه نیست.

▲ جمنا در نظر داشت محوریت اصولگرایان را به دست آورد، آیا موفق شد جایگاه جامعیت را در گذشته ایفا کند؟

به‌طور حتم جمنا می‌تواند جایگزین جامعیت شود. در جامعه اصولگرایی همیشه سعی کرده‌ایم به صورت امم با روحانیت همسو باشیم. اما جامعیت این است که بخواهند صراحتاً به انتخابات ورود پیدا کنند فاصله می‌گیرد. جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، در محدوده خبرگان تخصص دارد و جامعه روحانیت هم فعال بی‌رقیب در انتخابات نیست. اما اگر بخواهد در ساختار درونی خود تغییر ایجاد و یک انسجام کشوری پیدا کند می‌تواند مفید و قابل قبول باشد. اولین قدم جامعه روحانیت مبارز باید کشوری باشد و جامعه روحانیت تهران و تبریز و غیره باید با هم هماهنگ باشند و ارتباط تشکیلاتی و ساختاری داشته باشند، در این صورت ما از این روند استقبال می‌کنیم. اما جمنا چون ساخته و پرداخته‌شده است، بنابراین مسئله‌ای لایحه‌ریزی نیست، ممکن است با کمی تغییر ساختار مجدداً اصولگرایان ساختار جدیدی را تعریف کنند و مجدداً از نظرات جمنا بهره ببرند.

▲ انتقاداتی به جامعیتین وارد شد که پویایی خود را از دست داده است و دیگر تاثیرگذاری تشکیلاتی ندارد و این موضوع باعث شده تا نهادی پویاتر مانند جمنا برود، تا چه حد این موضوع را قبول دارید؟

جامعه روحانیت مبارز جدا از جامعه کل کشور نیست، همان بحث که در اول مطرح شد، مبنی بر اینکه خیلی از مسئولان نسل اولی هستند و تدریجاً باید مسئولیت‌ها را تحویل نسل جدید دهند، در اینجا هم صادق است. درست است که جامعه روحانیت از لحاظ معنوی دارای سلسله مراتبی است، اما بعد از رحلت آیت‌الله مهدوی‌کنی، آیت‌الله موحیدی‌کرمانی جایگزین شدند که ایشان هم با توجه به اینکه در همان نسل قرار دارد، امکان تحرک و پرشتاب بودن برای جامعه روحانیت ایجاد نشد و اگر اینگونه پیش رود ممکن است که محوریت خود را از دست بدهند. جامعه روحانیت باید نسل بعد از خود را هر چه سریعتر جذب کند تا جایگاه گذشته را به دست آورد. اگر جامعه

برخی اظهارات احمدی‌نژاد علیه مقامات رفتار مجرمانه‌ای است، اما با توجه به اینکه ۸ سال در کشور رئیس‌جمهور بود، پس باید با او نرم‌تر جلو رفت و درباره خطاهایی که در حال انجام آن است، تذکر داد و موقعیت سنجی شود، اما اگر زمانی برخورد با او مطالبه عمومی شود، باید فضایی به وجود آید که بازداشت یا برخورد با او باعث مشکلات دیگر در جامعه نشود. البته هنوز امیدواریم، احمدی‌نژاد، متنبه شود و مسیری را که شروع کرده ادامه ندهد.

توهمات او برای ما از اولین برخورد کارشناسی‌ای که با او داشتیم آشکار شد. یعنی در سال اول ریاست‌جمهوری و زمانی که لایحه بودجه را به مجلس ارائه داد و این لایحه بودجه به شدت توهم‌زا تشخیص داده شد.

حرفش را می‌پسندند. اما همان‌هایی که حرف او را پسندیدند، اگر پرسیده شود که حضری احمدی‌نژاد با فساد مبارزه کند، می‌گویند نه، او خود مشکلات مالی فراوانی اطرافش دارد. او حرف‌هایی می‌زند که مردم دوست دارند بشنوند نه اینکه حرف‌هایی را بزنند که مردم ببینند چه کسی آن حرف‌ها را می‌زند.

▲ چرا احمدی‌نژاد از بحث زیر سوال بردن بساداران لاریجانی و قوه قضائیه به بحث انتخابات آزاد و تغییر ریاست‌جمهوری رسید؟

او دنبال این است که بر موج نارضایتی‌های موجود در جامعه سوار شود، برخی فکر می‌کنند که مجموعه مشکلات جامعه روی هم انباشته می‌شود و ممکن است یک خراطی در مورد نظام انجام دهند، اما وضعیت نظام در ۲۲ بهمن و انتخابات مختلف روشن می‌شود. البته از آن طرف هم مسئولان نباید اشتباه کنند که اگر مردم در ۲۲ بهمن در صحنه حضور می‌یابند و از نظام حمایت می‌کنند، به معنای رضایت از عملکرد مسئولان مجلس و قوه قضائیه و قوه مجریه است، به طور حتم اشکالاتی بر آنها وارد است. مردم کاملاً نقش و تاثیر خود را تفکیک می‌کنند و به موقع حمایت و اعتراضشان را ابراز می‌دارند، بنابراین قوا هم نباید تصور کنند هر کس به قوه مجریه، مقننه یا قضائیه نقدی داشت، به نظام اعتراض می‌کند. مردم حرف‌های احمدی‌نژاد را می‌پسندند، اما لزوماً به این معنا نیست که فردی که این حرف‌ها را می‌زند تایید می‌کند.

▲ ساختار قوه قضائیه از زمان احمدی‌نژاد تغییری نکرده است، اما زمانی که موعده مواجهه با ایشان و اطرافیان رسید، رویکرد دیگری داشتند، دلیل آن چیست؟

بسیاری از مسائل برای او اکنون شخصی

حرف‌های امروز

«محرم اینچه»، کاندیدای ریاست جمهوری ترکیه: مهمترین مسئله ترکیه مسئله کردها است. بسیار واضح و آشکار عرض می‌کنم مسئله کردها چیست. این یک موضوع سیاسی - اقتصادی - فرهنگی است، ولی مهمترین مسئله کردها یک مسئله اخلاقی است. سیاسیون به دیار بکر می‌آیند و حرف‌های بسیار زیبایی به زبان می‌آورند. بعد به یک منطقه دیگر می‌روند تمام این حرف‌ها را فراموش می‌کنند و آدم دیگری می‌شوند. من اگر این سخنرانی‌ای که اینجا ایراد می‌کنم در ریزه هم نداشته باشم سیاست را رها می‌کنم.

«خالد بن احمد آل خلیفه»، وزیر خارجه بحرین: هر دولتی از جمله اسرائیل حق دارد از خودش دفاع کند و منابع خطر را از بین ببرد. تا زمانی که ایران به این اقدامات خود ادامه دهد، هر دولتی در منطقه از جمله اسرائیل از حق ناپود کردن منابع خطر و دفاع از خود برخوردار است.

«دونالد ترامپ»، رئیس جمهوری آمریکا: کیم جونگ اون، رهبری کره شمالی بابت آزاد کردن سه تبعه آمریکا، برای خودش و کشورش کاری بزرگ انجام داده است. این افراد با احترام از کره شمالی خارج شدند و ما بابت این مسئله پولی پرداخت نکردیم. او کار درستی انجام داده و این نشان‌دهنده حسن نیت پیونگ‌یانگ در آستانه نشست رودرو است.

«نیکولاس مادورو»، رئیس جمهوری ونزوئلا: برابر اولیگارشی‌هایی که مسئول بحران کنونی کشور هستند می‌ایستیم و آنها را در جنگ اقتصادی شکست خواهیم داد. اگر شما در روز بیستم مه به من رأی دهید، به این جنگ اقتصادی خاتمه خواهیم داد. شما یادش انتخاب خود را همین هفته خواهید گرفت.

«امانوئل مکررون»، رئیس جمهوری فرانسه: من همچنان خواستار اجرای اصلاحات در ساختار اتحادیه اروپا هستم. اما این مهم مستلزم انسجام است. بیابید ضعف و متفرق نباشیم. از کارهای بزرگ نهراسیم و وقت‌کنشی نکنیم. برخی به من می‌گویند، آلمان خودخواه است و اصلاح اروپا را نمی‌خواهد ولی من چنین تصویری ندارم و می‌خواهم با همراهی صدراعظم مرکل این پروژه را به پیش ببرم.

رئیس‌جمهور مقتدر سابق مالزی فرشته نجات دموکراسی می‌شود

بازگشت پدر

پوریا فیروزنژاد

خبرنگار گروه جهان

بازگشت مرد قانون

بازگشت ماهاتیر محمد را می‌توان بازگشت قانون به مالزی دانست. او گفته است که هرج و مرج در کشور بیداد می‌کند و باید در اسرع وقت به آن رسیدگی کرد. قانون باید نقش خود را به طور کامل اجرا کند. ماهاتیر محمد تأکید کرده است که تحقیقات در مورد فسادهای صورت گرفته از سوی نجیب رزاق و همسرش آغاز خواهد شد و او به دست قانون سپرده می‌شود. وی در این باره گفت: اگر مشخص شود که رزاق اقدامی خلاف قانون انجام داده است، باید با پیامدهای آن نیز رویه‌رو شود. من نمی‌توانم این موضوع را تحمل کنم که کشورم از سوی افراد خودخواه که به دنبال به تاراج بردن پول و منابع آن هستند، به مرز نابودی کشانده شود. ماهاتیر در نشست خبری خود عنوان کرد که راه را برای آغاز پیگرد قانونی نجیب رزاق هموار می‌کند. اتهاماتی که به نجیب رزاق وارد است، مربوط به پرونده مفقود شدن میلیاردها دلار از صندوق سرمایه‌گذاری مالزی است که او زمانی ریاست آن را بر عهده داشته است.

نخست‌وزیر جدید مالزی در نخستین نشست خبری خود پس از انتخابات همچنین به سرمایه‌گذاری چین و نفوذ گسترده این کشور در مالزی اشاره کرد. او با ابراز نگرانی نسبت به مقروض بودن مالزی به چین از بررسی در زمان نخست‌وزیری نجیب رزاق خبر داد. اگرچه ماهاتیر محمد اعلام کرد که با برنامه‌های چین در چارچوب کمربند تجاری جاده ابریشم مخالفی ندارد و در نامه‌ای به شی جینپینگ، رئیس‌جمهور چین او را به ساخت خطوط راه‌آهن تشویق کرده است.

با این حال هنوز مشخص نیست که رهبران آینده مالزی چگونه دولت را اداره خواهند کرد. بسیاری از افراد حاضر در

اتسلاف عظیم ماهاتیر محمد جدا از موضوع مخالفت و با رزاق و کابینه‌ی فاسد او نقطه نظرات مشترک قابل توجهی ندارند. سینتیا گابریل، مدیر اجرایی مرکز مقابله با فساد سیاسی در کوالالامپور می‌گوید: «باید تلاش‌های قابل توجهی برای خنثی کردن پیامدهای سال‌ها قدرت لجام‌گسیخته انجام شود. امیدوارم که دولت جدید مالزی تحقیقات گسترده‌ای را برای رسیدگی به فسادهای نجیب رزاق انجام دهد و در این باره با وزارت دادگستری آمریکا که در حال تحقیقات در مورد پول‌های به سرعت رفته از دولت مالزی و پولشویی از طریق سیستم مالی موسسات آمریکایی است نیز همکاری کند. اما اکنون قدرت بار دیگر در اختیار مردم مالزی قرار گرفته است. مالزی دارای سه گروه قومی چینی‌ها، هندوها و مالایی‌هاست که اغلب مسلمان هستند و اکثریت جمعیت مالزی را تشکیل می‌دهند. از زمان استقلال مالزی از استعمار انگلیس در سال ۱۹۵۷، حکومت این کشور در اختیار حزب جبهه ملی (U.M.N.O) قرار داشته است که همواره امتیازات ویژه‌ای را در اختیار مالایی‌ها از جمله اعطای سهمیه‌های دانشگاه‌های معتبر این کشور به دانشجویان مالایی قرار داده است. پدر و عموی نجیب رزاق از رهبران اولیه حزب جبهه ملی بوده‌اند و هر دو نیز مدتی را به عنوان نخست‌وزیر در رأس قدرت مالزی قرار داشته‌اند. ماهاتیر محمد که حتی به رزاق کمک کرد تا به کرسی نخست‌وزیری تکیه بزند، مدت پیش از ۲۰ سال در منصب نخست‌وزیری حضور داشته است. ماهاتیر محمد در جریان کمپین انتخاباتی خود با اظهار نامدستی از ایفای نقش در به قدرت رسیدن نجیب رزاق گفت: بزرگترین اشتباه من در زندگی سیاسی کمک به رزاق برای رسیدن به

منصب نخست‌وزیری بود. تا روز یکشنبه حزب آمنو متعلق به رزاق و ائتلاف جبهه ملی هرگز طی ۶ دهه اکثریت کرسی‌های پارلمان را از دست نداده بودند. به‌عنوان نخست‌وزیر و رهبر جبهه ملی مالزی میان سال‌های ۱۹۸۱ تا ۲۰۰۳ ماهاتیر محمد همواره توانسته تا علاوه بر دریافت حمایت عمده‌ی مالایی‌ها خود را به عنوان پسر مالزی نو مطرح کند. برج‌های دو قلو پتروناس که زمانی بلندترین برج‌های جهان محسوب می‌شدند، به عنوان نمادی از تلاش‌های ماهاتیر محمد در راستای جهانی شدن مالزی توصیف می‌شد. در جریان انتخابات روز چهارشنبه ماهاتیر محمد توانست تا ضمن کسب رای قابل توجهی از قوم مالایی‌ها که همواره خاستگاه محبوبیت او نیز محسوب شده است، بخش قابل توجهی از رای مخالفان سنتی خود را نیز ذیل سرنگون‌سازی حکومت فاسد رزاق را از آن خود کند. اگرچه تا آخرین دقائق پیروزی او در انتخابات در هاله‌ای از ابهام قرار داشت. این گزارش در ادامه می‌افزاید: بنابر قانون اساسی مالزی پادشاه، اگرچه دارای نقشی تشریفاتی است باید حکم نخست‌وزیری را به فرد منتخب تفیذ کند. تا چند ساعت پس از اعلام رسمی پیروزی ماهاتیر محمد، سلطان محمد اظهار نظری در مورد زمان برگزاری مراسم تفیذ نکرده بود. ماهاتیر محمد در نشست خبری خود پس از اعلام نتایج پایانی انتخابات اعلام کرد که پادشاه باید حکم او را تا ساعت ۵ عصر به وی تفیذ کند. وی در این نشست خبری گفت: هرگونه تأخیر در برگزاری مراسم تفیذ به منزله‌ی عدم تشکیل دولت است و در صورت نبود دولت هیچ قانونی نیز وجود نخواهد داشت. اگرچه مراسم سوگند توسط نخست‌وزیر بنابر گفت‌وگوی چند ساعته میان ماهاتیر محمد و سلطان محمد تا ساعت ۹٫۳۰ شامگاه پنجشنبه انجام شد.

نخست‌وزیر موقت؟

ماهاتیر محمد اعلام کرده است از نخستین اقداماتی که به عنوان نخست‌وزیر جدید انجام خواهد داد، تلاش برای دریافت عفو سلطنتی از سوی پادشاه مالزی برای آزادی انور ابراهیم است. اقدامی که می‌تواند منجر به انتقال قدرت به انور ابراهیم طرف مدت دو سال شود. حامیان انور ابراهیم امیدوارند تا او بتواند به منصب نخست‌وزیری برسد. اقدامی که نیازمند دریافت عفو سلطنتی از سوی سلطان محمد است و این پروسه ماه‌ها طول می‌انجامد. انور ابراهیم پیش‌تر معاون ماهاتیر محمد بود اگر چه بروز اختلافات میان این دو به زندانی شدن انور ابراهیم منجر شد. او ۳ سال پیش نیز بار دیگر به حبس محکوم شد. اکنون سمت معاونت ماهاتیر محمد که دو مینس منصب عالی دولت در مالزی محسوب می‌شود، در اختیار ون عیزه ون اسماعیل، همسر انور ابراهیم قرار گرفته است. جیمز چین، مدیر موسسه‌ی آسیا دانشگاه تاسمانی استرالیا معتقد است: «ماهاتیر محمد به عنوان فرد محلل برای هموار ساختن مسیر به قدرت رسیدن انور ابراهیم انتخاب شده است. نقش او بازرگرداندن قانون به مالزی و گرم نگاه داشتن کرسی نخست‌وزیری انور ابراهیم است. ماهاتیر دارای شخصیت سیاسی قابل توجهی برای ایفای نقش به عنوان پسر مالزی است. ماهاتیر محمد توانست تا اقبال بخش قابل توجهی از ائتلاف مختلف جامعه مالزی اعم از ارتش، پلیس و جمعیت شهر نشین مالزی را کسب کند. او سیستم حکومتی مالزی را به خوبی می‌شناسد. انور ابراهیم، دختر ابراهیم انور، پیروزی ائتلاف امید در این باره به نشریه استرالین گفت: پدرم انتظار این پیروزی را داشت. او از ما درخواست کرده است تا روی برنامه‌های اصلاحاتی متمرکز شویم تا وعده‌های داده شده به مردم در این باره عملی شود. سوفی لیمپتر، پژوهشگر دانشگاه هاروارد که در حال نگارش کتابی در مورد ماهاتیر محمد است، می‌گوید: این انتخابات به ماهاتیر محمد شانس جریان اشتباهات خود را در آن برهه از تصدی سمت نخست‌وزیری می‌دهد چرا که وی پیش‌تر به داشتن حکومتی خودکامه شهره بود. اکنون او به عنوان نخست‌وزیر می‌تواند میراث چشم‌پوش‌تری به عنوان مدافع دموکراسی، عدالت و حقوق بشر از خود به جا بگذارد. به‌کارگیری این لحن جدید و عقاید از سوی وی راهی برای بازنویسی تاریخ و حکومت ۲۲ ساله‌ی خود در مالزی است. چرا که اکنون او می‌تواند بگوید: من هرگز یک دیکتاتور نبوده‌ام، آیا ممکن است یک دیکتاتور بار دیگر انتخاب شود؟

«سوفی لیمیتز، پژوهشگر دانشگاه هاروارد: این انتخابات به ماهاتیر محمد شانس جبران اشتباهات خود را در آن برهه از تصدی سمت نخست‌وزیری می‌دهد چرا که وی پیش‌تر به داشتن حکومتی خودکامه شهره بود. اکنون او به عنوان نخست‌وزیر می‌تواند میراث چشم‌نوازتری به عنوان مدافع دموکراسی، عدالت و حقوق بشر از خود به جا بگذارد. اکنون او می‌تواند بگوید: من هرگز یک دیکتاتور نیوده‌ام، آیا ممکن است یک دیکتاتور دیگر انتخاب شود؟»

کیوسک: مطبوعات جهان

الحیات: بازسازی اتحاد اروپایی برای حفظ برجام

از موشک‌ها را رهگیری کردند. «این امر به معنای پایان یافتن افسانه بازدارندگی اسرائیل است. پس از سال ۱۹۷۳ اسرائیل هرگز با موشک باران شدید رویه نکرده بود و این حمله نشان داد، سامان گنبد آهنین نقص‌های زیادی دارد. عطاوند معتقد است موفقیت اسرائیلی‌ها در رهگیری و خنثی‌سازی حملات موشکی تا پیش از این در واقع در گرو اشراف اطلاعاتی نسبت به تحولات و نقشه‌های دشمنانش بوده و این بار که جاسوسان و سازمان‌های اطلاعاتی این رژیم موفق به دریافت اطلاعات در این باره نشده‌اند و از احتمال بودن چنین حمله‌ای اطلاع حاصل نکرده‌اند، گنبد آهنین نیز موفق نشده همه موشک‌ها را رهگیری کند. به این ترتیب «عصر آسیب‌پذیری نظامی» اسرائیل آغاز شده و تل‌آویو نمی‌تواند برابر این واقعیت مقاومت کند. تحرکات اخیر اسرائیل در سوریه نیز به همین موضوع بازمی‌گردد.

روزنامه الحیات در مقاله‌ای به بررسی صحبت‌های اخیر رئیس‌جمهور فرانسه پس از خروج آمریکا از برجام پرداخته است. مکرون در روز پنج‌شنبه در سخنانی خطاب به مرکل از او خواست تا برای اصلاحات اساسی مورد نیاز برای اتحادیه اروپا با پیش بگذارد. مرکل در واکنش به خروج ترامپ از برجام عنوان کرده بود که ما در لحظه‌ای تاریخی برای اتحادیه اروپا قرار گرفته‌ایم و باید از جامعه متکثری که بعد از جنگ جهانی دوم شکل گرفته است پاسداری کنیم. این مقاله در ادامه بیان کرده است که اتحادیه اروپا بر سر برجام در حال بازسازی اتحاد قدیمی میان رهبران خود است و به نظر می‌رسد که این اتحاد میان فرانسه و آلمان بیشتر باشد تا بریتانیا. چندی پیش میان کشورهای اتحادیه اروپا و بالانگس رهبران آنها، بر سر مسائل مالی اختلافاتی بروز کرده بود و پس از آن نیز آلمان و بریتانیا و در حد کمتری فرانسه درگیر مسائل داخلی خود شده و از فضای جهانی بازمانده بودند اما امروز دوباره شاهد بازسازی همان کشورهای مدافع اتحادیه و متحد هستیم.

نیویورکر: درس عبرت آمریکا از بریتانیا

مجله نیویورکر در شماره اخیر خود در مقاله‌ای به بررسی نظرات و عملکرد ترامپ نسبت به قانون داکا پرداخته است. امی سورکین در ادامه عنوان کرده است که رئیس ستاد مشترک آمریکا چندی پیش دونالد ترامپ را احق خطاب کرده بود چرا که به قول او، ترامپ هیچ درکی ندارد که قوانین داکا چه هستند و شامل چه مواردی می‌شوند. سورکین معتقد است که برخی از ایالات آمریکا قوانین داکا را نقض کرده‌اند و برخی از این موارد در هفته آتی به دیوان عالی خواهد رفت. این در حالی است که قضات فدرال توانایی پایان بخشیدن به قوانین داکا و تصمیم قبلی اوباما را نخواهند داشت. اگر ترامپ در این راستا به دنبال مثالی برای برون‌دادهای منفی تصمیمات خود می‌گردد، بهتر است به بریتانیا نگاهی بیندازد که در سال ۲۰۱۲ شاهد جنجال ویندراش بوده‌اند. نسل ویندراش نسلی هستند که در مستعمرات بریتانیا به دنیا آمده‌اند و پس از آن به بریتانیا مهاجرت کرده بودند و تجربه بریتانیا را در این راه رقم زدند که امروز آمریکا باید به گذشته بازگشته و از آن دوران عبرت بگیرد.

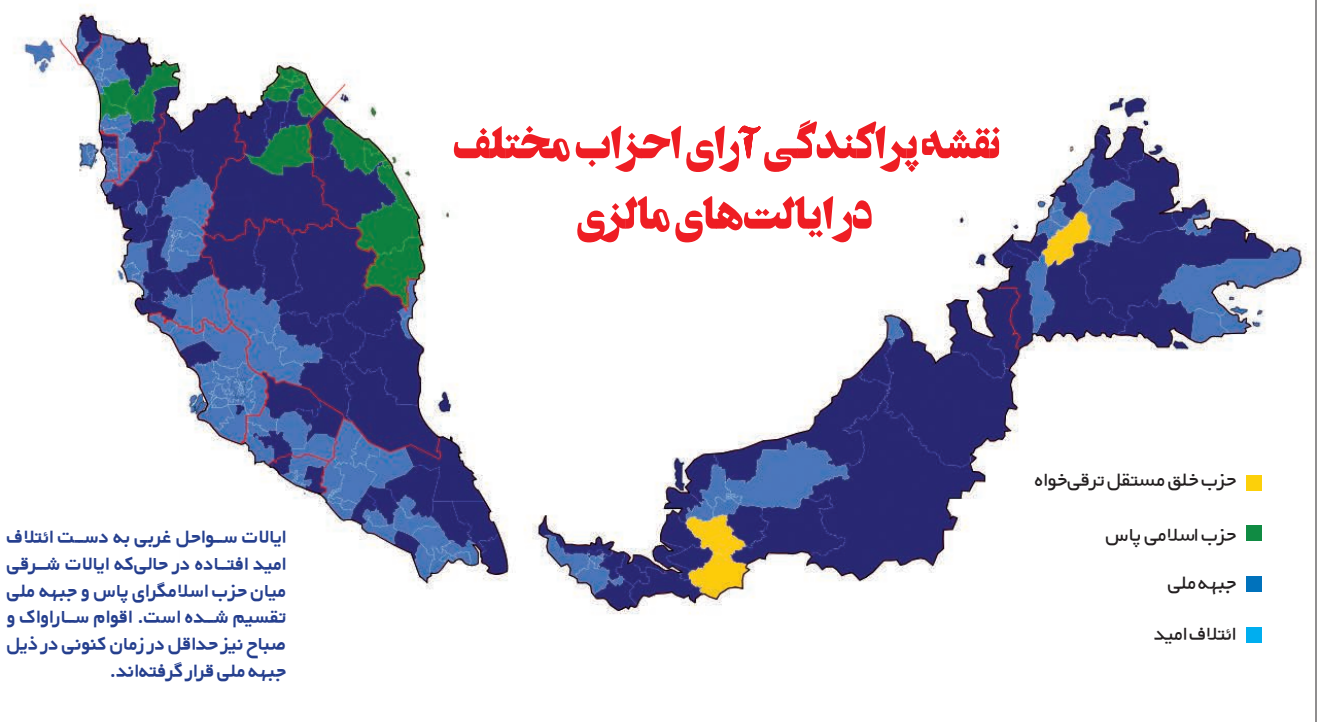
دست بالاتر مستقل‌ها در تونس

الحیات در مقاله دیگری به بررسی انتخابات شهرداری در تونس پرداخته است. نکته قابل توجه در این انتخابات این مسأله است که سکولارها و مستقل‌ها نیز در این انتخابات شرکت کرده‌اند. محمد جلاسی در ادامه عنوان کرده است که نظر سنجی‌ها نشان‌دهنده آن است که مستقل‌ها از رأی و پذیرش اجتماعی بالایی نسبت به دیگر احزاب قدرتمند این کشور برخوردار هستند و همین امر نیز می‌تواند نقشه راهی برای دیگر انتخابات در این کشور باشد. افراد یا احزاب مستقل می‌توانند در انتخابات‌های بعدی شرکت کرده و رای اکثریت را از آن خود کنند و این‌گونه سیستم حزبی در تونس نیز دچار شیفت از احزاب قدیمی و قدرتمند به سوی افراد و احزاب متوسط خواهد شد.

رأی‌الیوم: عصر آسیب‌پذیری نظامی» اسرائیل آغاز شده است

روزنامه رأی‌الیوم در سرمقاله خود به قلم «عبدالباری عطاوند» نوشت: دوران سروری اسرائیل در جریان حملات موشکی اخیر به جولان اشغالی به سر رسید. گنبد آهنین نیز برای این حمله منفعلساز و قادر به رهگیری و خنثی‌سازی بیشتر موشک‌ها نشد. «اویگدور لیبرمن»، وزیر دفاع اسرائیل نیز این موضوع را تأیید کرد و گفت: «سامانه دفاعی اسرائیلی برخی

ایالات سواحل غربی به دست ائتلاف امید افتاده در حالی‌که ایالات شرقی میان حزب اسلامگرای پاس و جبهه ملی تقسیم شده است. اقوام ساراواک و صباح نیز حداقل در زمان کنونی در ذیل جبهه ملی قرار گرفته‌اند.

دیدگاه

ماهاتیر با دست پر به سیاست بازمی‌گردد

آن‌ها بود مبنی بر اینکه از آنچه در اطراف خود می‌بینند ناامید هستند و اراده تغییر در آنها بسیار زیاد است. برخی از این افراد به سمت و سوی حزب اسلامگرا رفته و برخی دیگر طرفدار ائتلاف امید شدند اما همگی آنها در یک امر مشترک هستند و آن مخالفت با سازمان ملی مالزی متحد است. مسئله شکست در انتخابات برای جبهه ملی بسیار سخت بود بالاخص در ساعات اولیه اعلام نتایج که مجبور بودند در کنفرانس خبری نیز این شکست را پذیرفته و اعلام کنند. در همین راستا نجیب رزاق اعلام کرد که حکم مردم را قبول خواهد کرد اما سخنرانی او اصلاً شبیه به سخنرانی پذیرش شکست نبود بلکه در قسمتی از سخنان خود که عنوان کرد این امر از نظر قانونی تحت اختیار پادشاهی است تا انتخاب کند چه کسی را به عنوان نخست‌وزیر برگزیند، شک و تردیدها را نسبت به او افزایش داده است. او این سخن را دوبار بر زبان راند و همین امر نیز باعث شده است تا برخی فکر کنند او در حین سخنرانی کدهایی را ارسال کرده و به اصطلاح به سیگنال‌های پرازی پرداخته است و شبیه این مسئله را که در پشت پرده آموری در جریان است، افزایش دهد. نخست‌وزیر ساعت ۴:۳۰ روز جمعه درحالی‌که در لیموزین نشسته بود، وارد کاخ شد و در همان ساعات نیز شبکه سی.ان.ان به او لقب مس‌ترین نخست‌وزیر جهان را داد. ورود او به کاخ مانند این بود که او از جایی گذر می‌کند که قبلاً بارها از آن گذشته است. نشانه‌های بعد از ظهر در آن روز هویدا شده بود و ماهاتیر محمد هنوز سس‌وگند نخورده بود و گمانه‌زنی‌ها در رابطه با این امر که او در قصر دچار مشکل برای گرفتن پست شده است، قوت گرفت. در نهایت مشخص شد که علت این تأخیر دیدار شخصی پادشاه با رهبران ائتلاف امید بوده است و ماهاتیر محمد نیز سوگند خود را یاد کرد. امروز رهبران ائتلاف امید، بحث و مذاکره را شروع کرده‌اند تا به تصمیمی واحد بر سر انتخاب وزرای دولت ماهاتیر محمد نائل آیند. ماهاتیر محمد با دست پر به میدان خواهد آمد چراکه تلاش دارد وعده‌های ۱۰۰ روزه انتخاباتی خود را تحقق بخشد. این راه حاکمی از وظیفه‌های بزرگ و انتظاراتی بزرگ است و جهان نیز به نظاره نشسته است اما خوشبختانه، پیرترین نخست‌وزیر جهان با کوله باری از تجربه به میدان آمده است. قلمرو مالایی‌ها و نواحی حاشیه‌ای

*تخلیگر مسائل مالزی

یادداشت

ایده جدید ماهاتیر برای دموکراسی بیشتر

رفاهی و خدمتی مردم می‌پردازد نیز نشان از آن دارد که مالزی از یک دولت نسبتاً با ثبات در هنگام خروج ماهاتیر از قدرت به دولتی در وضعیت هشدار مبدل شده است.

ماهاتیر محمد در دوره کارزار انتخاباتی با اشاره به مسائل فوق وعده بازگرداندن مالزی به روزهای اوج را سر داد. او گفته بود: «مالزی از مسیر خود منحرف شده، ما آمده‌ایم تا کشور را به مسیر درست خود بازگردانیم. ما با فساد مبارزه خواهیم کرد و نجیب را اگر قانون تکلیف کند، با عواقب اقداماتش رودررو خواهیم کرد.» همچنین «الکس کلیری» تحلیلگر نشریه فورس در همین راستا می‌نویسد: «مأموریت دوم ماهاتیر آغاز شده است. او در نخستین دوره تسلاطش بر امور توانست کارآمدی نهادهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مالزی را نهادینه کند. هرگز شاهد تدریوی احزاب اسلامگرا در این کشور نبوده‌ایم، زیرا همه طیف‌ها به کارآمدی و شمولیت نهادهای سیاسی اعتماد نسبی دارند و این در نتیجه اقدامات ماهاتیر است.»

دموکراسی در طول و عرض!

ایده جدیدی که بخشی تحلیلگران به عنوان برنامه وی در بازگشتش به سیاست مطرح می‌کنند، دموکراسی در طول و عرض است. ماهاتیر چندی پیش در این راستا گفته بود: «بنا داریم مرزهای دموکراسی را هم در طول و هم در عرض پیش ببریم. لازم است نظام انتخاباتی کشور پس از انتخابات از حالت اکثریتی خارج شود و به صورت تناسبی درآید.» همچنین «تاش او»، در تحلیلی برای نیویورک تایمز می‌نویسد: «آنچه ماهاتیر در سر دارد افزایش استقلال جامعه از دولت است. او می‌خواهد با تدوین یک پروژه اقتصادی دیگر قدرت اقوام مختلف را برابر دولت افزایش دهد تا به این ترتیب بتواند جایگاه اقوام بومی صباح، ساراواک و اورنگ اصلی را در کنار هندی‌ها و چینی‌ها نسبت به وضعیت فعلی ارتقا دهد. در چنین حالتی این اقوام می‌توانند پیش از پیش صدای خود را به اکثریت مالایی برسانند و سهم بیشتری از منابع کمیاب اقتصادی و نمایندگی سیاسی کشور به دست بیاورند.»

ارتقای وضعیت مالزی در زمینه شاخص صلح جهانی نیز از جمله برنامه‌های دولت جدید است. در سال‌های حکمرانی نجیب، مالزی با بیش از ۱۰ پله تزلزل از حدود رتبه بیستم جهانی در زمینه آرامش و ثبات درونی به ۲۹ در سال ۲۰۱۷ رسید. ائتلاف امید در کنار حزب جدید ماهاتیر قصد دارند با عملکرد مثبت اقدام به گسترش پایگاه‌های رأی خود کنند و آرایش سیاسی جدیدی را که پس از ۹ مه در این کشور پدیدار شده، نهادینه‌سازند.

پیروزی بهت آور معمار احزاب اپوزیسیون بار دیگر نام «ماهاتیر محمد» را در سراسر مالزی بر سر زبان‌ها انداخته است. در ۶۰ سال گذشته مالزی همواره در ید قدرت جبهه ملی با محوریت حزب آئو بوده و این بار نیز اپوزیسیون به همت رقیب پیشین خود یعنی ماهاتیر محمد توانست جبهه ملی را شکست دهد. رهبر پیشین جبهه ملی که تجربه حکومتی ۲۲ ساله را در کارنامه دارد در سال ۲۰۰۳ خودخواسته از قدرت کناره‌گیری و اعلام کرد که زمان بازنشستگی او فرا رسیده است.

اما دوری ماهاتیر محمد از قدرت تنها ۱۳ سال به طول انجامید. معمار مالزی نون که در سال‌های رهبری‌اش بر جبهه ملی، میدان‌دار بلامناع سیاست مالزی بود و این کشور را در حوزه‌های مختلف توسعه از جمله اقتصادی، سیاسی و فرهنگی گام‌های زیادی به پیش برد، در سال ۲۰۰۹ از کاندیداتوری «نجیب رزاق» شاگرد پیشینش برای نخست‌وزیری حمایت کرد. نجیب، توانست با حمایت استاد اعظم در انتخابات درون حزبی بر «احمد بدای» چیره شود و بر سر نخست‌وزیری مالزی تکیه زند. انتخابات سال ۲۰۱۳ نیز باز دیگر با پیروزی جبهه ملی همراه شد و سیادت نجیب بر جبهه ملی و نیز مالزی حفظ شد. اما نحوه حکمرانی وی باعث شده رفته رفته جبهه ملی از روزهای اوج خود دور شود و کارنامه مثبت ماهاتیر محمد به فراموشی سپرده شود.

هنگامی که ماهاتیر محمد در سال ۲۰۰۳ قدرت را ترک می‌کرد، مالزی یک لحاظ شاخص‌های مختلف «حکمرانی خوب» وضع نسبتاً قابل قبولی داشت. نمره حکمرانی جهانی مالزی (از ۱۰۰) ۴۱ بود و این کشور از نظر شاخص مقابله با فساد و شفافیت مالی در جایگاه ۳۷ جهان قرار داشت. اما پس از ۱۳ سال نمره حکمرانی جهانی به ۳۳ تزلزل کرده و شاخص مبارزه با فساد نیز تقریباً دو برابر پس‌رفت را نشان می‌دهد و به ۶۲ رسیده است.

ماهاتیر محمد در همین راستا اعلام کرده که نجیب، شاگرد ناخلفی از آب درآمد و او در صدد اعاده شفافیت، حاکمیت قانون و مبارزه با فساد دولتی است. معمار مالزی نون اعلام کرده حکومت جدید زندانیان سیاسی را آزاد خواهد کرد و تمامی پول‌های گمشده از صندوق‌های دولتی را پدید می‌کند. از سوی دیگر «شاخص جهانی دولت‌های شکننده» که به موضوع ضعف‌های دولت‌ها در زمینه‌های مختلف امنیت فیزیکی و پاس‌گویی به نیازهای

علی شکوری راد، دبیرکل حزب اتحاد ملت: با اتخاذ دو رویکرد می‌توانیم با شرایطی که ترامپ با خروج از برجام ایجاد کرده و پیش پای ما گذاشته است، مواجهه و چاره کنیم. یکی وحدت و اتحاد در درون نظام و دومی گسترش روابط بین‌المللی است. با وحدت می‌توانیم از تنگناهایی که پیش‌روی ما با ایجاد تحریم‌های جدید قرار می‌گیرد، گذر کنیم. در عرصه بین‌المللی هم ما باید بتوانیم روابط گسترده‌ای ایجاد کنیم تا آمریکا نتواند در وادار کردن سایر کشورها برای همراه کردنش با خود جهت اعمال تحریم‌های جدید، موفق باشد. زمینه ایجاد انگیزه برای حمایت از دولت در چنین شرایطی این است که فشارها از روی مردم برداشته شود تا مردم با حاکمیت احساس همدلی و همراهی کنند. بر طرف کردن آن می‌تواند موجب خشودنی مردم و همراهی آنان شود. /ایسنا

مجید فراهانی، رئیس شورای مرکزی حزب ندای ایرانیان: با آشتی ملی و همدلی می‌توانیم به سمت توسعه همه جانبه که مدنظر دشمنان ما همچون ترامپ و اسرائیل نیست، گام برداریم و اثرات موضوعی همچون خروج آمریکا از برجام را حداقلی کنیم. خروج ترامپ از برجام به خودی خود نباید به عنوان فاجعه تلقی شود؛ قبل از تصویب برجام آمریکا توافق بود همه کشورهای اروپایی و فضای بین‌الملل را علیه ایران جمع کند، اما الان با خروج ترامپ از برجام عملاً خودستیزی منزوی شده است. همین الان کشورهای اروپایی و دو عضو دیگر برجام مصرانسه از ایران می‌خواهند که در برجام بمانند و حاضرند هرگونه همکاری هم با ایران داشته باشند. موقعیت ایران پس از خروج آمریکا از برجام قطعاً موقعیت بهتری است؛ چرا که فضای بین‌الملل نسبت به ایران تغییر کرده است. نباید نگران ایجاد فضای ناامیدی یا احیای تحریم‌های نابجا باشیم. بالاخره با این تغییرات در برجام مشکلات اقتصادی کشور تشدید خواهد شد. اما آنچه که از همه مهم‌تر است انسجام داخلی و وحدت و همدلی است. /ایسنا

نجف‌قلی حبیبی، عضو شورای مرکزی انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌ها: معلوم بود که آمریکا بودن یا نبودنش فرقی ندارد چرا که همواره کارشکنی و تردید و تهدید را برای کشور ما ایجاد می‌کرد. مسئولان در داخل کشور بیان کرده‌اند که خود را برای هر سناریو آماده کرده‌اند. مردم ما به مجموعه حکومت اعتماد دارند اما آن کسانی که به رغم موقت رهبری از ابتدای برجام مخالف بودند باید با دولت یکصدا شده و به گونه‌ای حرف نزنند که از نظر افکار عمومی دچار تفرقه نشویم. اینکه ما در ۴۰ سال گذشته می‌گفتیم آمریکا مشکل دارد امروز دنیا به آن پی برد و نشان داد که آمریکا تنها پایبند به منافع خودش است نه منافع بین‌المللی؛ ترامپ در این راستا دلایل واهی را ابراز می‌کند که قانع‌کننده نیست. امروز در جامعه بین‌المللی همه حق را به ایران می‌دهند و این نشان‌دهنده است که هیچ‌کس به غیر از صهیونیست‌ها و برخی کشورهای عربی حق را به آمریکا نمی‌دهد. و امیدواریم اعتمادی که به ایران وجود دارد، راه‌ها را باز نگاه دارد. /ایسنا

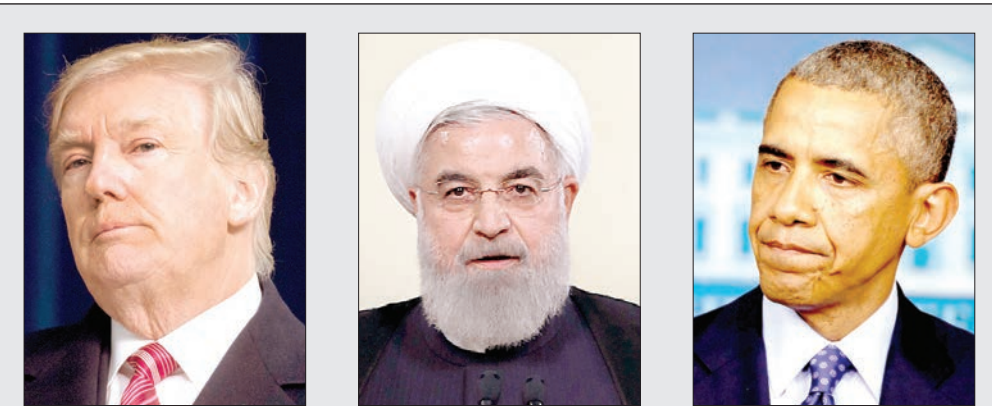
بازگشت روحانی به موقعیت کلیدی

راهبرد «برجایی برجام» در پی خروج ترامپ از توافق هسته‌ای چه تأثیری بر مناسبات سیاسی امروز ایران دارد؟

محمد جواد روح
دبیر گروه راهبرد

بلافاصله پس از امضای دونالد ترامپ بر سند خروج آمریکا از توافق هسته‌ای با ایران (برجام)، هم‌تای ایرانی او روی صفحه تلویزیون دولتی ظاهر شد. حسن روحانی در سخنرانی خود بر تداوم حضور ایران در توافق منتهای آمریکا تأکید کرد. او با این موضع‌گیری، موقعیت خود را در صحنه سیاسی به عنوان «نماد گفت‌وگو با جهان» که در انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۹۲ با تکیه بر آن به قدرت رسیده بود، بازیافت. اما روحانی چگونه از موقعیت کلیدی خود فاصله گرفت و تحت چه شرایطی آن را بازیافت؟

انتخاب دوباره روحانی، متکی به یک اتفاق در عرصه بین‌المللی هم بود. پس از اوامای لیبرال و خردگرا، رئیس‌جمهوری در آمریکا بر سر کار آمده بود که نهنها با اوامای که با همه رؤسای جمهور دموکرات و حتی جمهوریخواه تفاوت مبنایی داشت. مبنای مخالفت ترامپ با برجام البته نه ایدئولوژیک که عمدتاً اقتصادی بود و با زبانی صریح می‌پرسید: «نفع مستقیم این توافق برای آمریکا چه بوده است؟»

واقع، برجام علاوه بر آنکه در سطح بین‌المللی یک ابتکار بی‌سابقه حقوقی محسوب می‌شد؛ در سطح داخلی نیز تجربه‌ای بی‌سابقه را شکل داد. تجربه‌ای که تحقق آن، نتیجه دو عامل بود: نخست، شکل‌گیری اجماع داخلی در حاکمیت سیاسی ایران با هدف شکستن اجماع بین‌المللی علیه کشور و خروج از بحران امنیتی، بین‌المللی و اقتصادی، دوم، حضور همزمان میانه‌روها در رأس دولت‌های ایران و آمریکا با ریاست جمهوری حسن روحانی و باراک اوباما. واقعیت آن است که صرف تمایل طرف ایرانی یا آمریکایی به تعامل و مذاکره، نمی‌توانست توافق را شکل دهد؛ بلکه نیاز بود سیاستمداران و کشگرانی از هر دو طرف این تمایل و انعطاف را نمایندگی کنند که دانش، عزم، باور و گرایش مبنایی-فکری به رویکرد تعامل و حل‌منازعه از طریق مذاکره داشته باشند. اوباما و روحانی در کنار وزاری خارجه‌شان، کری و ظریف، چنین ویژگی‌هایی را داشتند. روحانی آن را می‌توان در نوعی نگاه سراغ گرفت که مذاکره و تعامل بین‌المللی را نه یک استراتژی (راهبرد) برای کشور که تاکتیک (راهکار) مقطعی و موقتی برای خروج از شرایط دشوار ناشی از تحریم‌های هسته‌ای بین‌المللی می‌دانست.

البته، دستیابی به اجماع برای همین مذاکرات موقتی آن هم با حضور مستقیم دولتمردان آمریکا نیز آسان نبود. تعامل با آمریکا گرچه در مواردی چون برخورد با دولت طالبان در افغانستان به شکل غیررسمی و در قالب «همکاری» در ابتدای سده اخیر میلادی از سوی ایران تجربه شده بود؛ اما مذاکره مستقیم آن هم حول مسأله‌ای که دو طرف نقش اصلی را در آن داشتند، تا بوی بود که با مذاکرات هسته‌ای ششگانه در

خود را ندارد. در چنین شرایطی بود تلگرامی که همین جندی پیش فیلتر شد، باب گفت‌وگو منطقی بین‌خبران و مردم را باز نگه داشت و توانست جامعه را در دفاع از کشور متحد کند. اما این تنها فرصتی نیست که فضای مجازی و شبکه‌های جدید اجتماعی برای ایران فراهم کرد. این شبکه‌ها به ابزاری برای ملت ایران در دفاع از خود در عرصه بین‌المللی تبدیل شدند. ابزاری که امکان شنیده شدن صدای ملت ایران را در میان رسانه‌های قدرتمند و معتبر بین‌المللی ممکن کرد. کنشگران فضای مجازی با هشتگ #unt_r_us در معنای غیر قابل اعتماد بودن آمریکا به دفاع از ایران پرداختند. و این گونه بود که تمامی شبکه‌های مجازی که یک‌پس یک فیلتر شده بودند در آن شب حساس به کمک نظام و ملت ایران آمدند. برخی از آنها در پی می‌آید:

عمادالدین باقی، نویسنده و پژوهشگر: ترامپ که برجام را فاجعه‌بار می‌خواند نشان می‌دهد مذاکره‌کنندگان ایرانی هوشمندانه و

ایران، چنانکه گفته شد؛ بخش مهمی از نیروهای مؤثر در قدرت، برجام را یک تاکتیک و عقب‌نشینی موقت برای فرار از ناله اجماع جهانی می‌دانستند و اعتقاد داشتند چون در سایر حوزه‌های مورد نزاع، چنین اجماعی حاصل نمی‌شود؛ بنابراین می‌توان رویکرد مذاکره‌ای را به شکل موقتی و صرفاً در مسأله هسته‌ای پذیرا شدند. این نگاه به مناسبات بین‌المللی، آثار و تبعات خود در حوزه سیاست داخلی را نیز در پی می‌آورد. چنانکه طیف‌های رادیکال این جریان، اعتقاد داشتند کارکرد حسن روحانی و حضور میانه‌روها در قدرت با دستیابی به توافق هسته‌ای پایان یافته است و از این رو، تقریباً بلافاصله پس از اجرایی شدن برجام ایده‌ها و راهبردهای مبتنی بر «یک دوره‌ای کردن روحانی» را کلید زدند. این طیف بر این اعتقاد بود که کلید روحانی صرفاً باید قفل پرونده هسته‌ای ایران را می‌گشود و پس از آن، دیگر نیازی به آن نبود.

شکل دادن جبهه و سازمان گسترده جریان راست در انتخابات سال گذشته و کنار رفتن همه نامزدها (حتی محمدباقر قلی‌باب) به نفع نامزد مورد تأیید تشکیلات انتخاباتی راستگرایان (موسوم به «جما») در کنار شعارهای پوپولیستی که به شکل گسترده در این رقابت‌ها مطرح شد؛ با این هدف صورت گرفت. با این حال، آرایش سیاسی که در سال ۱۳۹۲ شکل گرفته بود، پایدارتر و دستاوردها و شعارهای روحانی ارزشمندتر از آن بود که در توفان وعده‌های راستگرایان کمر خم کند. رقبای راستگرای روحانی البته کوشیدند برجام را به عنوان دستاورد کلیدی روحانی کم‌اهمیت نشان دهند و در این چارچوب، مباحثی از این قبیل را که «هر کس دیگری رئیس‌جمهور می‌شود، این توافق حاصل می‌شود» را مطرح کردند. اما واقعیت ملموس‌تر از آن بود که اکثریت رای‌دهندگان

موفق عمل کرده‌اند اما برجام پیش از خروج ترامپ توسط فرقه کیهانی‌بی‌اعتبار شد. برجام خواهد ماند و ایران با «توسعه» و «راعی‌ت حقوق بشر» به جای رجز خوانی، می‌تواند با ترامپ مقابله کند

محمد جواد غلامرضا کاشانی، استاد علوم سیاسی: فاجعه خروج آمریکا از برجام نیست، واکنش ما می‌تواند منجر به فاجعه شود. شیاطین دنیا و منطقه دست‌درست هم داده‌اند تا فاجعه‌ای را رقم بزنند. گام اول، آن است که مسئولان پهن‌بند خودشان برای گذر از این وضعیت، سرمایه و کفایت کافی ندارند. هر کس که آبرو و سرمایه‌ای نزد مردم دارد، باید به میدان فرخوانده شود. هر کس با زبان و بیان خود، با مردم سخن بگوید.

محمد طیبیان، اقتصاددان: بالاخره ترامپ اعلام کرد که از توافق هسته‌ای بهره‌گیری می‌کند، این خبر بدی برای جهان بود. جز این نیست که او تابع صدرصد تنبلی‌ها و است و اگر انگیزه‌ای دارد در درجه اول خوش خدمتی

ایرانی که حامیان روحانی در سال ۱۳۹۲ را شکل می‌دادند، چهار سال بعد از او دست بشویند و دل به نامزدهایی ببندند که انتخاب آنها، معنایی جز بازگشت به عقب و تکرار دوران احمدی‌نژاد با چهره‌هایی دیگر نداشت.

۴ انتخاب دوباره روحانی در پی یک اتفاق در عرصه بین‌المللی معنایی جدی‌تری یافت. پس از اوامای لیبرال و خردگرا، رئیس‌جمهوری در آمریکا بر سر کار آمده بود که نهنها با اوامای که با همه رؤسای جمهور دموکرات و حتی جمهوریخواه تفاوت مبنایی داشت. مبنای و نگاه دونالد ترامپ هر چند ایدئولوژیک نبود و ادعای تغییر آمریکا- و نه جهان- را نداشت؛ اما از همان زمان کاندیداتوری به شدت مخالفت خود با توافق هسته‌ای را اعلام می‌کرد. مبنای مخالفت ترامپ البته نه ایدئولوژیک که عمدتاً اقتصادی بود و با زبانی صریح از اوامای و حامیان آمریکایی برجام می‌پرسید: «نفع مستقیم این توافق برای آمریکا چه بوده است؟» هدف اصلی مخالف‌خوانی و جنگ روانی ترامپ و توییت‌های گاه و بیگاه او طی دوران ریاست‌جمهوری اش، هم اقتصادی بود. او می‌خواست سرمایه‌گذاران اروپایی و حتی آسیایی که پس از برجام با ایران وارد مذاکره شده بودند، در برنامه‌های خود دچار تردید جدی شوند. حتی وزیر کشور ترامپ پاییز سال گذشته خبر از آن داد که آمریکا از طریق افزایش صادرات نفت خود به بازارهای بین‌المللی و هدف گرفتن مشتریان ثابت و عمده نفت ایران (به‌ویژه هندوستان) درصد جنگ نفتی با ایران برآمده است. مجموعه این شرایط، تبعات و پیامدهای خود را بر اقتصاد ایران به جا گذاشت و به تدریج از اواسط سال گذشته، مشکلات افزایش پیدا کرد. نتیجه آنکه روحانی و حامیان او که برخی به آنها عنوان «برجامیان»

به تنبلی‌ها و در درجه دوم طرفداران تندروی خودش در داخل آمریکا است. تا آنجا که به ایران مربوط می‌شود تأثیر این حرکت تا حدودی به تصمیم‌های داخلی وابسته است. به خصوص اگر سیاست‌های اقتصادی مشابه آنچه در هفته‌های اخیر اتخاذ شده باشد، تأثیر ناهنجاری ایجاد خواهد کرد.

کامبیز نوروزی، تحلیلگر مسائل حقوق‌ورسانه: جهان‌ستیزی تمام عیار شاید از بهترین اوصافی است که می‌توان برای سخنرانی ترامپ برای خروج از برجام به کار برد. اما در حال، دفاع از ملت و کشور در برابر سلطه جوی هر دولت خارجی یک وظیفه ملی است. ما هرچه منازعه و مشکل در داخل داریم به خودمان مربوط است، نه هیچ بیگانه‌ای. بگذارید مشارکت و حضور واقعی همه دلسوزان کشور در این میدان تازه، امکان ادای این وظیفه را فراهم آورد.

محمد فاضلی، جامعه‌شناس: برجام نباید به این نقطه می‌رسد، اما حال که رسیده است «ذهنیت فرجامی» می‌تواند فاجعه‌آمیزتر از

داده‌اند؛ نهنها تحت فشار تدریجی و مخالفان برجام قرار گرفتند، بلکه با انتقادها و ناراضی‌های جدی بدنه اجتماعی از شرایط اقتصادی مواجه شدند. همزمان، روند سرمایه‌گذاری‌های بزرگ و تولیدمحور به سمت بازارهای مطمئن چون سکه و ارز گرایش یافت و حتی صاحبان سرمایه‌های خرد برای دفاع از اندوخته‌های اندک خود، راهی این بازار شدند. نتیجه این روند، حسن روحانی را در آستانه سالگرد انتخاب خود با موج گسترده‌ای از چالش‌ها و ناکامی‌ها در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی مواجه می‌ساخت و حتی دو دستاورد اصلی وی (معروف به «برجام» و «تلگرام») نیز تحت فشار مخالفان داخلی و خارجی، در آستانه مرگ قرار گرفتند.

۵ سخنرانی شامگاه سه‌شنبه دونالد ترامپ در چنین مختصاتی ایراد می‌شد. او در سخنان تند خود علاوه بر متهم کردن ایران به تلاش برای ساخت سلاح هسته‌ای و صدور تروریسم، رسماً خروج آمریکا از برجام را اعلام کرد. گویی میخ آخر را هم بر تابوت توافق هسته‌ای و هم بر حامیان بین‌المللی و ایرانی و آمریکایی کوبیده بود. سخنرانی روحانی بلافاصله پس از ترامپ اما نشان داد حداقل در ایران، حامیان برجام موقعیت خود را از دست ندهادند. اتفاقاً اقدام ترامپ و قرار گرفتن برجام بر لبه تیغ سقوط، بار دیگر نیاز جامعه ایران را به ناچیزی دیپلمات و خردگرا افزون کرده است. حسن روحانی و دیپلمات‌های او شاخص‌ترین نیروها از این‌منظر هستند و اصلاح‌طلبان و محافظه‌کاران میانه‌رو، نیروهای اصلی سیاسی که این گفت‌وگو را پیگیری و مطالبه می‌کنند. اقدام ترامپ- روحانوسته یا ناخواسته- امکان آن را فراهم آورد که روحانی و حامیانش پروژه سیاسی خود برای تعامل با جهان و معرفی ایران به‌عنوان کشوری متعارف و اهل مذاکره را از نقطه توقف به درآورند. حال برجام از حالت تاکتیکی موقتی که دوران آن با امضا و اجرایی شدن در سال ۱۳۹۴ به پایان رسید، خارج شده است.

اکنون فرصتی حاصل شده تا مذاکره با کشورهای اروپایی و نیز روسیه و چین نهنها برای حفظ برجام که برای دستیابی به دستورکاری جهت حل مسأله‌های جدی بین‌المللی با ایران تبدیل شود. این شرایط، عملاً می‌تواند موقعیت سیاسی روحانی را احیا کند و امکان از سر گرفتن پروژه سیاسی خود را در مقطعی تازه فراهم سازد. پروژه‌ای که گرچه دشوار و راه آن چه در داخل و چه در خارج پرپیچ و خم است؛ اما در مجموعه مناسبات و واقعات بین‌المللی و داخلی ایران، همچنان بیشترین امکان تحقق یا کمترین هزینه‌های متصور را پیش‌رو می‌نهد...

بازتاب: نگاه سیاستمداران و روشنفکران

تلگرام پشتیبان برجام

پایان برجام باشد. «ذهنیت فرجامی» که پایان برجام را پایان همه چیزهای مهم تصویر می‌آورد فرصتی برای وارد آوردن فرجامین ضربه بر پیکر رقیب تلقی می‌کند و به تبع آن واکنش‌هایی ناامیدانه یا سنسجیده را دامن می‌زند، از بدترین سناریو پایان برجام نیز بدتر است.

یدالله اسلامی، دبیرکل مجمع نمایندگان ادوار مجلس: هم‌اکنون فرصتی است که دست‌اندرکاران با خردورزی از شکاف پدید آمده بین آمریکا و اتحادیه اروپا به سود منافع ملی کشور بهره‌گیرند. همه دست‌اندرکاران و نهادها و قوای مملکت در این شرایط بایدستی به گونه‌ای عمل کنند و پیام دهند که در داخل و خارج کشور هماهنگی بین همه ارکان کشور به گونه‌ای شکل گرفته است که بیرون رفتن ترامپ کمترین آسیب را به دست‌اوردهای برجام وارد کرده و از هماهنگی سایر کشورها و تقویت برنامه‌های ترامپ پیشگیری کند.

رصد: بررسی مواضع اصولگرایان

چرخش‌های برجامی به سبک کیهانی

بازخوانی مواضع حسین شریعتمداری از اواما تا ترامپ

زیرا برجام کلاه گشادی است که آمریکا و متحدان اروپایی آن بر سر ایران گذاشته‌اند و بدیهی است که هرگز نمی‌خواهند این امتیاز بزرگ را از دست بدهند. (۲۶ دی ۹۶)

برجام‌های هفت‌گانه

بعد از حصول توافق جنبه پایداری خط جدیدی را دنبال کرد که در آن به کرات مدعی شدند ایران نه فقط یک برجام، بلکه هفت برجام را با آمریکا منعقد کرده است. اولین بار کریمی قدوسی نماینده عضو پایداری از مشهد این موضوع را در یک سخنرانی مطرح کرد و گفت: «این آقایان هفت برجام پذیرفته‌اند. اول هسته‌ای، دوم موشکی، سوم مبارزه با تروریسم یعنی مقابله با سوریه و حزب‌الله و... تا ششم که منجر به، به رسمیت شمردن صهیونیست‌ها خواهد شد.» این ادعا همان زمان از سوی وزارت خارجه تکذیب و «خیال‌پردازانه» عنوان شده بود. همچنین نویبان از شاگردان آیت‌الله مصباح‌زادی ادعا کرده بود که ظریف تعهد داده است «حاج قاسم سلیمانی را کت‌بسته تحویل آمریکایی‌ها دهد». این اظهارات نیز تکذیب شدند. اما مهمت از این تکذیب‌ها، برملا شدن دروغ‌ها بود که همیشه گذر زمان این نوع ادعاها را در عمل رسوا کرده و نشان می‌دهد تا چه اندازه این سخنان خیال‌پردازانه و وهم‌آلود است.

افکار عمومی به رجوع به این سخنان می‌پرسد: اگر ایران هفت برجام را که ادعا می‌کنند با آمریکا و غرب منعقد کرده است، پس چه اختلافی وجود داشت که امروز ترامپ از برجام خارج شود؟ مگر نه اینکه ترامپ همه خواسته‌های همین هفت برجام است، اگر انجام شده بود چرا از آن خارج شد؟ رجوع به این اظهارات نشان می‌دهد تمام آنچه بیان شده بود یک دروغ ساده و معمولی و از سرناگاهی نبود.

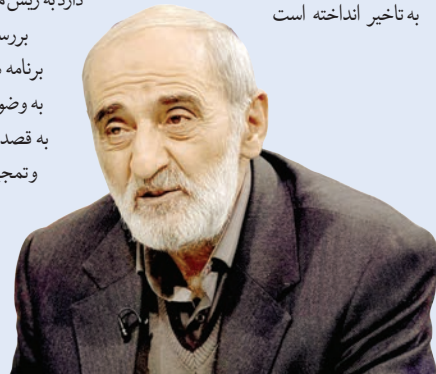
چرخش با دست خالی

بعد از خارج شدن ترامپ از توافق هسته‌ای پیش‌بینی‌های کیهان غلط از آب درآمد. کیهان که معتقد بود ترامپ «هرگز از توافق خارج نخواهد شد» و «این امتیاز را از دست نمی‌دهد» بدون آنکه به پیش‌بینی‌های گذشته خود و غلط بودن آن اشاره کند برای فرار از موضع منتهم در جایگاه شاکتی نشست: «برای قرار گرفتن در این موقعیت نوشت: «بعد از مکیدن تمام امتیازات: ترامپ برجام را پاره کرد نوشت آنت زدن است»

حسین شریعتمداری نیز در یادداشت خود اشاره‌ای به تحلیل‌های گذشته خود نداشت؛ چراکه دقیقاً آنچه انتصاف افتاد در مغایرت با چیزی بود که او و دلویاسان تبلیغ می‌کردند. او حالا در مقابل یک پرسش بزرگ قرار داشت (اگر توافق بد است چرا ترامپ از آن خارج شده است).

شریعتمداری در این باره نوشت: «دیشب ترامپ برجام را پاره کرد! اما نه اینکه به نقطه قبل از برجام بازگردد! بلکه آمریکا در حالی از برجام خارج می‌شود که دهها امتیاز نقد از ایران گرفته است، برنامه هسته‌ای کشورمان را نابود کرده است. به بیان دیگر، آمریکا شیره برجام را تا آخرین قطره مکیده است و حالا تفاله آن را دور می‌اندازد! حالا جای این سؤال است که آیا می‌توان انکار کرد، امروز که آمریکا خرش از پل گذشته است، برگشته و دارد به ریش ما می‌خندد؟!»

بررسی مواضع کیهان در مورد برنامه هسته‌ای ایران و کرشمعالی به وضوح نشان می‌دهد که آنها تنها به قصد رقابت داخلی گاه در تعریف و تمجید از کرشمعالی افرام می‌کنند و در زمان دیگر به تحلیل‌های غلط در مورد ترامپ می‌پردازند. آنچه این میان از بین می‌رود، منافع ملی است.

داوود حشمتی

خبرنگار گروه راهبردی

یکبار دیگر پیش‌بینی‌های هسته‌ای حسین شریعتمداری و کیهان غلط از آب درآمد. کیهان که معتقد بود: «ترامپ آن قدر هم دیوانه نیست که برجام را پاره کند»، حالا به روی خود نیاورده و از سر استیصال می‌نویسد: «ترامپ تفاله برجام را پاره کرد». شریعتمداری همسان زمان که ترامپ به کاندیدای اصلی انتخابات ریاست جمهوری تبدیل شده بود معتقد بود که اساساً وقتی ترامپ از پاره کردن برجام حرف می‌زند، درحال «تععل وارونه» زدن است: «این اظهارات برخلاف ظاهر آن، با هدف امیدوار کردن ایران به برجام صورت می‌پذیرد.» مدیرمسئول کیهان برجام را برای آمریکا یک «سند طلایی» معرفی کرد که اگر ترامپ آن را طیبی وعده‌اش «پاره» کند، «عاقلاًترین» کار را کرده و این به نفع ماست. (فارس، ۱۱ فروردین ۹۵)

یک سال بعد در مهرماه سال ۹۶ و بعد از انتخاب ترامپ، کیهان مواضعش را تکرار کرده و می‌گفت: «ترامپ خواهان امتیازات بیشتر است نه لغو برجام».

کیهان خطاب به علی‌اکبر صالحی که گفته بود: «اگر برجام برای آمریکایی‌ها خوب است، چرا ترامپ و اسرائیل از آن ناراحت هستند؟» متذکر شده بود: «ظاهر آقای صالحی تمایلی به پیگیری اخبار بین‌الملل ندارند. در روزهای گذشته، «کاری کیلون»

رئیس اسبق سرویس امنیت داخلی رژیم صهیونیستی (شین بت) به مناسبت دومین سالگرد امضای برجام در یادداشتی در نشریه آمریکایی فارن‌پالیسی از برجام به عنوان یک موهبت برای این رژیم یاد کرد. «گیلون تصریح کرد: «حتی سرسخت‌ترین منتقدین برجام از جمله ترامپ، تنبایهو و تعدادی از همکاران من در مراکز نظامی و امنیتی اسرائیل نیز امروز علناً یا تلویحاً به نتایج مثبت آن اذعان دارند یا اینکه دست‌کم برخلاف گذشته در برابر آن سکوت کرده‌اند.» (کیهان ۲۵ تیر ۹۶)

شاید بتوان گفت صریح‌ترین موضع‌گیری شریعتمداری در دفاع از پاره کردن برجام توسط ترامپ جایی بود که آرزو می‌کرد: «ترامپ این سند نه فقط بی‌خاصیت، بلکه حاوی «خسارت محض» را پاره کرده و ملت ایران را از شر آن خلاص کند!»

مدیرمسئول کیهان نوشته بود: «دونالد ترامپ اگر چه در ادعاهای خود تا مرز دیوانگی پیش رفته است، ولی عاقل‌تر از آن است که برجام را - یعنی سندی را که تمام و کمال به نفع آمریکا تهیه و تصویب شده است- پاره کند و یکی از دستاوردهای بزرگ برجام را نابود بکند.» (۲۳ آبان ۹۵)

حسین شریعتمداری در دی ماه گذشته نیز معتقد بود که برجام «کلاه‌گشادی» است که بر سر ایران گذاشتند و ترامپ این امتیاز را از دست نخواهد داد: «ترامپ در نقطه‌ای انتخاباتی خود از پاره کردن برجام سخن می‌گفت و پس از نشست بر کرسی ریاست جمهوری نیز بارها اعلام کرده است که از برجام خارج خواهد شد ولی هر بار به بهانه‌ای خروج از برجام را به تأخیر انداخته است

تریبون: نگاه سیاستمدار

باید به میز مذاکره برگشت

ارزش‌های برجام به‌عنوان دستاورد بزرگ روحانی از سوی مجموعه حکومت به رسمیت شناخته شده است

ما فشار لازم را به افکار عمومی در آمریکا وارد نکنیم و به آمریکا صلح و دوستی خود را نشان ندهیم، ترامپ می‌تواند به نمایندگی از آمریکا ما را در تنگنا قرار دهد.

باید نگاه ما به آمریکا و اروپا عوض شود. نگاه ما به بخش‌هایی از آمریکا باید عوض شود. امروز می‌بینیم خانم مکرل و آقای مکررون به آمریکا می‌روند و از برجام دفاع می‌کنند و در آنجا گفته می‌شود باید منافع ایران را تأمین شود و اگر منافع ایران دیده نشود ایران از NPT هم خارج می‌شود. این مطابق منافع ما است. این نگاه باید تغییر کند. این نگاه که ما تصور کنیم که غرب یکپارچه است و بنابراین، اگر در سوریه مقابل ما قرار گرفتند ما باید با طناب روسیه وارد مذاکرات بین‌المللی شویم؛ صحیح نیست. در سوریه ما هزینه داده‌ایم، کسی در مقابل نیکسون ایستاده و در مقابل کاخ سفید اظهارات کرد و موجب شدند آمریکا از ویتنام عقب‌نشینی کند. افکار عمومی آمریکا بسیار مهم است. کلیساهای آمریکا، کلیساهایی هستند که اهداف بردشورستانه دارند. بخش‌هایی از مسیحیت در آمریکا، مسیحیت مترقی و ضدامپریالیسم است. سیامپوستان در جامعه آمریکا مبارزات مدنی دارند. دولت اواما، دولتی بود که وقتی بر سر کار آمد گفت باید بینیم در ایران باید با چه کسی مذاکره کنیم. آقای احمدی‌نژاد به اواما نامه نوشت اما اواما او را تحویل نگرفت. او گفت باید با رهبر ایران گفت‌وگو کنیم. و در حقیقت پایه‌گذار مذاکره با ایران اوامای سیامپوست در آمریکا بود. اواما دموکرات بود. سندرز که کاندیدای دموکرات‌ها بود، کسی است که ایستاد و گفت باید با ایران مذاکره کرد. چیزی که ما امروز با آن روبرو هستیم در واقع ترامپ است نه همه آمریکا، اگر

موتی کند که چرا شما پیش‌بینی این را نکردید که آمریکا از برجام خارج نشود. بنابراین، ما چیزی داریم که دستاورد دولت روحانی بوده و آن برجام است. دستاوردی که دیپلماتیک است و همراه با خود نوعی تفکر و اندیشه دارد. آن تفکر این است که باید پای میز مذاکره نشست و به جای اینکه کشور را به سمت جنگ برد باید با جامعه بین‌المللی و به ویژه غرب مذاکره کرد. تحقق این مساله بدون تغییر دیدگاه ما نسبت به غرب تغییر‌پذیر نیست. غرب یکپارچه نیست. غرب فقط سیاست امپریالیستی آمریکا نیست. در داخل آمریکا هم بسیاری از نیروها هستند که بسا دیدگاه‌های ترامپ مخالف هستند. با پذیرش و سازش شدند. امروز هم بار دیگر این اتفاق در حال رخ دادن است.

ما در مقابل گذشته‌های هستیم که باید آن را ببینیم و بازخوانی کنیم. برجام مهم‌ترین دستاورد دیپلماتیک در تاریخ پس از انقلاب است. شاید بتوان آن را با دوره دکتر مصدق مقایسه کرد. در حال حاضر هم نوع برخورد کلیه مقامات با رفتار ترامپ در خروج از برجام، نشان می‌دهد که برجام برای ایران مهم است. مواضع مقامات ایران نشان می‌دهد که از نظر حکومت ایران ترامپ کار زشتی کرده است. ترامپ به عنوان یک فرد قلدردار، قمارباز و لات در حال زورگویی است. این در حالی است که مقامات ایران می‌گویند برجام یک توافق بین‌المللی بوده و به تأیید شورای امنیت رسیده است و موجب شده پرونده ایران از شورای امنیت خارج شود. ارزش‌های برجام از نظر مقامات ایران در حال حاضر آقدر به رسمیت شناخته شده است که حتی روزنامه کیهان که زمانی ضدبرجام بود در حال حاضر به ترامپ فحش می‌دهد که چرا از برجام خارج می‌شود؟ به آقای ظریف توهین

کودتای ۲۸ مرداد ناپرهیزی کرده و در امور داخلی ایران دخالت کردیم و این موجب شده است ایرانی‌ها از ما عصبانی باشند. وقتی آقای خاتمی به سازمان ملل متحد رفت همه انتظار داشتیم با کلیتون ملاقات و گفت‌وگو کند و دست بدهد. متأسفانه نیروهایی در داخل ایران آقدر به آقای خاتمی فشار آوردند که ایشان مجبور شد ساعتی را در دستشویی سازمان ملل متحد بایستد تا کلیتون برود و با هم روبرو نشوند. عده‌ای باید پاسخی به از دست رفتن این فرصت‌ها بدهند. عده‌ای که بعداً کشور را به سمت انزوا و تحریم بردند و بعد مجبور به پذیرش و سازش شدند. امروز هم بار دیگر این اتفاق در حال رخ دادن است.

ما در مقابل گذشته‌های هستیم که باید آن را ببینیم و بازخوانی کنیم. برجام مهم‌ترین دستاورد دیپلماتیک در تاریخ پس از انقلاب است. شاید بتوان آن را با دوره دکتر مصدق مقایسه کرد. در حال حاضر هم نوع برخورد کلیه مقامات با رفتار ترامپ در خروج از برجام، نشان می‌دهد که برجام برای ایران مهم است. مواضع مقامات ایران نشان می‌دهد که از نظر حکومت ایران ترامپ کار زشتی کرده است. ترامپ به عنوان یک فرد قلدردار، قمارباز و لات در حال زورگویی است. این در حالی است که مقامات ایران می‌گویند برجام یک توافق بین‌المللی بوده و به تأیید شورای امنیت رسیده است و موجب شده پرونده ایران از شورای امنیت خارج شود. ارزش‌های برجام از نظر مقامات ایران در حال حاضر آقدر به رسمیت شناخته شده است که حتی روزنامه کیهان که زمانی ضدبرجام بود در حال حاضر به ترامپ فحش می‌دهد که چرا از برجام خارج می‌شود؟ به آقای ظریف توهین

ابراهیم اصغر زاده
فعال سیاسی اصلاح‌طلب

وقتی جنگ ایران و عراق به مرحله حساسی رسیده بود و با کمبود موشک روبرو بودیم، آقای ریگان آقای مکن‌فارلین را به همراه یک هواپیما به ایران فرستاد و این هواپیما در فرودگاه مهرآباد نشست. یک کیک که روی آن یک کلید بود برای بهبود روابط، یک کلت به عنوان اینکه می‌توانیم همکاری استراتژیک داشته باشیم، یک انجیل که امضا شده بود، به عنوان اینکه بگویند برای ادیان احترام هستند و یک هواپیما ثانوی که بر از موشک بود به عنوان هدیه برای دولت ایران فرستاده شد. دولت در جنگ با عراق بود و تازه چند سال از اشغال سفارت آمریکا گذشته بود. ریگان با این کار می‌خواست بگوید روی گذشته خط بطلان کشیده است و ما می‌توانیم با یکدیگر همکاری داشته باشیم. ما آن فرصت را از دست دادیم. فرصت بعدی در زمان اصلاحات بود. آقای خاتمی با درک صحیحی که از اوضاع داخل آمریکا داشت از یک نوع دیپلماسی عمومی استفاده کرد. مصاحبه‌ای کریستین امان‌پور با سسی ان انجام داد که در آمریکا پخش شد و بازتاب مثبتی داشت. در آنجا بسا خانواده گروگان‌های آمریکایی در ایران ابراز هم‌دردی و تأسف کرد. او گفت آمریکایی‌ها به دنبال آزادی دموکراسی هستند. آبا و اجداد آمریکایی‌ها به دنبال این بودند که حکومتی دموکراتیک تشکیل دهند. این موجب شد دولت کلیتون واکنش نشان دهد. خانم آلبرایت، وزیر امور خارجه آمریکا علناً خواهی کرد و گفت ما در

عبدالله رمضان زاده در گفت‌وگو با «سازندگی» مطرح کرد:

پافشاری روحانی بر وعده‌های انتخاباتی، سرمایه سیاست خارجی

ویدا ریانی
خبرنگار گروه راهبردی

باید نسبت به سیاست خارجی و جامعه چگونه باشد؟ مهم‌ترین اقدام، پافشاری بر مواضع اصلاح‌طلبانه است. این روزها باید بر مساله رفع حصر و آزادی زندانیان سیاسی تأکید جدی داشته باشیم. مبارزه با فساد را با جدیت پیگیری کنیم و به این وسیله به بسیج مردم در حمایت از آقای روحانی بپردازیم تا بتواند در مقابل فشارهای خارجی مقاومت کند.

اصلاح‌طلبان همواره بر مواضع اصلاح‌طلبانه خود تأکید داشته‌اند و از ضرورت رفع حصر و آزادی زندانیان سیاسی سخن گفته‌اند. این پافشاری بر مواضع چه تفاوتی با گذشته می‌تواند داشته باشد؟

اصلاح‌طلبان همواره بر مواضع اصلاح‌طلبانه خود تأکید داشته‌اند و از ضرورت رفع حصر و آزادی زندانیان سیاسی سخن گفته‌اند. این پافشاری بر مواضع چه تفاوتی با گذشته می‌تواند داشته باشد؟

اصلاح‌طلبان همواره بر مواضع اصلاح‌طلبانه خود تأکید داشته‌اند و از ضرورت رفع حصر و آزادی زندانیان سیاسی سخن گفته‌اند. این پافشاری بر مواضع چه تفاوتی با گذشته می‌تواند داشته باشد؟

اصلاح‌طلبان همواره بر مواضع اصلاح‌طلبانه خود تأکید داشته‌اند و از ضرورت رفع حصر و آزادی زندانیان سیاسی سخن گفته‌اند. این پافشاری بر مواضع چه تفاوتی با گذشته می‌تواند داشته باشد؟

اصلاح‌طلبان همواره بر مواضع اصلاح‌طلبانه خود تأکید داشته‌اند و از ضرورت رفع حصر و آزادی زندانیان سیاسی سخن گفته‌اند. این پافشاری بر مواضع چه تفاوتی با گذشته می‌تواند داشته باشد؟

مبثی برای ما داشته است. مهم‌ترین دستاورد برجام این بوده که برای اولین بار ما دنیای غرب را در مقابل خود دچار تفرقه و تشتت کرده‌ایم و نه تنها از ایجاد موضعی یکپارچه در حال حاضر جلوگیری کرده‌ایم که موضع یکپارچه آنها در گذشته را نیز از هم پاشیده‌ایم. این موقعیت را برای اولین بار است که ما پس از انقلاب تجربه می‌کنیم. آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها در صف‌هایی کاملاً جداگانه قرار گرفته‌اند در شرایطی که مصلحت غرب به صورت مشترک تعریف می‌شود؛ در این مورد توانسته‌ایم صف آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها را به هم بزنیم. باید توجه داشته باشیم که ما در وضعیتی قرار داشتیم که هر پنج عضو اصلی شورای امنیت به علاوه قدرت‌های بزرگ اروپایی و حتی قدرت‌های آسیایی مانند ژاپن و کره جنوبی، همگی در موضع تحریم ما قرار داشتند و امروز تنها آمریکاست که از برجام خارج شده است و تمامی این کشورها موضع متفاوتی با آمریکا دارند. بنابراین من نه تنها موقعیت ایجاد شده را شکستی برای آقای روحانی نمی‌بینم بلکه این نشان‌دهنده پیروزی عقلانیت در سیاست خارجی ما است که توانسته چنین گام مهمی را بردارد. ما نه تنها از فشار قطع‌نامه‌های شورای امنیت خارج شده‌ایم بلکه همه قدرت‌های دنیا به جز آمریکا در جبهه ما قرار گرفته‌اند.

اتفاقات رخ داده چه تاثیری بر موقعیت داخلی آقای روحانی دارد؟ بسیاری از کشورها در شرایط تهدید خارجی متحدتر از گذشته می‌شوند، آیا شرایط پیش آمده در چنین شرایطی رویکرد اصلاح‌طلبان

تحلیل شما از عملکرد آقای ترامپ، امضای فرمان خروج از برجام و سخنانی که در پی آن اظهار کرد، چیست؟ بالاخره آقای ترامپ نماینده یک جریان در سیاست آمریکا است که خالق «مشت آهنین» هستند و تحت تأثیر منافع خاص یک جریان خاص قرار دارد. این در حالی است که مزیت‌های در سیاست آمریکا دارند و در ارتباط با اعراب ثروتمند خلیج فارس و دولت اسرائیل هستند، چنین تصمیمی را اتخاذ کرده‌اند. این تصمیم قابل‌پیش‌بینی بود.

شرایط کشور پس از خروج آمریکا از برجام را چگونه می‌بینید و آیا می‌توان این تهدید را به یک فرصت تبدیل کرد؟ برجام به عنوان یکی از شاهکارهای دیپلماتیک دوران معاصر ایران باید مطرح شود. ما توانستیم با مذاکره به فشارهای شدید بیرونی پاسخ داده و آن یکپارچه، آقای ترامپ که نماینده یک سیاست منفعت‌طلبانه در آمریکا است، برجام را باختی بزرگ برای خود می‌بیند. اگر بپذیریم که این جریان قدرتمند در آمریکا به این باور رسیده است که برجام برای آنها یک باخت بزرگ بوده، باید بگویم برجام دستاوردهای

راهنمای ناشران

سیدمصطفی محقق‌داساد: ملاصدرا حکیم، محدث و مفسر است اما فقیه نیست و ادعای فقاقت بزرگی نمی‌کند. ما در تاریخ اندیشه اسلامی کسانی که جامع منقول و معقول باشند یعنی هم حکیم و هم فقیه، چندان زیاد نداریم. ابن رشد اندلسی را در میان اهل سنت داریم. علامه حلی را در شیعه داریم. در عصر ما در این مورد از آیت‌الله جوادی‌آملی یاد می‌شود که بنده مدیون و سرسپرده ایشان هستم. ایشان انصافاً از نوادر عصر ماست که جامع منقول و معقول است. فیلسوف، مفسر و ادیب است و در کنار همه فقیه است. بنده عرایضی به آیت‌الله جوادی‌آملی دارم. در زمان علامه حلی هیچ زمان قرار نبود جامعه با فقه زندگی کند اما آیت‌الله جوادی‌آملی در کشوری زندگی می‌کند که قرار است با فقه اداره شود. شما که حکیم عقلانی هستید، پاسخگویی به مسائل زیادی به عهده شما قرار می‌گیرد. می‌دانید ما در جامعه امروز با چه مسائل و مشکلاتی مواجه هستیم؟ چرا در مورد آنها اظهار نظر نمی‌کنید؟

محمدعلی مرادی: در باب تش بین ملیت و دین باید به تش بین آتن و اورشلیم توجه کرد؛ در واقع، این تشبی است میان یونانیت و یهودیت. بدین‌سان که در مراحل مختلف تاریخ تفکر یونان، فرهنگ و سپس فلسفه محور حیات روحی و فکری یونانیان بود و اگر بخواهیم آن را عمیق‌تر روایت کنیم، اسطوره‌ها بودند که عمل می‌کردند و سنتون‌های آن تمدن را می‌ساختند. اما در اورشلیم که سرزمین و خاستگاه نسج و شکل‌گیری ادیان توحیدی بود، یهودیت شکل گرفت. جدال و تش دین و قومیت در واقع جدال اسطوره و فلسفه با دین توحیدی، یعنی یهودیت بود که خدای واحد را از خدای طبیعی جدا کرد و آن را استعلا بخشید. این مسیر با انتقال به اسکندریه ترکیبی خاص فراهم آورد که آن ظهور فلسفه نوافلاطونی بود. اما شکست امپراطوری روم از اقوام وحشی و کافر و سقوط شهر رم حادثه‌ای بود که تش دین و ملیت را در تمدن اروپایی وارد مرحله کیفیت خاص کرد.

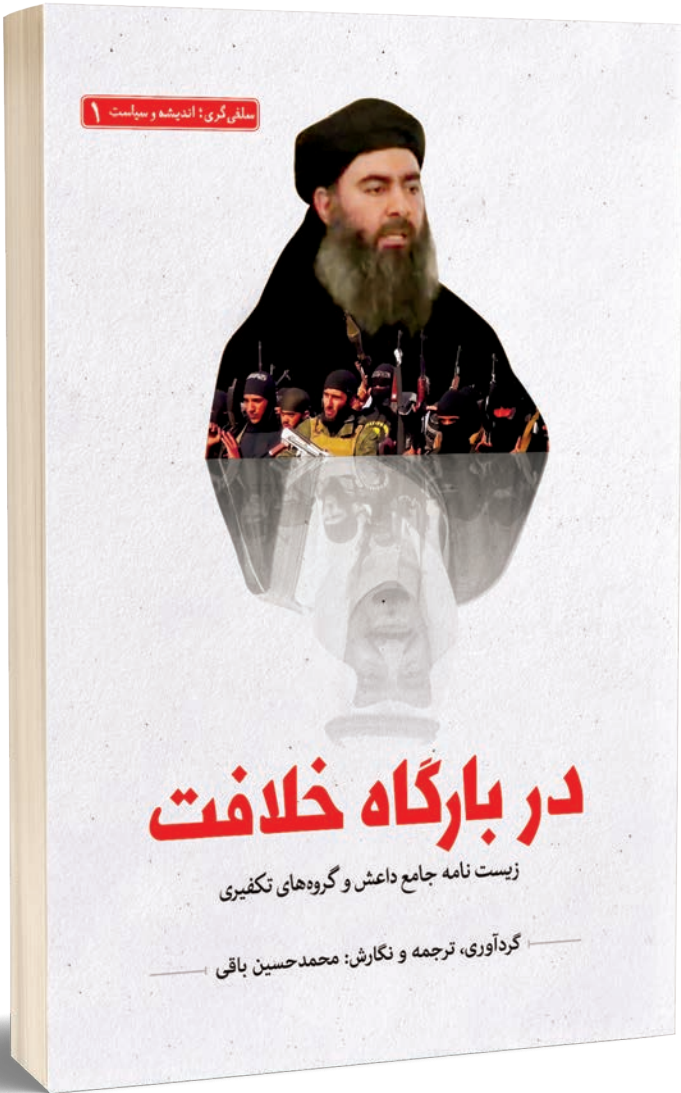

سیدعلی میرموسوی: در دوران جدید، فهم جدیدی از دولت شکل گرفت و مفهوم دولت مدرن نیز در پرتو فهم جدید از دولت مطرح شد اما از آن‌جا که در ایران شکل‌گیری دولت مدرن در پرتو الزامات عملی و در غیاب تمهیدات نظری لازم صورت گرفت، بحثی جدی درباره این فهم مطرح نشد. در فهم جدید از دولت، دولت‌نهادی بر خاسته از اراده‌ی مردم است و نهاد در مورد خیر عمومی مسئولیت دارد؛ اجبار دولت در چارچوب قانون است و تنها در اجرای قوانین می‌تواند از قدرت اجبار خود بهره برد. قانون هم نهادی است که بر اساس علائق و منافع عمومی شکل می‌گیرد و هدف آن تحقق نظم و عدالت در حوزه عمومی است. در این برداشت جدید از دولت، در حوزه عمومی تقدس از شریعت به قانون منتقل می‌شود و قانون، قدس‌ت پیدا می‌کند و نقض آن مجازات می‌شود.

تازه‌های فرهنگ و اندیشه

گفتمان

Culture@Sazandegi.info

در بارگاه خلافت

زیست نامه جامع داعش و گروه‌های تکفیری

گردآوری، ترجمه و نگارش: محمدحسین باقی

مراحل تاسیس پروژه خلافت

فقه خون

انتشار دو کتاب از محمد حسین باقی

درباره داعش، بحث در باب ماهیت گروه‌های تکفیری را از سر گرفته است

◀ قدیر نصری
استاد دانشگاه خوارزمی

در نخستین ماه از بهار ۱۳۹۷ مجموعه‌ای منسجم و لبریز از داده‌های ارزشمند در باب گروه‌های تکفیری بالاخص داعش منتشر شد که از جهات گوناگون دارای اهمیت علمی است. شاید اصلی‌ترین اهمیت این مجموعه به این است که متشکل از داده‌هاست. موضوعات داغ است یعنی هنوز مساله خاورمیانه امروز است. متأسفانه سنت دانشگاهی در ایران به گونه‌ایست که بعد از گذشت موعود و به یکباره بر موضوعاتی مانند پست‌مدرنیسم، جهانی شدن، قدرت نرم و اینک داعش زوم می‌کند و بدون توجه به موضوعیت اثر در زمانه حاضر، همچنان تولید می‌شود. اما مجموعه حاضر این گونه نیست. بیست مقاله جداگانه به‌همراه یک کتاب کلاسیک و دوران‌ساز در باب فکر و سازوکار و تاریخ داعش و گروه‌های مشابه پیش روی شماست. نگارنده این اسطوره، برای گرامیداشت انتشار این اثر ارزشمند و به‌عنوان نظری استوار بر این اثر، به طرح این پرسش می‌پردازد که در سال‌های آینده، گروه داعش و مانند آن در کدام مناطق امکان بروز و جولان دارند؟ این پرسش از آن‌رو اهمیت دارد که عموماً گفته می‌شود بساط داعش برچیده شده و غالب اعضای آن کشته شده یا اسیر و تحت تعقیب هستند. بعضاً هم اظهار می‌شود که فکر داعش هنوز زنده است و شاید این فکر به تجربه عملی بدل شود. تأکید این پرسش بر «گروه‌های مشابه» است برای اینکه گمان غالب نگارنده این است که تأسیس دولت اسلامی در منطقه شامات و عراق، تا اطلاع ثانوی به تعویق می‌افتد. به سخن دیگر، پایداری دولت مرکزی در دمشق و بغداد از یکسو و ورود قدرت‌های مؤثر خارجی از سوی دیگر، مجال دولت‌سازی از داعش را سلب کرد. در جبهه داعش هم، سیاست‌گذاران این گروه فاقد فراست لازم برای کسب مشروعیت بین‌المللی بودند. به‌واسطه زمان‌پریشی و فقدان فراست، اتفاقاً این گروه حامیان را در پیشیمان و شرمسار کرد، یعنی هیچ قدرتی حاضر نشد با اقدامات تبهکارانه این گروه همسویی کند. به هر ترتیب، به سؤال اصلی نوشتار برمی‌گردیم و آن این است که چه مناطقی شرایط استقبال از داعش را دارند؟

◀ روش تحقیق و تحلیل

در باب اینکه داعش در چه منطقه‌ای حاضر و ظاهر می‌شود، پاسخ‌های گوناگونی داده شده‌است. اما روش تحلیل و تحقیق این نوشتار کاملاً متفاوت است. غالب محققان در باب گروه‌های جهادی و بنیادگرا، روی یک یا چند مؤلفه‌ی زیربرای توضیح مکان‌یابی داعش تأکید دارند:

۱. دولت‌های در مانده
طبق این تحلیل، داعش در مناطقی فعال می‌شود که دولت مرکزی نمی‌تواند چهار کارکرد دولت کارآمد یعنی
بسط امنیت از طریق پلیس منصف، ارتش مقتدر و نیروهای مطلع اطلاعاتی تدارک آموزش همگانی رایگان نظام بهداشت و بیمه درمانی رایگان و فراگیر حل و فصل نزاع از طریق دادگاه‌صالحه را به انجام برساند. در چنین شرایطی، مسلحین به پلیس بخش‌هایی از کشور بدل می‌شوند، علمای وهابی معلم رایگان می‌شوند، نیروهای وابسته به مجاهدین به توزیع دارو و تزریق واکسن

محمد منتشر شده و شامل چهار توصیه راهبردی به مجاهدین است به منظور بقا، تحرک و توسعه. سه. اداره التوحش یا مدیریت توحش که در سال ۲۰۰۴ به قلم ابی‌بکر ناجی نوشته شده و رهنامه داعش به شمار می‌رود. ابی‌بکر ناجی در این کتاب به تفصیل گفته‌است که بهترین منطقه برای استقرار مجاهدین و شروع عملیات کجاست و سازوکار آن چگونه است. اهمیت و دلیل ترجیح این روش به روش‌های سه‌گانه پیش‌گفته در این است که متون رسمی ارجاع داده شده و عمل را تابع نظر به‌ای می‌شمارد که متأسفانه مورد توجه محققین این حوزه واقع نشده‌است. در سال ۲۰۱۱ که کلیپ‌هایی از اعضای داعش منتشر شد که به خودروهای درحال حرکت و اتوبان‌های حومه دمشق حمله می‌کردند یا به راحتی جوانان را به گلوله می‌بستند یا به صلیب می‌کشیدند، بسیاری از ما ایرانیان و مخصوصاً محققان از این موضوع متعجب شدیم. این تعجب و حیرت ناشی از جهل به فقه داعش بود یا نمی‌دانستیم که کتاب‌هایی در توجیه فقهی این اقدامات وجود داشته و از سال‌ها قبل منتشر شده‌اند. بنابراین، کوشیده‌ایم به متن‌های اصلی رجوع کنیم که مجدداً غافل گیر نشویم!

◀ مناطق مساعد برای تمرکز عملیاتی داعش و شرکا

طی سسمانه منتهی به ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۷، حداقل شش انفجار خونبار در شهر کابل به وقوع پیوسته است. در تازه‌ترین انفجار، شهروندان غیرنظامی که در صنف ثبت‌نام برای انتخابات آتی افغانستان بودند، هدف حمله انتحاری واقع شدند. درست ۴۸ ساعت بعد صداهاتن از جمله ۹ خبرنگار بین‌المللی [از شبکه‌های ۲۴، کانال یک، بی‌بی سی و...] هدف حملات انتحاری قرار گرفتند. تعداد، شدت و هدف این قبیل عملیات‌ها طی یک‌سال اخیر، بسیار بیشتر از قبل شده‌است. در نگاه‌معمولی این قسم حملات کار گروهی ناراضی و مزدور و کین‌توز است که دولت مرکزی یا اتباع خارجی را هدف قرار داده است. اما بسا رجوع به کتاب اداره التوحش [ابی‌بکر ناجی]، راز این کشتارهای متناوب و خسته‌کننده و رعب‌آور را می‌توان کشف کرد. عنوان فرعی کتاب ابی‌بکر ناجی این است: «اداره التوحش: اخطر مرحله ستم به ال‌امه» یا مدیریت توحش: خطرناک‌ترین مرحله‌ای که امت از آن عبور خواهد کرد. ابی‌بکر ناجی همسو با دیگر نظریه‌پردازان گروه‌های سلفی-تکفیری معتقد است که بعد از انتخاب هدف (مثلاً افغانستان) باید سلسله عملیات‌های انتحاری را به مرحله اجرا گذاشت تا حکومت مرکزی فرسوده و کلافه شود و مردم نیز به ناکارآمدی حکومت و تبخیر داعش ایمان بیارند. او از این مرحله تحت عنوان مرحله «الکابیه» نام می‌برد. نگاهی به فرسودگی‌سازی یا ضربه زدن و جرح و قتل بر دو نوع است:

◀ یک. نکایه نفوس

مقصود از نکایه نفوس تصاحب، به بندگی گرفتن و در تسلک درآوردن است. طبق این قاعده مردان و زنان که مشرک و کافر نامیده می‌شوند به اسارت درمی‌آیند. از آنها جزیه و فدیه دریافت می‌شود و مردان بالغی که در جنگ علیه مجاهدین شرکت داشته‌اند کشته می‌شوند. این مرحله به واسطه عملیات‌های پی‌درپی و معمولی یا از طریق عملیات‌های نسبتاً شدید [نه به شدت عملیات ۱۱ سپتامبر که مستلزم اخذ نظرات رهبران ارشد و هماهنگی‌های پیچیده است] انجام می‌پذیرد. به باور ابی‌بکر ناجی، کفار و مشرکان [از نگاه وی اکثر کسانی که مسلمان، مسیحی و یهودی و غیر اهل کتاب، مشرک و کافرند] نباید روز و شب آرامی داشته باشند و همواره باید در هراس و اضطراب زندگی کنند. تا زمانی که تسلیم شوند. برای رسیدن به این هدف، یک راه وجود دارد و آن اینکه مجاهدین از هر فرصتی برای ضربه زدن استفاده کنند ولو با کوبیدن عصای خود بر سر یک صلیبی. برای اینکه «تداوم» این حملات ظاهر را کوچک، در بلندمدت تأثیر بسیاری دارد و هزینه امنیتی دولت را افزایش می‌دهد و نیروهای آن را مستأصل می‌سازد. مستأصل‌سازی، اصلی‌ترین هدف النکایه است تا زمینه برای مرحله بعد که همان «فقه خون» نوشته ابو‌عبدالله المهاجر که در حدود ششصد صفحه و ۱۹ فصل [فصولی مانند احکام مثله و مشروعیت بریدن سر محاربین، مشروعیت ربودن کفار حربی، مشروعیت تخریب اراضی، املاک و منازل دشمن و... نوشته شده است.

◀ دو. نکایه اموال

موضوع نکایه اموال، خانه و اموال و اشیاء و باغات کفار است که مجاهدین مجازند آنها را

تخریب و به تصرف (غنیمت) درآورند. ابومحمد مقدسی، صریحاً از «قتال نکایه» اسم می‌برد. از دید وی، هدف قتال نکایه این است که دشمنان به قدری آزار و اذیت داده شوند تا از آزار و اذیت مستضعفان دست بردارند. شیوه‌های آزار کفار در قتال نکایه اموال، متفاوت است و از تصاحب خانه تا آتش زدن باغات و کشتن حیوانات را شامل می‌شود. هر چند بعضی فقهای سلفی تکفیری در این باب رأی ملایمی دارند و تخریب همه خانه‌ها [حتی کلیسا] را با اکراه می‌پذیرند. اما آنچه در حوالی دمشق، حلب و موصل اتفاق افتاد نشان از نکایه همه‌جانبه دارد. به طور کلی در نکایه اموال، وظیفه سازمان‌های سلفیه جهادی این است که خانه‌ها و درختان و اموال کفار در امان نیست و این فتنسار و هجوم باید مداوم و علنی باشد تا کفار و حکام کافران جهادها را به عنوان یک واقعیت بپذیرند. اکنون سؤال این است که عملیات‌های نکایه یا فرسودسازی دشمن از طریق حملات پی‌درپی به شهروندان و تأسیسات شهر از کجا باید آغاز شود؟ آیا در همه مناطق جهان می‌توان شروع به حمله انتحاری کرد یا ضوابطی برای این انتخاب وجود دارد؟ با رجوع به فصل دوم کتاب «اداره التوحش» ابی‌بکر ناجی و در ذیل «عوامل اصلی در انتخاب محل عملیات» می‌بینیم که وی شش ضابطه را برای انتخاب نقطه عزیمت حرکت جهادی تعیین کرده‌است. تحلیل این ضوابط کمک می‌کند تا مناطق مساعد برای عملیات‌های آتی داعش و گروه‌های مشابه را در یابیم. به گفته ابی‌بکر ناجی، شش ضابطه اصلی در انتخاب محل عملیات سلفی‌های جهادی عبارتند از:

۱. موقعیت توپوگرافیک و وجود عمق استراتژیک همراه با پستی و بلندی که به جهادی‌ها اجازه استقرار، عملیات، اختفاء و پشتیبانی بدهد.
۲. ضعف نفوذ و سیطره حکومت مرکزی بر مناطق مرزی و حتی شهرهای اصلی و پر جمعیت، به گونه‌ای که مجاهدین بتوانند ضمن تجدید قوا، از تعقیب و دستگیری توسط نیروهای هوایی (پهباد) و زمینی در امان باشند. مناطق داخلی از حیث جمع‌آوری اطلاعات و مناطق مرزی از لحاظ تجدید قوا و جذب نیروی جدید اهمیت دارند.
۳. سرزنده بودن تفکر جهادی بنا به دلایل تاریخی، سیاسی و فرهنگی، به عنوان مثال، مناطقی مانند تکریت (زادگاه صدام و منطقه سنتی تکریتی‌ها)، الرمادی (به دلیل خشونت پی‌درپی آمریکایی‌ها علیه عراقی‌های سنی)، حومه دمشق (به دلیل تراکم ابنو‌مه‌اجرین فقیر)، قندهار (به دلیل همسایگی با پاکستان و سهولت رفت و آمد و مروده با ارتش پاکستان) مناطقی مساعد برای حیات و فعالیت این گروه هستند.

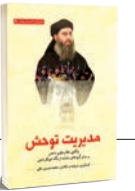
۴. فضائل خدادادی به مردم مناطق خاص. به باور ابی‌بکر ناجی، این عنایت خداوند است که مردم منطقه‌ای را برگزیده و به آنان عنایتی ویژه داشته است. وی مردم یمن را از این حیث ممتاز می‌داند و آنان را در منطقه‌ای استراتژیک و مصون از دسترسی دشمنان استقرار بخشیده‌است.

۵. دست‌رسی آسان و بی‌دردس مردم به سلاح نظامی. اهمیت سلاح و در اختیار بودن آن بدین خاطر است که نیروهای دشمن را می‌ترساند و آنها در ورود به مناطق جهادی‌نشین تردید و احتیاط می‌کنند. ابی‌بکر ناجی در ادامه متذکر می‌شود که با تداوم عملیات‌های فرسودسازی و قتل و ترور در مناطق اصلی (مراکز شهری مانند کابل)، عده زیادی آواره می‌شوند برای اینکه منطقه‌ی هدف از سکنه خالی شود و افق‌های امید مردم کور می‌شوند. این درحالی است که مناطق تحت سیطره جهادی‌ها، امنیت و عدالت را تجربه می‌کنند. به باور وی، این دو نه‌ایست به هم خواهند رسید یعنی با خروج مردم از شهرها و تقویت جهادی‌ها در مناطق منتخب، مرحله‌نکایه به مرحله توحش ارتقا خواهد یافت و مجاهدین در ازای تدارک امنیت و رفاه مردم را ملزم به جهاد در خط مقدم و التزام به شریعت در منطقه برگزیده خواهند ساخت.

◀ مناطق اصلی و مناطق فرعی

در رهنامه ابی‌بکر ناجی، جهان به دو دسته دارالحر و دارالاسلام تقسیم می‌شود. البته در بعضی تفاسیر، دارالحر (بلاد کفری یا اتلاق دشمنان) و دارالاسلام خود شعبات گوناگونی دارند: یک. دارالاسلام شامل پنج دسته زیر هستند:

مسلمانان یعنی کسانی که ایمان آورده‌اند و وظیفه دولت اسلامی دفاع از مال، خون و آبروی آنان است. مسلمانان هم‌وظیفه قبول حدود الهی هستند که از سوی دولت اسلامی اجرا می‌شوند. باغات یا شورشیان، یعنی کسانی که ظلم و فساد

مدیریت توحش

در نخستین ماه از بهار ۱۳۹۷ مجموعه‌ای منسجم و لبریز از داده‌های ارزشمند در باب گروه‌های تکفیری بالاخص داعش منتشر شد که از جهات گوناگون دارای اهمیت علمی است. شاید اصلی‌ترین اهمیت این مجموعه به این است که متشکل از داده‌هاست. موضوعات داغ است یعنی هنوز مساله خاورمیانه امروز است.

کتابخانه: راه‌نمای فرهنگ و اندیشه

مارکسیست‌ها

سی رایت میلز
خشایار دیبچی
۲۰۰۰۰ تومان
نشر نو

مترجم کتاب را در مقدمه این طور معرفی می‌کند: «این کتاب قصه یا قصه‌هایی دارد. «مارکسیست‌ها» نصفه و نیمه منتشر می‌شود؛ چهل و یک سال بعد از نگارش

و بیست و دو سال پس از ترجمه‌اش. سال ۵۹ بود. هنوز مارکسیست‌ها، با گروه‌های رنگارنگ‌نکشان کیابوییایی داشتند. جلساتشان برقرار بود، روزنامه‌هایشان انتشار می‌یافت، جدل به اصطلاح تئوریک با هم داشتند و هنوز گروهک و محارب نشده بودند. در دنیا هنوز دولت قدر قدرت

شوروی عرض اندام می‌کرد و کعبه آمال عده‌ای و از نظر عده‌ای دیگر امپریالیست نائی، سوسیال امپریالیست بود.» در توضیح عبارت ناقص چاپ شدن این کتاب که توسط دیبچی به کار برده شده، باید گفت این کتاب به همان صورت ترجمه اولیه‌اش در سال ۵۹ با مختصر تغییرات منتشر شده است. به تعبیر نویسنده «مارکسیست‌ها» کتاب پیش‌رو، پیش‌درآمدی بر انواع مارکسیسم است و به طور عمده برای کسانی نوشته شده که این فلسفه‌ها را نمی‌شناسند و نظار هر نمی‌کنند که می‌شناسند. همچنین این کتاب برای مطالعه افرادی نوشته شده که با مکتب مارکسیسم آشنا هستند اما بر این باورند که کمونیست‌ها، مارکسیسم را درست بلعیده‌اند پس دیگر نمی‌تواند از آن آنها باشد و نیز برای آن گروه از مخاطبان که فکر می‌کنند مارکسیسم صرفاً یک ایدئولوژی است.

سی. رایت میلز پژوهشگری بود که هم اهالی دانشگاه و هم مخاطبان عمومی آثارش را مطالعه می‌کردند. اهمیت زندگی دانشگاهی این پژوهشگر در این بود که سعی داشت به رسالت روشنفکری خود وفادار بماند و خلاف روح زمانه، نماینده راستین اندیشه‌های انتقادی زمان خود باشد؛ به همین دلیل از متخصصان علوم اجتماعی که به عنوان مشاور به خدمت نگاه‌های تبلیغاتی و تجاری درآمد بودند دانش خود را وسیله مقاصد آنها کرده بودند، ولی در عین حال خود را متخصص بی‌طرف می‌نامیدند، سخت خشمگین بود. هنگامی که به شوروی دعوت شد و به عنوان منتقد جامعه آمریکا مورد احترام قرار گرفت، حتی رهبر وقت شوروی نیز از انتقادهای آتشین این نویسنده مصون نماند.

کتاب ۷ فصل دارد که عناوین‌شان به این ترتیب است: «آرمان‌ها و ایدئولوژی‌ها»، «تجلیسی از مارکس»، «متفکران کلاسیک»، «فهرستی از اندیشه‌ها»، «قواعدی برای نقد»، «ملاحظات انتقادی» و «راه‌های گذر به سوسیالیسم». در فصل سوم مقالات و نوشته‌های مارکس و انگلس به عنوان اصلی‌ترین متفکران مکتب مارکسیستی با این ترتیب درج شده‌اند:

کارل مارکس: مفهوم ماتریالیستی تاریخ، کارل مارکس: شیوه سوسیالیسم علمی، کارل مارکس: مانیفست حزب کمونیست، کارل مارکس: تطور انقلابی سرمایه‌داری، کارل مارکس: توهایی درباره فوئرباخ، فردریش انگلس: سوسیالیسم؛

آیا گروه داعش می‌تواند در هر منطقه‌ای استقرار پیدا کند؟ مناطق و میدانی که احتمالاً مورد توجه آنان خواهند بود کدامند؟ مطابق قواعد و ضوابط پنج‌گانه‌ای که در صفحات اخیر خاطر نشان شد، به نظر می‌رسد هر جایی که نفوذ دولت اندک باشد یا هر منطقه‌ای که قابلیت تجهیز، اختفاء و فرار داشته باشد برای استقرار داعش مساعد است. بر این اساس: مناطق مرزی مانند قندهار افغانستان و یا شهرستان جوارود ایران، مناطق کوهستانی و صعب‌العبور مانند نواحی کوهستانی تورا بورا و نیز صفحات کوهستانی غرب و حتی شمال ایران، مناطق خالی از سکنه مانند روستاهای دورافتاده جنوب کرمان، مناطق فقیر از حیث مالی مانند خراسان جنوبی استعدادهای میزبانی گروه‌های جهادی تکفیری را دارند. اصلی‌ترین علامت اعلام حضور داعش، شروع عملیات‌های انفجاری و آدم‌ربایی و انفجار انتحاری است که به محض وقوع، نشانه‌ای است طبق رهنمود و رهنما‌های که ابی‌بکر ناجی در اداره التوحش نگاشته است. سخن آخر اینکه جمیع علاقه‌مندان به تحولات فکری راهبردی در خاورمیانه را می‌خوانم تا این اثر جامع را مطالعه کنند. متن روان، توضیحات تکمیلی مترجم، تازگی و اعتبار داده‌ها و بالاخره چینش درست و دقیق مطالب کلاسیک و تحلیل‌های کاربردی، این مجموعه را به اثری ماندگار و مرجع بدل کرده است.

سال ۲۰۰۴ نگاشته شده و طی آن سال‌ها افغانستان در اشغال آمریکا بود، مصر دولت مقتدری داشت و لیبی هم غیر قابل نفوذ می‌نمود. نویسنده کتاب اداره التوحش تأکید می‌کند که مناطق اصلی و فرعی بنا به ملاحظات سیاسی و تحولات و بحران‌ها تغییر می‌کنند یعنی ممکن است ضوابط اخیر الذکر، منطقه جدیدی را به عنوان منطقه استقرار تعیین کنند. گفتنی است مناطق فرعی هم مناطقی هستند که اهمیت دارند ولی مساعد برای حضور و شروع عملیات نیستند. ساکنان مناطق فرعی، منتظر و مترصد می‌مانند که یا در محل سکونت خود عملیات کنند یا به منطقه اصلی فراخوانده شوند. اتفاقی که در سوریه رخ داد از این دست بود یعنی شورشیان القاعده ابتدا در حومه دمشق سکونت یافتند و با مطرح شدن انقلاب‌های عربی، سلاح به دست گرفته، بخش مهمی از سوریه را اشغال و سپس وارد عراق شدند. برآوردهای سال ۲۰۱۲ نشان می‌داد که هم سوریه و هم عراق با توجه به شاخص‌های پیش گفته در شرایط مساعدی به سر می‌یروند.

نتیجه‌گیری

اکنون و بعد از آشنایی با سازوکار تعیین مناطق عملیات از سوی گروه‌های سلفی - تکفیری، پرسش عینی و کاربردی این است که چه مناطقی استعداد میزبانی داعش و گروه‌های مشابه را دارند؟

میزبان اهمیت زیادی دارد. به محض یافتن یک منطقه مساعد اصلی، مجاهدین جهان توجه خاصی به آنجا نشان داده و به آن منطقه مهاجرت می‌کنند. هدف این است که هم‌افزایی شود یعنی مجاهدین به جای پراکندگی در جهان، متمرکز شده و با هم عمل کنند. البته این به معنای آن نیست که همه مجاهدین روانه منطقه منتخب شوند. القاعده در ۱۰۰ کشور جهان حدود ۱۸۰۰ پیرو دارد که ۵۰۰۰ نفر آنها فقط در آمریکا هستند (تروریسم تکفیری در غرب آسیا، ۱۳۹۴: صص ۴۷ - ۴۶) که جمعیت آن در یک کشور خاص (مثلاً افغانستان) نه میسر است و نه تمریش. از این رو ابی‌بکر ناجی پیشنهاد می‌کند که کشورهای زیر به عنوان مناطق اصلی لحاظ شوند: اردن، پاکستان، مغرب، بلاد حرمین (عربستان سعودی)، نیجریه، یمن. ابی‌بکر ناجی از کشورهای فوق به عنوان «منطقه» یاد می‌کند. مثلاً مقصود او از منطقه یمن، شامل عمان هم می‌شود و مقصود از بلاد حرمین، سرزمین گسترده‌ای را دربر می‌گیرد. هدف او این است که مرزهای حقوقی که ذیل عهدنامه‌هایی چون سیلکس - پیکو ترسیم شده، مشروعیت ندارند و مقصود از دارالاسلام، همه بلاد است که مسلمان‌نشین هستند و تشکیل امت اسلامی داده‌اند. شاید سؤال شود که چرا مناطقی مانند مصر، لیبی و افغانستان در عداد مناطق اصلی نیستند، پاسخ این است که در کتاب ابی‌بکر ناجی در

کتاب شناسی

کتابخانه‌ی داعش

دنیای مبادرت به نوشتن کتاب و جزوات، تأمین نیرو، سخنرانی‌های پرشور، فعالیت در اینترنت و در نهایت مشروعیت‌سازی برای این گروه می‌کردند، می‌توان از «احمد موسی جبریل» نام برد که از او با عنوان قطب داعش در آمریکا یاد می‌شود. همچنین «اموسی سراتونو» اهل ملیورن استراليا هم از دیگر علمایی است که هم‌راستا با بنعلی و دیگران گام برمی‌داشتند.

البته بودند علمایی که پیش از شکل‌گیری داعش آثاری خلق کردند تا شرایط تشکیل یک خلافت / حکومت اسلامی را از سوی اسلامگرایان تئوریزه کنند. از جمله این کتاب‌ها می‌توان به «اداره التوحش» ابوبکر ناجی اشاره کرد (این کتاب هم به قلم نگارنده با عنوان «مدیریت توحش: واکاوی نظام نظری داعش و گروه‌های مشابه از نگاه ابوبکر ناجی») از سوی انتشارات سرایی عرضه شده است) که از آن با عنوان «قرآن جهادین» و «مانیفست جهادین» یاد می‌شود. او در این کتاب مبانی اندیشه‌ای تشکیل خلافت را بررسی کرده و در مسیر تشکیل این خلافت، خشونت‌راه‌طرزی شگرف تئوریزه می‌کند و معتقد است برای تشکیل خلافت می‌توان به هر کاری دست زد (در مقدمه‌ای که بر این کتاب نوشته‌ام به تفصیل نگاه او را بررسی کرده‌ام). کتاب دیگر «المذکره الأستراتیجیه» (نکته‌های استراتیجیک) نوشته عبدالله بن محمد در سال ۲۰۱۱ است. کتاب سوم را «محمد عبدالسلام فرج» با عنوان «فریضه الغائبه» در سال ۱۹۸۱ قبل از تور سادات نوشته بود. چهارمین کتاب «مسائل من فقه الجهاد» نوشته ابو عبدالله المهاجر است.

تمام اینها «مرامنامه»، «زنامه» و «راهکار»ی برای جهاد به دست می‌دهند اما آنچه ناجی گفته و نوشته صریح‌ترین روش برای برقراری خلافت را نشان می‌دهد به گونه‌ای که می‌توان مدعی شد پیش از او کسی به این صراحت در مورد «روش»‌های برقراری خلافت سخن نگفته بود و داعش اولین گروهی است که نظریات ناجی را از «حرف» به «عمل» آورد. به عبارت دیگر، داعش تجلی همان چیزی بود که ناجی برایش تئوری پردازی می‌کرد.

با این حال، چنین نبود که داعش به این مهم یعنی انتشار کتاب بی‌توجه باشد. همان‌گونه که در فصل نهم کتاب «در بارگاه خلافت» به تفصیل به «گامشناسی نشر» داعش پرداخته شده این گروه دارای انتشارات و چاپخانه خاص خود بوده و به این وسیله کتاب‌هایی را به رشته تحریر در می‌آورد. این کتاب‌ها باید مجوز «مکتبه الهمه» و «مطابع الدوله الاسلامیه» را داشته و از سوی گروه کمیته و تحقیق «صندوق فتوا» مازون باشند. کتابها و جزوات طیف گسترده‌ای از موضوعات را شامل می‌شد: «از وفاداری به اسلام و نه ملت» گرفته تا نماز، وضو، زنان، طول ریش و غیره

می‌کنند و ضمن استتکاف از قبول حق، به سیاقی مسلحانه با باطل دفاع می‌کنند که مجازات آنها سکوت با شمشیر است. اهل ذمه یا پیروان دین یهود، مسیح و نیز زرتشت که در ازای پرداخت جزیه در امنیت و امان به سر می‌برند. مرتدین یا کسانی که در حین عاقلی، بلوغ و هوشیاری از دین برمی‌گردند و در عمل و زبان خلاف دین را پیروی می‌کنند. مستامنون یا کسانی از دارالحرب یا دارالصلح که طبق امان‌نامه‌ای در دارالاسلام حضور دارند و از حمایت دولت اسلامی برخوردارند مانند سفرا، تجار، گردشگران.

دو دارالحرب هم شامل مناطق و ساکنان آنها است: دارالصلح یا کشورهای و مناطقی که مسلمان نیستند اما با دولت اسلامی عهدنامه صلح دارند. دارالصلح شامل دارالمنه، دارالعهد، دارالامان، دارالموادعه و دارالهدنه است. دارالجهزیه به سرزمینی از دارالحرب اطلاق می‌شود که مسلمانان بنا به دلایلی ناخواسته (مانند مهاجرت فلسطینی‌ها به لبنان و سوریه) به آنجا هجرت کرده‌اند. دارالاستضعاف یا سرزمینی که مسلمانان در آنجا سکونت دارند اما به دلایل مختلفی شرایط بسیار دشواری دارند و باید به دارالاسلام هجرت کنند. دارالحدیاد یا دولت بی‌طرف که در منازعه بین دارالاسلام، دارالحرب، کاملاً بی‌طرف هستند.

ابی‌بکر ناجی در اداره التوحش تصریح می‌کند که وجود زمینه مساعد یا جهادپذیری مردم منطقه

داعش از آن دست گروه‌های تروریستی است که دارای عقبه و پشتوانه فکری بزرگ است. کمتر گروهی را می‌توان یافت که دارای یک نظام نظری سازمان‌یافته باشد. هیچ گروهی (از گروه‌های قدیمی همچون القاعده، بوک‌حرام، طالبان، الشیاب و گروه‌های تازه تاسیسی مانند جیش الفتح، جبهه النصره، جیش الاسلام و غیره) به اندازه «خلافت خودخوانده» دارای یک چنین عقبه فکری‌ای نبوده است. پیش از اینکه جریان داعش فعالیت عملیاتی خود را شروع کند، با تشکیل اتاق فکر (اعم از کادریان نخبه نظامی بعث یا روحانیون سلفی برجسته) کار خود را شروع کرد. این نخبگان نظامی - دینی با شکل دادن به مبانی فکری داعش و جذب مشروعیت برای این گروه بزرگترین خدمت را به «خلافت خودخوانده» کردند. از جمله این علمای سلفی می‌توان به ترکی البنعلی، شیخ ابو محمد المقدیسی، ابوقتاده الفلستینی و بسیاری دیگر اشاره کرد که سخت می‌کوشیدند مبانی لازم را برای مشروعیت داعش بسازند؛ هر چند بعدها المقدیسی و ابوقتاده از داعش بریند و به تکفیر این گروه پرداختند. با این حال، ترکی البنعلی از جمله علمایی بود که با نگارش کتاب‌ها و جزوات، سخنرانی‌های پرشور، فعالیت اینترنتی و غیره می‌کوشید علاوه بر جذب عناصر تروریستی برای تقویت سربازان خلافت، به مشروعیت‌سازی برای این گروه هم بپردازد. کتاب او با عنوان کتاب «مدوا الایادی لیبعه البغدادی» (دستان خود را برای بیعت با البغدادی دراز کنید) مهمترین اثر وی در تبلیغ برای بیعت با «ابراهیم عواد ابراهیم علی محمد البدری السامرائی» معروف به ابوبکر البغدادی است. ترکی البنعلی را «وترین معنوی داعش» می‌نامند زیرا با هیبت خاص خود (ریش و موهای مشکی بلند، مرتب و شانه شده، عبای سفید رنگ و عینک ظریفی که بر چشم داشت) می‌کوشید خود را یک روحانی جوان و اهل فکر جا زند.

او را «شرح‌حال‌نویس» رسمی البغدادی هم دانسته‌اند. اگر چه او شاگرد ابومحمد المقدیسی است اما پس از اینکه المقدیسی راه خود را از داعش جدا کرد، شاگرد علیه استاد شویید و حکم به ارتداد و تکفیر او داد. این بنعلی اولین کسی است که وقتی ابوبکر البغدادی، شروع به گسترش قلمرو خود به سوی سوریه کرد، با نوشتن کتاب «مدوا الایادی لیبعه البغدادی» از تمام مسلمانان خواست تا با «امیر» و «خلیفه» مسلمین بیعت کنند. او در شرح حالی که برای البغدادی نگاشت، نسب او را به پیامبر اسلام رساند تا شرط قریشی بودن خلیفه تأمین شود. از دیگر علمای داعشی (که البته در کتاب «در بارگاه خلافت» به تفصیل به آنها پرداخته شده است) که در مناطق مختلف

زیست سیاست

توماس لمکه
۱۶۵۰۰ تومان
روزنه

«زیست سیاست» عنوان کتابی است از جامعه‌شناس و فوکوشناس مشهور آلمانی، توماس لمکه که با ترجمه مستانه فرام منتشر شده است. این کتاب در ۹ فصل به نگارش درآمده و فصل اول آن «زندگی به‌مثابه بنیان سیاست» نام دارد و فصل‌های بعدی آن اینها هستند: «زندگی به‌مثابه ایزه‌ی سیاست»، «اداره‌ی موجودات زنده: میشل فوکو»، «قدرت حاکم و حیات برهنه: جورجو آگامبن»، «سرمایه‌داری و انبوه خلق زنده: مایکل هارت و آنتونیو نگری»، «ناپدید و دگرگونی سیاست»، «اپایان و بازآفرینی طبیعت»، «سیاست حیاتی و زیست‌اقتصاد» و «چشم‌انداز: تجزیه و تحلیل زیست‌سیاست.» «زیست‌سیاست» توماس لمکه به سبب آنکه هم به مبانی و تاریخ زیست‌سیاست می‌پردازد و همزمان به نقد دیدگاه‌های مهم‌ترین متفکران این حوزه از فوکو تا آگامبن پرداخته است، به یکی از مهم‌ترین آثار در این حوزه بدل شده است. این کتاب پیش از این با ترجمه‌های دیگری از مترجمانی چون بهزاد رحمانی و... منتشر شده بود.

پرویز شهریاری، چهره ماندگار ریاضی ۲۲ اردیبهشت ۱۳۹۱ در بیمارستان جم تهران بر اثر سکته قلبی درگذشت. در سال ۱۳۰۵ خورشیدی در کرمان زاده شد، وی تا سال سوم دبیرستان را در دبیرستان ایرانشهر کرمان گذراند و وارد دانشسرای مقدماتی کرمان شد. در خرداد ۱۳۲۳ فارغ‌التحصیل شد و برای ادامه تحصیل به تهران آمد. در تهران در سال ۱۳۳۲ در رشته ریاضی از دانشکده علوم دانشگاه تهران و دانش‌سرای عالی (دانشگاه تربیت معلم تهران کنونی) فارغ‌التحصیل شد. شهریاری سردبیر مجله‌های «وهومن» و «چستا» و «ریاضی و مردم» بود. او در سال ۱۳۴۵ نشان درجه یک علمی و در سال ۱۳۸۴ به عنوان چهره ماندگار در رشته ریاضیات انتخاب و معرفی شد. پرویز شهریاری بارها توسط دانشگاه‌های خارجی دعوت به کار شد ولی ترجیح داد در داخل کشور بماند.

مایکل ایگناتیف، رهبر سابق حزب لیبرال کانادا، ۱۲ می ۱۹۴۷ از خانواده‌ای روسی در تورنتو به دنیا آمد. در دانشگاه تورنتو در رشته تاریخ تحصیل کرد و دکترای خود را از دانشگاه هاروارد گرفت. مدتی محقق ممتاز کینگر کالج در کمبریج انگلستان بود، همچنین در دانشگاه‌هایی چون هاروارد، کمبریج، آکسفورد، دانشگاه کالیفرنیا، دانشگاه لندن و مدرسه اقتصاد لندن تدریس کرده است. ایگناتیف همکاری مستمری با رادیو و تلویزیون داشته و نویسنده و مجری برنامه‌های گوناگون، از جمله: برنامه صداها که از کانال ۴ بی‌بی‌سی پخش می‌شد، برنامه هنری آخر شب و برنامه خون و وابستگی: سفری به ناسیونالیسم، بوده است.

در سال ۲۰۰۰، ایگناتیف مدیریت موسسه حقوق بشر در دانشکده دولتی جان اف کندی دانشگاه هاروارد را پذیرفت و در سال ۲۰۰۵، نامزد احتمالی لیبرال در انتخابات فدرال شد و به این ترتیب فعالیت حزبی خود را آغاز کرد. در دسامبر ۲۰۰۸ به‌عنوان رهبر حزب لیبرال کانادا انتخاب شد. ایگناتیف علاوه بر فعالیت سیاسی نویسنده پرکاری هم هست. نخستین کتاب او با عنوان «عذاب منصفانه: ندامتگاه‌ها در دوران انقلاب صنعتی» است که در سال ۱۹۸۷ منتشر شد و کتاب «آبوم روسی» او روایتی است از زندگی و تجربیات خاندانش در روسیه قرن نوزدهم. «زندگی‌نامه آیزایا برلین» از مشهورترین آثار ایگناتیف است. ایگناتیف در دهه آخر زندگی برلین، گفت‌وگوی طولانی‌ای با او آغاز کرد که در آن برلین از زندگی و آثار خود سخن گفت. حاصل آن گفت‌وگو و تحقیقات فراوان ایگناتیف، زندگی‌نامه‌ای هوشمندانه و خواندنی شده است.

قاتل توده‌های

مروری بر فعالیت‌های سیاسی و تروریستی خسرو روزبه در سالگرد اعدامش

ماهرخ ابراهیم‌پور خبرنگار گروه حافظه

به رویکردی روی آورد که کارنامه نامطلوبی از فردی خاص را به جای گذاشت که به اعتراف برخی از دوستان و هم‌زمانش با برخورداری از هوش و نبوغ ریاضی، دستش به خون‌آلود شد. ویژگی‌های خاصی باعث شد او در کنار تعدادی از افسران ارتش به تأسیس سازمان افسران دست بزند که بعدها در قالب همین سازمان و با کمک افرادی دست به حذف برخی افراد مطرح و بعداً دوستانی زد که به اعتقاد خودش مواعی بر سر ترقی حزب بودند و حذف آنها برای بقا و رشد حزب بلامانع بود.

پیشنهاد ترور نخست‌وزیر

محمدحسین خسروینه در کتاب «سازمان افسران حزب توده (۱۳۳۳-۱۳۳۲) درباره فعالیت مستقل خسرو روزبه پس از سال ۱۳۲۵ و انحلال شاخه نظامی حزب توده می‌نویسد: «با توجه به عدم همکاری با حزب توده که در نیمه دوم سال ۱۳۲۶، خسرو روزبه کوشید حزب سیاسی جدیدی پدید آورد. وی ۷ نفر از دوستان قدیمی خود را که عضو حزب توده نیز بودند (حسام

غیرمنتظره نبود. به نوشته آوانسیان، این عده از همان دوره فعالیت در حزب توده نیز چنین روحیه‌ای داشته‌اند. «بارها روزبه به من پیشنهاد کرد که به او اجازه بدهیم برای حزب [توده] پولی از جایی بلند کند. بارها تقاضا کرد که ما اجازه بدهیم نخست‌وزیر قوام السلطنه و یسا دیگران را ترور کند. این گروه آماده این کارها بودند.» پرواندا آبراهامیان در کتاب «ایران بین دو انقلاب» بدون توجه به جزئیات منفی

روزیه با ادبیات خاصی از وی سخن می‌گوید: «روزیه پسر یک افسر ارتش، ملایزاده و در همدان و کرمانشاه بزرگ شده بود. پس از ورود به ارتش در دانشکده نظامی ترقی کرد و سمتی آموزشی در دانشکده افسری به دست آورد و در آنجا نه تنها دانشجویانش بلکه افسر فرماندهاش سرلشکر رزم‌آرا را نیز تحت‌تأثیر قرار داد. پس از برکناری رضاشاه، روزبه به گروه‌های چپ‌گرا در ارتش پیوست و در نتیجه در پی قیام خراسان دستگیر شد. او در مدتی که منتظر محاکمه بود، سه کتاب کوچک درباره شطرنج، جنگ توپخانه و مارکسیسم نوشت. در محاکمه‌اش به سال ۱۳۲۵ منکر عضویت در حزب توده شد و اظهار داشت درحالی که خود یک انقلابی پرشور است، حزب توده صرفاً حزبی اصلاح‌طلب محسوب می‌شود که خواهان تغییر تدریجی از طریق قوانین پارلمانی است. روزبه به اتهام اشاعه افکار تفکرات‌انگیز در ارتش، اخراج و به پانزده سال حبس با اعمال شاقه محکوم شد. او چهار سال بعد، همراه با نه تن از رهبران حزب توده از زندان گریخت. روزبه در خفا همچنان با هم‌قطاران خویش در ارتش به همکاری ادامه داد و نخست کانون‌های مخفی مستقل از حزب و سپس سازمان نظامی حزب توده را تشکیل داد.» (ص ۳۰۶)

روزیه در شبکه افسران ناراضی

برخی محققان درباره چرایی تشکیل سازمان افسران حزب توده به شاخص بودن روزبه و حمایت شوروی از سازمان افسران اشاره کردند؛ حزب توده اندکی بعد از تأسیس به صورت پنهانی اما فعالانه‌ای به جذب نیرو در ارتش پرداخت و امیدوار بود که بتواند شبکه‌ای از افسران ناراضی همسو با آرمان‌های حزب را در ارتش ایجاد کند. روزبه یکی از اولین افسرانی بود که به این حزب پیوست و از همان ابتدا به عضویت در کمیته رهبری به‌شدت مخفی آن انتخاب شد. اواخر سال ۱۳۲۴، زمانی که کم‌کم معلوم می‌شد قوای اشغالگر شوروی به زودی ایران را ترک خواهند کرد، حزب توده که از حمله حکومت ایران بیم داشت، دستور تعطیلی سازمان نظامی مخفی حزب را صادر کرد. عباس میلانی درباره شخصیت مستقل روزبه از حزب توده می‌نویسد: «در آن موقع روزبه به فعالیت ضدولتی محکوم بود و در سال ۱۳۲۴ مجبور شده بود پنهان شود. اما او و عده‌ای از یاران وفادارترش تصمیم حزب مبنی بر تعطیلی شاخه نظامی را نمی‌پسندیدند. روزبه می‌گفت: دفتر مرکزی حزب دست‌یافتنی نیست و به نتیجه او منضم به ادامه فعالیت‌هایش بود. او خیلی زود با کمک افسران همفکرش گروهی مستقل به نام «سازمان افسران آزاد ایران» را تأسیس کرد. این گروه خود را از

همه احزاب سیاسی مستقل می‌دانست و آماده بود در اقدامات مشترک علیه حکومت و حامیان انگلیسی آن با هر حزبی همراه شود.»

ترور پروردسر

به نظر می‌رسد ترور مسعود داستان دامنه‌داری است و حزب دیگر نمی‌تواند و انمود به ادعای نقش نداشتن در آن بکند، زیرا پس از مدتی یکی دیگر از روزنامه‌نگاران که اتفاقاً دوست مسعود بود، به سرنوشته مشابه دچار شد: «در مورد ترور احمد دهقان نیز مسائلی مطرح است؛ احمد دهقان، روزنامه‌نویس میهن‌پرست و شجاع و مدیر «تهران مصور» - که مجدانه پی‌گیر شناسایی قتل هم‌کارش، محمدمسعود بود - نیز قربانی مقاصد شوم حزب توده شد. قاتل او حسن جعفری، عضو حزب توده [و کارمند شرکت نفت ایران و انگلیس] بود که به ظاهر بنا به دلایل شخصی، دهقان را در پشت میز در دفتر مجله ترور کرد [۶ خرداد ۱۳۲۹]. ولی اصل جریان چیز دیگری بود.» با وجود رد سیاسی که روزبه با طراحی و دست‌نور ترور محمد مسعود، روزنامه‌نگار جنجالی و سایر قضایا صادر کرده بود، حزب با کتمان کردن برخی حقایق سعی در چهره‌سازی از وی داشت، برای همین حزب توده پس از حذف بخش‌هایی از اعتراف‌های روزبه - خصوصاً جریان ترور محمد مسعود - اقدام به چاپ دفاعیه‌های او می‌کند و از وی یک بت می‌سازد و او را معبود دانشجویان توده‌ای می‌کند. دفاعیه پس از چاپ، چندبار هم بازچاپ شد و پس از حزب کمونیست شوروی، حزب‌های معروف کمونیستی چون فرانسه، ایتالیا، انگلستان و دیگران نیز آنرا نشر دادند و برای آن، تبلیغ کردند.

فرار از زندان

غیر از ترور مسعود که نام روزبه با آن گره خورده است، فرار از زندان یکی از کارهایی بود که وی را به نابغه طراحی نقشه‌هایی برای فرار از زندان مطرح کرد؛ خسرو روزبه تا پیش از دستگیری سال ۱۳۳۶ که منجر به اعدامش شد چند مرتبه تا آستانه دستگیری رفت و دوبار در تله پلیس افتاد. نخستین دستگیری در ۱۷ فروردین ۱۳۲۶ و توسط رکن دو ارتش اتفاق افتاد. این دستگیری به اختلافات حاکم در ارتش و مششی انتقادی روزبه مربوط می‌شود. او یک ماه بیشتر در زندان نگذراند و توسط دوستانش از زندان دژیان فراری داده شد. دومین دستگیری‌اش نیز در فروردین سال ۱۳۲۷ و به همراه برخی دیگر از اعضای حزب توده اتفاق افتاد. وی با طرح سازمان نظامی حزب از زندان می‌گریزد. اما ماجرا به اینجا ختم نشد و پای روزبه بازهم به زندان باز شد، اگرچه این حبس با سایر حبس‌ها تفاوت داشت؛ سال ۱۳۳۶ سومین دستگیری او بود که با مضروب شدنش همراه شد و باعث بستری شدنش در بیمارستان و سپس انتقال به زندان قزل‌قلعه شد و سرانجام با ۸ اتهام در ۲۱ اردیبهشت ۱۳۳۷ به جوخه اعدام سپرده شد. درباره دومین فرارش از زندان حرف و حدیث بسیاری وجود دارد، فراری که در دوره نخست‌وزیری سیهید رزم‌آرا، دوست روزبه اتفاق افتاد و باعث شد که برخی شایعه‌هایی را دامن بزنند و این فرار را به همراهی رزم‌آرا با حزب توده نسبت دهند، اگرچه بعداً محققانی مانند مازیار بهروز این ادعا را رد کردند. او در آذر ماه ۱۳۲۹ به همراه ۹ تن دیگر از رهبران حزب توده (از جمله کیانوری، مرتضی زیدی، جودت، نوشین و قاسمی) که قبلاً همگی در دادگاه نظامی محاکمه

یک نگاه به متن دفاعیه‌ای که از روزی در دست است، به ما نشان می‌دهد که با انسان عادی سروکار نداریم که به صرف کین جویی از یک مهرزم پیشین چنین رازی را فاش کند. می‌توان پنداشت که او دست از جان شسته بود و می‌دانست که بی‌تردید تیرباران خواهد شد، بنابراین پیش از آنکه پروای جان داشته باشد در اندیشه تصویری بود که تاریخ از او به خاطر می‌سپرد و می‌خواست توجیهش از این قتل‌ها را به گوش نسل‌های آینده برساند. روزی، به درستی دریافت بود که سیمیا اسپوره‌ای از او به عنوان سردار شجاع و پرچمدار وفادار حزب که برخلاف رهبران فراری تنها در سنگر مانده، در حال شکل‌گیری است.

کتابخانه: راه‌نمای تاریخ و خاطرات

دیگر کارکردهای سفرنامه، آشنایی با دیدگاه‌ها و اندیشه‌های نویسنده آن است. این کتاب ترجمه قسمتی از کتاب «مشاهیرالحاله العرب» نوشته کمال بن محمد ریاحی است که شامل شرح حال مختصری از سیاحان مشهور عرب و نمونه‌هایی از سفرنامه‌های آن‌هاست که در آن‌ها به شرح مشاهدات و نظرات خود در طول سفرشان پرداخته‌اند.

سیاحان مشهور عرب
کمال بن محمد ریاحی
صمد کامران قراملکی و ریاح
حیدرزاده
صمد کامران قراملکی
۹۲ صفحه / ۱۰۰۰ تومان

میجی، امپراتور ژاپن و دنیای او
دونالد کین
هاشم رجب‌زاده
جهان کتاب
۳۷۰ صفحه / ۳۵۰۰۰ تومان

امپراتوری ژاپن یک ابرقدرت آسیایی بود که پس از اصلاحات میجی در سال ۱۸۶۷ تأسیس شد.

ژاپن در این مدت به سرعت صنعتی شد و ارتش توری بزرگ و قدرتمند شد که امپراتوری شروع به افزایش نفوذ خود در کشورهای همسایه کرد. در طی این دوران پایتخت امپراتوری به شهر کنونی کیوتو انتقال یافت، شهری که تا آن زمان نیز قواعد اشراف سالاری در مدتی مدید در آن تداوم داشته بود. با استغفای شوگون از قدرت در سال ۱۸۶۷ (معروف به دوره بازگشت میجی) قدرت مجدداً به امپراتور انتقال یافت. با از سرگیری اداره امور حکومتی، دولت جدید ذیل «امپراتور میجی» سیاست‌گذاری‌های غرب‌گرایانه، از جمله بنیاد نهادن سیستم کابینه‌ای، تدوین قانون اساسی، اصلاح سیستم حکومت محلی و سامانه آموزشی نوین را ترویج داد.

فرهنگ غربی ذیل سیاست بهبود رفاه ملی و قدرت نظامی فعالانه رواج یافت و وی پایتخت را از کیوتو به توکیو (که به معنای پایتخت شرقی است) انتقال داد. در دوره امپراتوری او (که تا سال ۱۹۱۲ ادامه داشت و دوره میجی خوانده می‌شود)، اصلاحات بسیاری در ساختار اداری، حکومتی و نظامی صورت گرفت. چنان‌که در آغاز قرن بیستم ژاپن به سرعت صنعتی شد و در آستانه تبدیل به قدرتی جهانی بود.

تاریخ تجدد ژاپن و رویدادهای مهم و سرنوشت‌ساز دوره امپراتور میجی (۱۹۱۲-۱۸۶۸) بخش مهمی از تاریخ این کشور است. بالنده شدن و درخشش علمی و صنعتی ژاپن در عصر جدید، در کنار جلوه فرهنگ و هنر والای آن، توجه بسیاری را به خود جلب کرده است. این کتاب در واقع سال‌شمار زندگی امپراتور میجی است.

تاریخ نگاران، میجی را معمار بزرگ پیشرفت علمی و صنعتی و توسعه ژاپن می‌دانند. مخاطب در این کتاب با رهبر بزرگی آشنا می‌شود که هم‌عصر ناصرالدین‌شاه قاجار بوده است.

سفرنامه‌های این مأموران سیاسی گذشته از در برداشتن اطلاعات اقتصادی و اجتماعی، منابع بسیار خوبی برای آگاهی از روابط حکومت‌ها به شمار می‌روند. از

سفرنامه‌ها از منابع مهم فرهنگ‌شناسی هستند. سفرنامه نویسان معمولاً بسیاری از ماجراهای تلخ و شیرین و نیز مشاهدات خود را از راه‌ها، ساختمان‌ها، آداب و رسوم، زبان‌ها، بازارها، اوضاع عمومی شهرها، شیوه تجارت ملت‌ها، نوع ازدواج، پوشاک و خوراک، فنون و هنرها، اوضاع دربارها، روحیات مردم، وضعیت و شیوه‌های تعلیم و غیره در سفرنامه خود ثبت کرده‌اند.

امروزه این سفرنامه‌ها آگاهی‌های سودمند در اختیار خواننده از اوضاع آن زمان قرار می‌دهد. تمامی سیاحان اسلام به جز معدودی از مورخین و ادبا و علمای جغرافیا بوده‌اند، به همین جهت آثار آنها تنها جنبه سیاحت‌نامه ندارد بلکه حاوی مطالب سودمند علمی و تاریخی است، چون هدف آنها از تألیف چنین آثاری شناساندن وضع راه‌ها و اوضاع و احوال ممالک بوده، به همین مناسبت نزد مسلمین چنین آثاری به مسالک‌الممالک معروف بود. بطلمیوس با علم جغرافیا آشنا بودند زیرا اهالی حجاز قبل از ظهور دین مقدس اسلام به تجارت اشتغال داشتند و سپس از ظهور دین مقدس اسلام، مسلمانان برای گسترش این دین به کشورگشایی پرداختند، مضافاً به اینکه عواملی هم باعث توجه هرچه بیشتر مسلمانان به علم جغرافیا و گسترش آن گردید: لزوم حج و تعیین قبله که بایستی دقیقاً به سوی مکه معظمه باشد، مسافرت به منظور کسب علم و دانش: مسلمانان برای کسب اطلاعات دینار به دیسار می‌گشتند که همین مسافرت با مسائل جغرافیایی ارتباط کلی دارد زیرا مشاهده می‌شود در نخستین کتاب جغرافیایی مسلمانان از منازل و مسکن قبایل چادرنشین بحث به میان آمده است.

هنگامی که مسلمانان مبادرت به وضع مالیات برای ممالک مسخرشده کردند در طریقه تصرف آن ممالک بین آنها اختلاف‌نظر پیدا شد، بدین نحو که آن ممالک را به‌وسیله اعمال قدرت یا با عهد و پیمان یا تحت عنوان تحت‌الحمايه بودن فتح کرده‌اند.

بنابراین سفرنامه‌ها حاوی اطلاعات ارزشمندی از همه شئون حیات اجتماعی هر دوره هستند. در میان مسافران، فرستادگان حاکمان بیشترین سفرنامه‌ها را از خود به جای گذاشته‌اند. آنان پس از طی طریق، بیامی را که گاه سری بوده، به پادشاه می‌رساندند و طی چند جلسه با او به مذاکره می‌پرداختند.

سفرنامه‌های این مأموران سیاسی گذشته از در برداشتن اطلاعات اقتصادی و اجتماعی، منابع بسیار خوبی برای آگاهی از روابط حکومت‌ها به شمار می‌روند. از

یا نمی‌خواستند انجام دهند به عهده آنان واگذار می‌کرد مانند کشتن و ترور اشخاص، خرابکاری در تاسیسات نظامی، دزدی اسلحه و تجهیزات و فراری دادن زندانیان سیاسی. در میان اشخاص مطرح حزب، احسان طبری نیز اشاره‌ای به انگیزه‌های شخصی در این ترور دارد: «دکتر بقایی دو سال بعد سندی را افشا کرد که نشان می‌دهد توجیه روزی درست نیست، زیرا گویا مسعود سندی دایر بر ارتباط رزم‌آرا و خسرو درست‌تر داشته است.» (کژراهه، ص ۸۴)

روزی را در مقابل نجات جان خود، دو داده است. فریدون کشاورز در کتاب «من متهم می‌کنم» درباره برخورد حزب توده با کشته شدن روزی به حقایقی اشاره کرده است: «روزی بعد از اعدام رفیق ما خسرو روزی (۱۱ مه ۱۹۵۸) من از کمیته مرکزی حزب توده استعفا دادم و نوشتم که من از عضویت در این کمیته مرکزی تنگ دارم. یکی از عللی که مرا به استعفا وادار کرد در حقیقت فقره‌ای که کاسه صبرم را لبریز کرد، توین‌ها و تهمت‌هایی بود که کامبخش و کیانوری در راه‌روهای پلنوم پنجم حزب، هنگامی که ما خبر توقیف روزی را دریافت کردیم نسبت به روزی ابراز می‌داشتند. کامبخش، رفیق روزی را متهم می‌کرد که می‌خواهد خود را قهرمان معرفی کند! (می‌گفت روزی قهرمان منشی می‌کند) کیانوری اظهار می‌کرد که روزی ضعیف است و از بسیاری مسائل خبر دارد و ممکن است اقرار کند. بعدها در مسکو اطلاع یافتیم که هنگام فرار دسته جمعی ده نفر از کمیته مرکزی حزب در سال ۱۹۵۰ از زندان قصر کیانوری به اصرار پیشنهاد کرده بود که رفیق روزی به دلیلی که در بالا گفتیم (ضعف) به جای رفیق افسرمان نفریشان که فرار بود، جزو فراریان باشد، گذاشته شود و همین‌طور هم شد، یعنی روزی با ۹ نفر دیگر فراری داده می‌شدند و نفریشان با آنکه محکومیت طولانی تری داشت در زندان گذاشته شد. امروز این «رهبران» که با وجود پیشنهاد عده‌ای از کادرها و من جرات نکردند و جرات نمی‌کنند که به ایران رفته و فعالیت کنند، «رهبرانی» که رفیق روزی در نامه معروف خود که در پلنوم چهارم وسیع کمیته مرکزی در مسکو در مقابل تقریباً ۸۰ نفر از کادری حزب حزبی قرائت شد، آنها را به ترسو بودن و ترک سنگر مبارزه و آب خنک خوردن در خارجه متهم می‌کرد، این «رهبران» به مداحی رفیق روزی پرداختند، همان‌طور که برای دکتر ارانی مدت‌هاست مداحی می‌کنند تا به این ترتیب خود را جزو ادامه‌دهندگان اصیل و هم‌زمان این دو قهرمان حزب و مردم کشور ما جا بزنند.» فریدون کشاورز، یکی از افراد مطرح حزب توده بود که روزی را مانند یک قهرمان در عرصه مبارزه می‌دید و حاضر به شنیدن انتقاد از قهرمانی پر حاشیه نبود، اگرچه رویکرد عبدالصمد کامبخش و کیانوری بی‌نقص نبود و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و چاپ خاطرات برخی افراد متنفذ حزب، انتقادات

برش انگیزه‌های پنهان ترور مسعود

با قوام السلطنه و گروه طرفداران او مخالف بود و جنگ [و] جدال‌های زیادی با هم داشتند در عین حال با امثال حاج علیقلی کاشانی و سایر ثروتمندان طرف می‌شد تا از آنها پول بگیرد و دیگران را مسودر حمله قرار ندهد، از یک طرف نیز روزنامه‌اش خواننده زیاد داشت و مقالاتی که علیه نهضت جهانی کارگر منتشر می‌ساخت، می‌توانست تأثیر منفی داشته باشد. اینها دلایلی بود که ما قلمه کردیم.» اما روزنامه آشن از دلایل دیگری برای ترور مسعود از سوی روزی پرده برمی‌دارد که در سخنان روزی اثری از آن نیست، پرده برداری روزنامه آتش به نقل از خوانندگی‌ها به سندی مبنی بر ردیابی رزم‌آرا تأکید دارد: «روزنامه آتش نوشت، ممکن است روزی در ترور مسعود دست داشته باشد، زیرا مسعود اسنادی دایر بر همکاری او با بعضی مقامات به دست آورده و خیال انتشار آن را داشت. (خوانندگی‌ها، سال هشتم، شماره ۶۴، سمنشنبه ۲۴ فروردین ماه ۱۳۳۷، ص ۴) عباس میلانی نیز به ارتباط روزی و رزم‌آرا صحنه می‌گذارد: «او [روزی] حدوداً در همان موقعی که به حزب توده پیوست، با تیمسار حاجعلی

بعدها سازمان افسران فعالیت‌هایی را در پیش گرفتند که در این فعالیت‌ها، شخص روزی نقش پررنگی داشت. فعالیتی مانند ترور سیاسی که سال‌ها بعد تعابیر و تفاسیر متفاوتی از انگیزه آنها مطرح شد. در این میان خسرو پناه در شرح برخی فعالیت‌های خاص گروه هشت نفره در کتاب «سازمان افسران حزب توده...» به ترور محمد مسعود، روزنامه‌نگار که بعد از بر ملا شدن نقشه ترور به ویژه به ضرر روزی تمام شد، اشاره می‌کند: «گروه هشت نفره در نخستین اقدام خود در شب هنگام پنج‌شنبه ۲۲ بهمن ۱۳۳۶، محمد مسعود را ترور کرد. خسرو روزی به دلایل گروه برای ترور مسعود را چنین توضیح می‌دهد: «... فکر می‌کردیم برای کم کردن راه برای اینکه دستگاه پلیس بتواند سمست لازم را برای پیدا کردن گروه ما بیابد باید اول از کسی شروع کنیم که دارای دستجات مخالف زیادی باشد. محمد مسعود از این جهت ایده‌آل بود، زیرا با انتشار روزنامه مرد امروز، تقریباً همه کس را دشمن خود کرده بود. از یک طرف با دسته مسعودی و روزنامه اطلاعات سخت در آویخته بود، از طرف دیگر

شده بودند، به یاری افراد بیرون از زندان، ترتیب یک فرار جنجالی را از زندان قصر دادند. طبق نقشه قبلی یک نفر با لباس افسری ارتش و کامیون نظامی به زندان قصر مراجعه و با نشان دادن مدارک جعلی خود را نماینده دستگاه قضایی ارتش معرفی و زندانیان را جهت انتقال به زندان مرکزی در جنوب تهران تحویل گرفت. دو افسر نگهبان زندان هم که از پیش در جریان ماجرا بودند به پنهان‌بدرقه زندانیان با همین خودرو از آنجا خارج شدند و چند ساعت بعد اعلام شد که هنگامی با این نقشه فرار کردند. از جمله حوادث جنجالی و پسر و صدامی دولت رزم‌آرا، فرار زندانیان توده‌ای از زندان قصر بود. روزی بعد از جریان فرار بزرگ از زندان قصر به فعالیت‌های خود در سازمان اطلاعات حزب توده ادامه داد. نورالدین کیانوری در کتاب خاطراتش ماجرای فرار از زندان را چنین روایت کرده است: «دوستان ما در سازمان افسری با تلاش موفق شدند که دو افسر شهریهانی - ستوان [حسین] قبادی و ستوان رفعت محمدزاده را به عنوان افسران نگهبان داخلی و خارجی به زندان قصر منتقل کنند (البته یکی از آنها از قبل بود). این کار دولاری نبود، زیرا کار در زندان برای افسران شهریهانی هیچ کششی نداشت و معمولاً افسران بی‌دست‌وپا به زندان منتقل می‌شدند. این دو نفر در شیفت‌های مختلف بودند تا بالاخره موقعیت

را به کجا می‌برد، می‌خواهید آنها را اعدام کنید و غیره. البته ما به یک نفر که مورد اعتماد بود و مسئولیت سایر زندانیان را داشت، جریان را گفته بودیم که پس از خروج ما سایرین را آرام کند و خیالشان را راحت کند که اتفاق خوبی برای ما نیفتاده است... طرح فرار توسط هیات دیربان سازمان افسری و مسئول آن در رهبری حزب، که در آن زمان دکتر فروتن بود، ریخته شد. هیات دیربان سازمان افسری در آن زمان عبارت بود از سرهنگ مشیری، سرهنگ سیامک، سرگرد وکیلی، ستوان ۲ مهندس محقق‌زاده، ستوان یکم مرزبان، بهر حال ما سوار کامیون شدیم و از زندان خارج شدیم. دو افسر نگهبان هم با ما آمدند. البته ستوان قبادی به علت عجله‌ای که داشت کلاهش را جا گذاشت. ما را به خانه‌های امنی که از قبل تهیه شده بود منتقل کردند. مدتی پس از خروج ما، مأموران زندان متوجه می‌شوند که قبادی نیست. به داخل زندان تلفن می‌زنند و می‌بینند که افسر نگهبان داخل هم نیست. به مرکز شهریهانی تلفن می‌زنند و آنها با ستاد ارتش تماس می‌گیرند و متوجه فرار ما می‌شوند. بلافاصله گشت در شهر به راه افتاد و با طیاره جاده‌های اطراف جست‌وجو شد، ولی کار از کار گذشته بود و ما در شهر تهران مخفی شده بودیم.»

◀ **استعفا به دلیل انتقاد از روزی**

وضعیت حزب توده پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ از شرایط خوبی برخوردار نبود و روزی نیز به زندگی مخفی روی آورده بود و هم‌زمان در سال ۱۳۳۵ در ترکیب هیات اجرایی موقت حزب در داخل کشور به فعالیت ادامه می‌داد. در این سال از آنجا که اکثر کادر حزب توده دستگیر شده بودند، هسته مرکزی حزب توسط سه نفر اداره می‌شد: روزی، متقی و ثابت که با دستگیری این افراد در نیمه تیرماه ۱۳۳۶ این شبکه کوچک نیز منسوخ شد. در سال‌های ۱۳۳۵-۱۳۳۶ روزی به همراه تنی چند از افسران کوشیدند شبکه متلاشی شده را سامان دهند، اما رسوخ عوامل ساواک در یافت سازمانی حزب موجب دستگیری آنها شد. در اثر رسوخ عوامل نفوذی، روزی در تابستان ۱۳۳۶ در نتیجه خیانت یکی از اطرافیان (علی متقی) به دنبال یک درگیری مسلحانه حوالی خیابان سیروس تهران درحالی که مجروح شده بود، دستگیر شد. متقی بعدها فاش کرد که خسرو

حرف‌های امروز

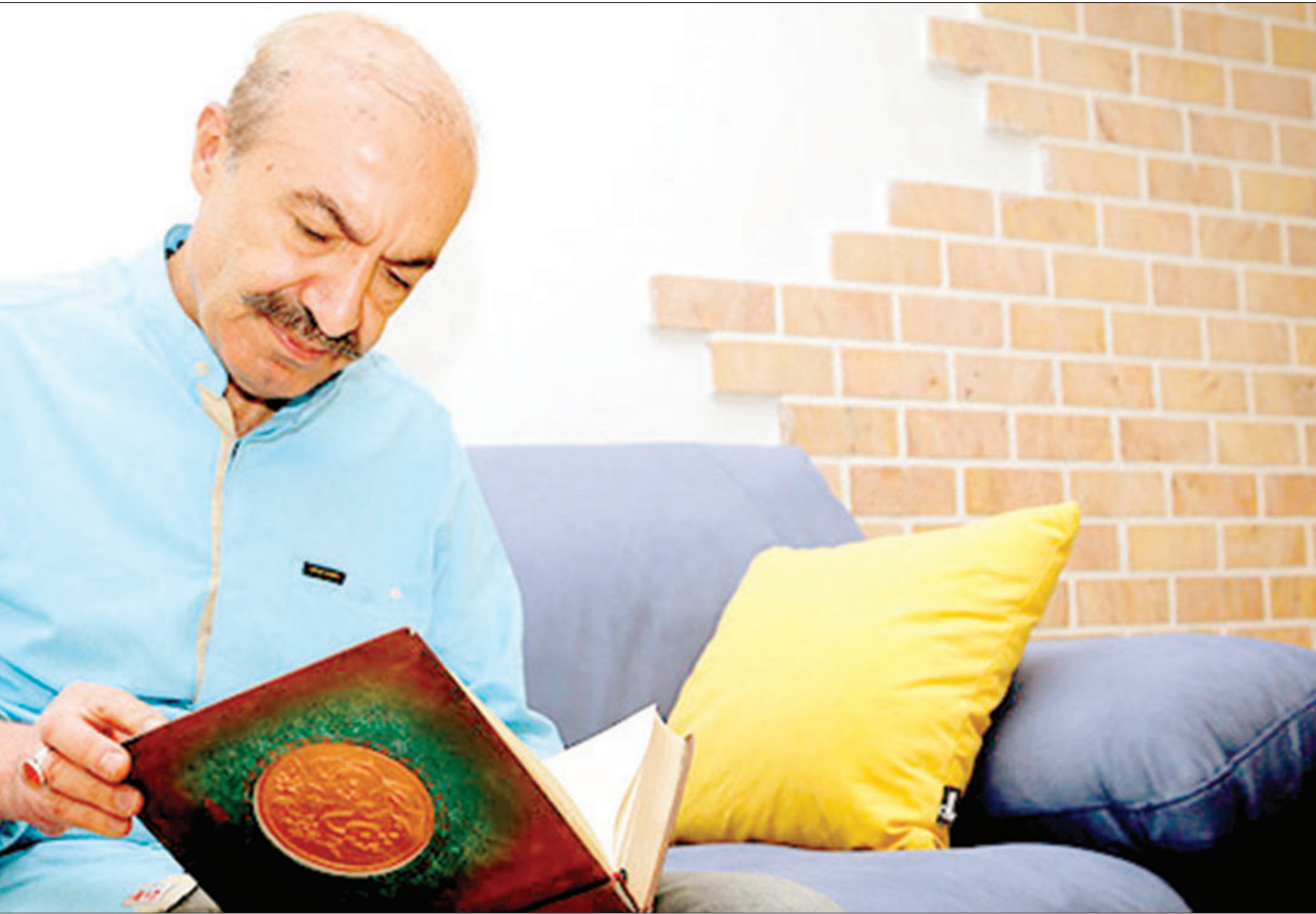
اورهان پاموک، نویسنده برنده نوبل ادبیات ۲۰۰۶: اگر نویسنده ایرانی هم جایزه نوبل را بگیرد، می‌گویند سیاسی است. اخیراً رسوایی‌هایی درباره جایزه نوبل پیش آمده که نمی‌خواهم به آنها بپردازم، اما در هر صورت اگر جایزه بدهند می‌گویند سیاسی است و اگر هم آن را ندهند، باز هم می‌گویند سیاسی است. قبل از آنکه من جایزه نوبل را بگیرم، به چین رفتم و با مویان دوست شدم. زمانی که او نیز این جایزه را گرفت گفتند، او هم سیاسی شده است و از دولت و حاکمیت انتقاد نمی‌کند. من نیز چون در ترکیه حاکمیت را نقد می‌کنم به دردسر افتادم، اما او به دلیل نقد نکردن به دردسر افتاد. از مویان می‌پرسیدند که چرا نسبت به دولت نقد نمی‌کند و او در پاسخ گفت: فکر کردم جایزه نوبلی که من گرفتم، به ادبیات مربوط می‌شود و در واقع من یک جایزه ادبی گرفتم. باید بگویم نویسنده درباره هر چیزی که در کشور خودش اتفاق می‌افتد، چه خوب و چه بد مسئول است. من نیز معتقدم آینده ترکیه در بودن با غرب و عضویت آن در اتحادیه اروپا است. اما دولت به‌ویژه در سه سال اخیر و بعد از کودتای نظامی آزادی‌ها را محدود کرده است. من از کسانی هستم که معتقدم اگر آزادی اندیشه نباشد، دموکراسی نیز نمی‌تواند باشد.

محمد کشاورز، داستان‌نویس به اینها گفت: با وجود انتقاداتی که به نحوه برگزاری و فروش کتاب در نمایشگاه وارد است، من با فروش کتاب در نمایشگاه موافقم چون کتابخوانی کشور ما در سطحی نیست که عده‌ای بیایند در نمایشگاه و کتاب ببینند و با شنیدن چیزهایی درباره کتاب تصمیم بگیرند که بعدها در سال از کتابفروشی‌ها بخرند. وضعیت نشر ما از لحاظ اقتصادی چندان قوی نیست پس مجبور است بخشی از هزینه‌های خود را با فروش نمایشگاهی تأمین کند و به این دلیل است که با فروش کتاب در نمایشگاه موافقم.

امید صباغ‌نو، شاعر به اینها گفت: رابطه بین پخش و کتابفروشی‌ها را مخاطب تعیین می‌کند؛ چراکه کتابفروش شغلش کتابفروشی است و چه دلیلی دارد او از فروش کتاب‌های پرمخاطب خودداری کند. به‌واقع برای او تفاوتی ندارد که کتاب مورد نظر داستان باشد یا شعر. به عبارت ساده مخاطب به کتابفروشی شهرس سر می‌زند و کتاب را تقاضا می‌کند، کتابفروشی عنوان کتاب را یادداشت می‌کند و در سفارش بعدی کتاب‌های را می‌آورد. وقتی کتابی درخواست ندارد، پخش برای چه باید انباشت را بر کند. از طرفی خود مؤلفان نیز آثار خودشان را محافظت نمی‌کنند. به نظر من فردی که کتابش را به‌صورت بی‌دی‌اف در کانال تلگرامش می‌گذارد، نباید انتظار داشته باشد که مخاطب به سمت خرید کتاب‌هایش برود. واقعا به‌غیر از شاعرانی که در خارج از کشور زندگی می‌کنند، من نمی‌توانم درک کنم که چرا باید مؤلف چنین ضربه‌ای به کتابش بزند.

منتظر جوانی گلپا باشید

رودرو با محمدجلیل عندلیبی ملودی پردازی که خاطره‌های زیادی از او در ذهن داریم

کوروش شیرازیان
منتقد

منبع انرژی و تلاش است این مرد. روزهای سختی را از سرگذرانده اما امید را با خود دارد. چشم به فردها دوخته نه برای خودش که برای ایران. می‌گوید: دینم را باید به هنر این مملکت ادا کنم و بروم. هنوز نکات زیادی دارم که باید بیاموزمشان به جوانان تا وقت رفتن. ورزشکار است. هفته‌ای ۶ ساعت ورزش سخت می‌کند؛ بدنسازی و شنا. از حالتی که می‌پرسید، اگر کمی ورزشش دیر و زود شده باشد، از عذاب وجدانی حرف می‌زند که جز با رفتن به باشگاه و ساعتی وزنه زدن و ۱۵ دور عرض سیمی متری استخر را با آن کلاه و عینک مخصوص شنا کردن، آرام نمی‌گیرد. مرد روزهای سخت است این ملودی‌پرداز خاطره‌ساز و ماندن و ایستادن و مبارزه کردن را خوب می‌داند. محمدجلیل عندلیبی صاحب آثار زیادی است که شاید بخش مهمی از خاطرات نسل ده ۵۰ به بعد تا همین چند سال قبل با او ساخته شده باشد. کیش مهر، بی‌قرار، تازه‌تازه، با قدسیان، میهن، صبحی زدگان، تنگ شکر، امان از جدایی و... تنها بخش کوتاهی از فهرست درخشان آهنگسازی‌های کرد مرد موسیقی ایران است. او اردیبهشت امسال تولدش را جشن گرفت. وارد هفتمین دهه زندگی شده اما بازگشته برای تکرار نه رقم زدن تاریخی نو برای آهنگسازی‌های خودش و موسیقی ایرانی. با او گفت‌وگویی انجام داده‌ام که در ادامه آمده است:

شما با آن همه آثار شناخته شده مدتی کناره‌گیری خودخواسته داشتید و بعد از چند سال دوباره به میدان آمده‌اید. اوضاع و احوال مارکت موسیقی ردیفی و دستگامی در این روزگار را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

متأسفانه اغلب آثاری که امروز با عنوان آثار موسیقایی و هنری در این سو

آن سو شنیده می‌شود، هیچ نمونه هنری ندارد و در اصطلاح کارش تسخیر احمق است. با بلوا و جنجال به پا کردن سعی می‌شود چهره‌ای به عنوان موزیسین معرفی شود، قبلاً یک سال بود اما اخیراً شش ماه از سوی تهیه‌کننده نماها و در حقیقت دلالتان مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرد تا نوبت به چهره بعدی برای

مصرف و مجاله شدن برسد. در گذشته آثاری ساخته می‌شد که تا امروز با وجود آنکه از تاریخ ساخت برخی از آنها شاید ۱۰۰ سال هم گذشته باشد، اما نت به تنش در ذهن مخاطب خاص و عام باقی مانده است درحالی‌که امروز گاهی حتی بعد از گذشت یک سال دیگر نام آن خواننده یا نوازنده هم در ذهن باقی نمی‌ماند چه رسد

به اثر و ملودی‌اش، بگذریم از استثنایی که با بهره‌گیری نادرست از شهرت خانوادگی‌شان و سود بردن از رانت‌های تبلیغاتی و پروپاگانداهایی در این حوزه می‌توانند برای دوره‌ای طولانی‌تر به کلاهبرداری‌شان ادامه بدهند.

در این مجال ممکن است عده‌ای بگویند دوره عوض شده و مردم به تنوع احتیاج دارند...

ما در تاریخ معاصر موسیقی ایران آثاری همچون الهه ناز، کاروان و من از روز ازل را داریم که با وجود گذشت سال‌های سال هنوز در ذهن بسیاری از مخاطبان موسیقی جای مخصوص به خود را دارد. امیدوارم سوءتفاهم نشود و سخنانم در این بخش را حمل بر خودستایی نکنید اما کیش مهر و بی‌قرار و... از آثاری هستند که من آهنگسازی کردم. گمان می‌کنم این آثار و بسیاری دیگر هنوز بین مردم شنیده می‌شود و ورد زبان بسیاری از علاقه‌مندان در کوچه و بازار است. متأسفانه تعدادی از هنرمند نماها با استفاده از اسم‌های قلمبه‌سلمبه که خودشان هم به احتمال اطلاع دقیقی درباره معنایشان ندارد، اقدام به تولید کارها و انتشارشان اول از طریق زیر زمین و بعد از آن با آوردن آثار روی زمین می‌کنند و بعد از مدتی در اصطلاح می‌شوند سلبریتی و ستاره اما باور کنید اینها ستاره‌های پوشالی و مقوایی‌اند. از ارکسترهای شلوغ و پرجمعیت استفاده می‌کنند چون این روزها به گمان جریان حاکم در هنر کمیت برتری می‌آورد اما به غلط اینگونه شده، از سوی دیگر بالا و پایین پریدن و سرعت و پاساژ شده مهارت در آهنگسازی درحالی‌که این قبیل کارها بیشتر به طرح دستی و ژانگول می‌ماند تا

یادداشت

موسیقی آقا جلیل و جگر سوخته‌ها

اکبر گلپایگانی
خواننده آواز ایرانی

در دهه هفتاد برای برگزاری تور کنسرت‌هایم به آمریکا رفته بودم. هنوز هم ساقی و ساغر دو فرزندم در آنجا زندگی می‌کنند. آن روزها محمدجلیل عندلیبی سرپرست گروهی متشکل از نوازندگان و آقای حسین خواجه امیری (ایرج) بود که حدود یک سال مداوم در شهرهای مختلف آمریکا و کانادا کنسرت برگزار کردند. در روزهای پایانی اقامت در آن سفر یک هموطن اهالی هنر در لس‌آنجلس را به میهمانی درستورانش دعوت کرد. آن زمان عندلیبی به واسطه انتشار آثاری همچون «بی‌قرار» و «کیش مهر» و «میهن» در میان ایرانیان داخل و خارج از کشور به شهرتی باورنکردنی رسیده بود. وصف حالش را پیش از آن شنیده بودم تا اینکه «با تو» شد مکان اولین دیدار من با آهنگساز جوانی که از

آن بعد دیدارمان شوق داشت و رنگ ناب موسیقی، شوق و علاقه زیادی در محمدجلیل به چشم می‌خورد. با هم درباره برخی از ساخته‌هایش گفت‌وگو کردیم و سپس از بازگشت به ایران همکاریمان آغاز شد. از آن روزگار تا امروز یکی دو قطعه با آهنگسازی او و صدای من ضبط شده اما هر بار روند تکمیل آثار برای آماده شدن آلبومی درخور، دچار مشکلاتی شد و تا امروز این ماجرا ادامه داشت. چندی قبل با تعدادی از خوانندگان و البته شاعری جوان و با استعداد میزان جلیل آقا شدم. شعر «جوونی» را پیش‌ترها پشت تلفن برایم خوانده بود. واقعا از شنیدنش به وجد آمدم اما آن روز وقتی کار را همراه با آهنگ شنیدم، چشمانم خیس شد. عندلیبی آهنگساز بزرگی است. گاهی کلامی را واژه‌ها را خوب می‌داند. گاهی کلامی را که به گمان برخی ساده به نظر می‌رسد، طوری میان موسیقی‌اش می‌نشانند که مخاطب احساس می‌کند بهتر از این

نمی‌شد! همیشه به خوانندگان جوانی که با جلیل عندلیبی همکاری می‌کنند، گفته‌ام که قدرش را بدانند. او راه و رسم پرورش و به شهرت رساندن خوانندگان جوان را به نیکی می‌داند. مثلاً در همین قطعه خاک عزیز که چند روز گذشته منتشر شد، می‌شود به نگاه متفاوت، دقیق و درست او در تالیف موسیقی پی برد. آقا جلیل دانش‌آموخته استادان بی‌بدیل ردیف موسیقی ایرانی است. برآمده از کردستان است با نواها و آوای غمگانه و شادان‌هایش و موسیقی غربی‌را خوب فرا گرفته. در «خاک عزیز» که در همایون ساخته شده به ترتیب از گوشه‌ای به گوشه بعدی می‌رود. بنابراین به لحاظ علمی کار درست است. درعین حال این اثر بوی وطن می‌دهد. با خودش غم دارد. جگر آدم را آتش می‌زند. پس هم بوی ردیف می‌دهد، هم مردم و هم ایران. خوب است آنها که می‌خوانند کارهای ملی-میهنی بسازند، چند دقیقه به نغمه‌های آقا جلیل گوش بدهند.

در خدمت توسعه ملی

مرتضی بانک مشاور رئیس جمهور و دبیر شورای عالی مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی:
معرفی پتانسیل های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به توسعه اقتصاد ملی کمک می کند

منطق توسعه اقتصادی دلالت دارد بر اینکه نیاز خود را در بسترهای متناسب با وضعیت عمومی کشور برای جذب سرمایه های داخلی و خارجی تامین کند. خوشبختانه مجموعه ارکان تصمیم ساز نظام در کشور بر این اصل تاکید دارند که اقتصاد باید به سمت خصوصی سازی، تسهیل فضای کسب و کار و از همه مهمتر دستیابی به اهداف پیش بینی شده در برنامه های بلندمدت هدایت شود. لازمه تحقق این اهداف، فضای مناسب کار برای کارآفرینان و ایجاد مشوق های مناسب برای جذب سرمایه های خارجی است. مناطق آزاد در کشورهای در حال توسعه به عنوان یکی از محورهای مهم توسعه ملی شناخته می شود. اشتیاق مردم به حضور اقتصادی به خصوص سرمایه گذاران برای فعالیت در مناطق، توجه دولت به توسعه هرچه بیشتر مناطق آزاد و همچنین حضور سرمایه های خارجی در برخی مناطق نشان می دهد رفتار حمایتگر، واقع بینانه و سامان یافته ای در مناطق آزاد کشور به انجام رسیده است. از سوی دیگر خوشبختانه بنیاد سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی هم تاکید بر توسعه مناطق آزاد دارد. با تاکید بر وجه قانونی سیاست های کلی اقتصاد می توان امیدوار بود طی سال های پیش رو متناسب با نیاز اساسی کشور به ایجاد اشتغال و کار، دولت نیز

امکانات و فرصت های بهتری را جهت رشد هرچه بیشتر این مناطق ایجاد کند. نگاه دولت در مورد مناطق آزاد بر تحقق چند هدف استوار است که محوری ترین آنها را می توان در جهت گیری های ملی آمایش سرزمین، توسعه و آبادانی نواحی پیرامونی و مرزی، جهت دهی به سرمایه گذاری های ملی اعم از دولتی و غیردولتی در این نواحی، افزایش سرمایه گذاری و بهره وری با راهبردهای برون گرایی و تعامل با اقتصاد جهانی و اقتصاد منطقه، توسعه بخش خصوصی و بهبود و رفع عدم توازن های منطقه ای درک کرد.

مناطق آزاد در ایران موقعیت خاص استراتژیک دارند چراکه هم جوار مرز ۱۵ کشور همسایه می تواند مزیت غیر قابل رقابتی را برای مناطق آزاد در قیاس با دیگر کشورهای منطقه به وجود آورد. داشتن ۸۵۰۰ کیلومتر مرز مشترک با کشورهای همسایه، ۲۷۰۰ کیلومتر مرز دریایی و ۱۹۰۰ کیلومتر مرز رودخانه ای، موهبت بی نظیری به شمار می آید که در اختیار ایران و مناطق آزاد قرار گرفته است. استفاده دقیق و هدفمند از این امکانات، مسیر توسعه کشور را هموار و همزمان زمینه رشد و پیشرفت روزافزون برای استان های مرزی را ایجاد می کند. این نکته برای شورای عالی مناطق آزاد و مجریان سیاست های اقتصادی نیز

بسیار با اهمیت قلمداد شده است چراکه توسعه مناطق آزاد در دوره کنونی در تلازم با افزایش سطح بهره مندی و رفاه حوزه مناطق مرزی و شهروندان کمتر برخوردار خواهد بود و این مهم نیز یکی از اصلی ترین اهداف دولت در زمینه توسعه رفاه عمومی به حساب می آید. مناطق آزاد ایران همزمان به جهت دسترسی به بازار ۴۰۰ میلیون نفری منطقه و همچنین امکان دسترسی به نیروی کار ارزان و متخصص برای سرمایه گذار خارجی، نیز مزیت آفرین خواهد بود. این پتانسیل اکنون در خدمت توسعه کشور قرار دارد. اشاره به چند شاخص مهم نشان می دهد رویکرد دولت یازدهم و دوازدهم نسبت به مناطق آزاد کاملاً مثبت و

تشویق کننده است. میزان اعتبارات عمرانی نسبت به هزینه های مناطق آزاد، ۷۰ به ۳۰ است - ۷۰ درصد سرمایه ای و عمرانی و ۳۰ درصد هزینه ای - که شاخص ارزشمندی به حساب می آید. طی ۵ سال گذشته درآمد فعالیت های عمرانی و سرمایه ای در مناطق آزاد بالغ بر ۴ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان بوده است که عمدتاً از محل تخفیفات گمرکی بوده است. فروش زمین حداکثر ۲۵ درصد این مبلغ را تشکیل می دهد و این رقم نشان می دهد تصور اینکه مناطق آزاد از طریق فروش زمین کسب درآمد می کنند اشتباه و به دور از واقعیت است. این شاخص نشان می دهد میل سرمایه گذاران برای حضور در مناطق آزاد و بهره مندی از

موقعیت و امتیازات این مناطق، رشد قابل توجهی داشته است. اشاره به آمار دیگری این گزاره را اثبات می کند. آمار موجود اثبات می کند که صنایع متکی به سرمایه بخش خصوصی تمایل قابل توجهی به حضور در مناطق آزاد پیدا کرده اند و در صورت توسعه هرچه بیشتر و معرفی مزیت های مناطق آزاد به سرمایه گذار خارجی می توان از امکان حضور آنها به نفع توسعه اقتصاد ملی بیشتر استفاده برد. تاکنون طی ۵ سال گذشته در مناطق آزاد ۷ هزار و ۵۰۰ میلیون دلار برای سرمایه گذاری به شکل مستقیم و مشارکت داخلی - خارجی مجوز صادر شده که ۱۲۰۰ میلیون دلار آن محقق شده است. در حال حاضر ۱۴۵۰ واحد صنعتی و معدنی در مناطق آزاد فعالیت می کنند که عمدتاً صنایع کوچک و متوسط و بعضاً بزرگ به شمار می آیند که مولد و اشتغال زا هم به حساب می آیند. این نکته برای اقتصاد ملی حائز اهمیت است که تعداد شاغلان در مناطق آزاد و ویژه بالغ بر ۴۵۴ هزار نفر می شود که از این تعداد ۲۷۸ هزار نفر در مناطق آزاد و ۱۷۴ هزار نفر در مناطق ویژه مشغول به کار هستند. لازم به ذکر است جمع صادرات مناطق آزاد و ویژه طی دوره ۹۲ تا ۹۶ حدود ۸۹ میلیارد دلار بوده است و حال آنکه میزان واردات به این مناطق سالانه حدود ۷ میلیارد دلار

تخمین زده می شود. همه این آمارها نشان می دهد پتانسیل قابل توجهی در مناطق آزاد و ویژه کشور نهفته است که می توان با دقت نظر، معرفی هرچه دقیق تر مناطق، به سرمایه گذاران داخلی و خارجی و همچنین ایجاد بسترهای مناسب فرهنگی در مناطق استعدادهای شکوفا و بالنده ای را برای توسعه در اختیار کشور قرار داد. نباید فراموش کنیم که اولویت امروز ایران، توسعه، اشتغال آفرینی و استفاده از مزیت ها و پتانسیل های درونی کشور است. مناطق آزاد و ویژه نیز در خدمت این ایده قرار دارند. مواردی که مسود تاکید قرار گرفت دلالت بر وضعیت موجود دارد اما اقدامات مهمی جهت تسهولت در فعالیت و کسب و کار در مجموعه مناطق آزاد به صورت یکپارچه در حال عملیاتی و اجرایی شدن است. تسهولت دسترسی به اطلاعات و رویه ها و شیوه های سرمایه گذاری و اجرایی برای کلیه ذی نفعان به صورت پنجره واحد خدماتی ضرورتی اجتناب ناپذیر است که تسهیلات مهمی را در اختیار همگان قرار می دهد و فرجام سخن اینجانب اینکه ایجاد شرایط مناسب سرمایه گذاری و جذب منابع مالی از بازارهای بین المللی مالی و پولی از مهمترین اقداماتی است که در مناطق آزاد مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حرف‌های امروز

نبرد با آزادی است

مروری بر هزینه‌ها و فواید
مناطق آزاد تجاری

مایکل فورد، تحلیل‌گر نشریه آبرور:

مناطق آزاد تجاری ظهور کردند تا ابزاری برای توسعه اقتصادی باشند. آن‌ها مزایای خودشان و در عین حال هزینه‌های خودشان را دارند. از دوران باستان، دولت‌ها، امپراطورها، پادشاهان و ملکه‌ها همگی تلاش می‌کردند مکان‌های ویژه‌ای برای تجارت و سرمایه‌گذاران ایجاد کنند تا بتوانند صادرات و واردات را جدا از شکل معمولی آن انجام بدهند. یعنی سعی می‌کردند شرایطی را فراهم کنند که در آن افراد نیازی به پرداخت مالیات و پیروی قوانین برای کسب درآمد نباشند. در تاریخ نمونه آن در سمت مدیترانه بسیار رواج داشت. رفته‌رفته هر منطقه‌ای که به لحاظ جغرافیایی این امکان را داشت به منطقه آزاد تجاری تبدیل می‌شد. در قرن نوزدهم، این پدیده به جنوب شرق آسیا سرایت پیدا کرد. اما دقیقاً در قرن بیستم بود که این مناطق با عنوان مناطق آزاد تجاری آغاز به کار کردند و به عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی مورد استفاده قرار گرفتند. شاید مهم‌ترین و معروف‌ترین آن نیز مربوط به شزن چین در سال ۱۹۷۹ باشد.

این روزها صدها منطقه آزاد تجاری در جهان وجود دارد و منطقه‌ها در این زمینه به توفیق بسیاری دست پیدا کرده‌است. از دوی گرفته تا خلیج سونز در مصر، همه در تلاشند تا منطقه آزاد تجاری راه‌اندازی کنند. طنجه مراکش یکی از نمونه‌های

موفق در این زمینه است. این نمونه به خوبی نشان می‌دهد که چطور از شیوه‌های کلاسیک برای توسعه اقتصاد به سمت شیوه‌های مدرن و امروزی گام برمی‌داریم. مناطق آزاد تجاری به دلایل مختلفی راه‌اندازی می‌شوند. عمده‌ترین دلیل در این راستا، افزایش حجم صادرات است. این اصلی‌ترین دلیل در تمامی نقاط جهان به شمار می‌آید اما دلایل دیگری نیز دارد. برای مثال توسعه مهارت‌های حوزه فناوری به‌ویژه در صنعت خودروسازی یکی از دلایل راه‌اندازی این مناطق است. این مناطق در سطح کلان مزایایی بزرگ برای اقتصاد دارند. هرچند دولت‌ها در این معاملات تجاری از مالیات بهره‌مند نمی‌شوند اما از سود حاصل از این معاملات تجاری برخوردار می‌شوند که اهمیتی ویژه دارد.

مشوقی برای سرمایه‌گذاران

شاید مهم‌ترین دلیل برای استقبال از منطقه آزاد تجاری این باشد که به مشوق و انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاران تبدیل می‌شود. رویه‌های قانونی و اجرایی برای آن‌ها ساده یا حذف می‌شود و به همین دلیل می‌توانند به راحتی فعالیت‌های تجاری خود را داشته‌باشند. البته برخی می‌گویند مناطق آزاد تجاری آنطور که باید نتیجه نمی‌دهد. مناطق آزادی در جهان وجود دارد که در آن‌ها توفیق چندانی حاصل نشده و باعث شده برخی نسبت به راه‌اندازی این مناطق سرد شوند. در برخی مناطق نیز سرمایه‌گذاری‌های زیادی صورت گرفته اما بازگشت سرمایه به قدری نبوده که رضایت‌بخش باشد. در کل نمونه‌های ناموفق در زمینه منطقه آزاد تجاری به ندرت یافت می‌شود. مناطق آزاد تجاری مهم‌ترین ابزار برای توسعه اقتصادی در هر کشوری هستند. به‌ویژه در کشورهای حوزه منا، این مناطق به توجه بیشتری از سوی سرمایه‌گذاران نیاز دارند. تجربه جهانی ثابت کرده که فایده این مناطق بیشتر از هزینه‌ای است که صرف راه‌اندازی‌شان می‌شود.

رقابت شهرها برای تجارت آزاد

گزارش «سازندگی» از مناطق آزاد تجاری در سراسر جهان

نسیم بنایی

خبرنگار گروه اقتصاد

چشم‌بادی‌ها از سال ۲۰۰۰ تا کنون بیش از ۵۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کرده‌اند تا چندین منطقه آزاد تجاری در آفریقا راه‌اندازی کنند و بیش از ۲۰۰ شرکت چینی قرار است در این مناطق فعالیت داشته‌باشند.

چینی‌ها به خطا نمی‌روند؛ آن‌ها همسو با جهانی شدن، برای توسعه اقتصادی خود قدم برمی‌دارند. در دنیایی که هم‌جهت با جهانی شدن گام برمی‌دارد، به همان اندازه که اهالی کسب‌وکار برای رقابت با یکدیگر در دنیایی آزاد به تکاپو افتاده‌اند، شهرها نیز برای آزادی خود به تکاپو افتاده‌اند و در مسیر آزادی با یکدیگر رقابت می‌کنند. این شهرها همان مناطق آزاد تجاری هستند که در آن‌ها فعالیت‌های تجاری به صورت آزادانه و با کمترین قیدوبندها انجام می‌شود. گویی شهرها وارد جنگی تجاری شده‌اند که در آن بر سر آزادی تجارت رقابت می‌کنند. اما در این جنگ، آن‌ها در حقیقت انگیزه یا مشوق کافی را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهند تا بتوانند در سرزمین‌های آزاد کسب‌وکار خود را راه‌اندازی کنند. این انگیزه‌ها و مشوق‌ها نیز می‌تواند رهایی از مالیات باشد یا سهولت تجارت؛ به‌هر حال زمینه را برای فعالیت آزادانه سرمایه‌گذاران مهیا می‌کند.

منطقه آزاد کجاست؟

هفت منطقه آزاد تجاری درحال حاضر در ایران وجود دارد؛ هفت منطقه آزاد

جدید نیز به جمع این مناطق اضافه خواهد شد. اما منطقه آزاد تجاری دقیقاً به چه معناست؟ چرا کیش یا قشم عنوان منطقه آزاد تجاری را می‌گیرد؟ منطقه آزاد تجاری در تعریف کلاسیک خود به جایی در یک کشور گفته می‌شود که در آن معاملات تجاری بدون موانع معمول و مرسوم و با حداقل نظارت مقامات سیاسی صورت می‌گیرد. در زبان انگلیسی گاهی از واژه «ویژه» یا «خاص» نیز برای آن استفاده می‌شود؛ یعنی منطقه‌ای که به طور ویژه به فعالیت‌های تجاری خارج از روال عادی کشور اختصاص داده شده؛ گاهی این روال عادی همان عوارض و گمرکی و تعرفه‌ها هستند و گاهی فرآیندهای دست‌وپاگیر بوروکراتیک. همه این موارد در این مناطق یا غایب هستند یا در حداقل خود قرار دارند. نبود فرآیندهای بوروکراتیک باعث می‌شود آن منطقه خاص برای سرمایه‌گذاران جذاب به نظر بیاید و یا خیالی آسوده برای راه‌اندازی کسب‌وکار خود قدم به آن منطقه بگذارند. این مناطق در صادرات و واردات یک کشور نیز درگیر هستند. به همین خاطر است که این مناطق تجاری اغلب باید به لحاظ جغرافیایی نیز موقعیت ویژه‌ای داشته‌باشند تا صادرات و واردات کالا با سهولت بیشتری انجام شود. مندی آزادی، تحلیل‌گری که در حوزه مناطق آزاد تجاری فعالیت می‌کند در مقاله‌اش نوشته: «مناطق آزاد تجاری اغلب در مکان‌هایی راه‌اندازی می‌شوند که به لحاظ جغرافیایی حداکثر سوددهی را داشته‌باشند. این مکان‌ها یا باید نزدیک به فرودگاه‌ها باشند، یا نزدیک به اسکله‌ها

و بنادر؛ از این طریق فعالیت‌های تجاری با سهولت بیشتری انجام می‌شود.» نکته‌ای که درباره این مناطق وجود دارد و آن‌ها را برای سرمایه‌گذاران خارجی جذاب می‌کند این است که معمولاً محدودیت‌های رایج برای راه‌اندازی یک کسب‌وکار در آن کشور را ندارد.

چرا مناطق آزاد راه‌اندازی می‌شوند؟

۱۳۰ کشور تا سال ۲۰۱۶ دست‌کم یک منطقه آزاد تجاری داشته‌اند. اما دولت‌ها در مناطق آزاد تجاری کمترین حق را برای دخالت دارند؛ پس چرا باید برای راه‌اندازی آن اقدام کنند؟ پاسخ در دلایل مختلفی وجود دارد. یکی از دلایل به گفته آنزاکو اجماع کشورهاست.

او می‌نویسد: «گاهی گروهی از کشورها با یکدیگر بر سر کاهش موانع تجاری به اجماع می‌رسند و تصمیم می‌گیرند با راه‌اندازی یک منطقه آزاد تجاری، این موانع را از پیش پای سرمایه‌گذاران بردارند. در این شرایط آن منطقه‌ای که صادرات و واردات مواد خام و تولیدی انجام می‌شود به مرکز ویژه برای صادرات و واردات مواد خام و تولیدی تبدیل می‌شود.» اما همیشه پای چند کشور در میان نیست. یعنی دلایل بسیار دیگری برای راه‌اندازی مناطق آزاد تجاری وجود دارد. بررسی‌های «سازندگی» از گزارش بانک جهانی نشان می‌دهد ارزش صادرات جهانی در مناطق آزاد تجاری در سال ۲۰۱۶ بیش از ۳۵۰۰ میلیارد دلار (معادل ۲۲/۶۳ درصد تجارت جهانی) برآورد شده‌است. این رقم به خودی خود می‌تواند میزان سوددهی این مناطق

و تمایل کشورها برای راه‌اندازی این مناطق را نشان بدهد. ویلیام دی‌جانگ، تحلیل‌گر دیگری که موافق با راه‌اندازی مناطق آزاد تجاری است در مقاله‌ای با عنوان «راه‌اندازی مناطق آزاد تجاری برای توسعه منطقه‌ای» اینطور ادعا می‌کند که راه‌اندازی این مناطق به توسعه کشورها و ملت‌ها کمک می‌کند. البته او مناطق آزاد تجاری را در دسته‌بندی‌های مختلفی قرار می‌دهد که بررسی آن خالی از لطف نیست.

چند دسته منطقه آزاد تجاری در دنیا وجود دارد؟

بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ منطقه آزاد تجاری تا سال ۲۰۱۶ در جهان وجود داشته‌است. ظاهراً و در تعریف، مناطق آزاد تجاری مناطقی هستند که در آن‌ها فعالیت تجاری به صورت آزادانه انجام می‌شود اما آنچه در عمل رخ می‌دهد باعث شده تحلیل‌گران این مناطق را در دسته‌بندی‌های مختلف قرار بدهند. برای مثال ویلیام دی‌جانگ، تحلیل‌گر آشنا به مناطق آزاد آن‌ها را در چهار دسته متفاوت قرار می‌دهد. «سازندگی» این چهار دسته را مورد بررسی قرار داده‌است.

دسته نخست همان «مناطق آزاد تجاری» هستند؛ یعنی در این مناطق صادرات مجدد کالاها به صورت خالص انجام می‌شود. دسته دوم «منطقه آزاد در فرآیند صادراتی» است که در آن صادرات کالا بدون هیچ ارزش افزوده‌ای صورت می‌گیرد. در دسته سوم که «منطقه ویژه اقتصادی» نام دارد رویکردهای چندبخشی نسبت به فعالیت‌های اقتصادی

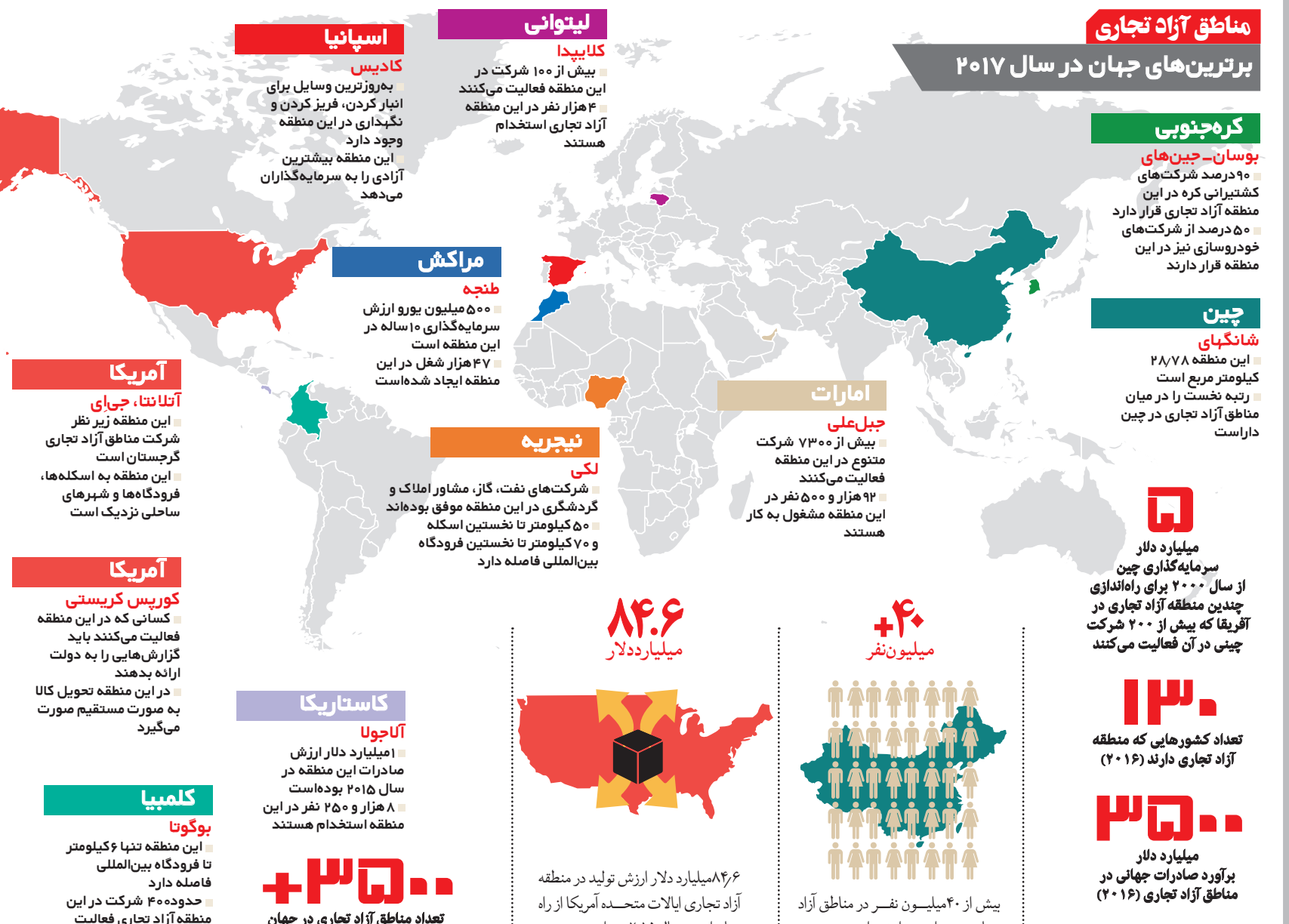
در آن منطقه حاکم است و در نهایت دسته چهارم که «مناطق صنعتی» هستند و در آن‌ها فعالیت‌های اقتصادی ویژه‌ای انجام می‌شود. اما به صورت کلی این دسته‌های مختلف یک وجه مشترک دارند: فرآیندهای گمرکی در آن‌ها به شیوه معمول کشور میزبان صورت نمی‌گیرد، به‌همین خاطر به همه آن‌ها منطقه آزاد تجاری می‌گویند هرچند اختلاف‌های جزئی و گاهی کلان با یکدیگر دارند. این مناطق براساس قوانین لیبرالی مدیریت می‌شوند و همین بزرگ‌ترین وجه اشتراک آن‌ها به شمار می‌آید.

ایجاد اشتغال با آزادی مناطق تجاری

تعداد شغلان در مناطق آزاد تجاری و صنعتی دنیا بیش از ۶۶ میلیون نفر برآورد شده است. ۹۲ هزار و ۵۰۰ نفر در منطقه آزاد جبل‌علی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مناطق آزاد تجاری جهان مشغول به کار هستند.

در این منطقه بیش از ۷ هزار شرکت در حال فعالیت هستند. همچنین ۱۴۴ هزار شغل از اتباع ۱۰۰ کشور در جبل‌علی مشغول به کارند. طبق آمار و اطلاعات ۳۲ درصد جذب سرمایه‌گذاری مستقیم امارات در این منطقه اتفاق افتاده است. جبل‌علی بیش از ۵۰ درصد صادرات دومی با ارزش ۸۸ میلیارد دلار را به خود اختصاص داده است.

مناطق آزاد تجاری اهمیت بسیاری در ایجاد اشتغال دارند. بررسی‌های «سازندگی» از گزارش دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی نشان می‌دهد ۱۸ هزار و ۸۰۰ نفر در کیش تا پایان سال ۹۶ به خاطر منطقه آزاد بود آن صاحب شغل

تاریخ اقتصادی

ادامه ۲۰۰۰ سال تاریخ تجارت آزاد

تحقق هدف تاسیس مناطق آزاد

تاریخ‌دانان بر این باورند که منطقه «افسوس» ترکیه امروزه اولین منطقه آزاد اقتصادی جهان است.

متین‌دخت والی‌نژاد
خبرنگار

به نظر می‌رسد این شهر حدود ۲ هزار سال پیش زمانی که حاکمان یونان و روم بازار را برای معامله‌گران به منظور افزایش رشد بیشتر باز کردند، درست شد. این اتفاق موجب شد که افسوس رشد سریعی پیدا کند و به دومین شهر بزرگ روم پس از روم تبدیل شد.

منطقه آزاد مدرن که در برخی مواقع منطقه تجارت خارجی نیز نام برده می‌شود، تا به امروز موجب موفقیت‌های زیاد کشورها شده است. آنقدر نقش این منطقه‌ها پررنگ بوده که هر کشوری که به دنبال رشد اقتصادی است حتی آمریکا این راه را بیش از یک بار انتخاب کرده و پیموده است.

در حال حاضر بیش از هزار منطقه آزاد در حدود ۱۱۶ کشور در جهان وجود دارد که هزار شرکت را تحت پوشش قرار می‌دهند که میلیاردها دلار درآمد به خود اختصاص می‌دهند. منطقه آزاد در ایران نیز نقش بسزایی در اقتصاد کشور دارند. مناطق آزاد یکی از بخش‌هایی است که باید همیشه در حال توسعه، با جهان در حال رقابت داشته باشد. به همین دلیل هزینه‌های عمرانی برای بهبود زیرساخت‌ها در این منطقه بیش از بقیه بخش‌ها است.

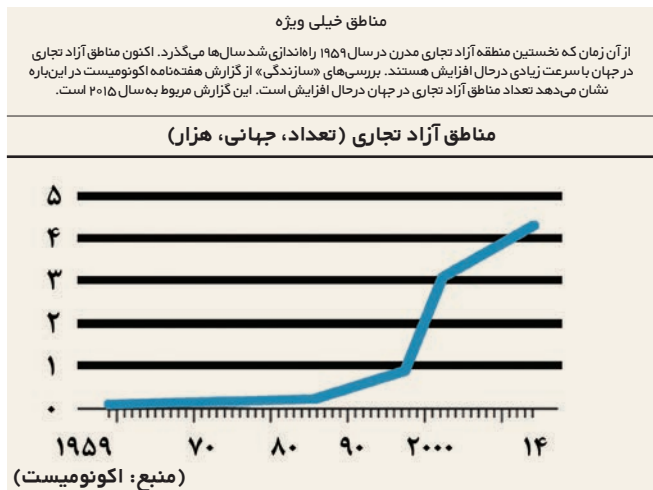
منطقه	۱۳۹۵	۱۳۹۶	جمع ۹۲ تا ۹۶ (میلیون ریال)
کیش	۳,۳۵۱,۹۰۳	۲,۲۰۶,۵۳۲	۱۳,۰۴۳,۱۹۶
قشم	۷۵۶,۶۴۹	۸۰۶,۰۰۰	۳,۵۱۶,۷۸۶
چابهار	۲۹۷,۸۵۵	۲۲۶,۹۰۶	۱,۵۸۱,۳۳۹
ارس	۶۸۸,۸۴۹	۵۳۰,۵۸۲	۳,۱۷۱,۷۲۸
اروند	۲,۴۷۶,۱۶۴	۲,۰۵۰,۳۲۶	۹,۹۵۹,۰۲۹
انزلی	۱,۹۳۲,۳۲۹	۱,۸۴۸,۷۱۲	۵,۵۶۳,۸۶۹
ماکو	۱,۱۹۹,۵۴۷	۱,۳۸۷,۷۵۶	۳,۷۳۹,۷۸۸
جمع	۱۰,۷۰۳,۲۹۶	۹,۷۰۶,۸۱۴	۴۰,۵۷۵,۷۳۵

منطقه	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
کیش	۱۲,۳۷۱	۲۸,۶۰۰	۸,۹۸۶
قشم	۵,۵۹۶	۷,۱۹۰	۵,۰۰۰
چابهار	۶۷	۸۴	۲۰۱۵
ارس	۳,۹۰۲	۴,۹۱۶	۱۴,۲۲۰
اروند	۱۲,۹۹۹	۱۳,۵۵۱	۹,۴۷۸
انزلی	۵,۸۶۸	۴,۲۵۰	۹,۶۹۵
ماکو	۱۶۰	۴۰۲	۸۷۴
جمع	۴۰,۹۶۳	۵۸,۹۹۳	۵۰,۲۶۸

منطقه	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
کیش	۱۰۸/۴	۸	۱۴۹/۴
قشم	۰	۱۲/۱	۸۷/۱
چابهار	۱۷	۶۳	۱۳۱
ارس	۸۰/۴	۳۵/۳	۲۲۹/۷
اروند	۱۹	۲۷۰	۳۶۶
انزلی	۴۰	۵۳	۹۶
ماکو	۸۵/۱	۲۰	۱۴/۱
جمع	۳۵۰	۴۶۱	۱۲۰۰

منطقه	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
کیش	۶	۳	۲
قشم	۱۰	۴	۱
چابهار	۱۰	۳	۶
انزلی	۴۹	۱۴۸	۰
اروند	۱۳۷	۱۶۲	۷۷
ارس	۲۶۸	۲	۱۱۴
ماکو	۱۴,۱۵۲	۱۴,۰۷۲	۱۸,۹۰۶
جمع	۱۴,۶۳۲	۱۴,۳۹۴	۱۹,۱۰۶

کشور	منطقه آزاد شانون	منطقه آزاد مادیرا	منطقه آزاد کانوایس
ایرلند	۱۹۵۹	دهه ۸۰ میلادی	لهستان
وسعت (کیلو متر مربع)	۲,۴۴۳	۷۹۸	۲۰
تعداد شرکتها	کمتر از ۱۰۰	حدوداً ۲۹۰۰	کمتر از ۲۰۰
تعداد شاغلان	تقریباً ۷۲۰۰	تقریباً ۱۶۰۰	تقریباً ۹۰۰۰

از یک‌سری قوانین مشخص نیز تابعیت می‌کنند.

دویی به همین دلیل به یکی از مناطق جذاب برای سرمایه‌گذاران تبدیل شده‌است. این مناطق به سرمایه‌گذاران اجازه می‌دهد بدون مالیات و عوارض هنگفت، کسب‌وکار خود را دنبال کنند.

به این ترتیب کشوری کوچک با حدود ۳ میلیون نفر جمعیت موفق شده تنها با راه‌اندازی منطقه آزاد تجاری، به موفقیت‌های اقتصادی بزرگی دست پیدا کند. تایلند قرار است ۱۰ منطقه آزاد تجاری را در کوتاه‌مدت راه‌اندازی کند.

بیش از ۲۰ هزار شرکت در حدود ۲۰۰ منطقه آزاد در سراسر دوی فعالیت و سرمایه‌گذاری می‌کنند. بررسی‌های «سازندگی» نشان می‌دهد امارات متحده عربی یکی از کشورهایی است که بیشترین مناطق آزاد تجاری را در خود جای داده‌است. البته مناطق آزاد در این کشور

فشارهای دولتی و اجرایی را برای آن‌ها به حداقل برسانند. اما رفته‌رفته مناطق آزاد تجاری به محبوبیت زیادی دست یافتند؛ دلیل آن نیز اثرگذاری این مناطق در جذب سرمایه‌گذاران و افزایش میزان صادرات است. همین امر به سادگی باعث شده تا دولت‌ها راه‌اندازی مناطق آزاد تجاری را در سیاست‌های خود قرار بدهند و چنین مناطقی را توسعه ببخشند.

در واقع برای دولت‌ها، مناطق آزاد تجاری منابع درآمدت برای سرمایه‌گذاری‌های برون‌مرزی و کسب سود است.

بیش از ۲۰ هزار شرکت در حدود ۲۰۰ منطقه آزاد در سراسر دوی فعالیت و سرمایه‌گذاری می‌کنند. بررسی‌های «سازندگی» نشان می‌دهد امارات متحده عربی یکی از کشورهایی است که بیشترین مناطق آزاد تجاری را در خود جای داده‌است. البته مناطق آزاد در این کشور

زمینه سود کرده‌اند. ایران هم در این زمینه موفقیت‌هایی داشته‌است. بررسی‌های «سازندگی» از گزارش دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی نشان می‌دهد مجموع میزان صادرات کالا و خدمات از هفت منطقه آزاد ایران در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ برابر با ۱۵۷۶ میلیون دلار بوده‌است. در سال ۱۳۹۶ نیز این رقم ۴۸۴ میلیون دلار بوده‌است. این مسأله در سایر کشورها نیز قابل مشاهده است. در واقع ارزش سرمایه‌گذاری در این مناطق بسیار بالاست. بررسی‌های «سازندگی» از گزارش بانک جهانی نشان می‌دهد ارزش سرمایه‌گذاری ۱۰ ساله در منطقه طنجه در مراکش برابر با ۵۰۰ میلیون یورو بوده‌است. ارزش صادرات کالا در منطقه آزاد آلاچولا در کاستاریکا در سال ۲۰۱۵ برابر با ۱ میلیارد دلار بوده‌است. اهمیت ماجرا وقتی مشخص می‌شود که برآوردها از صادرات جهانی در مناطق آزاد تجاری در سال ۲۰۱۶ رقمی برابر با ۲۰۰ میلیارد دلار را نشان می‌دهد. این رقم کلان میزان اهمیت صادرات و واردات کالا در این مناطق را به نمایش می‌گذارد.

محبوبیت جهانی

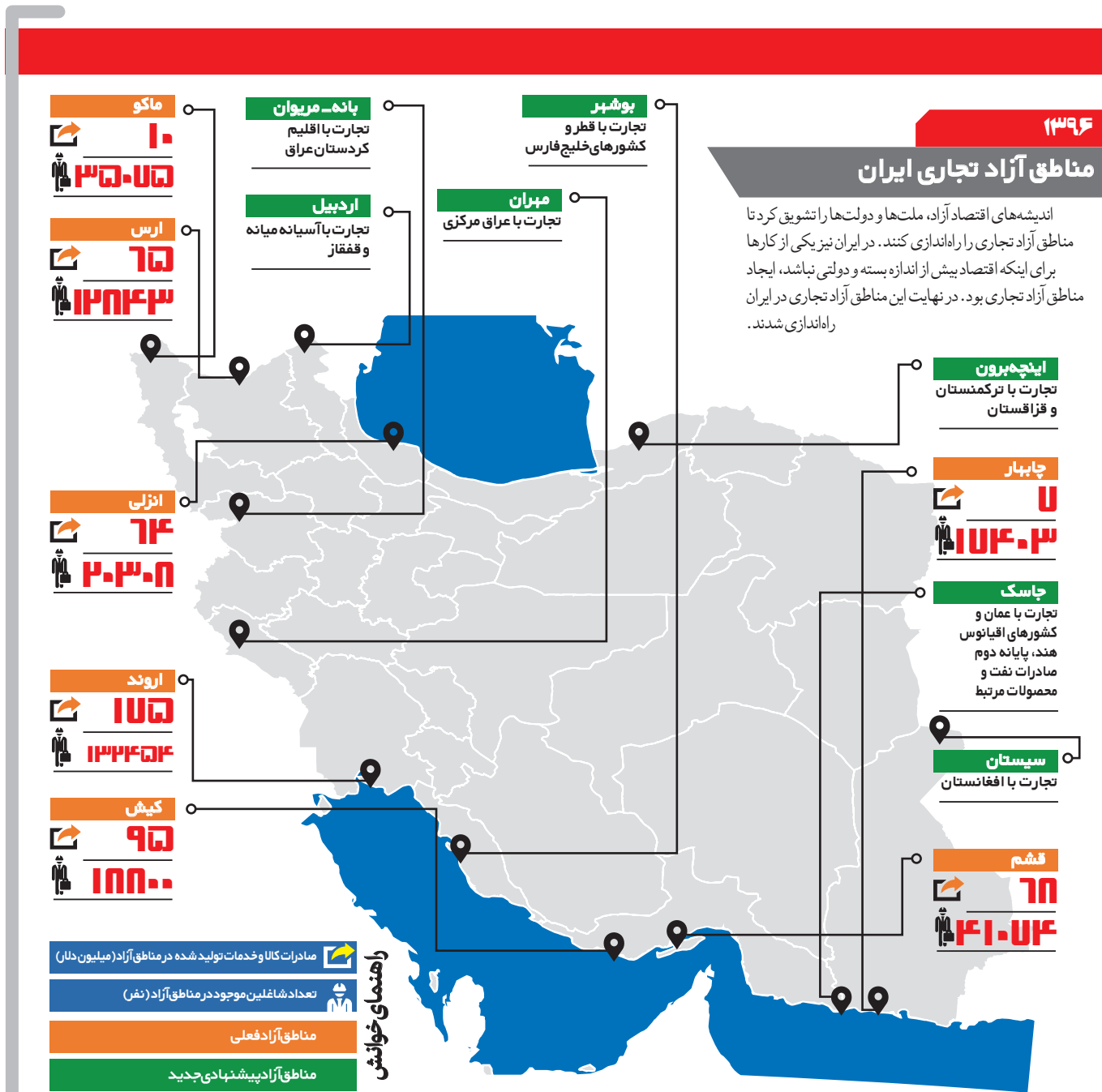
منطقه آزاد تجاری در ابتدا به دلیل دیگری راه‌اندازی شد اما بعداً به دلایل دیگری به محبوبیت رسید. بررسی‌های «سازندگی» از گزارش ویلیام دی‌جانگ تحلیل‌گر این عرصه نشان می‌دهد دولت‌ها ابتدا مناطق آزاد تجاری را راه‌اندازی کردند تا بار عوارض و گمرکی را از دوش فعالان تجاری بردارند و به عبارتی

شده‌اند. بیشترین ایجاد اشتغال نیز مربوط به منطقه آزاد اروند است که طبق همین گزارش ۱۳۲ هزار و ۴۵۴ نفر در آن مشغول به کار شده‌اند. در مجموع، هفت منطقه آزاد تجاری ایران یعنی کیش، قشم، چابهار، ارس، اروند، انزلی و ماکو برای ۲۷۷ هزار و ۹۵۷ نفر شغل ایجاد کرده‌است. این مسأله در مورد تمامی نقاط دنیا نیز صدق می‌کند.

برای نمونه در منطقه آزاد طنجه در مراکش که واقع در آفریقا است، ۲۷ هزار شغل از این مسیر ایجاد شده‌است؛ در منطقه آزاد کلایدا که واقع در لیتوانی در اروپا است ۴ هزار نفر به خاطر منطقه آزاد بودن آن صاحب شغل شده‌اند. در منطقه آزاد آلاچولا در کاستاریکا نیز ۸ هزار و ۲۵۰ نفر مشغول به کار هستند. این رقم گاهی بسیار درشت‌تر از این حرف‌ها می‌شود، برای مثال در مورد چینی‌ها این رقم بسیار بزرگ است، در منطقه آزاد شانگهای چین بیش از ۴۰ میلیون نفر مشغول به کار هستند؛ این تعداد از جمعیت بسیاری از کشورها نیز بیشتر است. تمامی این افراد تنها به خاطر آزادی آن منطقه صاحب شغل شده‌اند. ایجاد اشتغال یکی از چندین مزایای راه‌اندازی مناطق آزاد تجاری است. صادرات و واردات و تحولی‌تی که در این زمینه رخ می‌دهد از جمله دیگر موارد مهم در این زمینه است.

صادرات و واردات در مناطق آزاد تجاری

۸۴ میلیارد دلار ارزش تولید در منطقه آزاد تجاری ایالات متحده آمریکا از راه صادرات در سال ۲۰۱۵ بوده‌است. این فقط آمریکایی‌ها نیستند که از طریق راه‌اندازی مناطق آزاد تجاری در این

تجارت‌خانه مرزی

بخش خصوصی از مناطق آزاد چه می‌خواهد؟

مهران علی یاری

خبرنگار

ارس، اروند، کیش، قشم... مناطق آزاد تجاری در کشورمان است که به منظور تسهیل تجارت، واردات راحت‌تر مواد اولیه و صادرات گسترده کالا شکل گرفته است. این مناطق قرار است در اقتصاد نفتی ایران نقش موثر و مهمی ایفا کنند چرا که نفت روزی تمام می‌شود و اقتصاد ایران که همیشه به ارزش طلای سیاه تکیه کرده، باید گلیش را از آب بیرون بکشد. مناطق آزاد تجاری به منظور تقویت بنیه غیرنفتی ایران شکل گرفته‌اند. این محلی برای رشد و توسعه تولید صادرات محور غیرنفتی و البته فرصتی برای آشنایی بیشتر با اصول تجارت جهانی است. سازندگی در گفت‌وگو با ۱۰ فعال بخش خصوصی نظر آنها درباره مناطق آزاد ایران را جویا شده است. در زمینه روابط بانکی چه انتظاری از مناطق آزاد وجود دارد؟ مناطق آزاد چگونه کار می‌کنند؟ توسعه کتی مناطق آزاد تا چه اندازه کمک کننده است؟ مناطق آزاد چگونه سرمایه بیشتر جذب می‌کنند. فعالان بخش خصوصی به این سوالات پاسخ داده‌اند.

خروجی و کاهش واردات غیررسمی موثر بوده است. تغییر جهت دولت یازدهم در اجرای سیاست‌های مرتبط با مناطق آزاد تجاری نوید بخش آینده‌ای بهتر است. تا چند سال گذشته مناطق آزاد در ایران پیش از آماده شدن زیرساخت‌ها نامگذاری و به بهره‌برداری می‌رسید درحالی‌که در دنیا اول بسترها و زیرساخت‌ها فراهم می‌شود، فعالان اقتصادی برای انجام فعالیت و استقرار کسب‌وکار به مناطق رجوع می‌کنند.

نقش خوب مناطق آزاد در آینده مالی بانک‌های بزرگ را جذب کنید

سیدحسین سلیمی

نائب رئیس کمیسیون بازار پول

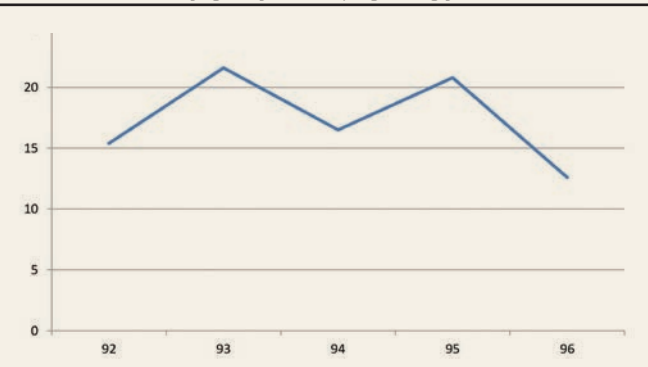
وسرمایه:

مناطق آزاد تجاری دارای شرایط ویژه برای کمک به رونق تولید است. برای مثال شرکت‌ها و واحدهای صنعتی مستقر در مناطق آزاد تجاری از پرداخت مالیات معاف‌اند و البته بانک‌ها می‌توانند با شرایط آسان تری نسبت به سرزمین اصلی در مناطق آزاد تجاری به افتتاح شعبه و همکاری با دیگر بانک‌ها اقدام کنند. برای نمونه در سرزمین اصلی ایجاد بانک منوط به ضوابط مشخصی در سهام بانک هاست اما در مناطق آزاد در این باره کمتر سخت‌گیری می‌شود تا بانک‌ها با درصد بالاتری مشارکت کرده و شعبه ایجاد کنند. اکنون مناطق آزاد تجاری در ایران ایجاد شده که بانک‌ها هم در آن حضور یافته‌اند. در مورد فعالیت بانک‌های خارجی هم تسهیلاتی فراهم شده تا شعب خود را فعال کنند و البته بعضی بانک‌های کوچک خارجی در مناطق آزاد تجاری حضور پیدا کردند اما این به تهنایی کافی نیست و باید در این مناطق که بیشتر در شهرهای مرزی و صنعتی کشورمان تعیین شده، به دنبال جذب هرچه بیشتر بانک‌های بزرگ بین‌المللی باشیم. در زمینه جذب بانک‌ها برای فعالیت در مناطق آزاد، نیازمند تلاش بیشتر برای تبلیغ این مناطق هستیم. گذشته از این به مشکلاتی فراتر از معرفی مناطق هم دست‌وپنجه نرم می‌کنیم که از جمله آنها محدودیت‌های بانکی است که به طور کلی برای ایران چه در سرزمین اصلی و چه در مناطق آزاد وجود دارد.

مبارزه با بیکاری

میزان اشتغال ایجاد شده در مناطق آزاد در سال ۹۵ رشد یافته است. آمارهای گویای ایجاد فرصت شغلی برای بیش از ۲۰ هزار نفر در ایران مناطق است.

میزان اشتغال ایجاد شده در مناطق آزاد

کیفی نیاز داریم و تقویت زیرساخت‌هایی که برای سرمایه‌گذاران جذاب به نظر برسد. به‌طور کلی مناطق آزاد که در برگیرنده نواحی مشخص و مختلفی از کشورمان است در کسب امتیاز کیفی جایگاه یکسانی ندارد. بعضی مناطق به دلیل قدمت بیشتر یا جذابیت بیشتر و آماده‌سازی بسترها موفق‌تر از دیگری عمل کرده است. از سوی دیگر بسترهای مناسب از جمله بیمه و بانک برای رونق تبادلات مالی در بعضی از این مناطق کمتر وجود داشته در نتیجه زمینه برای رواج فعالیت‌های غیر مولد فراهم شده است.

این مناطق قرار است به تسهیل تجارت کمک کند و بستری برای فعالیت‌های مزیتی هر استان و شهر باشد. فرصت حضور گردشگر خارجی از دیگر نکاتی است که باید در مورد مناطق آزاد تجاری به آن توجه کرد تا علاوه بر معرفی اقلیم‌های مختلف کشور زمینه برای صادرات بهتر محصولات و آمادگی ذهنی مردم دنیا به ویژه کشورهای همسایه برای پذیرش کالا و خدمات ایرانی فراهم شود. تمام این نکات البته، با در نظر گرفتن رویکرد مجموعه‌نگر حاصل می‌شود.

مناطق آزاد در مسیر اصلی قرار گرفت

روی ریل توسعه

محمدلاهورتی

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران:

در چهار سال گذشته مناطق آزاد تا حدودی به سمت اهداف اصلی بازگشته‌اند و مسأله تولید و صادرات بیش از گذشته در این مناطق مورد توجه قرار گرفته است. رشد چشم‌گیر آمار صادراتی در مناطق آزاد گویای تلاش برای قرار گرفتن مناطق در مسیر توسعه است هرچند این اعداد با توجه به ظرفیت‌ها قابل قبول نیست و هنوز جای کار بسیار است. در چند سال گذشته این مناطق از اهداف اصلی فاصله زیادی پیدا کرده بود اما اکنون می‌توان گفت که تغییر جهت داده و در مسیر اصلی حرکت می‌کند. به نظر می‌رسد نگاه دولتمردان و سیاست‌گذاران کنونی اقتصاد، اصلاح رفتار گذشته است. با روی کار آمدن دولت یازدهم نگاه متفاوت دولتمردان به مناطق آزاد توانست شرایط را تغییر دهد و امروز نتیجه آن را در افزایش حجم صادرات می‌بینیم که در کنار اقدامات گسترک در کنترل مبادی

منطقه‌هاش از قافله عقب نماند، ایستاد نقش مناطق آزاد توسعه تولید صادرات محور است به این شکل که این مناطق از نظر واردات مواد اولیه محدودیت کمتری دارند و این عدم محدودیت به تولیدکننده فرصت می‌دهد تا با هزینه و نگرانی کمتری آنچه به آن نیاز دارد را فراهم کند. روند ایدآل این است که مواد اولیه از خارج به مناطق آزاد وارد، فرآیند تولید در این مناطق اجرا و کالای ساخته شده به خارج از کشور صادر شود. با اجرای این روند است که مناطق آزاد به عملکرد مطلوب می‌رسد و نمره قبولی را دریافت می‌کند.

یک نقش پررنگ برای مناطق آزاد کاهش محرومیت‌ها

عباس ارگون، عضو کمیسیون بازار

پول و سرمایه‌اتاق تهران:

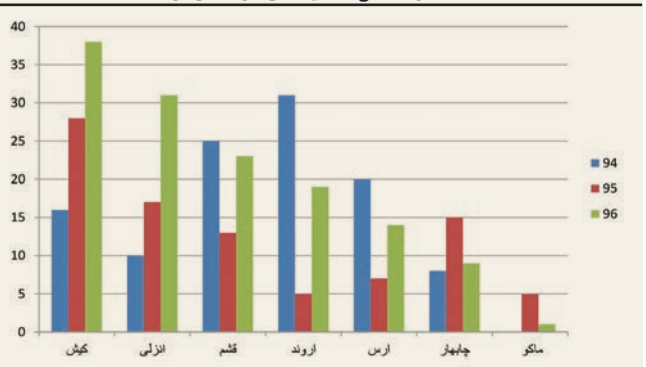
ایجاد مناطق آزاد در ایران با اهداف مختلفی دنبال شده است. مسأله اول جذب سرمایه خارجی به منظور توسعه اقتصادی است. مناطق آزاد تجاری قرار است نقش تسهیل‌گر را در این زمینه ایفا کنند به این معنا که با برقراری بعضی امتیازها و حذف بعضی محدودیت‌ها به توسعه فرصت‌های شغلی کمک کنند. کسب درآمد ارزی بیشتر و افزایش صادرات از مهم‌ترین دلایل ایجاد مناطق آزاد تجاری است و انتقال فناوری‌های روز دنیا، ایجاد ارزش افزوده، نوآوری و صادرات خدمات از دیگر اهداف مهم در ایجاد این مناطق است.

ویژگی دیگری که در مناطق آزاد ایران مستتر شده، رفع محرومیت‌زدایی از این استان‌ها و شهرهای مرزی است. توسعه واحدهای صنعتی، حضور سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و تلاش دولت برای بسترسازی پیامد ثانوی مثل رفع محرومیت و فقر در شهرهای مرزی کشور را به دنبال دارد و البته به کاهش نرخ بیکاری در این شهرها خواهد انجامید. چنین اهدافی برای مناطق آزاد تجاری در کشورمان تعریف شده اما باید تا رسیدن به نقطه مطلوب و تحقق شعارهایی که در این باره طرح کردیم، تلاش کنیم. موضوعاتی چون اشتغال‌زایی، صادرات و محرومیت‌زدایی در اصول اولیه‌ای که بنیاد مناطق آزاد تجاری را می‌سازد مطرح شده اما محقق نشده است. در مورد مناطق آزاد ایران بیش از توسعه کمی و تنوع به توسعه

آزادی در خدمت دانش

تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در مناطق آزاد مختلف در سه سال اخیر افزایش یافته است. در بین مناطق آزاد، کیش در جذب واحدهای دانش‌بنیان پیشروست.

تعداد واحدهای دانش‌بنیان در مناطق آزاد

کنکاش: بیشتر بدانید

۷ نمونه اقتصاد آزاد

معرفی منطقه‌های بلا مانع تجاری

منطقه آزاد مکانی است که تعرفه‌ها و نظارت گمرکی به شکل سفت و سختی وجود ندارد. منطقه آزاد محلی است که کشورها برای راحت کردن تبادلات تجاری‌شان آن را تاسیس می‌کنند. منطقه آزاد در واقع نمونه‌برداری از یک کشور کوچک با اقتصاد آزاد است. در ایران ۷ منطقه آزاد تجاری وجود دارد که برای سهولت تجارت با کشورهای همسایه راه‌اندازی شده‌اند.

منطقه آزاد انزلی

منطقه آزاد انزلی در کرانه جنوبی دریای خزر واقع شده است. در این شهر فعالیت کشتیرانی دارای ۳۵۰ سال سابقه است و شیلات نیز در این ناحیه قدمت ۱۶۰ ساله دارد. گفته می‌شود بندر انزلی به عنوان بزرگترین بندر جنوب دریای خزر و دارای سابقه طولانی ترابری کالا بین ایران و اروپا بوده است.

منطقه آزاد اروند

سال ۸۳ مجلس شورای اسلامی منطقه آزاد اروند را تاسیس کرد. منطقه آزاد اروند در شمال غربی خلیج فارس به وسعت بیش از ۱۶۵ کیلومتر مربع در محل تلاقی اروندرود و کارون و دارای مرز مشترک با کشورهای عراق و کویت است. به دلیل نفتی بودن منطقه در سال ۱۹۱۲ اروند یکی از شهرهای بزرگ صنعتی کشور محسوب شد.

منطقه آزاد ماکو

ماکو در استان آذربایجان غربی قرار گرفته که از شمال به رودخانه قره‌سو و کشور ترکیه، از شرق به رودخانه ارس و جمهوری آذربایجان و از مغرب به جمهوری ترکیه و از جنوب به شهرستان خوی محدود است. منطقه آزاد تجاری - صنعتی ماکو شامل ماکو، بازرگان، شوط و پلدشت در حدود ۵۰۰۰۰ هکتار وسعت دارد و به دلیل نزدیک بودن شهرستان ماکو به اروپا، نقش مهمی را در اقتصاد ایران داشته است.

منطقه آزاد قشم

جزیره قشم از شمال به شهر بندرعباس، مرکز بخش خمیر و قسمتی از شهرستان بندرلنگه، از شمال شرقی به جزیره هرمز، از شرق به جزیره لارک، از جنوب به جزیره هنگام و از جنوب غربی به جزایر تنب بزرگ و کوچک و ابوموسی محدود است. مساحت جزیره ۱۴۹۱ کیلومتر مربع حدود ۲/۵ برابر بحرین است. ۳۰۰ کیلومتر از این جزیره منطقه آزاد شده است. مرز آب راهی این منطقه که از یک سمت به اقیانوس هند و از سمتی دیگر به خلیج فارس راه دارد، عامل مهمی برای تجارت کشور با جهان است.

متین دخت والی نژاد

خبرنگار

منطقه آزاد کیش

سال ۱۳۵۸ براساس مصوبه قانونی شورای انقلاب، کیش بندر آزاد اعلام شد. کیش با مساحت نودویک کیلومتر مربع، اولین منطقه آزاد ایران و دومین جزیره بزرگ خلیج فارس است. منطقه آزاد کیش در فاصله ۱۸ کیلومتری ساحل جنوبی ایران قرار داشته و راه اصلی ارتباطی آن با داخل و خارج از کشور از طریق مسیر هوایی است. یکی از دلایل اصلی این است که کیش به عنوان منطقه آزاد منتخب شد، آینده فضای گردشگری و توریسم این جزیره بود. توسعه این منطقه، از نظر فرهنگی و اقتصادی، فن‌آوری اطلاعات، خدمات تجاری نفت، کالاهای نفتی و در زمینه نمایشگاه‌ها، می‌تواند نقش پررنگی در اقتصاد کشور داشته باشد.

منطقه آزاد چابهار

سال ۱۳۷۰ بدون برخورداری از قانونی مشخص، منطقه آزاد چابهار فعالیت خود را آغاز کرد. وسعت محدوده منطقه آزاد چابهار ۱۴ هزار هکتار است. این بندر با ۱۱ کیلومتر مربع مساحت، هم‌عرض جغرافیایی بندر میامی در شبه‌جزیره فلوریدای آمریکا است. منطقه آزاد چابهار در سال ۹۵، ۸/۴ میلیون دلار درآمد ارزی داشته است. امروزه این منطقه، هدف بسیاری از سرمایه‌گذاران خارجی به خصوص کشورهای چین و هند قرار گرفته است. هند از سال‌های گذشته برنامه دارد که در شهر چابهار و بخش‌های نفتی این شهر سرمایه‌گذاری کند.

منطقه آزاد ارس

شهریور سال ۸۳، منطقه آزاد ارس به منظور افزایش درآمد و سرمایه‌گذاری خارجی آغاز به کار کرد. منطقه آزاد ارس در شمال غرب ایران در نقطه صفر مرزی در مجاورت با کشورهای ارمنستان، آذربایجان و نخجوان قرار دارد. این منطقه ۵۱ هزار هکتار مساحت دارد که شامل ۲ شهرستان جلفا و کلبر نیز است. منطقه آزاد ارس، یکی از مناطقی است که میان گردشگران ایرانی نیز طرفداران زیادی دارد. به طوری که در عید سال جاری ۰ هزار و ۸۵۳ نفر در منطقه آزاد ارس اقامت کرده‌اند که این تعداد نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴۰ درصد رشد داشته است.

کافه: راه‌نمای هنر و ادبیات

با نام «پیدای پنهان» منتشر شد.

آلبوم موسیقی «پیدای پنهان» با آهنگسازی «احسان انوریان» و آواز «سالار عقیلی» در فضایی از موسیقی کلاسیک و در قالب هشت قطعه به نام‌های «پیدای پنهان، مقدمه»، «پیدای پنهان»، «آرام جان، ساز و آواز»، «در میان آب و آتش»، «تکنوازی سنتور»، «سودای دل»، «شب-ساز و آواز» و «حکایت شیرین»، بر اشعاری از «عطار»، «حافظ»، «مولانا»، «فایز دشتستانی» و «مهشیدالسادات کسای» منتشر شد.

در این اثر رضا انسان (تار)، علی فریونیا (کلارینت)، پدram فریوسفی (ویولون و آلتو)، بابک غسالی (عود)، مهرداد عالمی (ویولونسل)، یاشار شکرریز (بم تار)، مرجان خوش‌اندام (دف، تبک، کوزه) و احسان انوریان (سرپرست، سنتور) در این آلبوم به نوازندگی پرداخته‌اند.

این اثر توسط «آوای راز مهر کویر» منتشر شده است.

آلبوم هماگون

با صدای وحید تاج آهنگسازی محمدرضا دستگاهداری پخش موسیقی رها

آلبوم «هماگون» با صدای (وحید تاج) و آهنگسازی (محمدرضا دستگاهداری) منتشر شده است. این اثر شامل قطعاتی چون شیدا، تکنوازی تار، مهرآیین، فراق، یلدا، ساز و آواز سنتور، برگریزان، ساز و آواز نی، لاله عذار، سودای دل، تکنوازی کمانچه و وصال است.

«سینا جهان آبادی»، «حسین رضایی نیسا» و «پاشا هنجنی»، به عنوان نوازندگان میهمان در این آلبوم به هنرنمایی پرداخته‌اند. «محمدرضا دستگاهداری» ضمن آهنگسازی این اثر سرپرستی مجموعه را بر عهده داشته، «جمال سادات» تنظیم قطعات و «صادق نوری» و «سینا جهان آبادی» میکس و مسترینگ آن را انجام داده‌اند.

این خواننده امشب با همراهی ارکستر ملی در تالار وحدت به اجرای برنامه می‌پردازد و قطعاتی چون اوورتور آواز فریدون شهبازیان، بهار عاشق، خوشه چین، بهار دلنشین و دست به دستمال زن از روح‌الله خالقی، سرود گل و به یاد صبا، نغمه ترک از حسین دهلوی، مست مست، دریغ و مست از آرش کامسور را اجرا می‌کند.

آلبوم موسیقی «هماگون» با صدای «وحید تاج»، از سوی پخش موسیقی «رها» روانه بازار شده و علاقه‌مندان می‌توانند جهت تهیه نسخه فیزیکی و اورجینال اثر، به مراکز معتبر فروش در بازار موسیقی مراجعه کنند.

نشست تخصصی آموزشی آواز

نوبت خوش نوا محمد ثابت‌راد، حمید زارعی حبیب احمدی سیامک اختری، حسین شیریان

بیست‌ویکمین نشست تخصصی آموزشی آواز از ساعت ۱۸ سه‌شنبه ۲۵ اردیبهشت با آوازخوانی «نوبت خوش‌نوا» به همراه گروه هگمتانه همدان در فرهنگسرای ارسباران برگزار می‌شود.

محمد ثابت‌راد (نوازنده تار و سرپرست گروه)، حمید زارعی (تبک)، حبیب احمدی (سنتور)، سیامک اختری (ویولن)، حسین شیریان (بم تار)، به همراه نوازنده میهمان استاد مهران مهدی (ویولن) از دیگر اعضای این گروه هستند. ضمن اینکه خواننده گروه، نوازندگی ساز عود را نیز بر عهده خواهد داشت.

نوبت خوش‌نوا (متولد ۱۳۵۰، همدان) از کودکی آوازی‌هایی را زمزمه می‌کرد و از نوجوانی به طور جدی به خوانندگی موسیقی ایرانی علاقه‌مند شد. او سال ۱۳۶۹ به اخذ درجه ممتاز از انجمن خوشنویسان ایران نائل آمد و از سال ۱۳۷۱ به مدت چهار سال نزد محسن کرامتی شیوه آوازی حسین طاهرزاده را آموخت.

او جوان‌ترین مدرس آواز به روش طاهرزاده در بدو تأسیس انجمن موسیقی همدان بوده و تاکنون کنسرت‌هایی در داخل و خارج داشته است. ضبط اثر پارمید با نوازندگان ارکستر ملی به رهبری حسین زندی در سال ۱۳۹۳ از جمله آثار این خواننده است.

در این نشست که به میزبانی کانون موسیقی ارسباران شکل گرفته، همچنین بخش‌های دیگری نیز تدارک دیده شده است.

فرهنگسرای ارسباران در خیابان جلفا (ارسباران) واقع در ضلع شمال غربی پل سیدخندان واقع شده و حضور تمامی علاقه‌مندان در سلسله نشست‌های آیین آواز، رایگان و آزاد خواهد بود.

آلبوم پیدای پنهان

سالار عقیلی با آهنگسازی احسان انوریان آوای راز مهر کویر

تازه‌ترین آلبوم «سالار عقیلی»

نامداران موسیقی کردی در سطح جهان است، بخش زیادی از اوقات تهنایی مرا می‌گرفت. این استاد شهیر هم در زمینه موسیقی فولک واقعا سرآمد است. از سوی دیگر موسیقی‌های کشورهای منطقه همچون موسیقی عربی را هم گوش می‌دادم.

این روزها حالتان چطور است؟ راستی تولدتان هم مبارک!

سیاسگزارم. الان بعد از حدود شش ماه دوباره ورزش بدنسازی را زیر نظر مدیر برنامه‌هایم شروع کرده‌ام که مدرک مربیگری آسیایی هم دارد. مدتی هم هست کانال تلگرامی ام @jalilandalibi و صفحه اینستاگرام m.jalilandalibiofficial راه‌اندازی شده که نظراتم را درباره موسیقی در آن منعکس می‌کنم. خوشبختانه حال جسمی و روحی‌ام در این روزها واقعا به سامان است. از سسوی دیگر با نوبی که به یاری خدا به زودی با او ازدواج خواهم کرد، واقعا مرا تشویق می‌کند و وجود دوستان و آشنایانی همچون این دو نفر باعث می‌شود دلایلم برای ادامه حضور را مرور کنم و با همه توان از خداوند بخواهم الهام و فرصت ساخت آثاری بسیار بهتر از آنچه تا امروز ساختم به من بدهد.

ظاهرا چند روز قبل درباره همکاری با استاد اکبر گلپا گفته بودید. ماجرای این همکاری از کجا شکل گرفت؟

آشنایی نزدیک و تنگاتنگ من با استاد گلپایگانی به سال‌های حضورم در آمریکا بازمی‌گردد. در آن دوره استاد گلپا به همراه دوست عزیزم میلاد کیایی برای اجرای تور کنسرت به آمریکا سفر کرده بودند و من هم سرپرست گروه مولانا به خوانندگی استاد ایرج بودم. یک ایرانی علاقه‌مند هنرمندان را در لس‌آنجلس در رستورانی به نام خانه تو دور هم جمع کرد. من هم که از نوجوانی به صدای استاد گلپا و ادوات تحریر ایشان علاقه‌مند بودم، با خوشحالی با استاد ملاقات کردم و از همانجا استارت همکاری‌مان با هم خورد. با هم به تهران بازگشتم و کارهایی را با هم انجام دادیم. به‌تازگی هم قطعه‌ای روی شعر زیبای دوست عزیز غلامرضا سلیمانی با نام «جوونی» ساختم که سامان احتشامی عزیزم پیانوش را نواخته و به‌زودی با صدای استاد اکبر گلپایگانی مرد حنجره طلایی موسیقی ایران ضبط خواهد شد و اگر خدا توفیق بدهد، به صورت ویدئو کلیپ منتشر می‌شود تا مردم چهره خواننده دل‌ها را بعد از سال‌ها بی‌صدایی و به انزوا کشانده شدن؛ ببینند و به امید خدا از هنرش لذت ببرند.

روی اشعاری است که دوست دارم. حال ممکن است این اشعار مربوط به چهره‌های شناخته شده ادبیات پارسی باشد همچون حافظ، سعدی و مولانا یا مربوط به بزرگانی باشد که میان عموم چندان شهرت ندارند همچون مولانا عارف نقشبندی، مستوره کردستانی یا اقبال لاهوتی. برای مثال شعر معشوقه ما از نظر غیر نپهان است / بر دیده عشاق جگرسوز عیان است. ببینید این شعر عارفانه با حافظ برابری می‌کند یا نه؟ از کودکی به واسطه پرورش در خانواده‌ای که همگی از عرفا بودند و پدر بزرگم خلیفه عبدالصمد نقش‌بندی بود، در حوزه عرفان به نوعی روندگی رسیدم. خدا پدرم را رحمت کند شب‌های جمعه با هم به خانقاه می‌رفتم و من با اشعاری که در آنجا خوانده می‌شد، ارتباط عجیبی گرفته بودم.

شما بارها از تاثیر زیاد پدرتان در آهنگسازی‌هایتان گفته‌اید اما در این باره چندان توضیحی داده نشده...

پدرم با اینکه همواره سعی می‌کرد سکوت کند، ادیب و عارف دلسوخته‌ای بود. از همان بچگی ما را با خود به خانقاه می‌برد و ما هم با علاقه با او همراه می‌شدیم. خاطرم هست وقتی به دانشکده هنرهای زیبا آمدم، اولین آهنگی که ساختم در ماهور بود. براساس ریتم خانقاهی و با ملودی‌هایی که خودم (با همان الهامی که درباره‌اش برایتان گفتم) توانستم بسازم. منبع دیگری که روی من اثرگذار بود، شادبانه‌های کردستان بود. چون این آثار از نظر ریتم و ملودی با موسیقی به کار رفته در تکایا حتی گاهی در تضاد بودند. این منبع هم در ساخت آثار موسیقایی منبع گرانشنگی برای من بود.

علاوه‌بر پدرتان از چه کسانی برای آهنگسازی تاثیر گرفتید؟

از کودکی هم خاطره‌های دارم که برایم همیشه الهام‌بخش بود. سیدعلی اصغر کردستانی خواننده نامدار و شهر کردستان هنرمندی بود که با نوازندگانی همچون مرتضی خان نی داوود همکاری می‌کرد و آثاری که ارائه داده با زبان کردی و بر اساس موسیقی ردیفی و دستگاهی بوده است منتها او از گوشه‌های کردی که امروز نامشان فراموش شده (و شخصا در صد احیای آن هستم و در این مسیر با نوه سید همکاری‌هایی کرده‌ام که انشالله به زودی منتشر شود)، بهره می‌برد و همواره شیوه خوانندگی او و آهنگ‌هایی که از این استاد بزرگ به جا مانده، برایم الهام‌بخش بوده است. شنیدن موسیقی استاد حسن زیرک هم که از

اثر هنرمندانه. با توجه به توضیحات شما، متر و معیار اثر خوب چیست؟ فرض بر این‌که مخاطب بخواهد به فاکتورهایی برای تعیین اثر خوب برسد و بر اساس آن فاکتورها آثار موسیقایی را تهیه کند یا به کنسرت برود. این متر و معیارها را برایتان توضیح دهید...

اولا کار خوب را مردم تعیین می‌کنند، منتها در شرایطی استاندارد و غیر سمی. من درباره موسیقی ردیفی و دستگاهی و اکثر آثار فیک و قلابی که امروز در این بخش جا زده می‌شود، می‌خواهم برایتان صحبت کنم. اثری قابل قبول است که اولاً مردم منتها مخاطبانی که گوش‌هایشان را از دست نداده‌اند، انتخابش کنند، دوماً بر اساس متر و معیار ردیف موسیقی ایرانی ساخته شده باشد، سوم به شکل هنرمندانه و نه غیرشرفی بتواند احساس مخاطب را دگرگون کند و مخاطب با شنیدنش احساس کند تا مدت‌ها حال خوبی دارد نه اینکه دچار بیماری‌های روانی و ذهنی بشود. کلام یکی از مشخصه‌های مهم برای تعیین اثر موسیقایی خوب و بد است. منتها نه اینکه شعر بزرگان ادب پارسی را بردارند و شهیدش کنند. عاشقانه‌های شاعر حماسه‌سرای فارسی یعنی به قتل رساندن نماد حماسه در ادبیات نه خدمت به آن. کلام مولانا باید بر اساس اصولی در موسیقی ردیفی و دستگاهی به کار گرفته شود نه الله‌بختکی.

به نظر شما هیچ‌یک از آثاری که این روزها در زمینه موسیقی ردیفی و دستگاهی ساخته می‌شود، واجد این ویژگی‌ها نیست؟

واقعا چند درصد از کارهایی که امروز در زمینه موسیقی ایرانی به اسم آهنگسازی جا زده‌اند، ایرانی است؟ امروز سمیت و هجوم انواع مختلف موسیقی‌های تقلبی به حدی پیشروی کرده که آثار در اصطلاح ایرانی ما هم یا هندی است یا ترکیه‌ای یا اسپانیایی یا سرقتی از آثار گذشته. برخی از این دوستان به عنوان آهنگساز فیلم معرفی شده‌اند در حالی که از روی موسیقی فیلمی اروپایی کپی‌پیست کرده‌اند و مخاطب هم چون نمی‌داند، متوجه نمی‌شود این کار اقتباس است و چون در اثر اشاره‌ای به این

حرف‌های امروز

اصغر فرهادی: «ایده ساخت فیلم «همه می‌دانند» برمی‌گردد به سفری که ۱۳ سال پیش به جنوب اسپانیا داشتم. روی دیوارهای شهر جایی که ما ایستاده بودیم، پوسترهایی از یک بچه بود که ناپدید شده بود. این موضوع دخترم سارینا را که در آن زمان سنش کم بود خیلی نگران کرد و آن موقع ایده ساخت فیلمی در این باره شکل گرفت. من از فرهنگی می‌آیم که همه زبانش را از شاعری به نام فردوسی وام گرفته است. در داستان حماسی او در قرن ۱۰ میلادی، دو قهرمان با هم نبرد می‌کنند. وقتی فردوسی آنها را توصیف می‌کند، هیچکدام را بیشتر از دیگری تحسین نمی‌کند. هر دوی آنها باهمه پیچیدگی هایشان تصویر می‌شوند. شاید نگاه من ریشه در چنین چیزهایی داشته باشد. این واقعیت که فیلم برای کن انتخاب شده موجب توجه عموم می‌شود و اگر اقلیتی باشند که از نظر آنها باید با افرادی مانند من مبارزه کرد، در این صورت اهمیتی ندارد که این فیلم در اسپانیا یا ایران فیلمبرداری شده باشد. البته حالا همه منتظر دیدن فیلم هستند.» (مهر)

منصور لشکری قوجانی: «من آدم سیاسی‌ای نیستم و واقعا تمایلی به ورود در این حوزه ندارم اما درباره حمایت از کالای ایرانی باید به نحوی پیش برویم که در هر صنعتی سلیق داخلی بیش از سلیق تبلیغاتی غیرایرانی در ارجحیت باشد و البته بعد از آن سلیقه و سبک زندگی و کیفیت محصول هم مهم است. باید با دزدان نفوذی بیت‌المال برای حمایت از تولید و کالای ایرانی برخورد جدی و علمی کرد و بسیاری از کارآفرین‌ها به دلیل مشکلات مالیاتی و... خانه‌نشینی را به کار ترجیح داده‌اند. باید بدون نگرش سیاسی فکری برای تیم اقتصادی و تبلیغاتی کشور بکنیم که در غیر این صورت شاهد اتفاقات و تعطیلی بیشتری در حوزه صنعت خواهیم بود.» (باشگاه خبرنگاران جوان)

بهروز غریب‌پور: «این روزها تولید برای عشق را براساس داستان زندگی شیخ فریدالدین عطار نیشابوری در دست داریم. در حال حاضر کارگاه ساخت عروسک‌ها فعالیت خود را ۱۰ روز است که آغاز کرده و آهنگسازی کار از دو ماه پیش توسط شورا کریمی آغاز شده و طی این مدت هم فراخوانی برای انتخاب خوانندگان قوی اما گمنام منتشر کردیم که در حال بررسی آنها هستیم. علاوه بر خوانندگان، نوازندگان گمنام و توانمند را هم در دست انتخاب داریم که این را به فراخوان اضافه و از کسانی که سازهای ایرانی می‌نوازند، دعوت کرده‌ایم. تاریخ اجرای ما برای ماه مهر است، منتها امیدوارم با تلاش شبانه‌روزی گروه تئاتر عروسکی آران به زودی به نتیجه برسیم، اینطور نیست که وقت تلف شود، همین الان اعضای کارگاه از صبح در حال ساخت عروسک هستند و به موازات، کارها پیش می‌رود.» (فارس)

طرح: هومن اکبریان

روشنفکر انتحاری

مانی حقیقی؛ یک کارنامه ۲۰ ساله

گلاویز نادری - یاسمن طلوعی
خبرنگار
هومن اکبریان
اینفوگرافیک

مانی حقیقی یکی از عجیب‌ترین کارگردان‌های ایران است؛ کسی که نمی‌شود به راحتی کارنامه‌اش را قضاوت کرد و درباره‌ی استمرار یک فرم و قالب مشخص در آثارش حرف زد. انگار از هر نوع تعریفی سر باز می‌زند و بیشتر می‌خواهد در دل سینمای ایران تجربه‌گر تلقی شود. گاه فیلم‌هایش نوع لجبازی با فضای غالب جامعه تلقی می‌شود و درست وقتی همه از مزیت‌های روشنفکری اثرش حرف می‌زنند فیلمی تجاری و سبک‌کارانه‌ی سینماها می‌کند. ولی فارغ از فیلم کم‌دی (به‌زعم ما نامعقول!) «۵۰ کیلو آلبالو» ای او رویکردی منحصر به فرد در سینمای ما دارد: قصه‌هایی را انتخاب می‌کند که کمتر کسی جسارت پرداختن به آن را دارد و با عوامل حرفه‌ای سینمای ایران فیلم‌هایی می‌سازد که تماشاگر را با مزه و لحن متفاوتی رویه‌رو می‌کند. ما درباره‌ی کیفیت یا موفقیت او بحث نمی‌کنیم. این بار بیشتر، تلاش می‌کنیم مانی حقیقی را بشناسیم و بعد، در مقالات دیگر سراغ تحلیل فیلم‌هایش برویم.

همکاری با عوامل حرفه‌ای

مانی حقیقی از همان اولین فیلم خود، همیشه از عوامل حرفه‌ای در تولید فیلم‌هایش استفاده کرده است. کمتر میل داشته که با عناوین فیلم مستقل و فیلم چریکی کار کند و با اینکه گاه فیلم‌های جمع‌وجوری ساخته اما همیشه عوامل حرفه‌ای در آن حضور داشته‌اند. در فیلم «آبادان» بازیگرانی مثل هدیه تهرانی و فاطمه معتمدآریا جلوی دوربین او بودند و محمود کلاری، کریستف رضاعی و... هم عوامل پشت دوربین را تشکیل می‌دادند. او این روند را تا امروز ادامه داده و در دل جریان اصلی سینما، فیلم‌های متفاوتی تولید کرده است.

سینمای مشنگ

۰۴

زمانی آیدین آغداشلو صفت «سینمای مشنگ»

را به فیلم‌های مانی حقیقی اطلاق کرد؛ منظور او سینمای بازیگوشی بود که به جای طرح حرف‌های اساسی اجتماعی یا نقد و تحلیل به شکل عبوس و تلخ؛ بیشتر دنبال ساخت فضای مفرح، موقعیت‌های ساده و گردهای کوچک بود. فیلم‌هایی که متکی بر فضا بودند نه قصه و ظاهر گول‌زنکی داشتند. این خل خلسی و بازیگوشی حالا پخته شده و از خامی اولیه به کلی دور شده است. «خوک» دستاورد تازه‌ی این نگرش است.

همکاری با فرهادی

۰۵

همکاری مانی حقیقی با اصغر فرهادی از سال ۸۴ و پسا فیلم «چهارشنبه سوری» آغاز شد

که هر دو نویسندگی سومین فیلم فرهادی را انجام دادند. پس از فیلم «چهارشنبه سوری» این همکاری ادامه پیدا کرد و باز هم فرهادی و حقیقی نویسندگی فیلم «کتعان»، سومین ساخته‌ی حقیقی را برعهده گرفتند. اما همکاری این دو فقط به نویسندگی فیلم‌هایشان ختم نشد و به بازیگری حقیقی هم منجر شد. او در فیلم «درباره‌ی...» به کارگردانی فرهادی برای اولین بار به عنوان بازیگر مقابل دوربین قرار گرفت.

فیلم‌های تجربی

۰۲

تتها یکی، دو ساخته این فیلمساز داستان و روایت‌های متعارف، معمول و مشابه به دیگر فیلم‌های سینمای ایران دارد. «کتعان» فیلم متعارفی است که هر تماشاگری می‌تواند از آن سردر بی‌آورد. «۵۰ کیلو آلبالو» هم که فیلمی کم‌دی است که نمی‌توان آن را در کارنامه حقیقی به عنوان فیلمی مهم بررسی کرد و برخی مدعی‌اند وصله ناجوری در کارنامه این کارگردان است. اما فیلم‌های تازه‌اش نوعی طبع آزمایی در سینمای ایران هستند، فیلم‌هایی تجربی که منحصر به فردند و خارج از چارچوب روایی و قصه‌گویی سینمای ما عمل می‌کنند.

مستندسازی

۰۳

مانی حقیقی اولین فیلم مستندش را درباره‌ی فیلم «هامون» با نام «هامون بازها» کارگردانی کرد. مستندی که به گفته‌ی حقیقی به خواست رضا میرکریمی ساخته شده و او از حقیقی درخواست کرده تا درباره‌ی «هامون» مستند بسازد. حقیقی فیلم «هامون بازها» را جزء فیلم‌های مورد علاقه‌اش نمی‌داند، چرا که این مستند ۵۲ دقیقه‌ای با سانسور زیادی مواجه شد و در نهایت ۲۵ دقیقه‌اش پخش شد. حقیقی ساخت «هامون بازها» را جزء بزرگترین شکست‌های کاری‌اش می‌داند. «مهرجویی، کارنامه‌ی ۴۰ ساله» مستند دیگری است که حقیقی آن را کارگردانی کرده و درباره‌ی این مستند می‌گوید: «از فیلم‌سازی مهرجویی به معنای حقیقی شناخت زیادی نداشتم، اما در نهایت فیلم «مهرجویی، کارنامه ۴۰ ساله» را ساختم و معتقدم که اتفاق بزرگی برای من محسوب می‌شود.»

ترجمه و نویسندگی کتاب

۰۶

فعالیت‌های مانی حقیقی فقط به دنیای بازیگری و سینما محدود نمی‌شود. او دستی هم در نوشتن و ترجمه‌ی کتاب دارد. اولین کتابی که حقیقی ترجمه‌ی آن را برعهده داشت، «سرگشتگی نشانه‌ها» بود. این کتاب در سال ۷۴ در انتشارات مرکز به چاپ رسید. حقیقی یک سال بعد و در سال ۷۵ ترجمه‌ی کتاب «این یک چیچ نیست» به نویسندگی میشل فوکو را انجام داد که هر دوی این کتاب‌ها در سال ۹۳ توسط نشر مرکز تجدید چاپ شدند. «مهرجویی، کارنامه ۴۰ ساله» آخرین کتابی است که حقیقی در سال ۹۲ روانه‌ی بازار کتاب کرده و این بار نویسندگی آن را انجام داده که مستندی با همین نام هم کارگردانی کرده است.

اکران: راه‌نمای سینما و تئاتر

را جذب تماشاخانه‌ها می‌کند. به نظر در مجموع، فرم و سبک در اجرای نمایش معنی ندارد و تماشاگر برای دیدن نمایش خوب به تالار نمایشی خواهد آمد. هر ۶ شخصیت در نمایش، قصه جداگانه خود را دارند و همه آنها براساس تراژدی‌ای که در نمایش به وجود می‌آید، قهرمان داستان می‌شوند و به خواسته خود نمی‌رسند. مخاطبانی که تا به حال این نمایش را دیده‌اند به من گفته‌اند که تا حد بسیاری خودشان را در کار می‌بینند. به طور کلی شخصیت‌های این نمایش در همه‌ی خانواده‌ها دیده می‌شوند.»

پدرام شریفی، شیرین اسماعیلی، فرزاد باقری، آسیه سلطانی، رضا خسروی، ژیلای شاهی و محسن نوری بازیگران نمایش «دودمان» هستند. این نمایش تا دوم خرداد در عمارت ارغنون روی صحنه است.

ایوانف نمایشنامه

نمایشنامه‌ی «ایوانف» به نویسندگی آنتوان چخوف و با ترجمه‌ی پرویز شهیدی سال ۹۶ در انتشارات کتاب پارسه به چاپ رسیده است. چخوف یکی از بزرگ‌ترین داستان‌نویسان دنیاست که عمده آثارش در ایران منتشر شده است. او نمایشنامه‌هایی هم دارد که آمیزه‌ای از تراژدی و کمدی است و در ایران چندبار ترجمه شده و بارها روی صحنه رفته‌اند. این نویسنده روس حدود چهارصد داستان کوتاه و شش نمایشنامه بلند نوشته است. شهرت چخوف به‌عنوان نمایشنامه‌نویس به خاطر نمایشنامه‌های مرغ دریایی، دای و انیا، سه خواهر و باغ آلبالو است. بیش از هفتاد هم فیلم براساس نمایشنامه‌ها و داستان‌های او ساخته شده است. شخصیت‌های اصلی نمایشنامه‌های او را بورژواهای معمولی، ملاکان کوفته‌فکر و آریستوکرات‌های کوچک تشکیل می‌دهند. آنها نمایانگر امیدهای بریادرفته، فرصت‌های سوخته، تعلل و دل سپردن به قضا و قدر هستند. طنز تلخ مستتر در نمایشنامه‌های او از چنین مضامینی تشکیل شده و طی دهه‌های متمازی از نگارش و اولین اجرای این نمایشنامه‌ها می‌گذرد، همچنان روزآمد و قابل تعمیم به موقعیت انسان امروز به نظر می‌رسد.

دودمان نمایش

اجرای نمایش «دودمان» از ۲ اردیبهشت در سالن دو عمارت ارغنون آغاز شده است. نویسندگی و کارگردانی این نمایش را فرزاد باقری برعهده داشته و در خلاصه داستان آن آمده: «خانواده‌ای که در حال آماده شدن برای تحویل سال نو و جشن تولد پدر هستند درگیر اتفاقاتی می‌شوند.» باقری درباره‌ی فضای نمایش «دودمان» توضیح می‌دهد: «نگارش نمایشنامه «دودمان» را سال ۹۳ به پایان رساندم و تمرینات آن را با هنرمندان تئاتر کرمان آغاز کردم و این اثر نمایشی را در آنجا به صحنه بردم که خوشبختانه با استقبال مخاطبان مواجه شد. این نمایش در جشنواره استانی موفق به دریافت جوایزی در بخش بازیگری، نویسندگی و کارگردانی شد. پس از آن «دودمان» منتخب اجرای جشنواره منطقه‌ای مشهد شد و در آن جشنواره هم جوایزی کسب کرد. با اینکه کارهای فرمالیستی بسیاری را انجام داده‌ام، با این حال در نمایش «دودمان» ریسک اجرایی رنالیستی را کردم و متوجه شدم که این سبک آثار نمایشی، مخاطبان بیشتری

فیلم به فیلم با مانی حقیقی

کارگردان مشغول کارند

طرح «کارگردان مشغول کارند» متعلق به عباس کیارستمی بود که حقیقی به گفته خودش یک‌سال طول می‌کشید که او را راضی کند تا این فیلم را بسازد. محمود کلاری به همراه احمد حامد اولین بار در فیلم حقیقی مقابل دوربین رفتند. همه آنها تقریباً به جای خود در فیلم بازی می‌کنند و داستان فیلم درباره چند دوست قدیمی است که می‌خواهند تخته سنگی را از میان یک جاده کوهستانی بردارند. تلاش‌شان بی‌فایده است اما در نهایت سنگ بدون دخالت آنها سقوط می‌کند. این اولین فیلم این فیلمساز است که می‌توان تعبیر و تفسیر مختلفی از آن استخراج کرد و به نوعی ورود مانی حقیقی به سینمای غیرمتعارف و جفنگی است که موردعلاقه‌اش است.

۵۲

آبادان

«آبادان» را زمانی ساخت که هنوز خبری از شبکه‌های اجتماعی نبود و اطلاع‌رسانی زیادی هم درباره فیلم نبود. ادعایی هم نداشت و با اینکه فیلمش توقیف شد و تا به امروز هم فرصت اکران پیدا نکرده اما اعتراضی نکرد و جاروجنجال به راه نینداخت اما معلوم نیست چرا حقیقی برای اکران اولین فیلمش تلاشی هم نمی‌کند. داستان فیلم درباره پیرمردی است که می‌خواهد بسته‌ای امنیتی را به دوست قدیمی‌اش برساند. این فیلم در سال ۸۱ جلوی دوربین رفت و هدیه تهرانی، فاطمه معتمدآریا، جمشید مشایخی و... بازیگران آن بودند.

۵۱

استهزای روشنفکری

فیلم‌های مانی حقیقی، به خصوص بعد از «پنیرایی ساده» روشنفکری ایرانی را به چالش می‌کشید. او فیلم‌هایی می‌سازد که انگار سرشارند از نشانه‌های قابل‌تفسیر، محتوایی غنی دارند و حرف‌هایی مهم می‌زنند. در دو فیلم آخرش «آزدها وارد می‌شود» و «خوک»، این زاویه‌ی دید پررنگ‌تر هم شده. حالا فضایی را که قصه‌ی فیلم در آن جریان دارد دست می‌اندازد و بیشتر از ویژگی زیستی (به اصطلاح) روشنفکرانه استفاده می‌کند تا به اثرش فضا بدهد. او مدام در حال شوخی است و گاهی حد آن تا مرز خودزنی هم پیش می‌رود!

کنعان

۵۳

فیلم «کنعان» سومین ساخته‌ی مانی حقیقی بود. فیلمی که داستان یک عشق قدیمی را روایت می‌کند. زوجی که بعد از ده سال قصد داشتند از یکدیگر جدا شوند اما با آمدن خواهر مینا (ترانه علیدوستی) و همچنین هم‌دانشگاهی قدیمی‌شان علی (بهرام رادان) شرایط‌شان تغییر می‌کند. حقیقی در این فیلم به روابط آدم‌ها با یکدیگر پرداخته بود. او «کنعان» را سال ۸۶ کارگردانی کرد و آن زمان هنوز نوع فیلم‌سازی‌اش به پختگی حالا نرسیده بود. نویسنندگی این فیلم را حقیقی همراه با اصغر فرزاده برعهده داشته‌اند. فیلم «کنعان» در بیست‌وششمین جشنواره‌ی فجر فیلم برگزیده تماشاگران شد و دیپلم افتخار دریافت کرد.

پنیرایی ساده

۵۴

حقیقی سال ۹۰ سراغ سوژه‌ی تازه‌ای برای ساخت فیلمش رفت. «پنیرایی ساده» داستان زن و مردی را به تصویر می‌کشد که پول زیادی به همراه داشتند و پول‌ها را میان مردم در جاده‌ای کوهستانی تقسیم می‌کردند. فیلم «پنیرایی ساده» از این بابت که عکس‌العمل‌های آدم‌های مختلف را در هنگام دریافت پول نشان می‌دهد، برای مخاطب جالب بود. مانی حقیقی علاوه بر نویسندگی و کارگردانی فیلم «پنیرایی ساده»، بازی در این فیلم را هم مقابل ترانه علیدوستی تجربه کرد. این فیلم در شانزدهمین جشن خانه‌سینما در بخش‌های فیلم‌پردازی، فیلم، نقش اول مرد، کارگردانی، تدوین و طراحی صحنه هم نامزد شده بود.

خوک

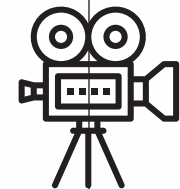
۵۷

جدیدترین فیلم مانی حقیقی است. فیلم به‌ظاهر داستان یک کارگردان ممنوع‌الکار را نشان می‌دهد که مستاصل است و با شنیدن خبری که یک قاتل در سطح شهر کارگردان‌های سینما را به قتل می‌رساند، بیشتر ناامید می‌شود. به دلیل اینکه خودش را کارگردان صاحب‌نامی می‌داند و طبیعتاً قاتل باید سراغ او هم بیاید. استفاده از اسم کارگردانی مثل رخشان بنی‌اعتماد، حمید نعمت‌الله و ابراهیم حاتمی‌کیا در «خوک» که به وسیله‌ی قاتل کشته شده‌اند، در وهله‌ی اول برای مخاطب خنده‌دار خواهد بود. حسن کامبلی (حسن معجونی) انگار ترکیبی از چند کارگردان سینماست که ما از ذکر نامشان معذوریم.

پنجاه کیلو آلبالو

۵۶

معلوم نیست «پنجاه کیلو آلبالو» را چطور می‌توان در میان دیگر فیلم‌های کارنامه مانی حقیقی جای داد. آقدر با دیگر آثار این فیلمساز تفاوت دارد که تماشاگری که فیلم‌های او را دنبال می‌کند، در مواجهه با آن بلا تکلیف می‌ماند. حقیقی درباره انگیزه‌اش برای ساخت این فیلم توضیح داده که می‌خواسته ساخت فیلمی تجاری را هم تجربه کند. با اینکه اکران فیلم در میانه راه متوقف شد و تا توقیف هم پیش رفت و حتی وزیر ارشاد وقت مخالفت خود را با اکران و حتی ساخت آن علنی کرد، اما فروش فیلم آقدر بود که تهیه‌کنندگان و سرمایه‌گذاران را مجاب کند که این فیلمساز می‌تواند فیلم بفروش هم بسازد.

چرا باید خوک را دید؟

اول از همه به دلیل حال و هوا و فضایی که فیلم دارد: داستان «خوک»، در دل فضای روشنفکری می‌گذرد و اشاره‌های ملموسی به آدم‌های کم‌وبیش آشنا دارد. اگر چه این اشاره‌ها برای سینمادوستان جذابیت بیشتری دارد اما برای مردم عادی هم این زیست جالب است. دوم، رویکرد فیلم است که به جای انتقاد صریح و بدل شدن به اثر اجتماعی و معمول سلیقه‌ی سینمای ما، بیشتر یک تراژدی را دنبال می‌کند و به شکل گروتسک‌وار تماشاگرش را با تلخی و خنده (تلخند؟) تنها می‌گذارد. سوم، قصه‌ی نامعقولی‌ست که هرگز جز در اثری از مانی حقیقی نمی‌بینید!

پنجاه کیلو آلبالو

کار در واگن مستند

مستند «کار در واگن» به کارگردانی پریسا عشقی در سال ۹۴ ساخته شد. این مستند به زنان دستفروش مترو می‌پردازد و عشقی درباره‌ی پروسه‌ی تولید این مستند توضیح می‌دهد: «ما از سال ۹۳ تحقیقات این مستند تحلیلی واقع‌گرا را آغاز و سعی کردیم به علل افزایش روزافزون این پدیده پی ببریم و بسترهای اجتماعی - اقتصادی را که باعث به وجود آمدن این شغل بی‌هویت شده‌اند، بررسی کنیم. دوربین مستند ما مشاهده‌گر و برخی جاها تعاملی است. به‌هر حال ما به شغلی می‌پردازیم که غیرقانونی است و شغل آن از دوربین فراری هستند. با این حال از بین سوژه‌های ما یک نفر حاضر شد که وارد زندگی شخصی‌اش شویم. ما به عکس‌العمل مردم درباره‌ی این پدیده در این شهر زیرزمینی پرداختیم و مدیران و رؤسا پس از تماشای این اثر است که باید پاسخگو باشند و به دنبال راهکار بگردند. تصویربرداری در مترو قوانین سخت و فشرده‌ای دارد و درحالی‌که ما نیاز داشتیم روزهای زیادی در این فضا باشیم، تنها برای یک روز به ما مجوز دادند و برای همین یک روز حضور ما هم، حساسیت ویژه‌ای داشتند. ما در این مستند قضاوت نکردیم و برای جلب اعتماد مدیران مترو تلاش کردیم و آنها فهمیدند قصد سیاه‌نمایی نداریم و اساساً این مستند ربطی به مترو ندارد. مخاطب با انواع و اقسام آدم‌های مختلف در سنن متفاوت در این مستند روبه‌رو می‌شود که هرکدام به دلیلی به دستفروشی در مترو روی آورده‌اند. اکثر این زنان سرپرست خانوار، مطلقه یا بدسرپرست هستند، همسرشان اعتیاد داشته یا از کار افتاده بود و ما همه اینها را نشان دادیم. ما ساعت‌ها داشتیم که موضوع‌بندی و فهرست‌بندی آنها به نحوی که بیننده خسته نشود و فیلم جذاب باشد و به یک مستند گزارشی تبدیل نشود، زمان زیادی از ما برد.»

مستند «کار در واگن» در سایت فیلم‌ت قابل دیدن است.

حرف‌های امروز

حدیث میرامینی: برای یک بازیگر، تنها بازی کردن در نقش‌های مختلف و متفاوت از هم است که می‌تواند پویایی به همراه داشته باشد. باین‌حال نمی‌توانم خودم را در شرایطی بگذارم که بگویم الا و بلا من فقط فلان نقش را می‌خواهم و حتی به صرف کلیشه شدن، ترجیح می‌دهم فقط نقش یک بازیگر کنم. نه! از این رویکرد دوری می‌کنم. دوست دارم نقش‌های مختلف و متفاوت و خوب بازی کنم. حتی نقش نگین در جست‌وجوی آرامش که جای کار و پرداختن داشت هم باز در فیلمنامه‌های مردم‌محور ترسیم شده بود. من هر شخصیتی را که بازی می‌کنم، به نوعی لمس کرده و تخیل می‌کنم و برای مثال اگر قرار باشد شخصیت یک قاتل را ایفا کنم، از خودم می‌پرسم اگر حدیث قاتل بود، چه کاری می‌کرد و چه رفتاری داشت؟ به این قضیه فکر می‌کنم چطور برای ترسیم درشتش کمک کنم. در واقع شخصیت را به خود نزدیک می‌کنم تا از فرم کلیشه‌اش خارج شود و نقش‌ها را در وجود خود جست‌وجو می‌کنم.

زاهه صدقیان-مجری: به نظر من که متعلق به نسل گذشته هستم، کتاب هنوز هم جذاب است اما مسلمانا برای جوانان امروزی کتاب جذابیت قدیم را ندارد. نسل امروزی یاد گرفته از طریق اینترنت آموزش ببیند. اینکه چه چیزی را برای مطالعه و خواندن و دیدن انتخاب می‌کند، بستگی به پیش و سلیقه خودش دارد. گروهی مطالب سطحی را انتخاب می‌کنند و عده‌ای هم به دنبال مطالب عمیق هستند. جامعه‌شناسان نیستیم اما این را می‌دانم که برآیند آگاهی و اطلاعات مردم نسبت به مثالیست سال قبل خیلی بیشتر شده است. اینکه مردم اطلاعات سطحی دریافت می‌کنند دلیل نمی‌شود که آنها اطلاعات به‌دردبخوری در دسترس ندارند. زمانی کتاب نخواندن، دغدغه بود چون هیچ جایگزینی برای کتاب وجود نداشت، اما الان هر چند مردم کم کتاب می‌خوانند اما سطح اطلاعاتشان خیلی بالاست، حتما این اطلاعات در زندگی به آنها کمک می‌کند.

سامیه لک-بازیگر سریال آتام: من دوره‌ای برای کار سفرهای زیادی به خارج کشور داشتم و متاسفانه شایعه‌های مطرح شد که مهاجرت کردم. آن زمان فضای مجازی به اندازه اکنون فعال نبود و شرایطی که شایعات را به سرعت بتوانی رد کنی، وجود نداشت؛ البته خیلی از بازیگران اکنون از همین فضا استفاده می‌کنند. داستان «آتام» درباره‌ی بخشیدن بودن است و اینکه در شرایط لازم چقدر توانایی بخشیدن بودن را دارید. همه ما در زندگی رازهایی داریم که دوست نداریم برملا شود و حالا در یک موقعیت می‌فهمیم که وقتی راز یک شخص برملا می‌شود، چقدر ما قدرت بخشیدن بودن را داریم. من فعلا در ایران هستم و حتما از فیلمنامه‌ها استقبال و به پیشنهادها فکر می‌کنم. به هر حال من بچه تلویزیون هستم و با این رسانه معرفی شدم. من هیچگاه به تلویزیون جواب منفی نخواهم داد و این رسانه را دوست دارم اما می‌خواهم سینما را هم تجربه کنم. پیشنهادهایی هم دارم که باید آنها را بررسی کنم.

هزارتوی تاریک

سریال تاریک، یکی از مهم‌ترین سریال‌های روز جهان است

لیدا صدرالعلمایی

روزنامه‌نگار

نپرسید کجا پیرسید کی؟

«تاریک» اولین سریال اورجینال آلمانی‌زبان شبکه نتفلیکس- در راستای پروژه‌ی گسترش تولیدات بین‌المللی این شبکه با هدف جذب بیشتر مخاطب داخلی- ساخته‌ی برن سو اودار و جانتجه فریس، کارگردان و نویسنده تریلری علمی-تخیلی و ترسناک با محوریت سفر در زمان است. تاریک در ده اپیزود فصل اول در سه مقطع زمانی مختلف، مردم شهری کوچک را معرفی می‌کند که پس از وقوع اتفاقاتی غیر قابل توضیح و غیب شدن ناگهانی بچه‌های شهر به ناچار در مواجهه با موقعیت‌های دهشتناکی در زندگی خصوصی‌شان قرار می‌گیرند. از این جهت شاید بتوان گفت تاریک شبیه به سریال «توئین پیکس» دیوید لینچ است با این تفاوت که اینجا به جای کارخانه‌ی چوب‌بری یک نیروگاه اتمی اوضاع شهر را غیرعادی کرده است. تاریک، قصه‌ی اجتماعی کوچک است که هر کدام مشکلات خود را دارند و همه به نحوی با هم پیوند خورده‌اند، هم در گذشته و هم در حال. تاریک سریالی چند بخشی است اما قصه با اولریچ ییلسن آغاز می‌شود. افسر پلیسی که سه فرزند دارد و یکی از آنها به نام جوناس همراه با دوستانش به جنگلی خارج از شهر کوچک‌شان ویندن قدم می‌گذارند. پسر کوچک اولریچ میکال هم همراه آنهاست و در این ماجراجویی در جنگل ناپدید می‌شود. غیب شدن پسر بچه با وقایع عجیب دیگری در شهر مصادف است: مردن دسته‌جمعی پرنده‌ها، قطع و وصل شدن برق شهر و... بعضی از ساکنان شهر از جمله مادریزرگ میکال اعتقاد دارد این ماجراها در گذشته هم اتفاق افتاده است. پس از این بسترسازی ابتدایی در صحنه‌ای کلیدی مردی مرموز را می‌بینیم که در حال خواندن تکه‌ی روزنامه‌ای است که روی آن نوشته شده: «میکال کجاست؟» و او تیتیر خبر روزنامه را خط می‌زند و به جایش می‌نویسد «میکال در چه زمانی است؟»

پاسخ این پرسش را در سومین اپیزود سریال می‌گیریم و البته سوال‌های بیشتری درباره‌ی سفر در زمان و نقش آدم‌های شهر در این وقایع پیش کشیده می‌شود.

گفت‌وگو: به آلمان فرصت دوباره بدهیم

«تاریک» در نگاه اول شاید برای هواداران دیگر سریال‌های موفق این شبکه آشنا به نظر بیاید: نوجوانان دوچرخه‌سوار شهری کوچک در دهه‌ی هشتاد که در جوار یک پایگاه نظامی قرار گرفته و ماجراهای عجیب در آن رخ می‌دهد. اما برن سو اودار کارگردان و جانتجه فریس تأکید می‌کنند که تاریک تلفیقی از سریال «چیزهای عجیب» و «او. ای»- هر دو ساخته‌ی نتفلیکس- نیست. ساده‌ترین دلیلش هم این است که فیلمنامه‌ی تمامی اپیزودهای فصل اول پیش از پخش این دو سریال نوشته شده بود و اساساً این قصه بیشتر یک داستان علمی-تخیلی است تا یک سریال هارور.

سهمی که دانمارک، فرانسه و نروژ در عصر طلایی تلویزیون دارند اثبات شده است اما آلمان در این دوران تولیدات قابل توجه زیادی نداشته است. در واقع در سال ۲۰۱۵ بود که آلمان با درام جاسوسی «دویچلند ۸۳» مسیر خود را تغییر داد و این اولین سریال آلمانی‌زبان بود که از شبکه‌های تلویزیونی آمریکا پخش شد. حالا با دو سریال تاریک و «بابل برلین» یک مجموعه‌ی

پرخرج تاریخی که به ۶۰ بازار بین‌المللی فروخته شده و از ماه ژانویه روی شبکه‌ی نتفلیکس در دسترس است به نظر می‌رسد آلمان هم دوره‌ی تازه‌ای را در تلویزیون آغاز کرده است.

اودار در این باره به نیویورک‌تایمز می‌گوید: «ناگهان توجه مخاطبان بین‌المللی به ما جلب شده. همه می‌گویند مثل اینکه آلمانی‌ها هم بلدند چیزهای جالب‌تری از آنچه این سال‌ها به خوردمان داده‌اند بسازند.

نتفلیکس اولین بار در سال ۲۰۱۵ با پیشنهاد ساخت سریالی براساس فیلم موفق اودار و فریس «من چه کسی هستم» به سراغ آنها رفت. این شبکه مدت‌ها بود که در راستای پروژه‌ی گسترش تولیدات خود در سطح بین‌الملل به دنبال یک سریال اورجینال آلمانی می‌گشت. اما پیشنهاد اودار و فریس پروژه‌ی جدیدی بود. اریک بارمک، مدیر بخش تولیدات اورجینال بین‌المللی نتفلیکس درباره‌ی شروع این پروژه می‌گوید: «پیشنهادات زیادی داشتیم که بیشتر سریال‌های پلیسی و روایت‌های داستانی معمول بودند اما اودار و فریس ایده‌ای را مطرح کرده‌اند که هم با چند نسل سروکار داشت و هم سفر در زمان و عنصر فراوقعی در آن دخیل بود. مجموع این ویژگی‌ها بود که ما را به ساخت این سریال جلب کرد.»

دیگر تولیدات نتفلیکس در خارج از آمریکا پیش از آلمان ساخته‌ی مکزیک، فرانسه، اسپانیا، برزیل و ایتالیا بوده است. به گفته‌ی برمک هدف نتفلیکس دسترسی به مخاطبان بین‌المللی و درعین‌حال جلب رضایت مخاطبان آمریکایی نتفلیکس است. آلمان با ۸۳ میلیون جمعیت و بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا برای این شبکه بازار جذابی به شمار می‌رود. گذشته از اینها تاریک برای تلویزیون آلمان هم پدیده‌ی متفاوتی است. به اعتقاد برمک تلویزیون آلمان اصولاً «محافظه‌کار است». برخلاف کشورهای حوزه‌ی اسکاندیناوی شبکه‌های تلویزیونی آلمان اصولاً به دنبال تولیدات بین‌المللی و جذب مخاطب خارجی نیستند. تلویزیون به طور کامل در اختیار شبکه‌های عمومی است که هزینه‌ی آن را بینندگان می‌پردازند و همین امر سبب شده تا تهیه‌کنندگان به خاطر از دست ندادن مخاطبان داخلی و مالیات‌دهندگان به سراغ تولید برنامه‌هایی بروند که تعداد مخاطب ثابت و پیش‌بینی شده‌ای دارد.

قسمت اعظم برنامه‌های تلویزیونی آلمان را تاک‌شوهای سیاسی سریال‌های درام پلیسی و فیلم‌های درجه دو تلویزیونی تشکیل می‌دهد. حالا در این سال‌های اخیر به نظر می‌رسد آلمان متوجه شده که کشورهای دیگر در زمینه‌ی

سریال‌های تلویزیونی چقدر پیشرفته‌تر شده‌اند و از این رو تلاش می‌کنند از قافله عقب نمانند. اودار و فریس علت اصلی این عقبماندگی را در نبود خلاقیت می‌بینند: «با وجود اینکه آدم‌های بسیار مستعدی در تلویزیون آلمان کار می‌کنند، در تمامی تولیدات آن جای خالی هر نوع خلاقیتی احساس می‌شود.» فریس می‌گوید سریال تاریک نه‌فقط به خاطر ساختار پیچیده‌ی داستان که به خاطر تلفیق دو ژانر جنایی و علمی-تخیلی است که در آلمان اثری متفاوت به شمار می‌رود. «مشکل اینجاست که آلمانی‌ها خیلی علاقه‌ای به تعلق در نابوری ندارند و ما برای ساخت محتوای خلاقانه‌تر نیاز داریم این دیوار واقع‌گرایی را بشکنیم.» اودار و فریس امیدوارند با وجود تاریک و بابل برلین و دیگر محصولات تلویزیون آلمان مخاطبان بین‌المللی بیشتری جذب برنامه‌های آلمانی شوند. نتفلیکس به روال همیشگی از انتشار اعداد و ارقام مربوط به پروژه‌هایش و تعداد مخاطبان آنها خودداری می‌کند و از میزان اقبال تماشاگران آمریکایی به این سریال عدد مشخصی در دست نیست اما پس از پخش «تاریک» نتفلیکس اعلام کرد که این سریال یکی از موفق‌ترین محصولات غیرانگلیسی‌زبان این شبکه بوده و در نتیجه اجازه‌ی ساخت فصل دوم سریال صادر شد. فریس و اودار درباره‌ی نقشه‌هایی که برای فصل دوم سریال دارند در گفت‌وگو با ایندی وایر اشساره کردند که همان ساختار هزارتوی فصل اول در روایت ادامه خواهد داشت با این تفاوت که «قرار نیست فقط همان شخصیت‌های مهم فصل اول را دوباره از همان جا که رها شده بودند دنبال کنیم.»

فریس اشاره می‌کند که این بار به سراغ شخصیت‌هایی خواهند رفت که در فصل اول چندان در مرکز توجه نبوده‌اند و هر کدام نقش بزرگ‌تری خواهند داشت: «البته شخصیت‌های اصلی را رها نمی‌کنیم. شاید بعضی را حذف کنیم و احتمالاً شخصیت‌های تازه‌ای به قصه اضافه خواهند شد.»

از آنجا که در همان فصل اول هم تعداد شخصیت‌ها و مسیر داستانی‌شان یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های سریال بوده به نظر می‌رسد بزرگ‌تر کردن این پازل برای نویسندگان کار دشوارتری خواهد بود. آلمان سفر در زمان هم به نوعی مسیر شخصیت‌ها را پیچیده‌تر می‌کند و این شبکه‌ی گسترده را باید طوری دنبال کرد که در نهایت بتوان گفت خود واقعی آدم‌های داستان از کجا آغاز می‌شوند و به کجا می‌انجامند.

کانال: راه‌نمای رادیو و تلویزیون

در طول زندگی‌شان مرتکب نشده‌اند. دیوید کروئبرگ هر سه این اشخاص را محکوم به نابودی می‌داند. اشخاصی که هنوز در خشونت به سر می‌برند سرانجام توسط اشخاص دیگری مانند خودشان به هلاکت می‌رسند، اشخاصی که در گذشته زندگی خشونت‌باری داشته‌اند، بار دیگر مجبور می‌شوند با گذشته‌شان روبه‌رو بشوند و بین مرگ و بازگشت به آن گذشته انتخاب کنند و اشخاصی که هیچ خشونتی مرتکب نشده‌اند، سرانجام برای نجات خود یا نجات یکی از اعضای خانواده یا دوستانشان مجبور به اعمال خشونت می‌شوند. همانطور که گفته شد، دیوید کروئبرگ هیچ راه فراری از خشونت برای انسان نمی‌بیند.

در این جا باید نکته‌ای دیگر را بررسی کرد. شخصیت‌هایی که کروئبرگ برای این فیلم طراحی کرده، شخصیت‌هایی نیستند که از هیچ ساخته شده باشند. همگی آنها یک پایه‌ی کلیشه‌ای دارند که ریشه‌هایش در فیلم‌های جنایی کلاسیک آمریکایی است؛ مانند شخصیت پدر فداکار یا شخصیت قاتل خونسرد. در کنار آن نیز نکته جالب در این است که کروئبرگ آنها را از این حالت خارج نمی‌کند و آنها را تبدیل به شخصیت‌های منحصر به فرد نمی‌کند؛ ولی با این حال ما این حس را که این شخصیت‌ها را پیش از این دیده‌ایم نداریم، در اینجا زیرکی و قدرت کروئبرگ خودش را نمایش می‌دهد. در انتها باید گفت که سابقه خشونت بهترین فیلمی بود که می‌شد برای ورود کروئبرگ به دوران «خشونت» تصور کرد.

این فیلم جهت دانلود در فیلم‌نت در دسترس است.

فیلم‌نت پارادوکس کلورفیلد

فیلم The Cloverfield Paradox یا

در زبان فارسی پارادوکس کلورفیلد، یکی از جدیدترین آثار اکشن، علمی تخیلی، ماجراجویی، اسرارآمیز ترسناک و هیجان‌انگیز کمپانی پارامونت پیکچرز و شبکه‌تلفلیکس است که به‌دست ژولیوس کارگردانی شده است. در فیلم پارادوکس کلورفیلد، بازیگران و هنرمندان با استعداد و محبوبی همچون گوگو امبتا در نقش آوا همیلتون، دیوید اولوو در نقش کیل، دانیل برول در نقش اشمیت، جان اورتیز در نقش مانک آکوستا، کریس اودوود در نقش ماندی، آکسل هنسی در نقش ولکوف، جانگ زنی در نقش تم، الیزابت دیبکی در نقش مینا جنسن، راجر دیویس در نقش مایکل همیلتون، شسدر نی در نقش مالی، دونالد خاندنریا در نقش مارک استمبلر و چند تن دیگر حضور داشته و به ایفای نقش پرداخته‌اند.

فیلم پارادوکس کلورفیلد در تاریخ ۴ فوریه سال جاری (۱۵ بهمن ۱۳۹۶) در شبکه‌تلفلیکس به صورت عمومی و برای مخاطبان سراسر دنیا پخش شد و تا به امروز امتیاز ۳۶ را از بین ۲۵ نقد فیلم که در سایت متاکریتیک قرار گرفته، به دست آورده است. داگ جونگ و اورن ایزیل کار نوشتن فیلمنامه این فیلم را بر عهده داشته‌اند. این فیلم در ابتدا قرار بود در تاریخ ۲۴ فوریه ۲۰۱۷ (۶ اسفند ۱۳۹۵) اکران شود، اما اکران آن تا تاریخ ۲۷ اکتبر ۲۰۱۷ (۵ آبان ۱۳۹۶) عقب افتاد. با این حال، این پایان تاخیرهای پیاپی قسمت سوم فیلم Cloverfield نبود و اکران این فیلم بار دیگر تا تاریخ ۲ فوریه ۲۰۱۸ عقب افتاد که در آخر هم اعلام شد قرار نیست این اثر اکران شود و به صورت خانگی در شبکه تلویزیونی پخش خواهد شد. لازم به ذکر است که فیلم The Cloverfield Paradox توانسته رتبه پنجاه و هشتم را در لیست بهترین رتبه اول را در لیست مورد بحث‌ترین آثار سینمایی سال ۲۰۱۸ از آن خود کند. دانلود فیلم the clover-field paradox یا پارادوکس کلورفیلد از فیلم‌نت امکان‌پذیر است.

پست

پُست (The Post) ساخته استیون اسپیلبرگ یکی از دراماتیک‌ترین فیلم‌ها دربارۀ روزنامه‌نگاری است. داستان این فیلم درمورد افشای اسناد پنتاگون به دست روزنامه‌های آمریکا و تقابل دولت و رسانه‌ها سرآزادی بیان است. این وسط مدیر و سردبیر روزنامه یا واشنگتن پست باید بین افشاکاری جنایت و تسلیم فشار دولت شدن دست به انتخاب بزنند.

«پست» در نگاه اول شباهت‌هایی به «اسپاتلایت» دارد که موضوع آن اثر نیز درباره افشاکاری یک نشریه از فساد عظیم بود. اثری موفق که مورد توجه قرار گرفت و بیانگر بخشی مهم از تاریخ رسانه‌ای در ایالات متحده بود. «پست» و «اسپاتلایت» چندان معقولانه به نظر نمی‌رسد چرا که اثر جدید اسپیلبرگ سیطره بیشتری بر موضوع جنجالی‌اش دارد و سعی کرده آن را از جهت‌های گوناگون بررسی کند، برخلاف «اسپاتلایت» که متمرکز بر گفت‌وگوهای دو نفره بود و تقریباً هیچ لحظه‌ای در فیلم وجود نداشت که افراد در دفتر نشریه در حال گفت‌وگو با یکدیگر نباشند. البته این نکته را هم باید اضافه کرد که اسپیلبرگ در «پست» دغدغه‌هایی بیش از به نمایش گذاشتن افشاکاری‌های اوراق پنتاگون داشته است. می‌توان گفت که «پست» یکی از بهترین آثار سیاسی اسپیلبرگ است که به سبک و سیاق فیلمسازی او ساخته و روانه سینما شده است. تام هنکس و مریل استریپ دو بازیگر مطرح سینمای آمریکا، بازیگران اصلی این فیلم هستند. دانلود the post با دوبله اختصاصی و کیفیت ۱۰۸۰ از فیلم‌نت امکان‌پذیر است.

واکنش

منتقدان: اسیر زمان و یک پلانت پیچیده

چاره‌ی دیگری ندارند و محکومند که تا ابد سرنوشت‌شان را با همان اشتباهات احماقانه تکرار کنند.

منتقد هالیوود ریورتر هم به عدم پیوند احساسی مخاطب با شخصیت‌ها اشاره می‌کند و او هم ایسن ویژگی را ماحصل پلات پیچیده‌ی تاریک می‌داند. فین برگ می‌نویسد: «در ابتدا از اینکه آنقدر اطلاعات کمی درباره‌ی شخصیت‌ها از سریال می‌گرفتم و تا این اندازه نسبت به سرنوشت آنها بی‌تفاوت بودم به شدت برآشفته شدم اما در اواسط فصل اول بالاخره این فضا شکسته می‌شود ولی نه بدون لو دادن داستان می‌توانم تغییر وضعیت را توصیف کنم و نه در نهایت می‌توانم بگویم کنجکاوایم نسبت به حل معماها و چیده شدن پازل کمتر از احساسی است که قصه در من برمی‌انگیزد.»

یکی از شخصیت‌های تاریک در جایی از قصه می‌گوید: «زندگی هزارتو است، بعضی‌ها تمام عمر به دنبال راهی برای بیرون آمدن از این هزارتو، دور خودشان می‌چرخند اما فقط یک راه وجود دارد که آن هم همیشه آدم را بیشتر فرو می‌برد. تا وقتی هم به مرکز هزارتو نرسی نمی‌فهمی که دارد تو را به کدام سمت می‌برد.» به گفته‌ی فین‌برگ این جملات از معدود لحظاتی است که سریال موفق می‌شود شما را اندکی به شخصیت‌های نزدیک کند.

تماشای تاریک خالصی از هیجان و لذت نیست اما در نهایت به جای آنکه تفسیری از انسان بودن و زندگی داشته باشد به دنبال تصویر کردن موجوداتی است که اسیر قید و بند مکان و زمان هستند. قصه‌ی پررمزوراز زیبایی که در عین حال جنون‌آمیز است.

شاید تماشای تاریک کار دشواری باشد اما آن‌طور که نیک شاکر، منتقد می‌نویسد:

احتمالاً این بهترین و لذت‌بخش‌ترین راه برای فهمیدن پیچیدگی‌های آن است. گرگ‌گشایی‌های سریال آنقدر فکرشده و تحسین‌برانگیز است که حتی وقتی ماجرای را پیش از برملا شدن در ذهن خود پیش‌بینی می‌کنید باز هم از شیوه‌ی گرگ‌گشایی که قصه به کار می‌گیرد شگفت‌زده و مهیوت می‌شوید.»

اما این دقت و ظرافت در چین تکه‌های بی‌شمار پازل موجب شده تاریخ به همان معضلی دچار شود که تمام آثار وابسته به پلات که با تعدد شخصیت هم‌همه هستند نمی‌توانند از آن فرار کنند. و ندرت می‌نویسد: «مثل هر اثر دیگری که خیل عظیمی از شخصیت‌ها را پیش روی شما می‌گذارد فرصت برای پرداختن جز به تعداد انگشت‌شماری از دست می‌رود. البته تاریخ موفق می‌شود سیر تحول شخصیت‌هایش را در سه مقطع تاریخی به خوبی ترسیم کند اما در نهایت همه‌ی شخصیت‌ها چنان اسیر مکانیک پلات می‌شوند که احساس می‌کنید هر کاری که می‌کنند صرفاً به خاطر پیشبرد داستان و حل شدن معماست نه هیچ علت و انگیزه‌ی انسانی.»

البته همین نقصی که منتقد ووکس به آن اشاره می‌کند به نوعی در تماتیک قصه‌ی تاریک توجیه شده است چرا که قصه اساساً درباره‌ی عدم اختیار بر سرنوشت است. در جهان داستان اتفاقات فقط و فقط در اثر جبری بیرونی شکل می‌گیرند. شاید تصور کنیم که این شخصیت‌ها هستند که قصه را پیش می‌برند اما به نظر می‌رسد قصه درست عکس این است. چرا که وقتی عنصر سفر در زمان وارد قصه‌ی می‌شود برای رعایت قواعد علم فیزیک اختیار و آزادی عمل به ناچار باید کنار گذاشته شود. شخصیت‌ها اسیر پلات پیچیده‌اند چون

با اینکه بیشتر منتقدان تلویزیون به شباهت‌های زیاد میان دو سریال علمی-تخیلی تلفلیکس-تاریک و چیزهای عجیب-اشاره کرده‌اند؛ از جمله گم‌شدن بچه‌های کوچک در دنیا‌های موازی و زنده کردن نوستالژی دهه‌ی هشتاد و تصویر شهری در آستانه‌ی فروپاشی؛ تاریخ چند ویژگی متمایز دارد که مایک‌هیل، منتقد نیویورک تایمز به یکی از آنها اشاره می‌کند: «با وجود تمامی شباهت‌ها ریشه‌ی اروپایی سریال تاریخ غیر قابل انکار است. به جای القای حس بی‌قراری و بالا بردن آذرنالین بیننده که ترفند همیشگی سریال‌های آمریکایی است: «تاریک» لحن تلخ و شک‌کننده‌ای به خود می‌گیرد که برای آنها که سریال فرانسوی «بازگشته‌ها» یا تزیل بریتانیایی-فرانسوی «گم‌شده» را دیده‌اند کاملاً آشنا است.»

دنیل فین برگ، منتقد هالیوود ریورتر هم به یکی دیگر از تفاوت‌های دو سریال اشاره می‌کند و می‌نویسد: «تاریک صمیمیت و گرمای چیزهای عجیب را ندارد. پس از تماشای پنج قسمت از ده قسمت فصل اول کاملاً شما را سردرگم و مشتاق می‌کند که بفهمید ماجرا از چه قرار است و نظم این دنیا چگونه شکل گرفته است اما جز این هیچ چیز دیگری برای‌تان اهمیت نخواهد داشت.»

تاریک بدون شک ساختار روایت بسیار منظم و دقیقی دارد و تا اینجا اکثر منتقدان و مخاطبان از متقاعد کرده که این قصه بی‌نقص‌ترین و کامل‌ترین نمونه‌ی سینمایی و تلویزیونی در استفاده از ایده‌ی سفر در زمان است که تا به حال دیده‌ایم. به گفته‌ی تاد و ندرت، منتقد ووکس این پلات آنقدر دقیق است که «می‌توان نقشه‌ی آن را ترسیم کرد و

حرف‌های امروز

مجید حقی، معاون نظارت و اعمال مقررات سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی: سامانه جدید ثبت و پاسخگویی به شکایات خدمات ارتباطی با هدف بهره‌مندی از نظرات مشترکان برای ارتقای بهبود کیفیت ارائه خدمات، نظارت موثرتر بر عملکرد ارائه‌دهندگان خدمات، سرعت‌دادن به رفع اشکالات شبکه‌های ارتباطی، فناوری اطلاعات و پستی راهاندازی شده است. در سامانه جدید امکان ثبت شکایات براساس موقعیت جغرافیایی مکان، نوع سرویس‌های متداول و به تفکیک ارائه‌دهندگان خدمات وجود دارد. همچنین در این سامانه قابلیت افزودن مستندات شامل تصویر و صوت و امکان پیگیری شکایات با دریافت کد رهگیری و امکان اعلام شکایات با روش‌های مختلف شامل تماس تلفنی، پست الکترونیکی و پیامک پیش‌بینی شده است.

محمدجواد آذری، جهرمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات: در جلسه‌ای که با دبیرکل اتحادیه مخابرات آسیا و اقیانوسیه داشت، درمورد وضعیت رشد شاخص‌های ICT در ایران طی سال‌های اخیر گفت: ایران از ابتدای تشکیل اتحادیه مخابراتی آسیا و اقیانوسیه حضور داشته است و همکاری‌های نزدیکی را با این اتحادیه انجام داده است. وی با تأکید بر ضرورت استفاده ICT در حوزه‌های دیگری چون کشاورزی، سلامت و انرژی در حوزه اقتصاد دیجیتال افزود: با همکاری‌های اخیر با کشورهای همسایه چون روسیه، ترکیه، آذربایجان و هند سعی می‌کنیم از ظرفیت بازارهای یکدیگر بهره ببریم. آری وان هورانسکی، دبیرکل اتحادیه مخابراتی آسیا و اقیانوسیه موسوم به APT نیز ضمن تشکر از حضور مؤثر ایران در فعالیت‌های این اتحادیه برنامه‌های آتی apt را تشریح و خواستار حمایت کشورمان در پیشبرد این برنامه‌ها شد.

عباس بیرامی، مدیرکل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان ایلام: در جلسه توأم کردن آموزش و مهارت و حمایت از کارآفرینی به منظور ارتقای شایستگی‌های حرفه‌ای در سطح استان با استانداردهای مهارت‌آموزی تدوین شده توسط سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور را ضروری دانست و برای همکاری در این زمینه با دانشگاه اعلام آمادگی کرد. وی در ادامه استفاده از ظرفیت طرفین درخصوص اجرای همایش‌ها و مشارکت در برگزاری رویدادهای کارآفرینی و استارت‌آپ‌ها را خواستار شد. مدیرکل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان گفت: در صورتی که محصول سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری بالارزش، مراحل و شرایط ورود به بازار را داشته باشد، اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات این آمادگی را دارد تا در قالب وام و وجه اداره شده و همچنین در صورت ثبت در سامانه کارا از این طرح‌ها حمایت کند.

بلاک‌چین راهکاری نو در خدمت امنیت

بلاک‌چین قادر است رمز‌گذاری و تایید را بهبود بخشد و این خبر خوبی برای امنیت اینترنت اشیا و محافظت DDOS است

رسول رحیمی مترجم گروه تکنیک

بلاک‌چین یک لجر غیرمتمرکز و توزیعی است که برای ارائه بیشترین اعتماد و امنیت طراحی شده است. با استفاده از کریپتوگرافی، تراکنش‌ها به ترتیب و به صورت عمومی ثبت می‌شوند و هر یک از آنها دارای نشانه زمانی بوده و به مورد قبلی متصل شده است. این بلاک‌های دیجیتال را صرفاً می‌توان از طریق توافق تمام شرکت‌کنندگان به‌روزرسانی کرد و تغییر و حذف داده‌ها امری غیرممکن است. در نتیجه، از زمان **peak of the hype cycle** در سال ۲۰۱۶، بلاک‌چین به یکی از اولویت‌های اصلی مدیران صنایع به ویژه در خدمات مالی، انرژی و تولید تبدیل شده است. تایید پرداخت‌های بیت کوین نیز اصلی‌ترین کاربرد آن است، اما این فناوری را می‌توان برای شبکه‌های تحویل محتوا و سیستم‌های شبکه هوشمند نیز به کار برد.

نحوه استفاده از بلاک‌چین برای امنیت فضای مجازی

بلاک‌چین قادر است همه موارد را بهبود بخشد که از جمله آنها می‌توان به پیشبرد انسجام داده‌ها و هویت‌های دیجیتال به منظور ارائه دستگاه‌های IOT ایمن‌تر و جلوگیری از حملات DDOS اشاره کرد. در واقع، بلاک‌چین ممکن است در CIA نیز به کار برده شود زیرا از سه اصل محرمانه بودن، انسجام و دسترسی پیروی کرده و دارای انعطاف، رمزگذاری، بررسی و شفافیت بالایی است. بیل بوچانان، یکی از محققان کامپیوتر و استاد دانشگاه ادینبورگ ناپیر می‌گوید: «بلاک‌چین خلاقانه‌ای امنیتی ایجاد شده توسط ما را پرمی‌کند. در سال ۲۰۱۸، رمزگذاری باید به اقدامی عادی تبدیل شود. در حال حاضر، شما نمی‌توانید تایید کنید که ایمیل ارسال شده برای شما توسط فرد دیگری خوانده نشده یا تغییر نیافته است. ما حتی نمی‌توانیم از هویت اصلی فرد ارسال‌کننده نیز اطمینان حاصل کنیم.» با استفاده از روش‌های

بلاک‌چین، ما می‌توانیم تعاملات خود را مورد تایید قرار دهیم. بوچانان می‌گوید: «اگرچه ابهامات متعددی در مورد ارزش‌ها وجود دارد، استفاده از روش‌های بلاک‌چین منجر به ایجاد زیرساختی ایمن و قابل اعتماد برای خدمات دیجیتال ما خواهد بود. اصلی‌ترین استفاده از آن، تغییر بخش عمومی و ایجاد یک زیرساخت مبتنی بر شهروند خواهد بود. این امر شهروندان را قادر می‌کند به هویت‌های خود دسترسی داشته و سپس هر یک از تراکنش‌ها را می‌توان مورد تایید قرار داد. ما می‌توانیم

اجزای خدمات عمومی خود را اعمال کنیم که از جمله آنها می‌توان به پرداخت سود، استفاده از قراردادهای هوشمند و امضاها اشاره کرد.» در زیر به برخی از کاربردهای بلاک‌چین برای ایجاد امنیت اشاره خواهیم کرد.

ایمن‌سازی دستگاه‌ها با تایید اصالت

از آنجایی که تمرکز فناوری اطلاعات به دستگاه‌های هوشمند دارای داده‌ها و قابلیت اتصال به اینترنت معطوف شده

است، ایمنی یکی از اصلی‌ترین نقش‌ها را در این زمینه ایفا می‌کند. گسترش شبکه ممکن است برای بازده فناوری اطلاعات، تولید و مصرف انرژی مناسب باشد، اما چالش امنیتی را برای CISOها، CIOها و کسب‌وکار فراهم می‌آورد. بسیاری از افراد به دنبال استفاده از بلاک‌چین برای ایمن‌سازی IOT و دستگاه‌های IOT صنعتی هستند، زیرا این فناوری منجر به تقویت اعتبارسنجی و اختصاص و جریان بهتر داده شده و مدیریت موارد ثبت شده را تسهیل می‌کند. برای مثال، استارت‌آپ

Xage Security در اواخر سال ۲۰۱۷ آغاز به کار کرد و ادعا داشت که فناوری بلاک‌چین tamper-proof آن داده‌های خصوص و اعتبارسنجی را در شبکه‌ای از دستگاه‌ها توزیع خواهد کرد. علاوه بر این، این شرکت می‌گوید که از ارتباطات پشتیبانی کرده و می‌تواند با اتصال‌های غیرعادی و سیستم‌های صنعتی مختلف کار کند.

این شرکت بیان کرده است که با ABB Wireless در زمینه پروژه‌های قدرت و اتوماسیون مورد نیاز برای ایمنی توزیع همکاری دارد. آنها همچنین با شرکت Dell در زمینه خدمات امنیتی در Dell IOT Gateways همکاری کرده و پلتفرم EdgeX این شرکت نیز برای صنایع انرژی طراحی شده است. در این میان، دولت جزیره من در انگلستان نیز مسیر متفاوتی را در پیش گرفته است. این دولت از فناوری بلاک‌چین برای جلوگیری از مصالحه دستگاه‌های IOT استفاده کرده است. این پیشرفت‌ها در سطح چیبست اعمال می‌شوند.

غیر قابل اعتماد است. از این مسئله ناشی می‌شود که هر فردی در این شبکه می‌تواند بدون اینکه هیچ مقام و مسئولی تراکنش‌های او را تایید کند، اقدام به فعالیت کند اما این مسئله به معنای اینکه بلاک‌چین واقعاً «غیر قابل اعتماد» است، نیست. کاربران شبکه بلاک‌چین به «مانرها» (استخراج‌کننده‌های ارز دیجیتال) مانند بیت‌کوین که امنیت شبکه را تأمین می‌کنند) اعتماد می‌کنند. وجود مانرها سبب اطمینان از اجرای درست شبکه می‌شود و هر چه تعدادشان بیشتر باشد، امنیت شبکه افزایش می‌یابد.

«کلاهبرداری در بلاک‌چین غیرممکن است» این مورد قطعاً اشتباه است. اطلاعات در بلاک‌چین توسط کاربران ذخیره می‌شود و اگر کاربران این شبکه دروغ یا اطلاعات ناصحیح ارائه دهند، دروغشان بخشی از این شبکه خواهد بود. فناوری بلاک‌چین تنها بستری برای سازماندهی اطلاعات است نه تضمین‌دهنده صحت اطلاعات موجود روی آن. بنابراین اگر کسی تلاش می‌کند تا ثابت کند که فناوری بلاک‌چین شبکه‌ای سراسر

پیشرفته‌تر از آن است) در سال ۲۰۱۶ مجبور شد زنجیره‌هایش را برای بازیابی سرمایه‌های به سرقت رفته‌اش دستکاری کند.

بلاک‌چین غیرمتمرکز است:

این مسئله هم بر مبنای برخی ویژگی‌های فناوری بلاک‌چین بیان شده اما حقیقت تا این حد صفر و صدی نیست. محققان دانشگاه کورنل اخیراً دریافته‌اند که بیت‌کوین و اتریوم، دو گونه از رایج‌ترین ارزهای دیجیتال، بسیار کمتر از آنچه تصور می‌شود غیرمتمرکز هستند و هر دو آنها با استفاده از کمتر از ۲۰ ماینینگ (استخراج‌کننده‌های ارزهای دیجیتال) اداره می‌شوند. این در حالی است که هیچ کیف پول الکترونیکی (wallet) عمومی و جهانی وجود ندارد تا کاربران ارزهای دیجیتال مبتنی بر بلاک‌چین بتوانند از آن استفاده کنند و این دسته از کاربران مجبورند تا از فضای ذخیره یک شرکت دیگر برای ذخیره‌ی اندوخته‌شان استفاده کنند و این موضوع ثابت می‌کند که روند این کار به صورت کلی غیرمتمرکز است. «بلاک‌چین به اعتماد نیازی ندارد» مفهوم این مسئله که فناوری بلاک‌چین

آن قرار بگیرد و زمانی که حباب این شایعات بترکد، تمام دنیای فناوری بلاک‌چین ضربه خواهد خورد. یکی از مؤسسات تحقیقات بازار، در مقاله‌ای به بیان برخی از ویژگی‌های فناوری بلاک‌چین پیرامون این فناوری پاسخ داده است. در ادامه به بررسی شش موردی که توضیح می‌دهد این پدیده شایعات چگونه در اطراف بلاک‌چین تبیده شده و اینکه حقیقت ماجرا چیست می‌پردازیم:

بلاک‌چین تغییرناپذیر است:

برنامه‌نویس طراح نظام بلاک‌چین، از بروز تغییرات در این سیستم جلوگیری کرده است اما این به این معنا نیست که امکان تغییر چیزی که بلاک‌چین نشان می‌دهد وجود ندارد؛ تمام حلقه‌های این زنجیره می‌توانند دوباره برنامه‌ریزی یا دستکاری شوند. بنابراین تراکنش‌ها در یک نقطه‌ی مهم به صورت متفاوتی از تراکنش‌های پیشین صورت می‌گیرد. برای مثال کمپانی معروف اتریوم (Ethereum) - دومین ارز دیجیتال پلتفرم بزرگ بازار که مشابه بیت‌کوین و بسیار

بلاک‌چین از واقعیت تا تخیل

سعید خدابخشی مترجم گروه تکنیک

امروزه از فناوری «بلاک‌چین» (یک پایگاه داده توزیع شده از اسناد یا دفتر کل عمومی از همه تراکنش‌ها یا رویدادهای دیجیتال است که توسط اجزای تشکیل‌دهنده‌اش به شکل مشترک اجرامی شود. هر تراکنش در دفتر کلی عمومی با توافق اکثریت اجزای سیستم محقق می‌شود و اطلاعاتی که یکبار وارد سیستم شده باشد، هرگز پاک نمی‌شوند) به عنوان یک فناوری انقلابی یاد می‌شود که می‌تواند همه‌چیز را تغییر دهد؛ از مدیریت زنجیره تأمین گرفته تا تولید انرژی و حتی مدیریت حقوق آثار موسیقی. درست است که فناوری بلاک‌چین می‌تواند به طور بالقوه بسیاری از صنایع را دستخوش تغییر کند اما این تغییر دادن به این معنا نیست که فناوری بلاک‌چین می‌تواند نوح‌داری برای تمام مشکلات جهان باشد. این فناوری همانند گلوله جادویی می‌ماند که شلیک آن می‌تواند منجر به تغییرات عجیب و غریبی در بازار شود که عواقب واقعی

جست و جو: راه‌نمای فناوری

گوشی مذکور در بازارهای مختلف جهانی به سنسور سنجش ضریب قلب باشیم. انتظار می‌رود وان‌پلاس ۶ اولین گوشی این شرکت باشد که از استاندارد مقاومت در برابر نفوذ مایعات و گردوغبار IP بهره می‌برد. طبق اخبار منتشر شده نسخه‌ی قدرتمند این گوشی نیز از ۸ گیگابایت حافظه‌ی رم در کنار ۲۵۶ گیگابایت حافظه‌ی ذخیره‌سازی بهره می‌برد. وان‌پلاس ۶ در بخش پشتی خود شاهد تعبیه‌ی سنسور اثر انگشت در کنار ترکیب دوربین دوگانه خواهد بود. نسخه‌ی ۸.۱ اندروید با پشتیبانی از ژست‌های لمسی برای حذف کلبه‌های ناویری که پیش‌تر شاهد کاربری آن در وان‌پلاس ۵T بودیم و تجهیز به الگوریتم تشخیص چهره‌ی توانمندتر، از دیگر قابلیت‌های پرچمدار بعدی وان‌پلاس خواهند بود.

مادربردهای جدید کارفور

Colorful شرکتی چینی و خوش‌نام در ساخت قطعات کامپیوتر است اکنون کارفور از عرضه‌ی مادربردهای جدید خود خبر داده که از سوکت LGA1151 نسل هشتم پردازنده‌های اینتل پشتیبانی می‌کند. این مادربردها با نام‌های C.B360M-HD Pro V20 و C.H310-K Pro V20 شناخته می‌شوند. کمپانی کارفور قصد دارد تا با معرفی سری جدید Battle Axe به گیرها، به آنها تجربه‌ای نو در انجام بازی‌ها روی محصولات این شرکت هدیه دهد. مادربرد پردازنده‌های ۶۵ وات توان مصرفی پشتیبانی می‌کند و همچنین به ترکیب کاملی از اتصالات و درگاه‌ها نیز تجهیز شده است تا بتواند تمامی نیازهای کاربران را برطرف کند. ترکیب کاملی از USB 3.0 و USB 3.1 به کاربران اجازه می‌دهد تا بتوانند با بالاترین سرعت به تمامی دستگاه‌هایشان متصل شوند. همچنین مادربرد Battle Axe جدید از حافظه‌های پرسرعت PCIe 4x M.2 نیز پشتیبانی می‌کند. همچنین Colorful مادربرد جدید دیگری نیز عرضه کرده است. مدل C.H310M-K PRO V20 با مناسب خریدارانی است که تمایل دارند با بودجه‌ای محدود یک سیستم کاملاً مدرن، همراه با پوشش کامل نیازهای ضروری‌شان را داشته باشند. این مادربرد دارای چیپست Intel H310 است و از پردازنده‌های تا ۶۵ وات توان مصرفی پشتیبانی می‌کند. این مادربرد می‌تواند تا ۳۲ گیگابایت حافظه رم را در سرعت‌های ۲۱۳۳ مگاهرتز تا ۲۴۰۰ مگاهرتز پشتیبانی کند.

Agent A: A puzzle in disguise

بازی پازلی از استودیوی بازی‌سازی Agent A: A puzzle in disguise یک Yak & Co است که شما در نقش مامور A ماموریت جدیدی به تاژگی به دفترتان رسیده است. رویی قرمز جاسوس دشمن و خطرناک است که به عنوان مامور مخفی تعیین شده است. وظیفه شما این است که این زن بدجنس را پیدا کنید و انگیزه نامشخص او را آشکار کنید. به جست‌وجوی رویی بپردازید و به مخفیگاهش نفوذ کنید و برنامه‌های او را کشف کنید و هدفش را خنثی کنید. در یک جهان پر از بازل‌ها و اشیای پنهان به کاوش بپردازید و اشیای مختلف را جمع‌آوری کنید و با استفاده هوشمندانه از آنها قفل دنباله‌ای از پازل‌های مختلف را آتلاک کنید.

خداحفاظتی با کینکت

مایکروسافت با پرده‌برداری از پروژه‌ی کینکت برای آژور اعلام کرد که این فناوری کنار گذاشته شده از بخش ایکس باکس را با سرویس رایانش ابری آژور تلفیق می‌کند. دوربین شناسایی حرکت کینکت برای کنسول بازی ایکس باکس مایکروسافت مدت‌هاست که محصولی مرده به‌شمار می‌رود؛ مایکروسافت در اکتبر سال گذشته به‌طور کامل این محصول را از خانوادگی ایکس باکس کنار گذاشت. اما ردموندی‌ها در رویداد بیلد ۲۰۱۸ اعلام کردند که برتد کینکت و فناوری دوربین Time-of-Flight آن را احیا خواهند کرد؛ اما این بار هدف از احیای کینکت استفاده از آن در دنیای بازی‌های ویدیویی نیست، در عوض مایکروسافت از پروژه‌ی کینکت برای آژور پرده‌برداری کرد؛ پکیج جدیدی از سنسورها که دوربین کینکت را با یک کامپیوتر آن‌برد ترکیب می‌کند و پکیج کوچکی که توسعه‌دهندگان می‌توانند آن را با پروژه‌های خود ادغام کنند، بنظر می‌رسد که هدف اصلی مایکروسافت، تلفیق فناوری دوربین این شرکت با ابزارهای یادگیری ماشینی مبتنی بر رایانش ابری آن باشد؛ ابزارهایی که در حقیقت مدل‌های سفارشی‌شده و از پیش‌ساخته‌ای از مجموعه‌ی سرویس‌های ادراکی مایکروسافت و پلتفرم اینترنت اشیای آج برای رایانش‌های مرزی هستند.

کیبورد Infarex K20

شرکت ADATA قصد دارد محصول جدیدی از سری کیبورد گیمینگ XPG را وارد بازار کند. این محصول K20 Infarex نام دارد، یک صفحه کلید مکانیکی گیمینگ است و به نور پس‌زمینه RGB نیز مجهز شده است. در این کیبورد از کلیدهای مکانیکی آبی Kaiih استفاده شده است. خصوصیت بارز این کیبورد در صدای واضح و لمسی بودن آنهاست. این کیبورد برای افرادی که عادت ندارند با فشار زیادی تایپ کنند، کاملاً راحت است و دارای طول عمر مفید ۵۰ میلیون بار استفاده هستند که حتی برای گیمرها نیز عمری طولانی به حساب می‌آید. کیبورد XPG K20 Infarex هم مانند دیگر کیبوردهای گیمینگ دارای قابلیت anti-ghosting است. این ویژگی مربوط به زمانی است که کاربر چندین کلید را همزمان فشرده است؛ برای جلوگیری از هرگونه دستور غلط و اضافی، از قابلیت anti-ghosting استفاده می‌شود. از جمله نور چراغ‌های LED این صفحه کلید نیز از اتصال USB Type-A بهره می‌گیرند. چیدمان کلیدهای این keyboard براساس استاندارد ۱۰۴ دکمه‌ای ANSI است و هر دکمه به صورت مجزا دارای نور پس‌زمینه‌ی مربوط به خود هستند.

وان‌پلاس ۶

وان‌پلاس به‌تازگی با انتشار تصویری در شبکه‌ی اجتماعی ویبو (Weibo) چین، از احتمال تجهیز پرچمدار بعدی خود به سنسور ضریب قلب خبر داد. پس از انتشار این تصویر احتمالاً شاهد تجهیز تمام نمونه‌های

ارائه فرصت‌های مختلف برای قطعی‌های گسترده توسط DNS و همچنین هک علیه سازمان‌ها را مشاهده می‌کنیم. بنابراین، زیرساخت معتمد DNS با استفاده از روش‌های بلاک چین به زیرساخت اعتمادی اینترنت کمک می‌کند.

کاهش حملات DDOS

استارت‌آپ بلاک‌چینی Gladius ادعا دارد که سیستم لجر غیرمتمرکز آن در برابر حملات DDOS محافظت می‌کند که این ادعا در شرایطی که حملات با سرعت بیش از ۱۰۰Gbps انجام می‌گیرند، بسیار با اهمیت است. شرکت بیان دارد که راه‌حل‌های غیرمتمرکز می‌توانند با فراهم آوردن امکان اتصال به منابع محافظتی نزدیک، محافظت بهتری ارائه داده و محتوا را تسریع کرده و از این طریق با حملات مقابله کنند. جالب است که Gladius بیان دارد که شبکه غیرمتمرکز کاربران را به اجاره دادن پهنای باند مزاد قادر می‌کند که پهنای باند مزاد به گره‌ها توزیع می‌شود که گره‌ها نیز پهنای باند را به وبسایت‌های تحت حملات DDOS انتقال می‌دهند تا از فعالیت آنها اطمینان حاصل کنند. در مواقع پرازدحام (بدون حملات DDOS) Gladius بیان دارد که شبکه آن با عمل به عنوان یک شبکه تحویل محتوا منجر به تسریع دسترسی به اینترنت می‌شود.

امنیت بلاک چین نوش دارو نیست

بلاک چین از نظر پیچیدگی فنی و سیستم‌های مختلف یک نوش دارو به شمار نرفته و قادر به ارائه امنیت ۱۰۰ درصد نیست. بوجانان نگران مواردی نظیر محدودیت میزان تراکنش و تنش در مورد اینکه آیا اطلاعات باید بر روی بلاک چین

ذخیره شوند یا نشوند، است. بوجانان می‌گوید: «سال ۲۰۱۸ باید سال استفاده از رمزنگاری برای تمام داده‌های ما باشد و بلاک چین اساسی را برای این مقیاس در سازمان‌ها ارائه می‌دهد. چالش اصلی دوری از زیرساخت‌های IT و بازسازی آنها با استفاده از بلاک چین است. یکی از عوامل کلیدی ایجاد جفت کلیدها (دارای کلید عمومی و خصوصی) است که افراد را شناسایی خواهد کرد. متأسفانه، روی رویکردهای سنتی IT تمرکز داشته و حرکت به سمت روش‌های بلاک چین نیازمند افزایش تنش بین حریم خصوصی و حقوق جامعه برای محافظت از خود باشد.»

کامل حذف کرده و از بلاک چین به عنوان یک لجر توزیعی دامنه‌ها و رمزهای عمومی آنها استفاده می‌کند. علاوه بر این، عمومی یک PKI عمومی و قابل بررسی ارائه می‌دهد که یک نقطه شکست ندارد. استارت‌آپ REMME برای هر ابزار یک مجوز SSL خاص بر اساس بلاک چین ارائه می‌دهد و از این طریق مانع از نفوذ مزاحمین با استفاده از گواهی‌های جعلی می‌شود، این در حالی است که شرکت تحقیقاتی Pomcor اصولی را برای PKI مبتنی بر بلاک چین منتشر کرده است که از بلاک چین برای ذخیره‌سازی هش‌های منتشر شده و مجوزهای بازگشته شده استفاده می‌کند. در صورتی که استارت‌آپ امنیت داده استونی Guardtime بتواند عملکرد خوبی داشته باشد، شاید بتوان PKI را جایگزین کرد. این شرکت از بلاک چین‌ها برای ایجاد KSI که جایگزینی برای PKI است، استفاده می‌کند. Guardtime از طریق بلاک چین به پردآمدترین شرکت جهان تبدیل شده است و با استفاده از این فناوری در سال ۲۰۱۶ توانست یک میلیون گزارش سلامتی استونی را ایمن‌سازی کند.

بوجانان می‌گوید: «در حال حاضر ما از PKI برای ایجاد زیرساخت اعتماد استفاده می‌کنیم، اما این امر اغلب با مشکل مواجه می‌شود، زیرا مرجع مجازی در حال حاضر مجوزهای دیجیتالی را برای خود جعل می‌کند. با استفاده از روش‌های بلاک چین، می‌توان از طریق هویت‌های ایجاد شده توسط شهروندان، تراکنش‌ها را امضا و تایید نمود.»

DNS ایمن تر

Mitai botnet نشان داد که تغییر زیرساخت‌های اینترنتی بسیار آسان است. با ارائه DNS برای بسیاری از وبسایت‌های اصلی، مهاجمان قادر بودند دسترسی به Twitter، Netflix، PayPal و سایر سرویس‌ها را قطع کنند. رویکرد بلاک چین برای ذخیره ورودی‌های DNS منجر به افزایش ایمنی با حذف هدف قابل حمله می‌شود. Nebulis پروژه جدیدی است که مفهوم DNS توزیعی را بررسی می‌کند که به هیچ عنوان تحت درخواست‌های دسترسی با مشکل مواجه نمی‌شود. Nebulis از بلاک چین انبوم و IFPS (جایگزین توزیعی برای HTTP) برای ثبت و برطرف کردن نام دامنه‌ها استفاده می‌کند. بوجانان می‌گوید: «در قلب اینترنت، ما خدمات ضروری نظیر

بلاک چین برای ایمن‌سازی اطلاعات خصوصی تبادل شده در گفت‌وگوها، اپلیکیشن‌های پیام‌رسانی و شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند. برخلاف رمزگذاری آنها به انتهای به کار برده شده توسط نرم‌افزارهایی نظیر WhatsApp و iMessage، پیام‌رسان Obsidian از بلاک چین برای ایمن‌سازی فراداده‌های کاربران استفاده می‌کند. کاربرد دیگر از ایمیل یا سایر روش‌های احراز هویت برای استفاده از پیام‌رسانی استفاده نخواهد کرد. فراداده‌ها به صورت تصادفی در یک لجر پراکنده شده و امکان جمع‌بندی آنها به یک نقطه وجود نخواهد داشت. در جایی دیگر، مهندسين DARPA نیز از بلاک چین برای ایجاد یک سرویس پیام‌رسان ایمن و مقاوم در برابر حملات استفاده کردند. به دلیل ایمنی بالای بلاک چین و ارتباطات معتبر، انتظار می‌رود که این زمینه در آینده نزدیک پیشرفت بسیار خوبی داشته باشد.

بلاک چین برای ایمن‌سازی اطلاعات خصوصی تبادل شده در گفت‌وگوها، اپلیکیشن‌های پیام‌رسانی و شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند. برخلاف رمزگذاری آنها به انتهای به کار برده شده توسط نرم‌افزارهایی نظیر WhatsApp و iMessage، پیام‌رسان Obsidian از بلاک چین برای ایمن‌سازی فراداده‌های کاربران استفاده می‌کند. کاربرد دیگر از ایمیل یا سایر روش‌های احراز هویت برای استفاده از پیام‌رسانی استفاده نخواهد کرد. فراداده‌ها به صورت تصادفی در یک لجر پراکنده شده و امکان جمع‌بندی آنها به یک نقطه وجود نخواهد داشت. در جایی دیگر، مهندسين DARPA نیز از بلاک چین برای ایجاد یک سرویس پیام‌رسان ایمن و مقاوم در برابر حملات استفاده کردند. به دلیل ایمنی بالای بلاک چین و ارتباطات معتبر، انتظار می‌رود که این زمینه در آینده نزدیک پیشرفت بسیار خوبی داشته باشد.

بلاک چین برای ایمن‌سازی اطلاعات خصوصی تبادل شده در گفت‌وگوها، اپلیکیشن‌های پیام‌رسانی و شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند. برخلاف رمزگذاری آنها به انتهای به کار برده شده توسط نرم‌افزارهایی نظیر WhatsApp و iMessage، پیام‌رسان Obsidian از بلاک چین برای ایمن‌سازی فراداده‌های کاربران استفاده می‌کند. کاربرد دیگر از ایمیل یا سایر روش‌های احراز هویت برای استفاده از پیام‌رسانی استفاده نخواهد کرد. فراداده‌ها به صورت تصادفی در یک لجر پراکنده شده و امکان جمع‌بندی آنها به یک نقطه وجود نخواهد داشت. در جایی دیگر، مهندسين DARPA نیز از بلاک چین برای ایجاد یک سرویس پیام‌رسان ایمن و مقاوم در برابر حملات استفاده کردند. به دلیل ایمنی بالای بلاک چین و ارتباطات معتبر، انتظار می‌رود که این زمینه در آینده نزدیک پیشرفت بسیار خوبی داشته باشد.

تقویت یا حتی جایگزینی PKI

PKI یک کریپتوگرافی رمز عمومی است که برای ایمن‌سازی ایمیل‌ها، اپلیکیشن‌های پیام‌رسانی، وبسایت‌ها و سایر انواع ارتباطات به کار برده می‌شود. با این حال، بسیاری از استفاده‌های آن به یک گواهی شخص ثالث نیاز دارند که مجازان رمزگذاری شده دسترسی داشته یا هویت افراد را جعل کنند. انتشار کلیدها در بلاک چین منجر به از بین رفتن انتشار کلیدهای نادرست شده و اپلیکیشن‌ها را به تایید هویت افراد قادر می‌کند. CertCoin یکی از اولین PKI‌های مبتنی بر بلاک چین است. این پروژه مدیریت مرکزی را به طور

است. این پروژه مدیریت مرکزی را به طور

Startup Filament به‌تازگی چیپست جدیدی را رونمایی کرده است که دستگاه‌های IOT را برای کار با چندین فناوری بلاک چین قادر می‌کند. ایده اصلی چیپست Blocklet رمزگذاری مستقیم داده‌های حسگر IOT به بلاک چین با هدف ارائه اساسی ایمن برای تعاملات و تبادلات غیرمتمرکز است.

افزایش محرمانه بودن و انسجام داده‌ها

اگرچه بلاک چین در اصل بدون کنترل‌های دسترسی خاص ایجاد شده بود، اما امروزه برخی از اجراهای بلاک چین محرمانه بودن داده‌ها را مورد خطاب قرار داده و به چالش‌های کنترلی دسترسی دارند. این یکی از اصلی‌ترین چالش‌ها در عصری است که داده‌ها را می‌توان به آسانی تغییر داده یا جعل کرد، اما رمزگذاری کامل داده‌های بلاک چین اطمینان حاصل می‌کند که این داده‌ها در اختیار افراد تایید نشده قرار نخواهند گرفت. بنابراین احتمال حملات افراد واسط نیز به طور چشمگیری کاهش می‌یابد. انسجام داده‌ها به IOT و دستگاه‌های IOT نیز بسط داده می‌شود. برای مثال، IBM پلتفرم Watson IOT خود را به گزیندهای برای مدیریت داده‌های IOT در یک لجر خصوصی بلاک چین تجهیز کرده است که در سرویس کلود BigBlue قرار دارد. سرویس انسجام داده‌های بلاک چین اریکسون نیز داده‌های ایمن، قابل بررسی و سازگاری را برای توسعه‌دهندگان اپلیکیشن که با پلتفرم Predix PaaS فعالیت می‌کنند، ارائه می‌دهد.

پیام‌رسانی خصوصی و ایمن

استارت‌آپ‌هایی نظیر Obsidian از

دروغ است، درگیر شایعات شده و تحت‌تأثیر اطلاعات نادرست قرار گرفته است.

شفافیت در بلاک چین مزیت است

برای بسیاری از کمپانی‌ها و اپلیکیشن‌ها، این مسئله که وجود شفافیت مزیت محسوب می‌شود صحیح است اما لازم نیست که تمام تراکنش‌ها و نقل و انتقالات شبکه بلاک چین در معرض دید عموم قرار بگیرد. «محرمانه» بودن اطلاعات یکی از دغدغه‌ها و نگرانی بسیاری از کسب‌وکارهاست و مطمئناً صاحبان این‌گونه کسب‌وکارها رضی نخواهند بود اطلاعاتشان در دسترس عموم قرار بگیرد.

قراردادهای هوشمند بر پایه هوش مصنوعی ایجاد شده‌اند

فناوری «قراردادهای هوشمند» که باعث انجام شدن اتوماتیک تراکنش‌ها در شبکه بلاک چین می‌شود، تنها به اندازه‌میزان کارآمدی کدهای برنامه‌ی آن می‌تواند مفید و کارآمد باشد و با هوش مصنوعی تفاوت‌های بسیاری دارد. اتوماسیون قراردادهای هوشمند هیچ‌گامانند طراحی‌های نرم‌افزاری هوش مصنوعی نبوده و تاکنون مواردی از سقوط شدید ارزش سهام کمپانی‌هایی که از الگوریتم‌های معاملاتی اتوماتیک

استفاده می‌کرده‌اند نیز وجود داشته است. بسیاری از سرمایه‌گذاران و شرکت‌هایی که در حال حاضر به سمت فناوری بلاک چین هجوم آورده‌اند و شدیداً مشتاق فعالیت در این عرصه هستند، متوجه نیستند یا حتی نمی‌خواهند روابط پیچیده پشت این شش مورد را که در خصوص این فناوری عنوان شد، بدانند. باید بدانیم که نباید ساده‌انگانه به فناوری بلاک چین نگاه کرد و تصور کرد که این فناوری به سادگی بسترهای اطلاعاتی دیگر است. فناوری بلاک چین به صورت مفهومی تصور ما از داده‌ها و طبقه‌بندی سطوح مختلف آن را تغییر می‌دهد. فعالیت و کسب درآمد در شبکه بلاک چین پیچیده‌تر از کسب درآمد از سرمایه‌گذاری روی ارزهای دیجیتالی است که همه اکنون شاهد آن هستند. فناوری بلاک چین با مفهوم پیچیده‌اش، می‌تواند آغازی برای تغییر طولانی مدت صنایع نوگاون باشد. افسانه‌زایی از فناوری

بلاک چین می‌تواند منجر به حرکت رو به جلوی سرمایه‌گذاری‌های پایدار و شفاف در این زمینه شده و باعث شود تا شرکت‌هایی

که برپایه این فناوری فعالیت می‌کنند، روی زمین سخت و مستحکم قرار گیرند، نه خانه‌ای روی آب.

اعداد روز

۷۹

واحد

شاخص کل بورس تهران طی هفته گذشته رشد کرد. شاخص کل بازده نقدی و قیمتی بورس تهران، در پایان معاملات هفته منتهی به ۱۸ اردیبهشت ماه ۹۷، به رقم ۹۳ هزار و ۶۹۱ واحد رسید. همچنین تعداد ۱۰۹ میلیون واحد از صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس تهران به ارزش کل بیش از ۱۱۲۵ میلیارد ریال مورد معامله قرار گرفت و به ترتیب با ۱۰۶ درصد و ۱۱۰ درصد افزایش نسبت به هفته گذشته همراه شدند.

۹,۶

درصد

نرخ تورم در اسفند ۹۶ نسبت به اسفند ۹۵ بوده است. شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی نیز در اسفندماه ۱۳۹۶ پس از حذف نوسانات فصلی نسبت به ماه قبل ۰.۸ درصد افزایش داشت. بیشترین میزان افزایش این شاخص متعلق به استان چهارمحال و بختیاری با ۲ درصد و کمترین آن مربوط به استان یزد با ۰.۷ درصد بود.

۱۲,۱

درصد

هزینه تفریح و امور فرهنگی در سال ۹۶ نسبت به ۹۵، بیشتر شد. این افزایش بیشتر ناشی از بالا رفتن شاخص بهای گروه‌های هزینه مسافرت با تور معادل ۲۸.۴ درصد، لوازم تفریح، بازی و ورزشی ۲۰.۷ درصد، «رادیو، تلویزیون، ضبط و پخش صوت و تصویر» و «نوشت افزار» هر یک ۱۰.۴ درصد و خدمات تفریحی و فرهنگی ۰.۶ درصد بوده است.

۱۱,۳

درصد

هزینه رستوران و هتل در سال ۹۶ نسبت به ۹۵ بیشتر شد. این افزایش بیشتر ناشی از بالا رفتن شاخص بهای گروه‌های هزینه غذای آماده در خارج از خانه معادل ۰.۸ درصد، هزینه هتل و مهمانپذیر ۶.۷ درصد و غذای آماده جهت مجالس و مراسم ۱۰.۲ درصد بوده است.

۲

هزار میلیارد ریال

سبب غذایی خانوارهای نیازمند در ماه رمضان مصوب شد. محمد باقر نوبخت، سخنگوی دولت گفت: «دولت در راستای سیاست‌های فقرزدایی، پرداخت یارانه‌های فروردین ماه را به موقع انجام داده و در اردیبهشت ماه نیز در زمان مشخص یارانه‌ها را به حساب خانوارها واریز می‌کند. همچنین دولت با توجه به نزدیک شدن به ماه مبارک رمضان، یک سبد غذایی ویژه را نیز به تمامی افرادی که تحت پوشش بوده و در جامعه هدف قرار گرفته‌اند، اختصاص می‌دهد.»

۷۸

دلار

قیمت نفت برنت در پایان معاملات آخر هفته گذشته بود. براساس گزارش روتترز، نگرانی از عرضه نفت و احتمال اختلال در صادرات ایران موجب شد بازارهای نفت، معاملات روز پنجشنبه خود را اندکی بالاتر به پایان ببرند. همچنین بازارها با احتمال این که تولید نفت ونزولا بیش از این هم افت کند.

بحران سازان اقتصاد ایران

سه گروه با بی‌انگیزی، بی‌اطلاعی و اغراق در حال بحران‌سازی برای اقتصاد ایران شده‌اند

تاسیس هم طی یازده ماه سال ۹۶ به نسبت سال قبل به ترتیب ۲٫۸ درصد، ۲۷٫۶ درصد و ۲۳ درصد افزایش یافته است.»

این اطلاعات نشان می‌دهند که شرایط حاکم بر اقتصاد ایران چندان تناسبی با ادراک عمومی شهروندان ایرانی از وضعیت زندگی‌شان ندارد. یکی از جامعه‌شناسان چندی قبل در تحلیل شرایط ذهنی حاکم بر مردم گفته بود: «وضعیت عمومی زندگی مردم بهتر شده است. یعنی هرکس در موقعیت خودش وضعیت مناسب‌تری در قیاس با گذشته دارد ولی وقتی به صورت جمعی از آنها سوال می‌کنید گزارش بدتری از شرایطشان می‌دهند.» گفته‌های او نشان می‌دهد ذهن مردم ایران از واقعیت‌ها جلو زده است. ترامپ، برجام و دلار موقعیتی را برای مردم ایران رقم زده‌اند که آنها دیگر نمی‌توانند براساس مولفه‌های روز در مورد شرایط زندگی و پیرامونشان تحلیل ارائه دهند.

چه کسانی مقصرند؟

سه گروه به صورت مشخص درگیر وضعیت امروز اقتصاد ایران شده‌اند.

میانگین جمعیت کشور در سال ۱۴۳۰ کمتر می‌شود؟

میانگین جمعیت کشور در سال ۱۴۳۰ کمتر می‌شود؟

میانگین جمعیت کشور در سال ۱۴۳۰ کمتر می‌شود؟

میانگین جمعیت کشور در سال ۱۴۳۰ کمتر می‌شود؟

سکه‌های پر برکت

چه کسانی از پیش‌فروش سکه سود بردند؟

سکه و پیش‌فروش‌های سکه مطمئن بود. برای همین ۳ میلیارد تومان سکه با سررسید یک‌ماهه پیش خرید کردم.»

سکه و پیش‌فروش‌های سکه مطمئن بود. برای همین ۳ میلیارد تومان سکه با سررسید یک‌ماهه پیش خرید کردم.»

سکه و پیش‌فروش‌های سکه مطمئن بود. برای همین ۳ میلیارد تومان سکه با سررسید یک‌ماهه پیش خرید کردم.»

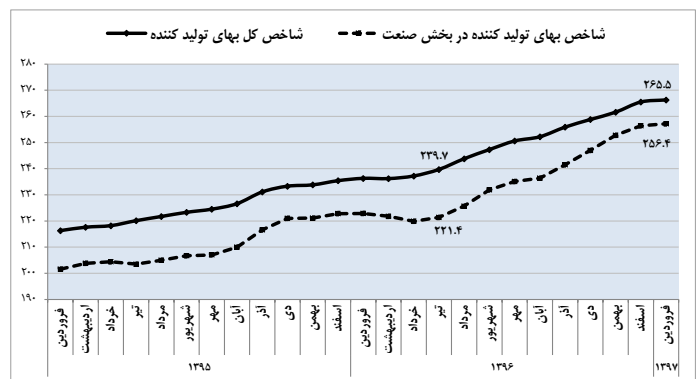
مها سراسخ
خبرنگار گروه اقتصاد

از نیمه دوم سال گذشته، نوسانات قیمت دلار و کمبود ارز در بازار باعث شد جذابیت سرمایه‌گذاری در بازار ارز، روزبه‌روز کمتر شود. از ابتدای اسفند نیز با محدودیت‌های شدید برای دریافت ارز و جمع شدن صف‌های طولانی، عملاً امکان دریافت ارز غیرضروری و سرمایه‌گذاری در این بازار از بین رفت. در همین زمان قیمت طلا و سکه نیز رو به افزایش گذاشت و دولت تصمیم گرفت برای جذب نقدینگی از بازار ارز، شرایط جذابی برای پیش‌فروش سکه اعمال کند. شرایطی که برای مردم نیز جذابیت زیادی داشت و ظرفیت‌های پیش‌فروش سکه، به سرعت پر

نماگر

صنعت ساخت و رشد داشته است

براساس آخرین آمارهای بانک مرکزی، شاخص بهای تولیدکننده در فروردین اسفند به عدد ۲۶۶٫۳ رسیده که نسبت به ماه مشابه سال قبل، ۱۲٫۷ درصد رشد داشته است. یکی از اجزای مهم شاخص تولیدکننده، صنعت ساخت است که ضریب اهمیت ۵۲ درصدی در شاخص کل تولید دارد.

منبع: بانک مرکزی

پیش‌بینی آینده

جمعیت فعال اقتصادی در سال ۱۴۳۰ کمتر می‌شود؟

۱۰۱,۳

میانگین جمعیت کشور
در سال ۱۴۳۰

۳۱,۱

سال
متوسط سن جمعیت کشور
در سال ۹۵

مرکز آمار به تازگی پیش‌بینی کرده است جمعیت ایران در سال ۱۴۳۰ در پایین‌ترین سطح به ۹۵ میلیون و در بالاترین سطح به ۱۱۲ میلیون نفر خواهد رسید. بنابراین رشد جمعیت کشور حداقل تا ۳۵ سال آینده ادامه خواهد داشت و در محتمل‌ترین حالت به ۱۰۱٫۳ میلیون نفر در سال ۱۴۳۰ خواهد رسید. نکته مهم در این پیش‌بینی اما تأکید «کاهش تدریجی نرخ باروری» و «قرارگیری نرخ متوسط رشد سالانه جمعیت کشور» در سیر نزولی است که مهر تأیید بر روند پیرتر شدن جمعیت ایران می‌زند؛ اتفاقی که به‌طور مستقیم بر

توان اقتصادی کشور اثر منفی می‌گذارد. در اینجا باید نگاهی به آمار هرم سنی ایران در سرشماری سال ۹۵ بیندازیم. براساس این آمار، متوسط سن جمعیت کشور در سال ۹۵ با افزایش ۱٫۳ درصدی نسبت به سال ۹۰ همراه شد و به ۳۱٫۱ سال رسید. همچنین جمعیت جوان ایران هم که جمعیت فعال اقتصادی کشور را می‌سازد کاهش پیدا کرد و روی سن ۳۰ سال ماند. با توجه به این یافته‌ها، احتمال ادامه این روند در سال‌های آینده وجود دارد، بنابراین باید انتظار داشت که تعداد شاغلان کشور کاهش پیدا کند و بر مستمری بگیران افزوده شود.

بازارچه: راه‌نمای کسب‌وکار

دوستاریو برای بازار نفت

اوپکی‌ها برای بازار نفت بدون ایران کمین کردند

متین دخت والی‌نژاد
خبرنگار

سرمایه‌گذاران توجه خود را به سمت اعضای اوپک، کشورهای مانند کویت و عراق جلب کردند و منتظر نماندند از کاهش تولید نفت ایران. این کشورها تولیدهای خود را افزایش می‌دهند یا خیر. همچنین در حال حاضر میزان تولید نفت خود آمریکا نیز افزایش پیدا کرده است که حتی به نظر می‌رسد آمریکا جای خالی صادرات نفت ایران را در بازار پر کند. در حال حاضر تولید نفت آمریکا ۱۰.۷ میلیون بشکه در روز است. این میزان ۲۷ درصد بیشتر از میانه سال ۲۰۱۶ و نزدیک به تولید ۱۱ میلیون روسیه است.

اما همه این شرایط بستگی به خود ایران دارد. حدود ۷۰ درصد صادرات ایران به کشورهای آسیایی است که با قرارداد سالانه انجام می‌شود. در واقع کشورها نمی‌توانند واردات نفت ایران را به کشورشان ناگهان کاهش دهند.

دوستان ماندگار نفت ایران

در حال حاضر بیش از سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی، کشورهای اعضای اوپک نگران آینده بازار نفت هستند و همچنین به دنبال راهی برای جایگزین کردن ایران پس از کاهش میزان صادرات کشور هستند. در همین رابطه، بیخاطب الرشیدی، وزیر نفت کویت گفته است: کشورش با تولید کنندگان عضو و غیر عضو اوپک برای محدود کردن تاثیر هر گونه کمبود احتمالی عرضه نفت همکاری خواهد کرد. همچنین جبار العیبي، وزیر نفت عراق هم گفته، بعد از تصمیم ترامپ مبنی بر خروج از برجام، اوپک کمبود احتمالی عرضه جهانی نفت را مورد بحث قرار خواهد داد.

کارشناسان بازار بر این باورند، تحریم‌های آمریکا میزان صادرات نفت ایران را میانگین ۵۰۰ هزار بشکه، حداکثر یک میلیون بشکه کاهش خواهد داد. صادرات نفت خام ایران نیز در ماه آوریل به ۲.۴۵ میلیون بشکه در روز رسید که ۶۷ درصد از کل این میزان، به صادرات نفت خام به چین اختصاص دارد.

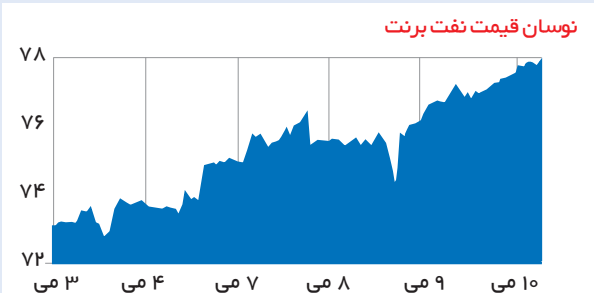
می‌توان گفت تنها بازاری که پس از اعلام خروج ترامپ از برجام واکنش شدیدی نشان داد، نفت بود. قیمت نفت در روز چهارشنبه پس از سخنرانی ترامپ، به بیشترین حد خود در سه سال اخیر رسید. به طوری که قیمت نفت برنت به ۷۷ دلار رسید. این روند تا روز جمعه نیز ادامه پیدا کرد و قیمت نفت برنت در کانال ۷۷ دلار نوسان داشته است.

بازار نفت بدون ایران؟

ایران که سومین تولیدکننده نفت جهان است، ۵ درصد از تولیدات بازار نفت را تأمین می‌کند. در سال ۲۰۱۲ زمانی که آمریکا تحریم‌ها را علیه ایران تشدید کرد، قیمت نفت ناگهان ۱۵ درصد افزایش داشت و تولید نفت ایران یک میلیون بشکه در روز افت پیدا کرد. حال امروزه با توجه به سخنرانی ترامپ و خروج آمریکا از برجام، تحلیلگران دو سناریو را برای آینده قیمت نفت پیش‌بینی کردند.

در سناریوی اول کارشناسان می‌گویند به نظر می‌رسد این بار تاثیر آن کمتر باشد. کارشناسان معتقدند بازگشت تحریم‌های آمریکا علیه ایران دیگر مانند گذشته تاثیر نخواهد گذاشت. در حال حاضر قیمت نفت با توجه به نگرانی‌های فعالان نفتی به ۷۷ دلار رسیده اما به نظر می‌رسد تا آخر سال هر بشکه به ۶۵ دلار برسد.

این در حالی است که در سناریوی دوم، کارشناسان معتقدند با توجه به تشدید تحریم و تاثیر آن روی صادرات ایران، قیمت نفت تا آخر سال به بیش از ۸۰ الی ۱۰۰ دلار برسد. اما برخی از کشورهای عضو اوپک نشان دادند که اگر تولید نفت ایران در بازار کاهش پیدا کند، جای خالی را پر خواهند کرد. کارشناسان سی‌ان‌بی‌سی می‌گویند: در حال حاضر بازار به فعالیت‌های اوپک توجه زیادی دارد.

آینده

پیش‌بینی می‌شود برای کوتاه مدت قیمت در کانال ۷۵ الی ۷۸ دلار نوسان داشته باشد و در بلندمدت به دلیل قراردادهای سالانه ایران با مشتریان، قیمت نفت به ۶۵ الی ۷۰ دلار برسد. این فرضیه زمانی است که تنش‌های سیاسی و جغرافیایی ناگهانی دیگری در خاورمیانه رخ ندهد.

ریسک مالی

ورود سرمایه‌گذاران به بازارها

بعد از مدت‌ها، شاخص ترس و ریسک‌پذیری به ۵۴ رسیده است. معیار ترس و ریسک‌پذیری سرمایه‌گذاران بر اساس شرایط بازار جهانی بررسی می‌شود. کارشناسان فرض می‌کردند پس از خروج ترامپ از برجام، سرمایه‌گذاران از سرمایه‌گذاری عقب‌نشینی کنند اما برخلاف این اتفاق رخ داد. به دلیل تغییر سهام و نگرانی‌ها برای آینده بازارها، سرمایه‌گذاران شروع به سرمایه‌گذاری در بخش‌های ریسک‌پذیر کردند.

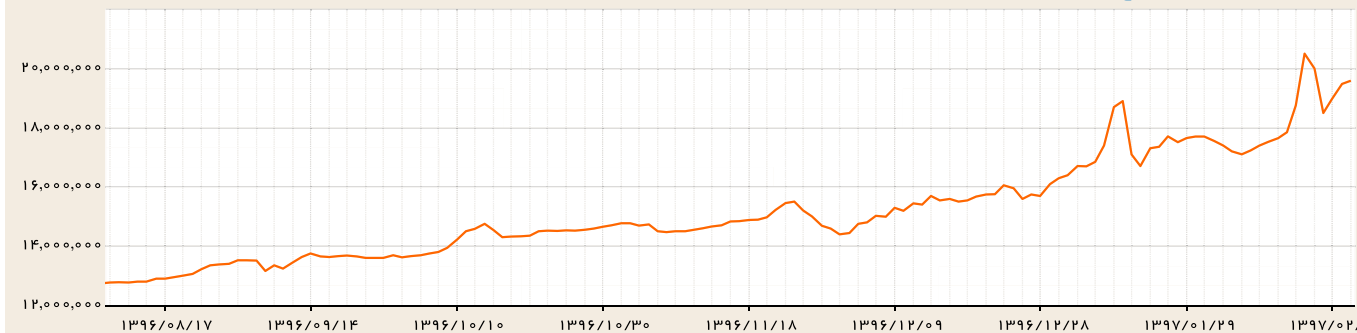

موسسه اکونومیست هرساله کتابی با عنوان «جهانی از اعداد» منتشر می‌کند. در این کتاب که همه نوع عددی به کار برده شده است، کشورها بخشی جدا را تشکیل می‌دهند. در پروفایل ایران، وضعیت اقتصاد، تجارت، جمعیت، بدهی‌ها و خیلی اعداد و ارقام دیگر آورده شده است. در جداول زیر ویرایش ۲۰۱۸ بخش ایران این کتاب را می‌خوانید:

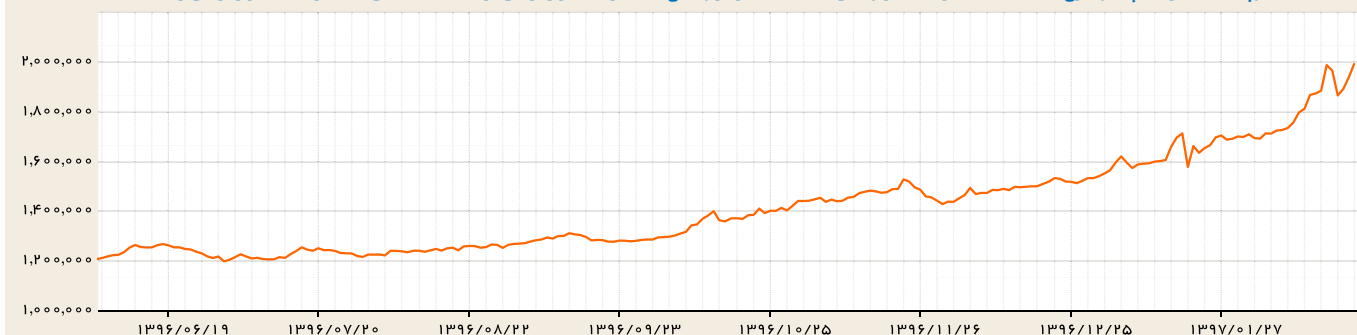
تجارت			
صادرات اصلی	واردات اصلی		
fob میلیارد دلار	Cif میلیارد دلار		
نفت و گاز	ماشین‌آلات و تجهیزات حمل‌ونقل		
۳۳/۶	۱۴/۱		
پتروشیمی	کالاهای سرمایه‌ای		
۹/۸	۸/۲		
میوه‌های خشک و تازه	مواد شیمیایی		
۱/۵	۶/۲		
فرش			
۰/۴			
مجموع شامل دیگر موارد	مجموع شامل دیگر موارد		
۶۴/۴	۵۲/۴		
مقاصد اصلی صادرات	درصد از کل	مقاصد اصلی واردات	درصد از کل
چین	۳۸/۱	امارات متحده عربی	۲۷/۶
هند	۱۴/۸	چین	۱۵/۴
ترکیه	۱۴/۵	ترکیه	۶/۲
ژاپن	۷/۷	کره جنوبی	۴/۹
تراز پرداخت، ذخایر و بدهی‌ها، میلیارد دلار			
صادرات کالا (fob)	۶۴/۶	تغییر در ذخایر	...
واردات کالا (fob)	-۵۲/۴	سطح ذخایر در پایان دسامبر	...
تراز تجاری	۱۲/۲	تعداد ماه‌های پوشش واردات	...
واردات خدمات	۱۲/۳	دارایی رسمی طلا، میلیون اونس	...
صادرات خدمات	-۱۶۰	بدهی خارجی	۶/۳
انتقال خالص	۰/۵	درصد بدهی خارجی از تولید ناخالص داخلی	۱/۵
تراز حساب جاری	۹۰	درصد بدهی خارجی از کل صادرات	۸/۱
درصد تراز حساب جاری از تولید ناخالص داخلی	۲/۴	نرخ بدهی خدمات	۱/۱
تراز سرمایه	-۲/۵		
موازنه کلی	۲/۲		

اقتصاد	
تولید ناخالص داخلی	سرانه تولید ناخالص داخلی
دلار	۳۷۴ میلیارد دلار
تولید ناخالص داخلی	۱۱.۰۹۶ تریلیون ریال
تولید ناخالص داخلی	به برابری قدرت خرید (امریکا=۱۰۰)
۳۰/۴	
میانگین رشد سالانه در تولید ناخالص داخلی ۲۰۱۰-۱۵	۵/۵
میانگین رشد سالانه در تولید ناخالص داخلی	شخص آزادی اقتصادی
۵۰/۵	
منشأ تولید ناخالص داخلی	درصد از کل
کشاورزی	۱۱
صنایع، شامل:	۳۳
تولید	...
خدمات	۵۶
	واردات
	-۱۹
ساختار اشتغال	
درصد از کل	درصد از نیروی کار
کشاورزی	۱۸/۰
صنعت	۳۲/۵
خدمات	۴۹/۴
	بیکاری ۲۰۱۵
	۱۱/۱
	میانگین نرخ سالانه ۲۰۰۵-۱۵
	۱۱/۵
	۴۹/۴
تورم و امور مالی	
تورم قیمت مصرف‌کننده ۲۰۱۶	۷/۴ درصد
میانگین افزایش سالانه ۲۰۱۱-۱۶	
میانگین تورم سالانه ۲۰۱۱-۱۶	۲۰/۶ درصد
	پول محدود (M1)
	۱۴/۹ درصد
شاخص بازار پولی، دسامبر ۲۰۱۶	۱۲/۹۰ درصد
	شبه پول
	۲۹/۵ درصد
نرخ برابری ارز	
پایان ۲۰۱۶	دسامبر ۲۰۱۶
ریال به ازای هر دلار آمریکا	۳۲,۲۷۶
	نرخ موثر
	۲۰۱۰=۱۰۰
ریال به ازای هر SDR	۴۳,۵۲۴
	نرخ موثر اسمی
	۳۹,۵۶
ریال به ازای هر یورو	۳۴,۰۶۷
	نرخ موثر واقعی
	۱۰۹,۴۳

نیمه دوم سال ۹۶ در حالی شروع شد که قیمت هر سکه بهار آزادی، حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان بود. اما شیب افزایشی قیمت سکه رفته رفته تندتر شد.

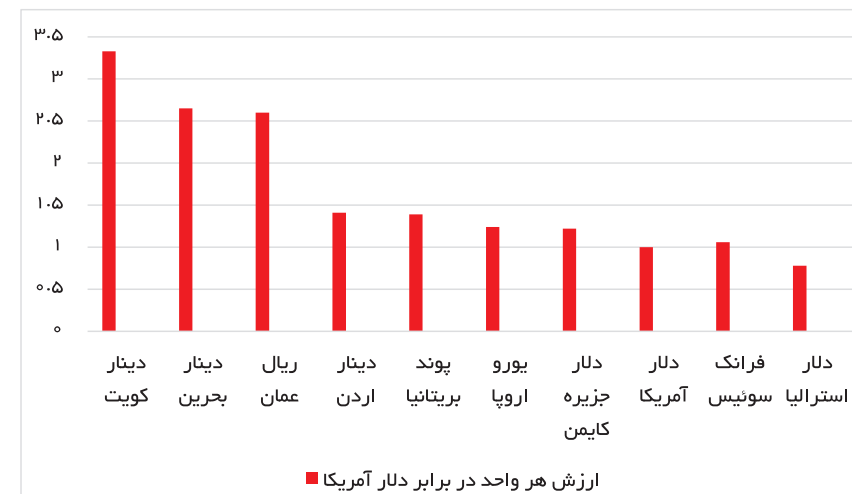

قیمت طلا هم‌پا با سکه، رشد چشم‌گیری داشته است. در نیمه دوم سال ۹۶، قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار ۱۲۰ هزار تومان بود. حالا قیمت آن به حدود ۲۰۰ هزار تومان رسیده است.

نمودار روز

گران‌ترین ارزهای جهان را بشناسید

هر کشوری ارز خودش را دارد؛ اقتصاد آن کشور نیز رابطه‌ای دوسویه با ارز آن کشور دارد. البته بانک‌ها و صراف‌ها نقش مهمی در ارزش یک ارز ایفا می‌کنند اما در حالت کلی این سلامت اقتصاد است که سلامت و ارزش یک ارز را تعیین می‌کند. بر همین اساس برخی کشورها ارزشهای ارزشمندتری دارند. عموماً دلار را به عنوان ارز مینا قرار می‌دهند و سپس ارزش هر ارز را نسبت به آن می‌سنجند. بررسی‌های «سازندگی» نشان می‌دهد دینار کویت ارزشمندترین و گران‌ترین ارز جهان است. طبق آخرین بررسی‌ها، هر دینار کویت برابر با ۳ دلار و ۳۳ سنت آمریکا است. این کشور بسیار کوچک است اما به پشتوانه منابع نفتی خود، اقتصادی بسیار قوی دارد. صادرات نفت کویت در بازار نفت به قدری است که می‌تواند این کشور کوچک را به اقتصادی قدرتمند بدل کند. دینار بحرین رتبه دوم را در این زمینه دارد. هر دینار بحرین برابر با ۱ دلار و ۶۵ سنت آمریکا است.

حرف‌های امروز

حمایت میرزاده، سخنگوی کمیسیون آموزش مجلس: تعطیلات زمستانی مدارس امکان‌پذیر نیست. اگر بخواهیم در برقراری تعطیلات مدددار، به اقتضانات منطقه‌ای فکر کنیم باید برای هر اقلیمی یک تقویم آموزشی خاص داشته باشیم، این موضوع فعلاً امکان عملیاتی شدن ندارد و به نظر نمی‌رسد که سیستم آموزشی کشور برای چنین کاری آماده باشد. / اعتمادآنلاین

محمد بطحایی، وزیر آموزش و پرورش: از دیروز پیگیر مسائل معلمانی بودم که در تجمع روز پنجشنبه حضور داشته‌اند. هر چند تجمع بدون اخذ مجوز و در شرایط سیاسی کشور و دولت کاملاً به دور از تدبیر و انصاف بود ولی با مساعدت نهادهای ذیربط بخش عمده مشکلات برطرف شده است. / توئیتر

کیان جهانپور، سخنگوی سازمان غذا و دارو: داروی ایمونوگلوبولین که مخصوص نوزادانی است که مادران آنها مبتلا به هپاتیت B هستند وارد شده و در مرحله بررسی‌گذاری است. این دارو یک واردکننده انحصاری دارد و به خاطر تغییر آیین‌نامه و تغییراتی که در حوزه گشایشی اعتبارات ارزی به وجود آمد، ثبت سفارش آن با تاخیر انجام شد و کمیود مقطعی در رابطه با این دارو به وجود آمد. / ایلنا

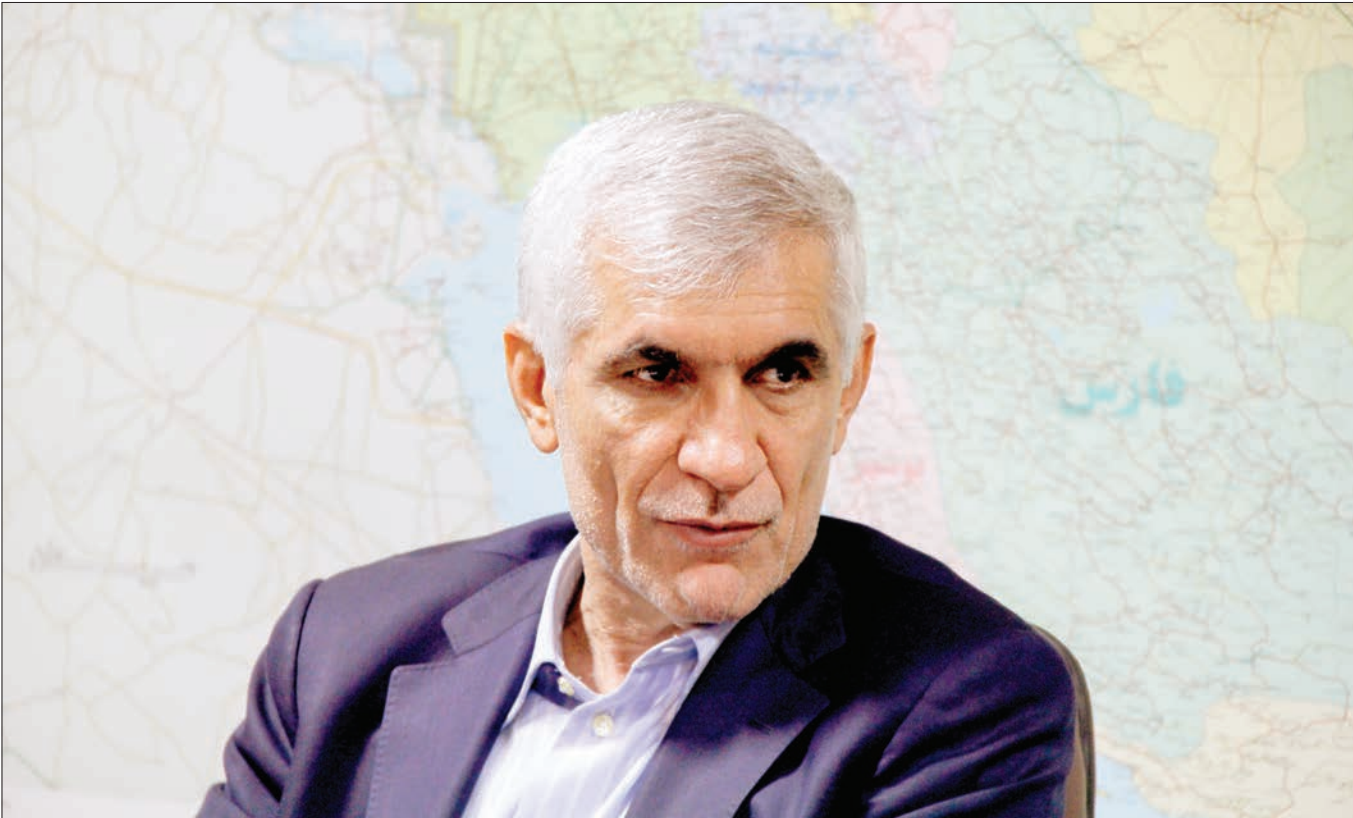

مسعود تجریشی، معاون سازمان حفاظت محیط زیست: برای جلوگیری از بحران آبی در منطقه جنوب شرق از نظر حقوقی با کشور افغانستان تفاهم‌نامه‌ای منعقد شده است. دو تفاهم‌نامه بین ایران و افغانستان در رابطه با آبیگری تالاب هامون منعقد شده که چه مقدار آب رها و به چه نحو اندازه‌گیری شود. باید پیگیری آب باشیم؛ چرا که گرد و غباری که در سیستان و بلوچستان وجود دارد، حتی مردم افغانستان را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد. / باشگاه خبرنگاران

محسن هاشمی، رئیس شورای شهر تهران: برگزاری نمایشگاه خودرو در سایت نمایشگاه بین‌المللی برخلاف مصوبات شورای شهر است، از پلیس و شهرداری درخواست می‌شود مانع از برگزاری این نمایشگاه در داخل شهر تهران شوند. باید مانع از برگزاری چنین نمایشگاهی در شهر تهران شد؛ چرا که نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب ساخته شده با هزینه هنگفت، مترو نیز برای دسترسی آسان‌تر به نمایشگاه شهر آفتاب ایجاد شده و اگر اجازه دهیم این نمایشگاه برگزار شود فتح بابی برای برگزاری نمایشگاه‌های دیگر است. / ایسنا

محمدعلی افشانی، گزینه اصلی شهرداری تهران در گفت‌وگوی اختصاصی با روزنامه سازندگی: تهران باتلاق اصلاح‌طلبان نیست

عکس: الناز حجاززاده

اصلاح‌طلبان تهران باتلاق نیست. من احساس می‌کنم که با همکاری و انسجام شورا و همین‌طور تعامل خوب شهردار و شورا می‌توان تصمیماتی را اتخاذ کرد که منجر به تولید درآمد از درون شهر باشد بدون اینکه هزینه سنگینی به شهر تحمیل شود. دوست داشتم بدانم که شهردار شوم این را بگویم اما یک مورد را می‌گویم؛ پروژه‌های بسیار زیادی در این شهر ساخته شد که هنوز پایان کار ندارند چون باید مبلغی را برای پایان کار پرداخت کنند. این هم مبلغ درآمد قابل ملاحظه‌ای است، هر چند پایدار نیست و می‌توان برای پرداخت بدهی‌های معوق شهرداری از آن استفاده کرد. اما ما برای درآمد پایدار شهر چند اقدام انجام دادیم؛ لایحه درآمد پایدار را به دولت بردیم. اول در کمیسیون کلان‌شهرها تصویب شد و بعد از جلساتی که با سازمان برنامه‌وی بوده داشتیم باهم توافق کردیم و در نهایت تصویب شد. در این شرایط ما هیچ پول اضافه‌ای از مردم نمی‌گیریم اما باید درصد شهرداری‌ها از مالیات بر ارزش افزوده افزایش پیدا کند؛ زسرا در گذشته مالیات بر ارزش افزوده ۵۰ درصد برای شهرداری‌ها بود و ۵۰ درصد برای دولت. الان کاهش پیدا کرده و شده ۶۷ درصد برای دولت و ۲۳ درصد برای شهرداری‌ها. ما باید برگردیم به اینکه به مردم خدمات بدهیم و فشاری هم بر آنها وارد نکنیم و به همان سهم ۵۰ درصدی شهرداری‌ها بازگردیم.

برنامه‌ها را عملی کند؟ تهران شهری است که چرخ آن به‌سختی می‌چرخد؛ آیا برای عملی شدن این برنامه‌ها اطمینان دارید یا باید منتظر بمانید و ببینید چه پیش می‌آید؟ مطمئن هستم که در این شرایط کار را بهتر می‌شود عملی کرد. تهران این ظرفیت را دارد که با مشارکت خود مردم و با توجه به عوارضی که مردم پرداخت می‌کنند، منابع بیشتری برای شهر تأمین کرد و شهر را از این وضعیت نجات داد. من با تجربه‌ای که دارم توانستم در سازمان‌هایی که بودام تحولاتی را به وجود بیاورم؛ البته توقع بیش‌ازحد ایجاد نمی‌کنم ولی آنچه واقعیت دارد این است که با توجه به ارتباطی که با بخش‌های اقتصادی دولت مانند سازمان برنامه‌وی و ده، وزارت اقتصاد و دارایی و بانک مرکزی داریم، امیدوارم که از این ارتباطات و اهمیت رفیع‌آلودگی‌ها برای تمام مراجع تصمیم‌گیر، بتوانیم این کار را دنبال کنیم و نتیجه بگیریم.

پس از انتخابات سسال گذشته اصولگرایان می‌گفتند تهران باتلاقی برای اصلاح‌طلبان می‌شود. برخی می‌گویند تهران یک زمین سوخته است و دیگر چیزی برای فروش هم ندارد. درآمد پایدار هم که نداشته و سازوکارش برایش ندارد. چنین تحلیل‌هایی را قبول دارید؟

امیدوارم که برای من باتلاق نباشد چون اگر بود در تصمیم‌گیری‌ام تجدینظر می‌کردم. برای

که این هم آینده است هم آلودگی هوا را چند برابر می‌کند. در این میان آقای رئیس‌جمهور طرحی را با عنوان نوسازی ناوگان عمومی اعلام کردند.

هر شهرداری این برنامه‌ها را اجرا می‌کند و جزو وظایفش است؛ علاوه بر اینها چه برنامه‌های دارید و چه تضمینی وجود دارد که این برنامه‌ها عملی شود؟ اگر هر شهرداری این برنامه‌ها را اجرا می‌کند، مردم جا برای نفس کشیدن داشتند. من هم این برنامه‌ها را می‌گویم و امیدوارم که بتوانم عملی هم کنم و فکری هم از آنجایی که دولت هم این موضوع را پیگیری می‌کند، ایسنا کار هر چند با یک‌فاصله زمانی انجام شود. علاوه بر اینها کارهای دیگری که باید انجام شود، سیستم معاینه فنی است که در حال حاضر سیستم مستقل مرکزی در وزارت کشور دارد که باید تمام ماشین‌هایی که وارد شهر می‌شوند، معاینه فنی شوند در غیر این صورت جریمه می‌شوند. باید پیگیری شود که نیروی انتظامی هم تجهیزات لازم را داشته باشد تا این کار به بهترین صورت انجام شود. در کنار این موارد، نوسازی تاکسی‌ها و از رده خارج شدن خودروهای فرسوده و جایگزین شدن خودروهای جدید هم در برنامه‌ها وجود دارد.

شما در تخصصی‌ترین بخش ارتباطی دولت با شهرداری‌ها مشغول به کار هستید. آیا این ظرفیت را دیده‌اید که شهردار تهران بتواند این

بیش از این و با توجه به موضوع ترافیک در تهران کار کنیم. یکی از این کارها این بود که مناقصه ۶۳۰ دستگاه واگن از نیمه دوم سال گذشته انجام شد و تا مرحله انتخاب تأمین‌کننده مالی خارجی رسیدیم. یک شرکت چینی انتخاب شد که در گذشته تعدادی واگن به ما تحویل داده بود و همین‌طور مشارکت بخشی از آن توسط شرکت‌های داخلی است که امیدوارم در فاصله کوتاهی این قرارداد امضا شود و ساخت واگن‌ها در داخل کشور انجام شود. قرار بر این است که از ۲۵ درصد تا ۵۵ درصد واگن‌ها در داخل کشور ساخته شود. مسأله دیگر اینکه هم باید خطوط را گسترش دهیم هم خطوط موجود را تجهیز کنیم. بنابراین اولویت اول ما مترو است؛ علاوه بر این خوشبختانه در سال گذشته ۵ هزار ۶۰۰ میلیارد تومان بودجه داشتیم که ۵۰ درصد آن می‌تواند در اختیار قطار شهری باشد که قریب به دو هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در سال گذشته به تهران اختصاص یافت و مابقی آن به اصفهان، تبریز، اهواز و قم رسید که هر کدام سهمی گرفتند. اسامال هم باید با این منبع کمک خوبی به موضوع قطار شهری در تهران کنیم. نکته دیگری که هم در حمل‌ونقل عمومی و هم در بهبود وضعیت آب‌وهوای شهر تهران حائز اهمیت است، نوسازی ناوگان اتوبوس‌رانی است؛ این اتوبوس‌های فرسوده ۶۰ لیتر گازوئیل در هر صد کیلومتر مصرف می‌کنند

بیش از این و با توجه به موضوع ترافیک در تهران کار کنیم. یکی از این کارها این بود که مناقصه ۶۳۰ دستگاه واگن از نیمه دوم سال گذشته انجام شد و تا مرحله انتخاب تأمین‌کننده مالی خارجی رسیدیم. یک شرکت چینی انتخاب شد که در گذشته تعدادی واگن به ما تحویل داده بود و همین‌طور مشارکت بخشی از آن توسط شرکت‌های داخلی است که امیدوارم در فاصله کوتاهی این قرارداد امضا شود و ساخت واگن‌ها در داخل کشور انجام شود. قرار بر این است که از ۲۵ درصد تا ۵۵ درصد واگن‌ها در داخل کشور ساخته شود. مسأله دیگر اینکه هم باید خطوط را گسترش دهیم هم خطوط موجود را تجهیز کنیم. بنابراین اولویت اول ما مترو است؛ علاوه بر این خوشبختانه در سال گذشته ۵ هزار ۶۰۰ میلیارد تومان بودجه داشتیم که ۵۰ درصد آن می‌تواند در اختیار قطار شهری باشد که قریب به دو هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در سال گذشته به تهران اختصاص یافت و مابقی آن به اصفهان، تبریز، اهواز و قم رسید که هر کدام سهمی گرفتند. اسامال هم باید با این منبع کمک خوبی به موضوع قطار شهری در تهران کنیم. نکته دیگری که هم در حمل‌ونقل عمومی و هم در بهبود وضعیت آب‌وهوای شهر تهران حائز اهمیت است، نوسازی ناوگان اتوبوس‌رانی است؛ این اتوبوس‌های فرسوده ۶۰ لیتر گازوئیل در هر صد کیلومتر مصرف می‌کنند

از شورای شهر (خیابان بهشت) تا اینجا دفتر (وزارت کشور) چقدر در راه بودید؟ کمتر از نیم ساعت.

از خط ویژه آمدید؟ بخشی از خط ویژه بخشی هم نه.

همزمان با شما (ساعت ۶ عصر سه‌شنبه) از سیدخان راه افتادیم، ۷۵ دقیقه در مسیر بودیم. معضل اصلی تهران ترافیک است و وقتی با مردم صحبت می‌کنیم به این موضوع به عنوان معضل اصلی پایتخت اشاره می‌کنند، برای کنترل این معضل چه برنامه‌ای دارید؟

همین‌طور که اشاره کردید ترافیک مهم‌ترین مسأله شهر تهران است؛ وقت زیادی از مردم در ترافیک تلف می‌شود. مهم‌تر از آن اینکه بخش عظیمی از آلودگی هوا مربوط به خودروها است؛ هم خودروهای عمومی مانند اتوبوس‌ها و ... هم خودروهای خصوصی. به همین دلیل یکی از مهم‌ترین اقداماتی که باید انجام شود، پرداختن به حمل‌ونقل عمومی است که در آن هم مهم‌ترین بخش، توسعه قطار شهری است؛ زیرا با توسعه آن حمل‌ونقل و دسترسی راحت‌تر خواهد بود، آلودگی هوا کم‌تر می‌شود و طبقات محروم‌تر جامعه که امکان استفاده از خودروی شخصی ندارند، به راحتی از حمل‌ونقل عمومی استفاده می‌کنند. برای این کار ما در سال گذشته چند اقدام انجام دادیم اما بایستی

یکی از کارهایی که باعث می‌شود مردم ناامید شوند، تنش‌های سیاسی در شورای شهر است. شورایی که از جبهه اصلاحات هستند اما گرفتار دسته‌بندی گروهی درون اصلاحات شده‌اند. چه تدبیری برای مواجه نشدن با تنش‌های سیاسی دارید؟ فکر می‌کنم اگر اعضای شورای شهر و شهردار آینده تهران، منافع مردم را بر منافع خود و حزبشان ترجیح دهند، میزان تنش آنها به شکل قابل ملاحظه‌ای کاهش می‌یابد چون هدف ایجاد رضایت برای مردم است. در روز ارائه برنامه در شورای شهر اعلام کردم که برنامه حول دو واژه «ارتقای کیفیت زندگی مردم و رضایتمندی شهروندان» است. مهم‌ترین شاخص عملکرد ما هم رضایت مردم است. اینکه شورا و شهردار بتوانند کنار هم با وحدت و همدلی حرکت کنند، یک وظیفه است. شاید یکی از مهم‌ترین وظایف شهردار، ایجاد تعامل با اعضای شورا است.

گروه‌های سیاسی که در شورای شهر هستند احتمالاً از شما سهم‌خواهی خواهند کرد، چگونه در مقابل این سهم‌خواهی خواهید ایستاد تا تنش ایجاد نشود و استقلال خود را حفظ کنید؟ من اعتقاد ندارم که سهم‌خواهی کنند، اگر ما به عدالت رفتار کنیم چیزی که موجب اعتراض اعضا می‌شود، تبعیض است. اگر ببینند که فقط از یک جناح و جریان خاص مدیران انتخاب می‌شوند، ناراحت می‌شوند، اما اگر ببینند که برای انتصابات شاخص وجود دارد، کسی اعتراضی نخواهد کرد همچنین اگر مدیر ضعیف منصوب شود، حتماً اعتراض خواهند کرد. پس باید سهم‌خواهی را حذف کنیم. باید رفتار ما توأم با عدالت باشد و تمام قوانین و مقررات رعایت شود. مطمئن باشید کسی اعتراض نمی‌کند.

یکی از شروط اعضای شورای شهر تهران این بود که شهردار باید معاونان خود را به شورا معرفی کند. البته این شرط حذف شد. دبنه اجرایی خود را انتخاب کرده‌اید؟ هنوز معاونان خود را در صورتی که شهردار

گفت‌وگو

گروه‌های سیاسی منافع مردم را ترجیح دهند، سهم‌خواهی‌ها کم می‌شود

دارای تخصص باشد و در نهایت اینکه به لحاظ سلامت اقتصادی و اخلاقی موردی نداشته باشند، این سه شاخص اصلی است. برخی از رشته‌ها تخصصی است. فرد متخصص زمانی که با سیاست‌های موجود مخالف نباشد و کار خود را انجام دهد، حضورش بلا مانع است، بخش اعظم فعالیت‌های شهرداری تخصصی است برای نمونه حوزه آتش‌نشانی، مدیر این مجموعه باید صاحب‌نظر باشد تا در زمان بحران به درستی انجام وظیفه کند اینکه چگونه فکری می‌کند و چه اعتقادی دارد، مهم نیست، صلاحیت‌ها مهم است، اما در حوزه‌هایی که به‌نوعی به جریان سیاسی موجود ارتباط دارد، مسأله فرق می‌کند. حقیقتاً جامعه ما نیاز دارد که همه در کنار هم کار کنند. خیلی از نیروها ناف شدند و از بین رفتند زیرا نگاه قشری داشتیم، این جامعه در شرایط فعلی نیاز دارد که از تمام ظرفیت‌ها و توانمندی‌های موجود استفاده کند، شهر هم متعلق به همه است و به یک جریان خاص تعلق ندارد.

در کنار سهم‌خواهی اعضای شورای شهر تهران برای منصوب کردن معاونان و مدیران شهرداری، این احتمال وجود دارد که خارج از بدنه شهری، فشارهایی برای به‌کارگیری تعدادی از افراد در شهرداری تهران به شما وارد شود؟

از این بابت مشکلی ندارم. وقتی با شاخص و ضابطه حرکت کنیم، حتماً بقیه نیز خود را با این شرایط تطبیق خواهند داد.

انتقادات زیادی به انتصاب آقای نجفی وارد شد که چرا از اصولگرایان یا از مدیران می‌داد که شایسته‌سالاری ملاک عمل است. شما در انتصابات به بخش جریان سیاسی توجه می‌کنید یا شایسته‌سالاری؟ برای انتصاب معاونان و مدیران سه شاخص وجود دارد، نخست اینکه فرد توان انجام مأموریت سازمانی که بایستی برعهده بگیرد داشته باشد، دوم اینکه بایستی در حوزه‌ای که می‌خواهد منصوب شود، از نظر علمی و تجربی

شوم، انتخاب نکرده‌ام و دلایلم را به اعضای شورای شهر تهران نیز توضیح دادم و آنها نیز پذیرفتند. به اعضا گفتم به‌جای معرفی فرد، شاخص معرفی می‌کنم که برای این معاونت فردی با این سابقه اجرایی و تحصیلات نیاز است.

چه تعداد از معاونان کنونی شهرداری تهران، شاخص‌های تعیین‌شده شمارا دارند؟ من باید شهردار شوم تا بتوانم به این سؤال پاسخ دهم؛ یکی از مهم‌ترین سوالاتی که اعضای کمیسیون‌ها از من پرسیدند، همین بود و من نیز توضیح دادم که فرض کنید امروز من فردی را به‌عنوان معاون معرفی کردم. فرد باید پرسوسه طولانی را طی کند تا بتواند معاون شود. این زمان‌بر است و شهر متلاشی می‌شود به همین دلیل اعضای شورا پذیرفتند که شاخص‌ها تعیین شود تا مدیران با صلاحیتی انتخاب شوند.

پس احتمال ابقای تعدادی از معاونان نیز وجود دارد؟ بله.

کوچه: راه‌نمای شهروندان

کیلومتری مرکز استان ایلام قرار دارد. این روستا یکی از روستاهای قدیمی و بزرگ استان ایلام است و تنگه باستانی زنجیره و امامزاده پیر حسین از آثار تاریخی و مذهبی آن به شمار می‌رود. تنگه زنجیره در دوران گذشته اهمیت سوق‌الجیشی داشته و در هنگام حملات دشمنان به عنوان مکانی جهت موضعگیری دفاعی مورد استفاده قرار می‌گرفته است؛ قدمت این روستا به بیش از دو قرن می‌رسد. چشمه‌های دره بالادست روستای زنجیره علیا از جاذبه‌های طبیعی روستا به شمار می‌رود که در بهار و تابستان به محل مناسبی برای استراحت و گذراندن اوقات فراغت گردشگران تبدیل شده است. صنایع دستی روستای زنجیره علیا شامل انواع قالی، گلیم و جاجیم در طرح‌ها و رنگ‌های متنوع است که توسط زنان و مردان روستا بافته می‌شود. امامزاده پیر حسین، یکی از امامزاده‌های واقع در استان ایلام است که در روستای زنجیره علیا، شهرستان شیروان چرداول در دل کوه خورمه‌آرمیده. این امامزاده، نوه امام موسی کاظم (ع) است که در نزد مردم از احترام خاصی برخوردار است. بنای امامزاده، یکی از آثار ثبت شده استان ایلام در فهرست آثار ملی کشور است. امامزاده پیر حسین زنجیره، هرساله پذیرای زائران زیادی از جای جای استان و استان‌های همجوار است که به قصد زیارت و عرض ارادت به این نقطه زیبا از استان ایلام سفر می‌کنند. طبیعت زیبا و بکر اطراف امامزاده، چشمه‌های معتدل کوهستانی همگی لذت‌بخش زیارت را برای زائران و گردشگران این منطقه دو چندان می‌کند. درخت توت کهنسال کنار بنای امامزاده هم حکایت از تاریخ کهن و سرسبزی این منطقه در گذشته‌های دور دارد.

اوقات شرعی

اذان صبح: ۰۴:۲۴:۳۳
طلوع آفتاب: ۰۶:۰۱:۴۲
اذان ظهر: ۱۳:۰۰:۴۵
غروب آفتاب: ۱۹:۰۵:۴۹
اذان مغرب: ۲۰:۱۹:۴۲
نیمه‌شب: ۰۰:۱۲:۰۱

آب و هوا

قرار است کاهش دما دوباره آغاز شود. این را کارشناسان هواشناسی پیش‌بینی کرده‌اند. به گزارش مهر، مرتضی ضرابی گفته: در روزهای آغازین این هفته شاهد تداوم رگبارهای بهاری در تمام نقاط کشور خواهیم بود البته این رگبارها می‌تواند در برخی نقاط استان‌های کردستان، کرمانشاه، ایلام، لرستان، کهگیلویه و بویراحمد، آذربایجان شرقی، اردبیل، زنجان، ارتفاعات البرز و بخش‌های شرقی استان یزد با سیلاب و آب‌گرفتگی همراه باشد. به گفته او، در استان‌های ساحلی دریای خزر بارش‌ها آغاز خواهد شد و کاهش دما تا فردا ادامه خواهد داشت. این کارشناس هواشناسی همچنین پیش‌بینی کرده: امروز هم تداوم بارش‌ها را در اغلب نقاط داریم البته شدت بارش‌ها بیشتر در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، اردبیل، کردستان، منطقه‌ای از کرمانشاه، زنجان، خراسان رضوی، خراسان شمالی و بخش‌هایی از خراسان جنوبی خواهد بود.

تهران‌گردی

باغ موزه هنر ایرانی

میدان تجریش، خیابان شهید دربندی (مقصودیسگ)، خیابان دکتر حسابی، شماره ۳۰؛ اینجا باغ موزه هنر ایرانی است، جایی که حتی اگر یک بار هم شده، لازم است خودتان را به آن برسانید و حضور در فضای جذابش را تجربه کنید. باغ موزه هنر ایرانی در زمستان ۱۳۸۵ به همت سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران با هدف نگهداری و نمایش آثار هنری در فضایی آرامش‌بخش گشایش یافت. این باغ با مساحت تقریبی یک هکتار در منطقه الهیه در شمال شهر تهران واقع شده و در این باغ سعی شده با توجه به پیشینه تاریخی ایران از دوره باستان تا کنون آثار به جا مانده به عنوان نماد در فضایی سبز که یادآور ایرانی کوچک باشد گردآوری شود. کارگاه‌های آموزشی تخصصی هم از دیگر امکان پیش‌بینی شده در این باغ موزه است. همچنین نمایشگاه عکس فضای باز باغ موزه به جذابیت بصری آن اضافه کرده. از دیگر ویژگی‌های مهم باغ موزه هنر ایرانی، ماکت‌هایی است که در فضای سبز آن تعبیه شده، ماکت‌هایی مانند برج آزادی، نقش رستم، سی و سه پل، قره کلیسا، شمس‌العماره و... زیبایی‌های باغ موزه هنر ایرانی آتقدر هست که در توضیح نمی‌گنجد، هرکس باید خودش برود و از این باغ مصفا دیدن کند.

ایران‌گردی

روستای زنجیره

روستای زنجیره علیا از توابع بخش مرکزی شهرستان چرداول است که در ۸ کیلومتری شمال شهر سرابله و ۴۰

این محلات که مشکلات عدیده‌ای دارند، ایجاد شود. از مهم‌ترین اقداماتی که باید در محلات انجام شود، این است که خدمات عمومی از جمله مترو و اتوبوس را به این محلات ببریم، مطمئن باشیم انگیزه ایجاد خواهد شد.

در دوره مدیریت آقای نجفی بخش‌نامه‌های متعددی در بخش ساخت‌وساز صادر شد همچنین، خزانه مشترک ایجاد شد. آیا شما روند کاری ایشان را که مقابله با فساد است، ادامه خواهید داد؟

اقدامات صورت گرفته در دوره گذشته روندی نیست که فردی به آن نگاه کنیم. طبق ماده ۷۱ قانون شهرداری‌ها، شهردار موظف است هر شش ماه عمومی کند، همچنین موظف است هر فعالیت عمرانی را انتشار عمومی کند و باید مطابق قانون رفتار کنیم. این مهم‌ترین قدم برای شفاف‌سازی و ایجاد اعتماد میان مردم است؛ بنابراین اینطور نیست که این بحث‌ها شخصی باشد، این قانون است و اگر اجرا نشود یعنی قانون اجرا نشده است.

یعنی شهردار پیشین (قالی‌باف) قانون را اجرا نکرده است؟

بله اجرا نکرده است. دقیقاً. این قانون و وظیفه است و در قانون شوراها هم آمده است از مهم‌ترین کارکردهای که باید شهرداری داشته باشد که در صورت شهردار شدن آن را پیگیری خواهیم کرد، شفاف‌سازی به معنای واقعی کلمه است تا مردم بدانند هزینه پروژه و خدمت ارائه‌شده، چقدر است و هزینه‌های آن کجا تأمین می‌شود تا مردم علاقه‌مند شوند عوارض خود را پرداخت کنند. مطمئن باشید اگر مردم بدانند پولی که پرداخت می‌شود برای چه اموری هزینه می‌شود، بیشتر همراه خواهند شد و مشارکت خواهند کرد.

شما با ایجاد خزانه مشترک در شهرداری تهران موافق هستید؟

باید بررسی کنیم خزانه مشترک که گفته می‌شود، تاکنون چه کاری برای آن انجام شده است.

دسترسی شهروندان به حمل‌ونقل عمومی به دلیل ساختار اشتباه، در کمترین زمان محقق نیست. با وجود برنامه‌ریزی‌های مختلف، مسیر میان مترو و اتوبوس به یکدیگر متصل نشده است. برای این مسأله برنامه دارید؟

یکی از اشکالاتی که وجود دارد این است که همیشه فکر می‌کنیم هر مدبری که می‌آید باید حرف‌های جدیدی بزند در حالی که من اعتقادی ندارم. مشکل این نیست که طرح‌های گذشته غلط بود، مشکل این است که اجرا نشده، باید طرح‌های گذشته را اجرا کرد. باید مترو را توسعه بدهیم و نوسازی ناوگان را در برنامه خود داشته باشیم. در طرح جامع ترافیک باید به نیازهای مردم فکر کنیم. باید در خیابان‌های شهر معبری برای تردد مردم و دوچرخه‌سواری وجود داشته باشد. در شورای عالی ترافیک اجبار کردم که در تمامی طرح‌های جامع و تفصیلی دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی دیده شود. اگر این مسیر ایجاد شود، بخش قابل توجهی از ترافیک حل خواهد شد. باید پیاده‌رو و دوچرخه نیز در طرح‌های شهری دیده شود. در دنیا خودرو و موتورسیکلت‌ها در حال برقی شدن هستند و لازم است این کار را ما نیز شروع کنیم و با برنامه‌ریزی چندساله این کار محقق شود.

پروژه‌های متعددی در شهر تهران وجود دارد که باید به سرانجام برسد. در صورت شهردار شدن، اگر محرز شود که پروژه‌ای همانند پل صدر هزینه بالایی برای شهر دارد و در عین حال فایده‌گستری دارد، آیا شهروندان توافق خواهند داشت؟

بررسی خواهیم کرد که چه میزان هزینه شده است و اگر اثبات شود که زیان آن از سود کمتر است، مطمئن باشید متوقف خواهیم کرد. اساساً اعتقاد دارم که باید حمل‌ونقل عمومی را به زیر شهر ببریم و به سمت قطار شهری حرکت کنیم.

نظریه‌های وجود دارد که جاذبه تهران کم شود تا مهاجر پذیر نباشد، برای مثال اینکه تهران را گران کنیم. با این نظریه موافق هستید؟

با این گفته موافق نیستیم که هزینه‌ها افزایش دهد اما مهاجر پذیر نباشد، مهاجرت و افزایش جمعیت در کنترل مدیران نیست اینکه مدبری توان آن را داشته باشد که برای کل کشور به‌طور هم‌زمان بتواند برای رابطه‌ای بین انسان و زمین رابطه اقتصادی تعریف کند. وقتی خشکسالی شود مردم مهاجرت می‌کنند، حالا شما تصمیم می‌گیرید که نیابند، اما می‌آیند. با این نظریه موافق نیستیم. با اینکه برنامه‌ریزی کنیم برای اینکه شهر گران شود، موافق نیستیم. همین الآن نیز بخشی عظیمی از مردم نمی‌توانند به راحتی امورشان را اداره کنند، اگر هزینه‌ها افزایش یابد، دچار مشکل خواهند شد.

گفت‌وگو

مشارکت مردم را می‌خواهم

بودجه‌ریزی دخیل کنیم. مردم اگر بدانند پولی که می‌دهند در کجا هزینه می‌شود و در محلات نقش داشته باشد مطمئن در کنار ما خواهند بود اما شورایی در دست می‌کنیم و بعد هم کمکی می‌کنیم اینها فقط توسعه دادن است. مهم‌ترین کاری که باید انجام دهیم این است که مردم مشارکت داشته باشند. در برنامه‌ای که ارائه دادم در کنار شفاف‌سازی، رانندگی و قانون‌مداری و عدم تبعیض به این موضوع اشاره کردم تا مردم به ما اعتماد کنند در صورتی که مردم مشارکت نکنند احتمال اینکه ادامه دهیم وجود ندارد و تمام اعتبار صرف هزینه جاری خواهد شد و حتی ممکن است دچار مشکل شویم. با مشارکت مردم وضعیت بهتر خواهد شد.

از مشارکت مردم حرف می‌زنید و به نظر من این برنامه شما آرمانی است. این امید را می‌بینید مردم اطمینان داشته باشند و مشارکت کنند؟ در اولین قدم مردم بارأی بالا به شورای شهر شاهد استعفاي شهردار بعد از ۷ ماه بودند شهرداری که ۲۷ رأی داشت. مردم ناامید شدند، در شرایط موجود امیدوارید که مردم اعتماد کنند و مشارکت کنند؟

کار ما پیش‌بینی کردن نیست. ما باید برنامه‌ریزی کنیم که مردم امیدوار شوند و بایستی قدم‌به‌قدم این راه را طی کنیم و اگر بگویم مردم مأیوس شدند و ناامیدند و ما نمی‌توانیم کاری انجام دهیم، مضمحل خواهیم شد و از بین خواهیم رفت. ما باید امید داشته باشیم و با امید قدم برداریم. تجربه نیز ثابت کرده است که مردم با توجه به درجه آگاهی و احساس مسئولیتی که نسبت به محله‌شان دارند، دوست دارند شهرشان و محله‌شان احیا شود. اگر مطمئن شوند که این کار انجام می‌شود، حتماً می‌آیند. ما موظف هستیم این کار را انجام دهیم.

این است که قبل از اینکه حادثه‌ای رخ دهد، چاره‌ای بیندیشیم. بخش‌های قدیمی و ساختمان‌های نوساز یکی از مشکلات است. در ساختمان‌های نوساز با اجباری کردن رعایت آیین‌نامه کنترل ساختمان و مقررات ملی ساختمان وضع بهتر از گذشته است اما هنوز نقص وجود دارد. باید هرروز این نظارت را بیشتر کرد- وزارت راه و شهرسازی باید وظایف نظارتی را بیشتر کند و شهرداری نیز در صدور پروانه ساخت دقیق‌تر شود تا کیفیت کار افزایش یابد. در ارتباط با بافت‌های فرسوده و حاشیه شهر نیز باید برنامه بازآفرینی بافت‌های فرسوده که مورد تأکید رئیس‌جمهور است، پیگیری شود. البته باید تاسیسی میان اعتبار و میزان فرسودگی وجود داشته باشد که این رابطه معنادار وجود ندارد، به همین دلیل باید بخش خصوصی و مالکان را وادار کنیم که برای نوسازی بافت‌ها همراه شوند. نکته بعد اینکه همه مردم نیز موظف شوند که ساختمان‌هایشان را بیمه کنند تا وقتی حادثه رخ داد، جبران خسارت کنند.

پروژه‌های متعددی در شهر تهران وجود دارد که باید به سرانجام برسد. در صورت شهردار شدن، اگر محرز شود که پروژه‌ای همانند پل صدر هزینه بالایی برای شهر دارد و در عین حال فایده‌گستری دارد، آیا شهروندان توافق خواهند داشت؟

بررسی خواهیم کرد که چه میزان هزینه شده است و اگر اثبات شود که زیان آن از سود کمتر است، مطمئن باشید متوقف خواهیم کرد. اساساً اعتقاد دارم که باید حمل‌ونقل عمومی را به زیر شهر ببریم و به سمت قطار شهری حرکت کنیم.

نظریه‌های وجود دارد که جاذبه تهران کم شود تا مهاجر پذیر نباشد، برای مثال اینکه تهران را گران کنیم. با این نظریه موافق هستید؟

با این گفته موافق نیستیم که هزینه‌ها افزایش دهد اما مهاجر پذیر نباشد، مهاجرت و افزایش جمعیت در کنترل مدیران نیست اینکه مدبری توان آن را داشته باشد که برای کل کشور به‌طور هم‌زمان بتواند برای رابطه‌ای بین انسان و زمین رابطه اقتصادی تعریف کند. وقتی خشکسالی شود مردم مهاجرت می‌کنند، حالا شما تصمیم می‌گیرید که نیابند، اما می‌آیند. با این نظریه موافق نیستیم. با اینکه برنامه‌ریزی کنیم برای اینکه شهر گران شود، موافق نیستیم. همین الآن نیز بخشی عظیمی از مردم نمی‌توانند به راحتی امورشان را اداره کنند، اگر هزینه‌ها افزایش یابد، دچار مشکل خواهند شد.

یکی از مهم‌ترین چالش‌های تهران بافت‌های فرسوده است، به ساختمان‌های نوساز فرسوده نیز، اشاره کردید که مهم است، اما مهم‌تر از آن بافت‌های فرسوده‌ای هستند که در تهران وجود دارند و برای اینکه ما این نگرانی را تا حدی رفع کنیم، لازمه آن

بودجه به معنای ارزان اداره کردن شهر نبود بلکه به معنای این بود که فعالیت‌های عمرانی و زیربنایی کمتر شد. مهم‌ترین کاری که باید انجام دهیم برای اینکه کار ارزان شود، یکی واقعی کردن قیمت کار است، دوم اینکه ما بایستی دوره ساخت پروژه‌های زیربنایی را کوتاه کنیم و به‌جای اینکه ۱۰ سال نرخ تورم به یک پروژه اعمال شود، دو سال اعمال شود، پس قیمت پروژه کمتر از نصف قیمت در دوره طولانی کار است. پروژه‌های که امروز شروع شود و دو سال بعد به بهره‌برداری برسد، فقط یک سال دوره خواب دارد، اگر اعتبارمان که پاسخگوی ۱۰ پروژه است بین ۱۰۰ پروژه تقسیم شود، اتمام پروژه‌ها به‌جای ۲ سال ۲۰ سال طول می‌کشد و به دلیل طولانی شدن، قیمت واحد پروژه بیش از ۲ برابر می‌شود. برای کاهش باید تعداد پروژه‌ها را محدود کنیم و اعتبار را بین پروژه‌ها تقسیم کنیم. اگر شهردار شدم اولین کاری که می‌کنم تمام پروژه‌ها دوره ساخت، هزینه انجام‌شده و قیمت واحد کار را تهیه می‌کنم تا بدانم یک کیلومتر مربع بزرگراه یا یک ایستگاه مترو چقدر باید تمام شود و چقدر تمام‌شده است؟ چقدر پروژه داریم و چقدر اعتبار لازم است، پیشرفت فیزیکی پروژه‌ها هر چقدر بالاتر باشد، بیشتر اعتبار دهیم تا زودتر تمام شود. راه دیگر این است که هزینه‌های جاری باید کنترل شود، تعداد کارکنان شهرداری بسیار بالاست، تعدادی در سن بازنشستگی هستند، باید چاره‌ای اندیشیده شود تا این افراد بازنشسته شوند تا تعداد حقوق‌بگیران کاهش یابد.

در زمستان امسال در تهران زلزله داشتیم. مردم یک هفته در ماشین خوابیدند. شهرداری مناطق امن را اعلام کرد که این اقدام برای بعد از حادثه است. قبل از حادثه بحران‌هایی داریم از جمله ساختمان‌های نوساز فرسوده. آیا قرار است همچنان این ساختمان‌ها ساخته شود؟

برای مقاوم‌سازی ساختمان‌هایی که وجود دارد، می‌توان ضرب‌العجل تعیین کرد. طبق پیش‌بینی‌ها، زلزله تهران قطعی است و کشته‌های زیادی هم خواهد داشت.

یکی از مهم‌ترین چالش‌های تهران بافت‌های فرسوده است، به ساختمان‌های نوساز فرسوده نیز، اشاره کردید که مهم است، اما مهم‌تر از آن بافت‌های فرسوده‌ای هستند که در تهران وجود دارند و برای اینکه ما این نگرانی را تا حدی رفع کنیم، لازمه آن

البته می‌دانید که تهران بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان بدهکار است.

اگر در این مسئولیت قرار گرفتیم به‌طور دقیق باید میزان بدهی را بررسی کنیم، بخش مربوط به پیمانکاران، بدهی معوق است یا بدهی پروژه‌های در حال انجام، دوم اینکه آیا بابت این همه بدهی داریم هم داریم یا نه؟ باید جز به جز بررسی کنیم.

اطلاعاتی از شهرداری به شما ندادند؟ چرا اطلاعاتی که گرفتیم با اطلاعاتی که خودم دارم، متفاوت است.

یعنی سند تحویل و تحول مدیریت آقای نجفی قابل استناد نیست؟

اصلاً این حرف را زدم. باید به‌طور دقیق بررسی کنیم و اسناد را بگیریم و مستندات را دریافت کنیم. اینکه شهرداری بدهی بالایی دارد، شکی نیست.

مطابق اطلاعات شما، بدهی شهرداری ۵۲ هزار میلیارد تومان است؟

عدد را الآن نمی‌توانم بگویم. یکی از اشکالاتی که در سیستم ما وجود دارد این است که به‌راحتی عدد گفته می‌شود اما چون مستندات وجود ندارد، بعداً عدد تغییر می‌کند، اما می‌دانم بدهی بسیار بالاست. چیزی هم گفته نشده‌دال بر اینکه در مقابل این بدهی، دارایی وجود دارد یا نه، دارایی که بشود نقد شود، اینکه آیا شهرداری دارایی هم دارد، اگر دارد، چه میزان است؟ باید این آمار را تهیه کنیم.

آن زمان مشخص می‌شود که بدهی قطعی ما چقدر است؟ و بخشی برای بدهی، بخشی برای ادامه پروژه‌ها و بخشی نیز در سیستم هزینه می‌شود. همین الآن شهرداری به دلیل شرایط خاصی که دارد سالی حدود ۱۷ هزار میلیارد تومان تحقق‌یافته بود که در این نقطه بودجه همسایه نسبت به قبل کاهش یافته است. در سال ۹۴ بودجه شهرداری ۱۷ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان بود و امسال ۱۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان است، در طول چند سال گذشته با وجود نرخ تورم و شرایطی که وجود دارد اما قدر مطلق بودجه ثابت باقی مانده است. مطمئن هستم می‌شود با تلاش و پیگیری و برنامه این رقم را افزایش داد بدون اینکه هزینه جدیدی به مردم تحمیل کرد زیرا با وجود شرایط سخت اقتصادی که مردم دارند، به دنبال این نیستیم که این کار را انجام دهیم.

پس به نظر شما تهران شهر سوخته نیست؟ اصلاً.

شورای شهر تهران به دنبال این است که درصد درآمدهای پایدار را افزایش دهد و بخشی از این افزایش درآمد را از مردم دریافت کند. برای مثال از پارک حاشیه‌ای کسب درآمد کند. آیا شما هم با نظر اعضای شورای موافق هستید؟

شعار اصلی من «شهر زیست‌پذیر و شهروند مشارکت‌پذیر» است. بحث مشارکت‌پذیری مردم مهم است اینکه ما به حاشیه معیار استفاده کنیم و در مقابل به مردم خدمات بیشتری بدهیم. مردم ناراضی نخواهند بود. از پارک حاشیه‌ای همه مردم استفاده نمی‌کنند، اما هو را همه مردم تنفس می‌کنند، بنابراین هر کس به‌اندازه‌ای که آلاینده‌ی ایجاد می‌کند، باید هزینه پرداخت کند. طرحی که من دارم این است برای اینکه بخشی از ترافیک روان و درآمد پایدار ایجاد کنیم، از پارک حاشیه‌ای استفاده شود اما نه با سیستم الآن، بلکه سیستم کاملاً هوشمند که هرکس که در خیابان نشسته، پشت فرمان ماشین موقعیت خود را بررسی و نزدیک‌ترین پارک را پیدا می‌کند که برای جلوگیری از ترافیک کمک بزرگی می‌کند، اگر مردم برای سرمایه‌گذاری در خیلی از کارها از جمله حوزه ورزش و سلامت تشویق شوند، لازم نیست شهرداری سرمایه‌گذاری کند، شهرداری باید در بخش عمومی از جمله حمل‌ونقل و مترو، معیار، فضای سبز و مهار آب در شرایط خشک‌سالی سرمایه‌گذاری کند. خشک‌سالی ادامه‌دار است و مهم‌ترین و پایدارترین آبی که در اختیار ما است، پساب است که باید تصفیه شود تا فضای سبز حفظ شود الآن به بهانه نبود آب، درختان کهنسال خشک می‌شوند، باید اعتبار استفاده شود.

بسیار گفته شده است که شهر تهران خیلی گران اداره می‌شود اما کسی راه‌کاری ارائه نکرده است، شما راهی برای ارزان اداره کردن شهر دارید؟ در صحبت‌هایتان به بودجه شهر تهران اشاره کردید و گفتید که بودجه شهر بسفت داشته است اما من به عنوان یک شهروند وقتی می‌بینم عدد بودجه شهر تغییر نمی‌کند، می‌گویم چقدر خوب؛ شهر ارزان اداره می‌شود و هزینه من کمتر شد. آیا راه‌هایی برای ارزان اداره کردن شهر می‌توان ارائه کرد یا همچنان قیمت پروژه‌های شهر باید دوبله و سوله تمام شود؟

حتماراهی وجود دارد، اما مطمئن باشید کاهش

بسیار گفته شده است که شهر تهران خیلی گران اداره می‌شود اما کسی راه‌کاری ارائه نکرده است، شما راهی برای ارزان اداره کردن شهر دارید؟ در صحبت‌هایتان به بودجه شهر تهران اشاره کردید و گفتید که بودجه شهر بسفت داشته است اما من به عنوان یک شهروند وقتی می‌بینم عدد بودجه شهر تغییر نمی‌کند، می‌گویم چقدر خوب؛ شهر ارزان اداره می‌شود و هزینه من کمتر شد. آیا راه‌هایی برای ارزان اداره کردن شهر می‌توان ارائه کرد یا همچنان قیمت پروژه‌های شهر باید دوبله و سوله تمام شود؟

حتماراهی وجود دارد، اما مطمئن باشید کاهش

بسیار گفته شده است که شهر تهران خیلی گران اداره می‌شود اما کسی راه‌کاری ارائه نکرده است، شما راهی برای ارزان اداره کردن شهر دارید؟ در صحبت‌هایتان به بودجه شهر تهران اشاره کردید و گفتید که بودجه شهر بسفت داشته است اما من به عنوان یک شهروند وقتی می‌بینم عدد بودجه شهر تغییر نمی‌کند، می‌گویم چقدر خوب؛ شهر ارزان اداره می‌شود و هزینه من کمتر شد. آیا راه‌هایی برای ارزان اداره کردن شهر می‌توان ارائه کرد یا همچنان قیمت پروژه‌های شهر باید دوبله و سوله تمام شود؟

حتماراهی وجود دارد، اما مطمئن باشید کاهش

حرف‌های امروز

سیدرضا افشاری

● من نباید مورد نقد قرار بگیرم، بلکه کسانی که این بدهی‌ها را برجا گذاشتند باید نقد شوند! واقعاً چیزی شبیه معجزه بود که باشگاه استقلال در این یک سال که من بودم بالغ بر ۱۵ میلیارد بدهی را پرداخت کرد.

● ما اصلاً به خانم شجاعی چنین چیزی نگفتمیم که از وزارت بگیرد! تا آنجا که در اختیار هیئت مدیره استقلال است مصوب کردند که بدهی مرحوم پورحیدری پرداخت شود. بیشتر از آن در اختیار باشگاه استقلال نیست.

حمیدرضا کارشاهی

● برای اینکه بخواهم یک سری اخبار دروغ را تکذیب کنیم نیاز به جذب کارمند داریم. بعضی وقت‌ها صحبت‌هایی به گوش‌مان می‌رسد که خودمان تعجب می‌کنیم. اصلاً آقای برانکو بحثی برای اثبات کشتی لوازم منزلش از ایران ندارد.

● به هیچ وجه هیچ فکری برای جانشین برانکو نکرده‌ایم چون می‌خواهیم این مربی بزرگ را در پرسپولیس نگه داریم. فکر می‌کنم در هفته آینده قراردادمان را تمدید و ثبت کنیم.

● هدف ما حفظ بازیکنان فعلی است و بارها این موضوع توسط کادر فنی اعلام شده است. با هیچ بازیکنی هم مذاکره نداشتیم. بارها به مسلمان و کامیابی‌نیا اعلام کرده‌ام شما را می‌خواهیم؛ باید به باشگاه بیایند تا مذاکراتمان را جدی پیش ببریم و آن را نهایی کنیم.

شهرزاد مظفر

● در بازی با ویتنام ۴ گلی که نیمه اول داشتیم با شروع بسیار خوب کار را برای حریف سخت کردیم. نیمه دوم هم بازی را مدیریت و کنترل کردیم که موفق بودیم. با وجود اینکه ویتنام ۱۳ دقیقه آخر را «پاوربلی» کرد، هیچ فرصتی به آنها ندادیم.

● ژاپن تیمی با انضباط است که نفرات خوب، با تجربه و پخته دارد. تیم ما هم بازیکنان خوبی دارد، من به آنها ایمان کامل دارم و مطمئن هستم همه توان خود را می‌گذارند و آماده یک بازی خوب و کم‌اشتباه هستند.

خون لوپینگ

● ما اینجا صحبت‌های زیادی با بازیکنان درباره آنها می‌کنیم. ایران بهترین تیم قاره آسیا در طول شش سال اخیر است. در بازی جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل برابر آرژانتین دستاوردهای زیادی داشتند. این تیم در هفت سال اخیر با کارلوس کی‌روش کار کرده و حریف سختی برای اسپانیا خواهد بود.

● ما خوش شانس هستیم که رونالدو و مسی در لیگ اسپانیا بازی می‌کنند. خیلی سخت است که بتوانید چنین بازیکنانی را در یک دوران و در لیگ یک کشور پیدا کنید. با این حال بازیکنان تیم من بهترین در دنیا هستند.

زیزو، کلید موفقیت مادریدی‌ها

زیدان در فصل مربیگری برای سومین بار به فینال چمپیونزلیگ اروپا رسیده. مربی تازه‌کاری که پس از فینال با لیورپول می‌تواند برافتخارترین سرمربی تاریخ لیگ قهرمانان شود

شاهرخ زبردست

خبرنگار گروه ورزشی

کارنامه او ترجمه موفقیت است: سومین فینال لیگ قهرمانان در سه ساله اولین تجربه به‌عنوان سرمربی. چهار سال پیش، او تجربه هدایت هیچ تیم درجه دوم یا سوم را هم نداشت. هیچ کدام از دستیارهای مورینیو یا آنجلوتی، اگر نامشان زیدان نبود در رنال مادرید بلکه در هیچ تیم لالیگا نمی‌توانستند مربی باشند. اما او زیدان است، یکی از بهترین بازیکنان تاریخ فوتبال. راهش را به سمت نیمکت رنال با نام‌اش باز کرده تا موفقیت در کارش. اگر پپ گواردیولا در تیم دوم بارسلونا موفق بود و خودش را به عنوان یک مولف و مربی خلاق شناسانده بود زیدان حتی در این تیم موفق هم نبود. نه، او مثل گواردیولا، ژوزه مورینیو، یوپ هاینکس یا آنتونیو کونته مولف نیست و تاکتیک‌های جدیدی برای تیم‌اش در نظر نمی‌گیرد، یا حتی مثل ماسیمیلیانو آلگری که در دو فصل اخیر مقابل زیدان مغلوب شده به بازی خوانی حریفان شهره نیست یا مثل سلفاش رافا بنیتس به پیچیدگی‌های تاکتیکی.

زیدان دقیقاً آنتی‌تیم بنیتس بود. رافا بنیتس با خواسته‌های عجیب و غریب، سخت‌گیری‌های تاکتیکی و توصیه‌های همیشگی‌اش به بازیکنان درباره استقرار در زمین حتی یک سال هم در رنال مادرید دوام نیاورد. بعد از چنین مربی‌ای، زیدان همان کسی بود که رنال مادرید به او احتیاج داشت. مربی باهوشی که هوش‌اش را نه خرج پیچیدگی فوتبال، بلکه هزینه سادگی می‌کند. زیدان تاکنون نیست و همین همه چیز را برای رنال مادرید بهتر کرد. انتخاب سادگی، استفاده از هر فضای که می‌بند نماندن به یک شکل مشخص، برای تیمی که همه بازیکنان‌اش از بهترین بازیکنان پست‌های خودشان هستند، یک امکان هیجان‌انگیز است اما این انتخاب تنها کلید زیدان برای موفقیت نیست.

آرامش و فضای خوب

نابغه فرانسوی باعجله همه جام‌ها را برد. لیگ قهرمانان و لالیگا در فصل اول، لیگ قهرمانان در فصل دوم و حالا در آستانه کسب جام سوم اروپایی. پیش از او نه مورینیو و نه رافا بنیتس، رابطه خوبی با بازیکنان رنال مادرید نداشتند. آنجلوتی بین این دو مربی، تنها کسی بود که توانست ستاره‌های رنال را به عنوان یک تیم حفظ کند و او هم البته زیدان را به عنوان دستیار کنار خود داشت. آنجلوتی، خودش، اولویت اول در به عهده گرفتن مسئولیت در رنال مادرید را رابطه خوب با بازیکنان می‌دانست، «دانش فوتبال در درجه دوم اهمیت است و همین‌طور تجربه». این را بعد از جدایی از رنال مادرید به گابریله مارکوئی، نویسنده ای‌اس‌پی‌ان گفته بود. زیدان، یک مزیت نسبت به همه این مربیان دارد. او بازیکن خیلی بزرگ‌تری بوده؛ یک الگو که قهرمان جام جهانی و اروپا و لیگ قهرمانان شده. او نهایت آرزوی بسیاری از بازیکنان فعلی دنیا بوده و این دستاوردها، احترام‌انگیز است. زیدان حتی در زمان بازی کردن‌اش هم یک رهبر بی‌سر و صدا بود، پدری که مشکلات دیگران را در زمین حل می‌کند، تیم را از محصمه‌ها نجات می‌دهد و در همه حال خونسردی‌اش را حفظ می‌کند. ویژگی‌هایی که او را به تکیه‌گاه بازیکنان تبدیل می‌کند. این بزرگ‌ترین ویژگی او به عنوان مربی است: بهترین ارتباط را با بازیکنان برقرار می‌کند. از زمانی که به رنال مادرید آمده، بازیکنان همیشه در گفت‌وگو‌هایشان او را ستوده‌اند، از بازی کردن زیر نظر او خوش‌حال‌اند و بهترین عملکردشان را در تمرینات شاداب زیدان دارند. ویژگی رنال مادرید در دو دوره پرنرستاره بودن آن است، زیدان آنها را نادیده نمی‌گیرد که یک تیم بسازد، آنها را حل نمی‌کند بلکه اجزای تیم‌اش را آزاد می‌گذارد و همه آنها را احتمالاً از تجربه بازی کردن‌اش در کهنکشتی‌های اول رنال دارد. کارلسو آنجلوتی بعد از اولین موفقیت‌های او در بارش گفت: «بسیار رابطه خوب با بازیکنان، بسه کاریزما، احترام و شخصیت احتیاج دارید. زیدان همه اینها را دارد و این را به عنوان یک بازیکن و به عنوان یک رهبر و هم‌چنین در زمانی که دستیار

من در رنال مادرید بود ثابت کرده.» این از نظر او مزیت زیدان نسبت به بنیتس بود: «مردی مثل رافا بنیتس، شاید تجربه و دانش بیشتری درباره بازی نسبت به زیدان داشت اما توانایی این که در کوتاه‌مدت رابطه مورد نیاز با بازیکنان را بسازد نداشت.» او دیکتاتور تیم نیست، بلکه تیم‌اش را با الهام‌بخشی و ارتباط خوب رهبری می‌کند.

موفقیت‌هایش شانس است؟

شانس، در همه سه سال گذشته، یکی از عوامل موفقیت زیدان دانسته شده. تیم او ساده بازی می‌کند، در بازی‌هایی که ۷۰ دقیقه تحت فشار است، در ۲۰ دقیقه چند گل می‌زند و برنده می‌شود، گاهی از اشتباه‌های داوری سود می‌برد و گاهی ستاره‌هایش او را نجات می‌دهند. همه اینها به بحث «شانسی بودن موفقیت‌های او» دامن زده. اما شانس عاملی نیست که بشود همیشه روی آن حساب کرد. زیدان، سه فصل پیاپی به فینال لیگ قهرمانان اروپا رسیده، جایی که هم او و هم تیم‌اش به نظر می‌رسد در آن تخصص دارند. موفقیت در نتیجه تهاذلیل پذیرفتن او به عنوان یک رهبر خوب برای مادرید، و نه صرفاً یک سرمربی خوش شانس نیست. البته که داشتن تیمی پرستاره مثل رنال مادرید، برای آدمی که خودش هم خود را در زندگی خوش شانس می‌داند یک خوش شانس بزرگ است اما می‌شود به جان کراس، نویسنده فوتبال میر استناد کرد که می‌نویسد: «گفت‌وگو‌های بازیکنان رنال مادرید درباره بین دو نیمه فینال لیگ قهرمانان مقابل یوونتوس را بخوانید و بشنوید. آنها به روشنی گفته‌اند که زیزو، تلنگرهای زده و تغییراتی ایجاد کرده که به آنها کمک کرد فینال لیگ قهرمانان را به دست بیاورند. او هم چنین در مقابل فشارهای باشگاه برای جذب نام‌های بزرگ مقاومت کرده و تعادل مناسب بین ستاره‌ها و کارگرهای تیم را پیدا کرده.» او نشان داده که

متخصص در تورنمنت‌ها

به افتخارهای زیدان به عنوان بازیکن نگاه کنید: جام ایترتوتو با بورودو، دو سری آ، یک سوپرکاپ ایتالیا، یک ایترتوتو با یوونتوس، یک لالیگا، دو سوپرکاپ، یک چمپیونزلیگ، یک سوپرکاپ اروپا در رنال مادرید، قهرمانی و نایب قهرمانی جام ملت‌های اروپا با فرانسه. حاصل ۱۸ سال بازی کردن او، قهرمانی در ۹ تورنمنت و سه لیگ است. افتخاراتی که شبیه به کارنامه‌اش به عنوان سرمربی است. او در سه فصل متوالی اولین تجربه‌اش به عنوان سرمربی، دو لیگ قهرمانان اروپا را به دست آورده، دو سوپر جام اروپایی، دو قهرمانی در جام باشگاه‌های جهان، یک سوپر جام اسپانیا و یک قهرمانی در لالیگا. تا به اینجا، ۷ تورنمنت یا تک‌بازی و یک لیگ. او قهرمانی در لالیگای اسما را هم از دست داد اما در لیگ قهرمانان اروپا به فینال رسیده. افتخاراتی که دلیل روشنی هستند بر اینکه او متخصص تورنمنت‌هاست و نه لیگ‌ها. دوران بازی او

نیازی نیست که گواردیولا و من را مقایسه کنید. وقتی بازی می‌کردم هیچ وقت خودم را با بازیکن دیگری مقایسه نکردم و حالا که سرمربی هستم هم این کار را نمی‌کنم.

مهم نیست که چند بار یک جام را می‌برید. بردن جام همیشه خاص است.

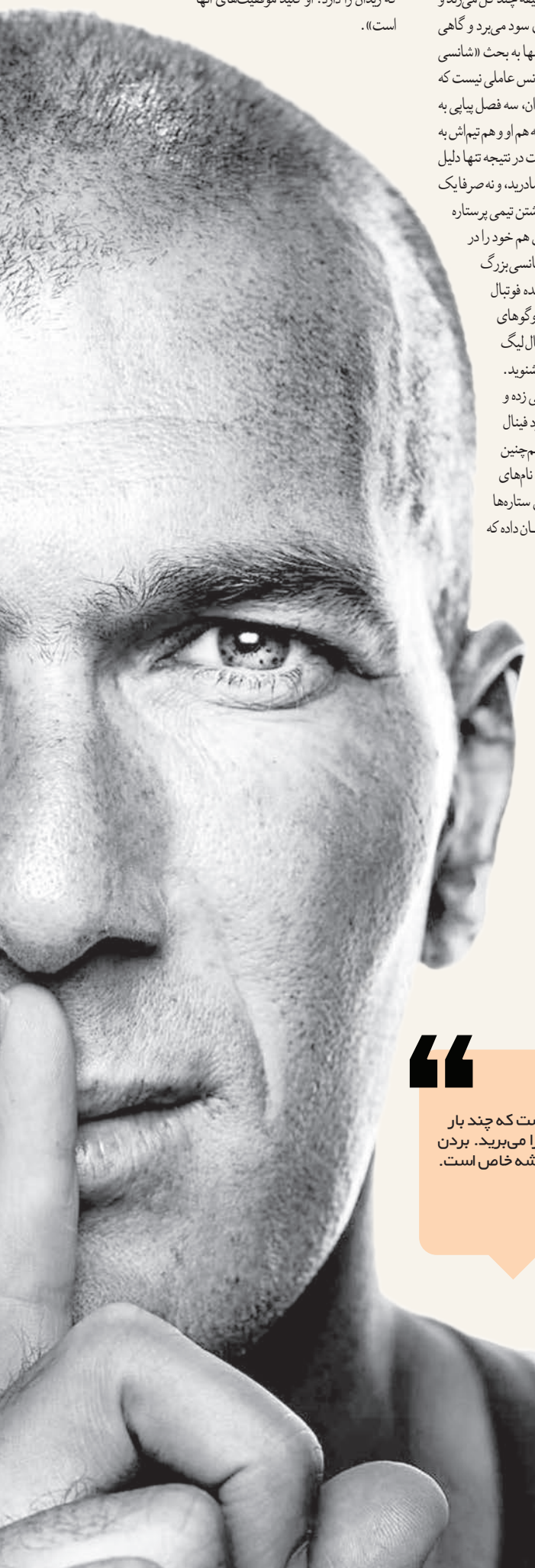
چهار نقل قول درباره مدل مربیگری زیدان

پاوانو: وقتی او بازیکن بود شیوه ارتباط برقرار کردن‌اش با بازیکنان همیشه خیلی خوب بود و من ایمان دارم که حالا به عنوان مربی هم این مسئله به او کمک زیادی می‌کند.

سرخویو راموس: زیدان یک جور جادو دارد که شما را مبهوت می‌کند. حرکت گروه با او به سمت درست و در خطی عالی است. ما هماهنگی زیادی زیر نظر او داریم. او احساساتی‌تر از چیزی است که ما قبلاً بودیم. خوشحالم که او مسئولیت تیم را بر عهده دارد. ما هم فیزیکی و هم ذهنی سخت کار می‌کنیم.

کانکا: وقتی در رنال مادرید بودم ما زیاد حرف می‌زدیم و یک روز به من گفت وقتی بازی را کنار بگذار نمی‌خواهد مربی باشد. می‌خواست با خانواده‌اش باشد و از زندگی لذت ببرد و به دور دنیا سفر کند. و بعد از دوسه سال، او دلش تنگ شد، برای زمین، برای بوی چمن و فکر کرد حالا شاید وقتش شده که برگردد و شروع کند به یاد گرفتن درباره فوتبال بیرون زمین. او بازیکن جذابی بود، باهوش بود، نابغه بود اما با این حال نتایجی که به عنوان مربی گرفته باورنکردنی است.

ناچو: پشت این موفقیت تلاش و کار سخت زیادی هست. او جو خوبی در تیم ایجاد کرد و پویایی خوبی به تیم داد. او کارش را خیلی خوب انجام می‌دهد. زیدان را دوست دارم چون فرد آرامی است و وقتی مشکلی پیش می‌آید اذیت نمی‌شود. او به بازیکنان نزدیک است و این برای سرمربی یک تیم حیاتی است. مهم‌تر از تاکتیک و تکنیک، او جو خوبی در تیم ایجاد کرده است.

تماشاچی: راه‌نمای ورزش

ختافه - اتلتیکو مادرید

از هفته سی‌وهفتم لالیگا اسپانیا، ختافه و اتلتیکو مادرید امشب مقابل هم صف‌آرایی می‌کنند.

رؤسای اروپایی: ختافه در هفته‌های

اخیر روند بسیار خوبی را در پیش گرفته و در ۵ بازی گذشته‌اش در لیگ، ۴ بار تیم پیروز میدان بوده و تنها در مقابل خیرونا موفق به کسب ۳ امتیاز نشده و به تساوی یک بر یک رضایت داد. شاگردان خوزه بوردلاس، اکنون در ۲ هفته پایانی رقابت‌ها، این فرصت را دارند تا با کسب حداکثر امتیازات باقیمانده، به رؤیای حضورشان در رقابت‌های اروپایی، رنگ حقیقت بپاشند.

یک گام تا نایب‌قهرمانی: شاگردان

دیگو سیمونه در حالی پای به ورزشگاه «آلفانسو پارس» می‌گذارد که در دیدار رفت در «واندا متروپولیتانو»، مقابل ختافه با دو گل به پیروزی رسیدند و برای کسب عنوان نایب‌قهرمانی، به ۳ امتیاز این بازی نیز نیاز دارند. در تقابل‌های رو در رو این دو تیم، آمار نشان از برتری مطلق روخی‌بلانکو دارد و این تیم در ۱۳ مسابقه اخیرش برابر ختافه، هیچگاه دروازه خود را باز نشده‌اند.

پخش زنده: ساعت ۲۱:۰۰، شبکه ورزش

رنال مادرید - سلتاویگو

در دیگر بازی هفته سی‌وهفتم لالیگا اسپانیا، رنال مادرید و سلتاویگو در ورزشگاه سانتیاگو برنابئو به مصاف هم می‌روند.

آخرین فرصت‌ها: با وجود شکست

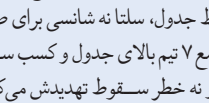
برابر سوپرا در دیدار معوقه هفته سی‌وهفتم، زین‌الدین زیدان موفق شد سه بر یکی از بازیکنان کلیدی تیمش کمی استراحت بدهد و اکنون این فرصت را دارد که با بازیکنانی سرحالت‌تر، برای کسب پیروزی به میدان برود. البته فراموش نکنید که با توجه به اختلاف ۳ امتیازی اتلتیکو با رنال، ابتکار عمل اکنون در دست روخی‌بلانکو است و آنها در صورت عدم لغزش، نایب‌قهرمان این فصل لالیگا خواهند شد. کهنشانی‌ها از ژاویه تانگون در سانتیاگو برنابئو در ۹ بازی شکست نخوردند و در بازی امشب با حضور گرت بیل در ترکیب اصلی، قوهای سپید موفق به بهبود این رکورد و البته کسب پیروزی شوند.

میهمان بی‌انگیزه: شاگردان «خوان

کارلوس اونزونه»، در ۹ مسابقه اخیرشان در لیگ، تنها و تنها یک بار با کسب ۳ امتیاز از مستطیل سبز خارج شده‌اند و در شرایط بسیار بدی به سر می‌برند. سلتا از شروع سال ۲۰۱۸ تاکنون، روندی نزولی را طی کرده اما عملکرد قابل قبول‌شان در نیم‌فصل نخست موجب شد تا آنها اکنون در معرض خطر سقوط قرار نداشته باشند. در واقع با توجه به شرایط جدول، سلتا نه شانس برای صعود به جمع ۷ تیم بالای جدول و کسب سهمیه دارد و نه خطر سقوط تهدیدش می‌کند و به همین دلیل، هیچ انگیزه مضاعفی در این دیدار نخواهد داشت که همین امر می‌تواند به معضلی بزرگ برای سلتا در برنابئو تبدیل شود.

پخش زنده: ساعت ۲۳:۰۵، سایت‌های

لنز، آیو و آنتن

پاری سن ژرمن - رن

در یکی از بازی‌های هفته سی‌وهفتم لیگ یک فرانسه، رن در دیداری خارج از خانه، میهمان پاری سن ژرمن است. به دنبال سهمیه: پاری سن ژرمن در حالی

پاری سن ژرمن - رن

در یکی از بازی‌های هفته سی‌وهفتم لیگ یک فرانسه، رن در دیداری خارج از خانه، میهمان پاری سن ژرمن است.

به دنبال سهمیه: پاری سن ژرمن در حالی

پاری سن ژرمن در حالی

گفت‌وگو

مهاجری که تاریخ نوشت

سایمون کوپر
ستون‌نویس ESPN

باشخصیت، مودب، خجالتی و البته محبوب خروس‌ها، روزی هدایت یکی از بزرگ‌ترین باشگاه‌های جهان را بر عهده بگیرد و در راس پرافتخارترین باشگاه اروپا، مشغول به رکوردشکنی شود.

نکته جالب اینجاست که قهرمانان ورزشی مدرن فرانسه، اصیلیتی مهاجر دارند، همانند زیدان که پدرش در ۱۹۵۰، کارگری ساده از الجزایر بود که به فرانسه مهاجرت کرد. خانواده زیدان در یک زاغه در شهر مارسلی زندگی می‌کردند، جایی که «یزید» - زین‌الدین زیدان با نام کامل زین‌الدین زید زیدان - به همراه برادرش در اناقی ۴ متری می‌نویسیدند. در کشوری که نگاهه و انکس‌های منفی و خشنی نسبت به مهاجران از خود نشان می‌داد، «زیدان‌ها» به عنوان «مهاجرین خوب»، «سخت‌کوش» و البته «خانواده‌ای وطن‌پرست» شناخته می‌شدند. در این بین از این حقیقت نباید غافل شد که فرانسوی‌ها حضور زیزو در تیم ملی کشورشان را به طور قطع مدیون مربی‌احق الجزایری یعنی عبدالحمید کرمالی هستند که زین‌الدین را بازیکنی «کنده» ارزیابی کرد و معتقد بود که او برای بازی در تیم ملی الجزایر، فیزیک مناسبی ندارد!

اما زیدان هم در دوران بازیکنی، کرمالی را خجالت‌زده کرد و هم پس از به دست گرفتن سکان هدایت باشگاه بزرگ رنال مادرید، سکانی که پیش از حضور زیزو، لغزنده بود و به دست مریمان زیادی سپرده شد و هر کدام یکی پس از دیگری،

از کشتی به بیرون افتادند اما مرد فرانسوی، با قدرت سکان را در دستان توانای خود نگه داشت و کهنشانی‌ها را به ساحل امن هدایت کرد. زیدان اعتراف کرده بود، پوشیدن پیراهن معروف سفید رنال تمام چیزی بود که او در دوران بازیکنی‌اش به دنبالش بود. آرزوی که به لطف فلورنتینو پرس به آن دست یافت؛ حتی فراتر از آرزویش، نخست بازیکنی و سپس هدایت سفیدپوشان مادرید. در این بین نباید فراموش کنیم که زیدان در چه شرایط اسفناکی تیم را از رافتانل بنیتس تحویل گرفت و اکنون نگاهی به این آمار بیاندازید: ۲۸ ماه حضور روی نیمکت داغ رنال و کسب ۸ جام باعتبار؛ هر ۳ ماه‌و نیم یک جام.

ستاره‌های حاضر در ترکیب یازده نفری قوهای سپید اسپانیا، به صورت انفرادی و مستقل هر کدام توانایی تعویض روند بازی را در اختیار دارند با این حال کارشناسان اعتقاد دارند نقطه قوت و برگ برنده رنال، کارگروهی، ارتباط صمیمانه زیزو با بازیکنان و البته دانش فنی بالای اوست. تکنیک بازیکنان رنال به این امر واقف هستند که در سایه زیدان موفق به کسب جام‌های معتبر به ویژه بشت دبل در لیگ قهرمانان اروپا شده‌اند و از این رو همه آنها با جان و دل برای موفقیت زیزو و رنال، تلاش می‌کنند.

مرد فرانسوی در زمان حضورش در میدانی به عنوان بازیکن، به دلیل تاثیر جادویی‌اش در مستطیل سبز، همواره مورد تقدیر کارشناسان و فوتبال‌دوستان قرار می‌گرفت، او هم به دنبال کسب پیروزی بود و

من خوش‌شانس‌م. نه فقط در فوتبال، در کل آدم خوش‌شانسی هستم. من در همه زندگی‌ام خوش‌شانس بوده‌ام.

بازیکنان رنال مادرید تجربه دارند و رابطه‌ما احتمالاً متفاوت با رابطه‌ای است که من زمانی با بازیکنان کاستیا داشتم اما پیغام من به آنها مثل همیشه است: ما باید همیشه با قدرت و تمرکز بازی کنیم. باید با همه بازیکنان رابطه خوبی داشته باشیم تا آنها کارشان را خوب انجام بدهند.

ما تلاش می‌کنیم که توپ را در اختیار داشته باشیم و سریع حمله کنیم. این فهم من از فوتبال است.

ستاره نمی‌خواهد

حمایت از کریم بنزما؛ برای منتقدان او اصلی‌ترین ضعف در انتخاب بازیکنان است. کریم بنزما، پیش از حضور زیدان در رنال مادرید، گوناولو ایگواین را قربانی کرده بود و با حفظ او، ایگواین مجبور شد به ایتالیا برود. زیدان هم آوارو موراتا را قربانی کریم بنزما کرد، بازیکنی که البته در جلسی هم چندان موفق نبود. حمایت او از بنزما خوش‌آیند بسیاری از هواداران رنال هم نیست اما توانایی او در حفظ ستاره‌ها و استفاده از بازیکنان جوان در تیمی که در چند سال اخیر به کهنشانی بودن خود بالیده از نقاط قوت او در تصمیم‌گیری برای بازیکنان است. متیو کوچیچ، لوکاس واسکز، مارکو آسنسیو، دیلو، ویاخو، دنی سبایوس و البته اشرف حکیمی که این‌آخری از تیم دوم رنال مادرید آمده بازیکنانی بوده‌اند که زیدان در رنال مادرید از آنها استفاده کرده. بازیکنانی که شاید حتی نامدارترین‌هایشان، واسکز و آسنسیو، هم هنوز نمی‌توانند خودشان را در ۱۱ نفر اصلی بدانند اما همگی شان از امیدوارکننده‌ترین بازیکن‌های رنال مادرید برای هواداران‌شان هستند. زیدان نه تنها ستاره‌های تیم‌اش را مدیریت کرده بلکه جز آوارو موراتا، که راهی جلسی شد تا در آنجا بازی کند، جوان‌ترهای تیم را طوری رهبری کرده که هر وقت بازی کرده‌اند از تاثیرگذارترین بازیکنان تیم بوده‌اند. شاید دلیل حضور موفق آسنسیو، کوچیچ و واسکز را هم باید در شیوه حمایت و ارتباط او با بازیکنان جست‌وجو کرد، همان کاری که او برای کریم بنزما هم می‌کند. هر دلیلی که داشته باشد، زیدان رنال مادرید را از تیمی که به دنبال ستاره‌هایی مثل گرت بیل، کریستیانو رونالدو، تونی کروس یا قبل‌تر رونالدو و زیدان می‌رفت، به تیمی تبدیل کرده که به دنبال اشرف حکیمی، بازیکن تیم دومش و آسنسیو، بازیکن جوان مایورکا، می‌رود که فقط ۳ و نیم میلیون یورو قیمت دارد.

عددبازی بازیکنان

- قهرمانی لالیگا: ۱
- قهرمانی سوپرکاپ اسپانیا: ۱
- قهرمانی جام باشگاه‌های جهان: ۲
- قهرمانی سوپر کاپ اروپا: ۲
- مربیگری در رنال مادرید: ۱۴۶
- برد در رنال: ۱۰۲
- گل‌های زده رنال با مربیگری زیدان: ۳۸۲
- گل‌های خورده رنال با مربیگری زیدان: ۱۵۷
- درصد پیروزی در رنال: ۶۶/۸۶

امشب به مصاف رن می‌رود که هفته‌ها پیش قهرمانی‌اش را در لیگ یک مسجل کرده اما مشکل اصلی او نایب‌قهرمانی امشب است. مصدومیت ۳ بازیکن کلیدی تیم تحت رهبری‌اش است. نینمار که همچنان آماده حضور در میدان نشده، دنی آوس نیز به دلیل مصدومیت حضور در بازی امشب را از دست داده و مصدومیت مارکو ورتانی هم مشکلی به مشکلات امری در هفته‌های پایانی حضورش در پاریس افزوده است. با این حال، پاریسی‌ها آمار بسیار خوبی در خانه از خود به جا گذاشته و در ۴۱ جدال پیشین‌شان در پارک دو پرنس، طعم شکست را نچشیده‌اند. جالب است بدانید که PSG با ۱۰۸ گل زده در این فصل، بهترین خط حمله لیگ را به خود اختصاص داده و می‌تواند این رکورد را در ۲ هفته باقیمانده، بهبود ببخشد.

حفظ اروپا با چنگ و دندان: رن عملاً

هیچ شانس برای رسیدن به کسب سهمیه لیگ قهرمانان اروپا ندارد اما در صورت عدم کسب امتیازات لازم در دو هفته پایانی، به‌طور قطع سهمیه لیگ اروپا را نیز از دست خواهد داد و به همین دلیل، طبیعتاً با انگیزه بسیار بیشتری نسبت به قهرمان لیگ یک فرانسه، با به میدان می‌گذارد. رن در ۱۱ بازی از ۱۲ جدال اخیرش در لیگ یک فرانسه، شکست نخورده و لاهوچی تقریباً تمامی بازیکنانش را برای این دیدار در اختیار دارد، هرچند حضور ساخو در این بازی همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

پخش زنده: ساعت ۲۳:۳۰، شبکه ورزش

بایرن مونیخ - اشتوتگارت

در هفته پایانی بوندسلیگا آلمان، امروز بایرن مونیخ در دیداری خانگی، میزبان اشتوتگارت خواهد بود.

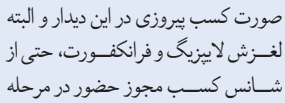
جشن در آلیانتس آرنا: با وجود مسجل

شدن قهرمانی از هفته‌ها پیش، انگار تیم تحت رهبری یوپ هاینکس تنها زمانی دست از تلاش، پیروزی و گلزنی برمی‌دارد که سوت پایان رقابت‌ها به صورت رسمی به صدا درآید. باورایی‌ها اکنون این فرصت را دارند تا با کسب بیست‌وششمین پیروزی‌شان در این فصل، جشن قهرمانی پرسشکوهی را در کنار هواداران‌شان در آلیانتس آرنا به پا کنند. این در حالی است که رکورد سرخ‌های مونیخ در خانه بسیار خیره‌کننده است: ۳۸ بازی، بدون شکست! البته نباید فراموش کنید که بایرن هفته آینده دیدار بسیار حساسی در فینال جام حذفی آلمان برابر فرانکفورت دارد و هاینکس نیز در بازی امروز، نیم‌نگاهی به آن بازی خواهد داشت و در صورت کسب نتیجه دلخواه، احتمالاً در طول ۹۰ دقیقه، بازیکنان ذخیره را جایگزین نفرات اصلی می‌کند.

در جست‌وجوی سهمیه: تیم تازه به

بوندسلیگا بازگشته اشتوتگارت، در نیم‌فصل نخست، وضعیت چندان مناسبی در جدول رده‌بندی نداشت و در بسازی رفت، با ۱۷ امتیاز مقابل باورایی‌ها قرار گرفت، اما بعد از حضور تالیفون کروتک اوضاع قرمزها به طور کل زیر و رو شد. اشتوتگارتی‌ها امروز در حالی پای به آلیانتس آرنا می‌گذارند که در ۱۳ بازی اخیرشان، تنها یک بار طعم شکست را چشیده‌اند و اکنون با ۴۸ امتیاز در رده هشتم جدول جای گرفته‌اند و در صورت کسب پیروزی در این دیدار و البته لغزش لایپزیگ و فرانکفورت، حتی از شانس کسب مجوز حضور در مرحله پلی‌آف لیگ اروپا نیز برخوردارند. شاگردان کروتک در ۳ مسابقه پیشین‌شان موفق به ثبت کلین‌شیت شده‌اند و هواداران این تیم، به کسب پیروزی در بازی امروز بسیار خوشبین هستند.

پخش زنده: ساعت ۱۸:۰۰، شبکه ورزش

پاری سن ژرمن - رن

در یکی از بازی‌های هفته سی‌وهفتم لیگ یک فرانسه، رن در دیداری خارج از خانه، میهمان پاری سن ژرمن است.

به دنبال سهمیه: پاری سن ژرمن در حالی

پاری سن ژرمن در حالی

مرد بحران‌ها/ ۵۱

روزنوشت سال ۱۳۷۴
آیت‌الله‌اشمی رفسنجانی
انتقاد از موسوی

ادامه‌ی سشنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۳۷۴
[آقای محمود حجتی]، استاندار سیستان و بلوچستان آمد. گزارش وضع راداد و از آثار فراوان مادی و معنوی سفرم به آنجا و تاثیر فراوان بر روحیه اهل سنت گفت و برای توسعه مراکز فرهنگی و تفریحی در ساخت راه‌آهن استمداد کرد. آقای [حمید] میرزاده آمد. گزارش سفر به خوزستان و افتتاح چند طرح راداد و برنامه سفر چین و طرح‌های آماده برای امضا با چین را توضیح داد و در مورد برنامه کنترل قیمت ارز پیشنهادی داشت. آقای امراللهی، رئیس سازمان انرژی اتمی آمد و برای اجرای قرارداد با روسیه، در مورد [تکمیل نیروگاه اتمی] پناه، پراخت‌پیش‌قسط که حدود پنج‌ده میلیون دلار است، استمداد کرد و توضیحاتی داد، در مورد سوءظن آمریکا نسبت به اهداف ما، به خاطر اطلاع از بعضی خریدها که به خیال آنها در منظوره است، خانم بهشتی آمد و برای خوب برگزار شدن مراسم سالگرد شهدای هفتم تیر و در مورد دادن شام مشورت کرد و از آقای [مهدي] کرويي و نيز از آقای [جواد] ازای و آقای [میرحسین] موسوی انتقاد نمود که طرح پارک شهدا [در بهشت زهرا] را زیاد بزرگ در نظر گرفته‌اند و باعث انتقاد شده‌اند. از هزینه‌ها و کمبودها و تحمل هزینه دختر و داماد گفت و برای ادامه تحصیل عرووش استمداد کرد. شورای عالی ورزش جلسه داشت. آقای [مصطفی] هاشمی طبا، رئیس سازمان تربیت بدنی، در مورد برنامه ساخت ۱۳۷۷ مرکز ورزشی در برنامه دوم، گزارش داد و چند مصوبه داشتیم. فائزه هم در جلسه بود و امتیازاتی به نفع ورزش بانوان گرفت.

جنجال حقوق بالای مدیران

[چهارشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۳۷۴]

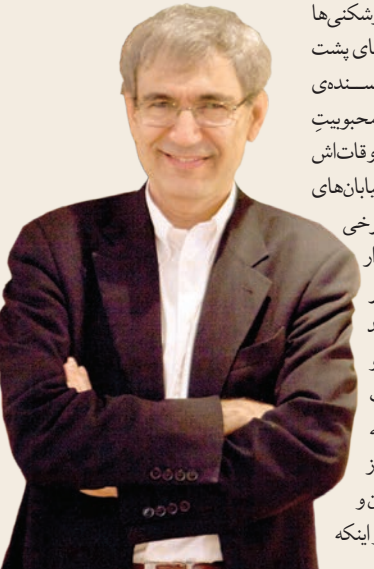
بازتاب مصاحبه‌ام [پسا تلویزیون ABC آمریکا] در رسانه‌های داخلی و خارجی، خیلی خوب است و دفاع مقامات آمریکایی بی‌محتوا است. برای بازدید و افتتاح مرکز ماهواره‌های مخابرات، از خانه به بوهم رفتیم. آقای [محمد] غرضی، اوزیر پست و تلگراف و تلفن هم همراه بود و در راه از مشکلاتش گفت. در آنجا توضیحات آقایان نراقی و شهباز را داشتیم و از بخش‌های مختلف بازدید کردیم. ضمن بازدید، از طریق اینمارست با یک کشتی ماهیگیری جهاد سازندگی در دریای عمان تماس گرفتیم. سپس آقای غرضی، در جمع کارکنان گزارش داد و گفت بزرگترین مرکز در خاورمیانه است و من هم صحبت تشویق‌آمیز داشتم و وعده کمک، برای داشتن ماهواره مستقل دادم. آقای [احمد] دادین، فرمانده نراجا [تیروری زمینی ارتش]، از شهردار تهران، در خصوص عدم موافقت با شهرک مورد نظرشان در جاده ساوه شکایت داشت. در دفتر دو عقد ازدواج کارکنان نهاد [ریاست جمهوری] را داشتیم. عصر در جلسه هیات دولت، آیین مقررات مدیریت ارز صادرات غیرنفتی را با هدف کنترل قیمت‌ها و دادن ثبات به اقتصاد و بازار تصویب کردیم. جلسه تا ساعت نه شب طول کشید و در مورد جنجال احتمالی بالا بردن حقوق مدیران بحث شد.

ادبیات

اورهان پاموک؛ دعوت به مراسم ندیدن

اورهان پاموک میانه‌ی هفته‌ی گذشته به تهران آمد تا چند نشست با مخاطبان ایرانی داشته باشد و یک جلسه‌ی امضای کتاب در نمایشگاه کتاب. دعوت از او از سوی نشر ققنوس بود. ناشر دو رمان او - بسیاری از رمان‌های این نویسنده‌ی برنده‌ی جایزه‌ی نوبل ادبیات به فارسی ترجمه شده است. ناشرانی چون چشمه، مرکز، ققنوس و نیلوفر مهم‌ترین ترجمه‌ها را از این آثار منتشر کرده‌اند و البته برخی کتاب‌های او مانند «موزه‌ی معصومیت» نیز با سانسوری هولناک در بازار کتاب ایران هستند. فروش بالای رمان‌های این نویسنده به خصوص «نام من سرخ»، «کتاب سیاه» و «مو قرمز»، «خانگی خاموش» و... (که با نام زنی با موهای سرخ هم ترجمه شده) و هم چنین رمان «شوری در سر» (که با نام چیزهای عجیبی در ذهن‌ام هم ترجمه شده) نشان‌دهنده‌ی علاقه‌ی مخاطبان ایرانی به این داستان‌نویس است. این سفر دومین سفر رسمی پاموک به ایران بود. اولی در سال ۱۳۸۲ انجام شد که از او تنها دو کتاب «قلعه‌ی سفید» (با نام دژ سفید هم ترجمه شده) و «زندگی تو» به فارسی درآمده بود و چندان در ایران شناخته نمی‌شد. اما اقبال به او با بُردن جایزه‌ی نوبل ادبیات آغاز شد. پاموک قرار بود برنامه‌هایی در تهران داشته باشد. اما برخی کارشکنی‌ها و نظراتی خاص و البته انتقادات پشت پرده عمده‌ی برنامه‌های این نویسنده‌ی تاثیرگذار را که در تمام جهان محبوبیت فراوانی دارد، لغو کرد. پاموک اوقاتش را در چهارشنبه و پنج‌شنبه در خیابان‌های تهران و موزه‌ها گذرانید. با برخی نویسنده‌گان و چند خبرنگار دیدار داشت و در حالی که صدها نفر در فضای مجازی نوشته بودند برای دیدن و امضاء گرفتن از او عازم تهران شده‌اند، نتوانست با مخاطبان‌اش دیدار کند و به ترکیه بازگشت. برخی شایعات از اختلاف‌های عمیق او با اردوغان و سیاست‌های اش خبر می‌دهند و اینکه

اندیشه
جواد طباطبایی؛ جنجال در نمایشگاه

چهارشنبه هفته گذشته و در واپسین روزهای نمایشگاه کتاب تهران، حضور جواد طباطبایی برای دقایقی جو و فضای نمایشگاه را به صحنه رویارویی مخالفان و موافقان او تبدیل کرد. اگر چه شمار مخاطبان و علاقه‌مندان طباطبایی که در غرفه انتشارات مینوی خرد، ناشر اختصاصی آثار او، حضور داشتند قابل مقایسه با تعداد مخالفان طباطبایی نبود، اما بررسی شواهد این رویارویی نشان می‌دهد که

تداوم حضور طباطبایی در کانون بحث در باب ایده‌های معطوف به ملی‌گرایی و ایرانشهری ابعاد گسترده‌ای به خود گرفته است. ابعادی که باید ناظران آگاه در نهاد دولت نیز موشکافانه‌تر و حساس‌تر نسبت به آن برخورد کنند. جواد طباطبایی در حالی یک‌تکه سباب بحث درباره اهمیت مفهوم ایران و تبعات تاریخی و فرهنگی آن را باز کرده است که این روزها و با توجه به شرایط بین‌المللی و شیطنت‌های منطقه‌ای اهمیت استراتژیک آن بیش از گذشته برای همگان روشن شده است. مجموع این شرایط نشان می‌دهد که شنیدن صدای عقلای قوم، از جمله ضرورت‌ها و اولویت‌های کانون‌های تصمیم‌گیر در کشور است. وقایع روز چهارشنبه نمایشگاه کتاب اگر چه اهمیتی سیاسی و رسانه‌ای ندارد اما از باب فکری و فرهنگی از درجه اعتبار کمی برخوردار نیست و نشان می‌دهد که وضعیت افکار عمومی برای درک حدود و ثغور خطر خردگفتن‌های قومی و تجزیه‌طلبانه مساعد است. حمایت‌همه‌جانبه دانشجویان و هم‌راهانی که برای دیدار و گفت‌وگو با طباطبایی گرد هم آمده بودند، لزوم ورود اراده حاکمیتی برای مواجهه با هر نوع لیدولوژی قوم‌گرایانه را بیش از پیش خاطر نشان می‌سازد. نکته دیگر حضور طباطبایی در نمایشگاه امسال، مصاحبه او در غرفه موسسه خانه کتاب بود که پس از مدت‌ها در پاسخ به پرسش خبرنگاران به موارد مهمی از جمله علل استعفايش از دایره‌المعارف بزرگ اسلامی اشاره کرد.

ورزش

شهرزاد مظفر؛ ملکه‌ها در آستانه تاج‌گذاری

این دومین دوره مسابقات فوتسال قهرمانی زنان آسیاست. تورنمنتی که می‌توانیم ادعا کنیم دختران ایران بهترین استعدادها را قاره هستند که در آن به میدان می‌روند. شاگردان شهرزاد مظفر مسابقات را با بردهای آسان شروع کردند. مسابقاتی که برخلاف دیدارهای دوستانه‌شان در تهران، نه تماشاگران زن برای ورود به سالن باید مویلبان‌شان را تحویل دهند، نه تماشاگران مرد پشت در ورودی می‌مانند. این بار در بانکوک تماشاگران زن و مرد به سالن رفتند تا بردهای سریالی ایران را تماشا کنند؛ از پیروزی با اقتدار در مسابقات مقدماتی تا بردهای خوب در راند حذفی. تورنمنت با دیدارهای آسان برای ایران آغاز شد؛ ۱۴ گل در بازی با ژیکستان تجربه کردند تا صعود از گروه به آسانی اتفاق بیفتد. بدترین قرعه برای اولین بازی در راند حذفی هم مافع موفقیت شش‌گدان مظفر در تایلند نشد. قرعه رقابت با چین که همه را نگران کرده بود، باز هم ترمز ملکه‌های فوتسال ایران را نکشید و حرف در بازی با ایران چهارتایی شد. رقیب نیمه‌نهایی ایران، ویتنام بود که آنها هم ۵ گل شدند تا دختران شهرزاد مظفر به فینال برسند. صعود به فینال دومین افتخار فوتسالیست‌های ایران در دومین تورنمنت است. سه سال پیش هم به فینال رسیدیم و ژاپن را شکست دادیم. این بار هم رقیب ما در فینال ژاپن است. سوت آغاز بازی ساعت ۱۸ در بانکوک دمیده می‌شود. دختران ایران با آرایش پنج نفره همیشه به زمین می‌روند؛ فرشته کریمی کاپیتان تیم، فاطمه اعتدادی بهترین گلزن ایران در مسابقات آسیایی که فعلا ۹ گل زده، سارا شیرینی آقای گل لیگ فوتسال، فرزانه توسلی گلری که تا الان در چهار بازی

هوسیتی

کیتارو؛ لغو سفر به ایران

کنسرت کیتارو لغو شد. مساله در نگاه اول چندان پیچیده به نظر نمی‌رسد. چند تن از نوازندگان ارکستر کیتارو، آمریکایی بودند و به آنها ویزا ندادند؛ همان کاری که آمریکایی‌ها با هنرمندان ایرانی کردند و سال گذشته به «اصغر فرهادی» که قرار بود جایزه اسکار بگیرد؛ ویزا ندادند؛ آنها این سناریو را اسمال نیز تکرار کردند و «امیر کنجانی» که قرار بود برای دریافت جایزه‌ی اسکار فیلم کوتاه «کودک خاموش» به آمریکا سفر کند ویزا دریافت نکرد؛ اما وقتی کمی عمیق‌تر به قضیه نگاه می‌کنیم این مساله ابعاد خیلی وسیع‌تری به خود می‌گیرد؛ یعنی شکست سنگین شرکتی از بخش خصوصی که دو سال برای روی صحنه رفتن این موزیسین ژاپنی تلاش کرد و در این مدت هزینه‌های بسیاری نیز برای تبلیغات انجام داد. این یعنی نامانی بیشتر برای کسانی که قرار است در این بخش سرمایه‌گذاری کنند. این یعنی اینکه باز

هم عرصه برای حضور هنرمندان بین‌المللی در ایران تنگ شده است و درهایی که پیش از ۴۰ سال است که بسته هستند و به نظر می‌رسید که حالا دارند اندک اندک باز می‌شوند؛ دوباره بسته می‌شوند. این اما تنها کنسرت کیتارو نیست حالا هم حضور «کلایدرمن» در اه‌الای از انهام قرار دارد. دلیل آن اما دیگر به آمریکایی بودن و ویزا ربط ندارد؛ خیلی‌ها دلشان نمی‌خواهد این اتفاق رخ دهد. به همین سادگی، می‌دانید بعضی آدم‌ها برای مخالفت به دنیا آمده‌اند. هر می‌تواند هر چیزی باشد. هر کسی باشد. هر رویدادی که محقق می‌شود یا نمی‌شود. می‌تواند «کلایدرمن» در ایران باشد تا سازهایشان را چنان کوک کنند و نوای مخالفت سر دهند که نوای هیچ سازی به ایران نرسد. «کلایدرمن» فرانسوی است و قرار است در ایران آثاری کلام اجرا کند؛ پیاپی و در خبرها هم آمده بود که قرار است «ای ایران» را بنوازد؛ اینها اما مگر برای عده‌ای مخالف تفاوتی می‌کند؟ یک ماه و چند روز مانده به اجرای برنامه و اشتیاق مخاطبانی که دلشان می‌خواهد «کاج تفره‌ای»، «ماه آتش»، «قلب طلایی»، «نامه‌ای به مادرم»، «خاطرات» و «کریسمس» را بشنوند و پس از سال‌ها کنسرتی از مردی را ببینند که «موفق‌ترین نوازنده‌ی پیانو در سراسر دنیا» لقب گرفته است؛ که مخالفت‌ها با حضورش آغاز شده است. برخی‌ها می‌توانند با گفتن همین کلمات، با سیاه‌کردن کاغذ از این جمله‌ها، برنامه‌ای را که کسانی، ماها و ماها برای آن برنامه‌ریزی کرده‌اند و هزینه‌های زیادی متقبل شده‌اند برهم بزنند و مجوزش را لغو کنند؛ مثل خیلی برنامه‌های دیگر که در این سال‌ها لغو کرده‌اند و هر چیزی که برایشان مهم بود، نشاط مردم و کارهای فرهنگی مهم نبود. ای کاش خودمان با خودمان مهربان‌تر باشیم. فقط کمی مهربانی می‌تواند به داد هممان برسد.

سازندگی فردا

گفت‌مان: انقلاب علیه خود

گروه اندیشه سازندگی در سالمرگ وینگشتاین به بررسی مفردات فکری او پرداخته است. همچنین می‌توانید آکادی اندیشه‌های وینگشتاین را در گفت‌وگو با سروش دیاغ بخوانید.

حافظه: آینه‌ی تاریخ نگاری
ایدئولوژیک نبود

به مناسبت سومین سالگرد درگذشت دکتر صادق آینه‌ی تاریخ نگاری با همکاری بنیاد او و مرکز تحقیقات زنان برگزار شد و داوود فریحی نیز به سخنرانی پرداخت.

کلمه: نویسنده از روزهای آفتابی
نمی‌نویسد

گزارشی از دیدار و گفت‌وگو با اورهان پاموک در صبح پنجشنبه‌ی اردیبهشتی که تمام دیدارهای او را لغو کردند.

تماشا: دنبال ژان گولر بازی نبودم

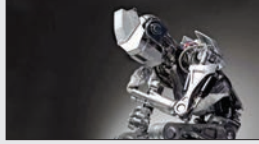
مرتضی میرمنظمی، طراح و کارگردان نمایش مالی سبویی در مصاحبه‌ای با سازندگی از فرازونشیب‌های این تئاتر می‌گوید.

شبکه: ساخت چین

آیا شبکه نمایش خانگی پس از سال‌ها باز به دوران اوج خودش برگشته است؟ گروه سینما و تلویزیون نگاهی به جدیدترین سریال شبکه نمایش خانگی انداخته‌اند.

تکنیک: فریب با هوش مصنوعی

افراد سودجو با سوءاستفاده از هوش مصنوعی معتادین به قمار را تشویق به شرط‌بندی می‌کنند. مشروع این خبر را در گزارش سازندگی دنبال کنید.

توسعه: روند رو به رشد بازار سرمایه

به نظر می‌رسد که بازار سرمایه در ماه‌های گذشته همواره روند مثبت روبه‌رشدی داشته و کمتر شاهد آن بودیم که شاخص کل، روند نزولی شدیدی به خود بگیرد. سازندگی ضمن گفت‌وگو با صاحب‌نظران علت آن را جویا می‌شود.